

STRATEGIJA

ZELENE URBANE OBNOVE
GRADA PREGRADE

ZA RAZDOBLJE OD 2023. DO 2030. GODINE

Naziv dokumenta:

Strategija zelene urbane obnove Grada Pregrada za razdoblje od 2023. do 2030. godine

Naručitelj:

Grad Pregrada, Josipa Karla Tuškana 2, 49218 Pregrada, OIB: 01467072751

Izvršitelj usluge:

DOPROJEKTA, obrt za poslovno savjetovanje, vl. Matej Vranić, Ozaljska ulica 93, 10000 Zagreb, OIB: 03411971083

Dokument je izrađen u suradnji sa službenicima Naručitelja u okviru projekta *Strategija zelene urbane obnove Grada Pregrada* - NPOO.C6.1.R5.01.0045 koji financira Europska unija – *NextGenerationEU* kroz NPOO.

Financira
Europska unija
NextGenerationEU

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo prostornoga uređenja,
graditeljstva i državne imovine

Financira Europska unija – NextGenerationEU.

Izneseni stavovi i mišljenja su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije. Ni Europska unija ni Europska komisija ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Izrazi koji se koriste u ovoj Strategiji, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

Napomena: u dokumentu je korišten fiksni tečaj konverzije kune u euro: 1 euro = 7,53450 kuna.

Pregrada, kolovoz 2023. godine

SADRŽAJ

1.	UVOD	1
1.1.	Svrha i razlog izrade dokumenta te metodologija izrade	1
1.2.	Polazišta u zakonodavstvu RH	2
2.	POVEZNICA NA PROGRAME ZI I KG I NPOO.....	7
2.1.	Program razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima za razdoblje 2021.-2030 (Program ZI)	7
2.2.	Program razvoja kružnog gospodarenja prostorom i zgradama za razdoblje 2021. do 2030. godine (Program KG).....	8
2.3.	Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021.-2026. (NPOO)	8
3.	SREDNJOROČNA VIZIJA RAZVOJA	11
4.	RAZVOJNE POTREBE I POTENCIJALI	13
4.1.	Razvojne potrebe	13
4.2.	Razvojni potencijali	14
5.	OSNOVNA OBILJEŽJA PODRUČJA OBUHVATA	17
5.1.	Administrativni ustroj i geoprometni položaj	17
5.2.	Prirodno-geografska obilježja	19
5.2.1.	Fizičke i ekološke značajke	19
5.2.2.	Klimatska obilježja.....	22
5.2.3.	Procjene klimatskih promjena u budućnosti	23
5.3.	Demografska obilježja.....	26
5.4.	Kulturološke značajke prostora	29
6.	ANALIZA ULAZNIH PODATAKA POVEZANIH S TEMOM ZELENE URBANE OBNOVE	34
6.1.	Analiza važećih strateških i prostorno-planskih dokumenata	34
6.2.	Povijesni razvoj Grada Pregrade	38
6.3.	Analiza relevantnih prostornih elemenata za zelenu urbanu obnovu na teritoriju Grada Pregrade	41
6.3.1.	Analiza javnih zgrada i površina	41
6.3.2.	Analiza sive infrastrukture	49
6.3.3.	Analiza plave infrastrukture	56
6.3.4.	Analiza prirodnih elemenata	58
6.4.	Društveno-gospodarska analiza	66
6.5.	Vizualno-strukturna analiza	69
6.5.1.	Pokrov i namjena korištenja zemljišta	69
6.5.2.	Krajobrazna studija - vrednovanje krajobraza Grada Pregrade	71
6.6.	Analiza dosadašnjih javnih ulaganja kroz gradski proračun u pojedinačne zahvate na temu zelene urbane obnove.....	79
6.7.	Analiza anketnog upitnika	83
6.7.1.	Analiza odgovora na pitanja vezana uz zelenu infrastrukturu	84
6.7.2.	Analiza odgovora na pitanja vezana uz kružno gospodarenje prostorom i zgradama.....	89
6.7.3.	Analiza odgovora na pitanja vezana uz sudjelovanje u planiranju i upravljanju javnim, zelenim i vodenim površinama	90
7.	MODEL KRUŽNOG GOSPODARENJA PROSTOROM I ZGRADAMA.....	93
7.1.	Planiranje i gradnja novih zgrada u skladu s kružnim gospodarstvom	94
7.1.1.	Izgradnja žičare i Centra za posjetitelje (turistička zona).....	94
7.1.2.	Izgradnja stambeno-poslovnog objekta na prostoru današnje tržnice.....	96
7.2.	Revitalizacija i obnova nekorištenih prostora i zgrada	97

7.2.1.	Rekonstrukcija, dogradnja i reprogram industrijskog kompleksa EMKA (mješovita namjena)	97
7.2.2.	Obnova kinodvorane.....	99
7.2.3.	Obnova, sanacija i vrednovanje povijesnih zidina Kostel-grada	100
7.3.	Kružna obnova i reprogramiranje korištenih prostora i zgrada.....	101
8.	PODRUČJA POGODNA ZA URBANU PREOBRAZBU I/ILI URBANU SANACIJU	104
8.1.	Urbana preobrazba i/ili urbana sanacija.....	104
8.1.1.	Urbana preobrazba povijesne jezgre grada Pregrade.....	105
8.1.2.	Urbana preobrazba prostora uz potok Kosteljina u svrhu formiranja rekreacijske zone	107
8.1.3.	Urbana sanacija prostora napuštenog kamenoloma „Pregrada I“ u svrhu formiranja adrenalinskog parka	108
8.2.	Obnova zgrada oštećenih potresom.....	110
9.	SWOT ANALIZA	113
10.	STRATEŠKI OKVIR	116
11.	HORIZONTALNA NAČELA	139
11.1.	Promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i zabrana diskriminacije	139
11.2.	Pristupačnost za osobe s invaliditetom	140
11.3.	Održivi razvoj	140
12.	POKAZATELJI, INDIKATIVNI FINACIJSKI PLAN I TERMINSKI PLAN PROVEDBE	143
13.	POPIS IZVORA/LITERATURE	158

POPIS TABLICA

Tablica 1. Projekcije klimatskih parametara za RH prema scenariju RCP4.5 u odnosu na razdoblje 1971.-2000.	24
Tablica 2: Projekcije odabranih klimatskih parametara za Grad Pregradu prema scenariju RCP4.5 u odnosu na razdoblje 1971.-2000.	26
Tablica 3. Prikaz kulturnih dobara na području Grada Pregrade	30
Tablica 4. Analiza važećih strateških i prostorno-planskih dokumenata	34
Tablica 5. Površina ARKOD parcela (ha) na području Grada i broj ARKOD parcela	61
Tablica 6. Osnovni podaci poslovanja poduzetnika na području Grada Pregrade	67
Tablica 7. Osiguranici mirovinskog osiguranja prema osnovama osiguranja u Gradu Pregradi – stanje na datum 30. rujna 2021.	68
Tablica 8. Područja kultiviranog krajobraza i prostornih sklopova	73
Tablica 9. Javna ulaganja 2020. kroz gradski proračun u pojedinačne zahvate povezane sa ZUO (u kunama)	80
Tablica 10. Javna ulaganja 2021. kroz gradski proračun u pojedinačne zahvate povezane sa ZUO (u kunama) ..	81
Tablica 11. Javna ulaganja 2022. kroz gradski proračun u pojedinačne zahvate povezane sa ZUO (u kunama) ..	82
Tablica 12. Popis korisnika s kojima je sklopljen ugovor o dodjeli bespovratnih financijskih sredstava za provedbu mjera zaštite kulturne baštine financirane iz FSEU	111
Tablica 13. Strateški okvir Strategije zelene urbane obnove Grada Pregrade	118
Tablica 14. Aktivnosti/projekti unutar SC.1 Očuvanje i unapređenje bioraznolikosti na području Grada Pregrade	121
Tablica 15. Aktivnosti/projekti unutar SC.2 Unapređenje održivosti i kvalitete otvorenih/zelenih prostora i zgrada te posljedično povećanje kvalitete života građana	123
Tablica 16. Aktivnosti/projekti unutar SC.3 Poboljšanje uvjeta za sustavno planiranje i upravljanje razvojem zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja	135
Tablica 17. Pokazatelji, okvirni financijski i terminski plan provedbe aktivnosti/projekata SC.1	145
Tablica 18. Pokazatelji, okvirni financijski i terminski plan provedbe aktivnosti/projekata SC.2	147
Tablica 19. Pokazatelji, okvirni financijski i terminski plan provedbe aktivnosti/projekata SC.3	154

POPIS SLIKA

Slika 1. Položaj naselja Grada Pregrade	18
Slika 2. Hipsometrijski razredi reljefa Grada	20
Slika 3. Park i drvored uz dvorac Bežanec	21
Slika 4. Klimadijagram klimatološke postaje Zagreb-Grič za razdoblje od 1861. do 2021. god.	22
Slika 5. Broj stanovnika naselja Grada Pregrade, 2021. godine	27
Slika 6. Gustoća naseljenosti naselja Grada, 2021. godine	28
Slika 7. Kontingenti stanovništva Grada Pregrade, 2021.	29
Slika 8. Kartografski prikaz kulturnih dobara na području Grada Pregrade	32
Slika 9. Isječak iz grafičkog dijela PPUG Pregrade, Prilog 1. Korištenje i namjena površina	37
Slika 10. Središte Pregrade u drugom desetljeću 20. stoljeća	40
Slika 11. Ustanove i objekti na području Pregrade u kojima se obavljaju društvene djelatnosti	42
Slika 12. Odgojno-obrazovne ustanove na području Grada.....	43
Slika 13. Zgrada Grada Pregrade i zgrada Muzeja grada Pregrade i Gradske knjižnice Pregrada	43
Slika 14. Zgrade OŠ Janka Leskovara i SŠ Pregrada	44
Slika 15. Zgrade Glazbene škole Pregrada i DV Naša radost Pregrada	44
Slika 16. Sportsko-rekreacijski sadržaji na području Grada Pregrade	45
Slika 17. Nogometno igralište NK Pregrada sa zgradom Sportske zajednice Grada Pregrade te Kuna-park	45
Slika 18. Trg Gospe Kunagorske i križanje Ul. Ljudevita Gaja i Ratkajeva, Pregrada	48
Slika 19. Pogled s groblja Pregrada prema povijesnoj jezgri grada Pregrade i Kunagori	48
Slika 20. Snimka iz zraka – naselje Pregrada	48
Slika 21. Javne zelene površine na području Pregrade	49
Slika 22. Izgrađeni i neizgrađeni dijelovi građevinskog područja Grada Pregrade.....	50
Slika 23. Prometna infrastruktura Grada Pregrade.....	52
Slika 24. Stabla uz Ul. Ljudevita Gaja i Ul. Stjepana Radića, Pregrada.....	52
Slika 25. Biciklističke rute na području Grada	53
Slika 26. Analiza sive infrastrukture – distribucija površinske temperature tla u obuhvatu PPUG-a na dan 27. kolovoza 2021. godine	55
Slika 27. Analiza sive infrastrukture – distribucija površinske temperature tla u obuhvatu PPUG-a na dan 30. kolovoza 2022. godine	55
Slika 28. Vodotok Kosteljina	56
Slika 29. Inventarizacija elemenata plave infrastrukture	57
Slika 30. Šume na području Grada Pregrade.....	59
Slika 31. Livade (travnjaci) na području Grada.....	60
Slika 32. Primjer agrocenoze na području Grada (vinogradi).....	62
Slika 33. Pogled na travnjake i vinograde na području Grada.....	62
Slika 34. Prostorna rasprostranjenost staništa na području Grada Pregrade	63
Slika 35. Turistička karta Grada Pregrade	65
Slika 36. Lenartove stube i Lovački dom	66
Slika 37. Obrazovna struktura stanovništva Grada Pregrade, 2011.	69
Slika 38. Pokrov i namjena korištenja zemljišta na području Grada Pregrade 1990. godine	70
Slika 39. Pokrov i namjena korištenja zemljišta na području Grada Pregrade 2018. godine	70
Slika 40. Prepoznatljivi krajobraz naselja Pregrada.....	71
Slika 41. Prepoznatljivi krajobraz naselja Pregrada (pogled s gradskog groblja Pregrada)	72
Slika 42. Longitudinalnost urbane forme naselja Pregrada	72

Slika 43. Kultivirani krajobraz i prostorni sklopovi na području Grada Pregrade	74
Slika 44. Značajni krajobraz na području Grada Pregrade	75
Slika 45. Usporedba ulaganja iz gradskog proračuna u ZUO, 2020.-2022. (u kunama)	83
Slika 46. Odgovori na pitanje „Koji dio Grada Pregrade (uključujući i dijelove naselja koja su u sastavu Grada) smatrate vizualno neprivlačnim?“	84
Slika 47. Odgovori na pitanje „Koliko često koristite javne zelene i vodene površine na području Grada Pregrade?“ (u %)	85
Slika 48. Odgovori na pitanje „Koji su Vam glavni motivi za korištenje javne zelene i vodene površine na području Grada Pregrade?“	85
Slika 49. Odgovori na pitanje „Koja obilježja zelenih i vodenih površina iznimno cijenite prilikom boravka na istima?“	86
Slika 50. Kartografski prikaz lokacija planiranih aktivnosti/projekata povezanih s KG	93
Slika 51. Područje planirane žičare i Centra za posjetitelje	94
Slika 52. Područje napuštenog kamenoloma i poduzeća Niskogradnja d.o.o.	95
Slika 53. Prostor moguće izgradnje stambeno-poslovnog objekta	96
Slika 54. Prostor kompleksa EMKA (sjeverno i južno pročelje)	98
Slika 55. Zgrada na adresi Ul. Stjepana Radića 12, Pregrada	100
Slika 56. Povijesne zidine Kostel-grada	101
Slika 57. Postojeće stanje zgrade Glazbene škole Pregrada i primjer planiranog rješenja	102
Slika 58. Kartografski prikaz lokacija projekata povezanih s urbanom preobrazbom i/ili sanacijom	105
Slika 59. Zone zaštite na području povijesne jezgre grada Pregrade	106
Slika 60. Prostor napuštenog kamenoloma Pregrada I	109
Slika 61. SWOT analiza planiranja razvoja ZI i nekorištenih površina javne namjene	114
Slika 62. Dijagram hijerarhije strateškog okvira	116
Slika 63. Koncept uređenja prostora naselja Pregrade	130

POPIS KORIŠTENIH KRATICA

DGU	Državna geodetska uprava
DHMZ	Državni hidrometeorološki zavod
DNSH	„Ne čini značajnu štetu“ (engl. „do no significant harm“)
DZS	Državni zavod za statistiku
EK	Europska komisija
EFRR	engl. <i>European Regional Development Fund</i> , Europski fond za regionalni razvoj
EU	Europska unija
FSEU	Fond solidarnosti Europske unije
FZOEU	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
Grad	Grad Pregrada
ITP	Integrirani teritorijalni program 2021.-2027.
JLS	Jedinica lokalne samouprave
JP(R)S	Jedinica područne (regionalne) samouprave
KF	Kohezijski fond
KG	Kružno gospodarenje prostorom i zgradama
LAG	Lokalna akcijska grupa
NBS rješenja	Rješenja temeljena na prirodi (engl. <i>Nature Based Solutions</i>)
NPOO	Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021.-2026.
NRS 2030	Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine
NUTS	Nomenklatura prostornih jedinica za statistiku (fr. <i>Nomenclature des unités territoriales statistiques</i>)
OIE	Obnovljivi izvori energije
OPG	Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo
PKK	Program Konkurentnost i kohezija 2021.-2027.
PPU	Prostorni plan uređenja
RH	Republika Hrvatska
SECAP	Aksijski plan energetske održivosti razvika i prilagodbe klimatskim promjenama (engl. <i>Sustainable Energy and Climate Action Plan – SECAP</i>)
SWOT	Analiza snaga, slabosti, prilika i prijetnji (engl. <i>strengths, weaknesses, opportunities, and threats Analysis</i>)
UN	Ujedinjeni narodi
UPU	Urbanistički plan uređenja
VFO	Višegodišnji financijski okvir 2021.-2027.
ZI	Zelena infrastruktura
ZPP	Zajednička poljoprivredna politika
ZUO	Zelena urbana obnova
Županija/KZŽ	Krapinsko-zagorska županija

1.

UVOD

1. UVOD

1.1. Svrha i razlog izrade dokumenta te metodologija izrade

Strategija zelene urbane obnove je strateška podloga od značaja za Grad Pregradu izrađena u svrhu ostvarenja ciljeva razvoja zelene infrastrukture, integracije NBS rješenja (engl. *Nature Based Solutions*), unapređenja kružnog gospodarenja prostorom i zgradama, ostvarenja ciljeva energetske učinkovitosti, prilagodbe klimatskim promjenama i jačanja otpornosti na rizike. Zelena infrastruktura (u daljnjem tekstu: ZI) je prirodni kapital održivog razvoja nekog prostora, a čine ju zelena i plava komponenta. Svi oblici trajnog zelenila i vode u okolišu i na zgradama su potencijalni sastavni elementi zelene infrastrukture te je potrebno poticanje njihovog povezivanja u strateški planiranu mrežu koja uključuje i kružno gospodarenje prostorom i zgradama. Kružno gospodarenje prostorom i zgradama (u daljnjem tekstu: KG) podrazumijeva poticanje ponovnog korištenja zgrada i prostora i produljenje trajnosti postojećih prostora i zgrada, poticanje mjera smanjenja količine građevnog otpada te povećanja energetske učinkovitosti i korištenja OIE te ponovnog korištenja postojećih građevnih proizvoda i materijala.

Implementacija definiranih mjera, odnosno aktivnosti i projekata predmetne Strategije doprinijet će općem održivom razvoju Grada, povećanju kvalitete javnih prostora te posljedično povećanju kvalitete života na području Grada, što predstavlja razloge izrade. Donosi se na razdoblje do 2030. godine, a obuhvaća cijelo područje JLS-a. Odluku o donošenju Strategije donosi predstavničko tijelo JLS-a.

Predmetni dokument izrađen je u skladu sa sadržajem za izradu istog koji je propisan Aneksom 1. Smjernice za izradu Strategija zelene urbane obnove danim u okviru Poziva *Izrada strategija zelene urbane obnove* - NPOO.C6.1.R5.01. Također, prilikom izrade Strategije korištene su relevantne smjernice i upute za izradu strateških i sektorskih dokumenata na lokalnoj razini, uključujući Uredbu o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 37/23), Upute za izradu provedbenih programa¹ i Priručnik o strateškom planiranju².

Metodologija izrade dokumenta temeljena je na sljedećim relevantnim međunarodnim smjernicama i nacionalnim zakonskim preporukama te stranima iskustvima:

¹ Upute za izradu provedbenih programa jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, [poveznica](#)

² Priručnik o strateškom planiranju, Verzija 3.0, Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, svibanj 2020. godine, Zagreb

- Preporuke EK: a) Rezolucija Europskog parlamenta o zelenoj infrastrukturi - unapređenje europskog prirodnog kapitala i b) *Green Infrastructure (GI) - Enhancing Europe's Natural Capital*³
- *European Environmental Agency - Spatial analysis of green infrastructure in Europe*⁴
- ESPON - *Planning for green infrastructure: Methods to support practitioners and decision-making*⁵
- *Landscape Institute - Green Infrastructure An integrated approach to land use*⁶
- Program Ujedinjenih naroda o održivom razvoju do 2030. godine⁷
- Nova urbana agenda, UN, 2016.
- Urbana agenda za EU, Prilog Amsterdamskog pakta
- Program razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima za razdoblje od 2021. godine do 2030. godine⁸ - Program ZI
- Program razvoja kružnog gospodarenja prostorom i zgradama za razdoblje 2021. do 2030. godine⁹ - Program KG.

U početnoj fazi izrade Strategije obavljen je terenski pregled i detaljna inventarizacija prostornih i okolišnih značajki područja. Baza podataka za terenski pregled bila je literatura o predmetnom području, dostupne karte i digitalni modeli. Strategija je izrađena uz primjenu svih relevantnih informacija dobivenih: terenskim pregledom, suradnjom s relevantnim dionicima, stručnom literaturom, financijskim i ekonomskim izvješćima, zakonskim odredbama, smjernicama i propisima, digitalnim i analognim prostornim podacima, anketom (ispitivanjem javnog mijenja) te ostalim izvorima podataka.

1.2. Polazišta u zakonodavstvu RH

Unutar zakonskog okvira RH, ZI i KG se pristupa sa stajališta nekoliko zakonskih i podzakonskih akata te dokumenta (strategije, planovi i programi) s pojedinačnim ciljevima i mjerama. Navedeno se odnosi na sljedeće zakone te strategije koje proizlaze iz istih:

- **Zakon o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19)** – u čl. 7. se navodi kako se zaštita krajobraza temelji na razvrstavanju krajobraza prema njihovim prirodnim i/ili stvorenim

³ European Union (2013) Green Infrastructure (GI) - Enhancing Europe's Natural Capital. Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. European Commission, [poveznica](#)

⁴ European Environment Agency (2014) Spatial analysis of green infrastructure in Europe. EEA Technical report No. 2/2014. Luxembourg, Publication Office of the European Union, [poveznica](#)

⁵ ESPON, [poveznica](#)

⁶ Landscape Institute, [poveznica](#)

⁷ UN, [poveznica](#)

⁸ Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, [poveznica](#)

⁹ Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, [poveznica](#)

obilježjima u krajobrazne tipove te na strukturiranju međusobno povezanih i multifunkcionalnih mreža zelene/krajobrazne infrastrukture na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini.

- **Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine** – predlaže aktivnost koja se odnosi na zelenu infrastrukturu i to u strateškom cilju 2. Smanjiti direktne pritiske na prirodu i poticati održivo korištenje prirodnih dobara, navodi poseban cilj 5. Očuvati nefragmentirana cjelovita prirodna područja i obnoviti najugroženija degradirana staništa, u kojem se ističe aktivnost 2.5.3 Provoditi mjere očuvanja i obnove zelene infrastrukture. Navedena strategija prihvatila je šest ciljeva Strategije Europske unije o bioraznolikosti do 2020. godine, među kojima se nalazi i cilj E2 Održavati i poboljšati ekosustave i njihove usluge; (b) Postaviti prioritete za obnovu i promovirati korištenje zelene infrastrukture.
- **Zakon o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja (NN 127/19)** – navodi mjere ublažavanja i prilagodbe klimatskim promjenama te zaštite ozonskog sloja koje ne smiju ugroziti ostale sastavnice okoliša, kvalitetu življenja sadašnjih i budućih naraštaja te ne smiju biti u suprotnosti s propisima u područjima zaštite na radu i zaštite zdravlja ljudi.
 - **Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu** – u dokumentu se navode sektori koji su očekivano najviše izloženi utjecaju klimatskih promjena, a to su: vodni resursi, poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo i akvakultura, bioraznolikost, energetika, turizam i zdravlje/zdravstvo. Također su obrađene dvije međusektorske teme: prostorno planiranje i uređenje i upravljanje rizicima od katastrofa. ZI prepoznata je unutar nekoliko mjera, odnosno njihovih konkretnih aktivnosti provedbe, pri čemu se ističu sljedeće mjere: P-05 Integriranje rizika od klimatskih promjena pri razvoju sustava navodnjavanja; ŠU-05 Provedba koncepta zelene infrastrukture u svrhu jačanja otpornosti na klimatske promjene u urbanim i ruralnim sredinama; HM-02 Podrška planiranju, izgradnji, rekonstrukciji i dogradnji, sustava za zaštitu od štetnog djelovanja voda i s njima povezanih drugih hidrotehničkih sustava (strukturne mjere) i kontrolirano plavljenih nizinskih prirodnih poplavnih područja kao i ostalih mjera za zaštitu voda uz prioritetnu primjenu pristup davanja prostora rijekama i korištenja prirodnih retencija i HM-06 Jačanje otpornosti urbanih područja na antropogene pritiske uvjetovane klimatskim promjenama. U postupku prostornog planiranja i uređenja, temeljem podataka i analiza pojedinih sektora vezanih uz temu predlažu se izrade stručnih podloga koje će poslužiti kao podloga za izradu izmjena i dopuna prostornih planova, izraditi planove mreže zelene infrastrukture koji uključuju analizu usluga ekosustava i višestrukih koristi postojeće zelene infrastrukture te prijedlog buduće mreže zelene infrastrukture koja bi bila u funkciji prilagodbe klimatskim promjenama.
- **Zakon o gradnji (NN 153/13, 20/17, 39/19, 125/19)** – čl. 47.c navodi kako **Program razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima za razdoblje 2021. do 2030. godine** donosi Vlada RH na prijedlog Ministarstva. U Programu se razrađuju ciljevi i mjere za razvoj ZI u urbanim područjima radi uspostave održivih, sigurnih i otpornih gradova i naselja kroz povećanje

energetske učinkovitosti zgrada i građevinskih područja, razvoj ZI u zgradarstvu te urbanu preobrazbu i urbanu sanaciju. Čl. 47.d definirana je izrada **Programa razvoja kružnog gospodarenja prostorom i zgradama za razdoblje 2021. do 2030. godine**.

- **Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19)** – ZI se prikazuje kao „planski osmišljene zelene i vodne površine te druga prostorna rješenja temeljena na prirodi koja se primjenjuju unutar gradova i općina, a kojima se pridonosi očuvanju, poboljšanju i obnavljanju prirode, prirodnih funkcija i procesa radi postizanja ekoloških, gospodarskih i društvenih koristi održivoga razvoja“. Ciljevi prostornog uređenja koje se odnose isključivo na zelenu infrastrukturu su: Cilj 9. kvalitetan i human razvoj gradskih i ruralnih naselja, razvoj zelene infrastrukture te siguran, zdrav, društveno funkcionalan životni i radni okoliš te cilj 14. stvaranje visokovrijednog izgrađenog prostora s uvažavanjem specifičnosti pojedinih cjelina te razvijanjem zelene infrastrukture uz poštivanje prirodnog i urbanog krajobraza i kulturnog naslijeđa, a posebice uređenja ugostiteljsko-turističkih područja na obalnom i kopnenom području uz zaštitu užeg obalnog pojasa od građenja
 - **Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske** – navodi kako je potrebno promišljati i postupcima planiranja uspostavljati nove te čuvati postojeće sustave urbane ZI mreže zelenih površina u kojima, i s pomoću kojih, se doprinosi očuvanju, poboljšanju i obnavljanju prirode, prirodnih funkcija i procesa u gradovima. Navedeno je detaljno prikazano u prioritetu 4.5. Otpornost na promjene i to kroz usmjerenje 4.5.2. Jačanje prirodnog kapitala planiranjem razvoja zelene infrastrukture, ali bez definiranih projekata/aktivnosti kao što je to u slučaju drugih usmjerenja u istom dokumentu. Navedeno usmjerenje naglašava da je u postupcima izrade planova svih razina potrebno promicati razvoj zelene infrastrukture.
- **Nacionalna razvojna strategija do 2030. godine (NRS 2030)** – zagovara četiri razvojna smjera, a težište pronalazi u Europskom zelenom planu. Strategijom je propisano 13 strateških ciljeva te se u strateškom cilju 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost, zagovara Program razvoja ZI i Program KG.
- **Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021.-2026. (NPOO)** – ZI i KG su vezani uz inicijativu 6: Obnova zgrada, opći cilj 7. Povećati integraciju koncepata zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama, odnosno uz reformu C6.1.R5 Uvođenje novog modela strategija zelene urbane obnove i provedba pilot projekata razvoja ZI i KG.
- **Program Konkurentnost i kohezija 2021.-2027. (PKK)** – program VFO-a kroz sljedeće ciljeve prioriteta 3. Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije, prilagodbe na klimatske promjene, sprječavanje rizika, zaštita okoliša i održivosti resursa podupire ZI i KG: SC RSO2.1. Promicanje energetske učinkovitosti i smanjenje emisija stakleničkih plinova (EFRR), SC RSO2.2. Promicanje obnovljive energije u skladu s Direktivom (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća o energiji iz obnovljivih izvora, uključujući kriterije održivosti utvrđene u njoj (EFRR), SC RSO2.4. Promicanje prilagodbe klimatskim promjenama i sprečavanja rizika od katastrofa te otpornosti, uzimajući u obzir pristupe utemeljene na ekosustavima (EFRR), SC RSO2.6. Promicanje prelaska na kružno i resursno učinkovito gospodarstvo (KF), SC RSO2.6. Promicanje prelaska na kružno i resursno učinkovito gospodarstvo (EFRR) i SC RSO2.7. Jačanje

zaštite i očuvanja prirode, bioraznolikosti i zelene infrastrukture, među ostalim u urbanim područjima te smanjenje svih oblika onečišćenja (EFRR).

- **Integrirani teritorijalni program 2021.-2027. (ITP)** – prioritet 3. Razvoj urbanih područja kao pokretača regionalnog rasta i razvoja njihovih funkcionalnih područja te razvoj održivih i zelenih otoka navodi sljedeće specifične ciljeve koji obuhvaćaju ZI i KG: SC RSO5.1. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima (EFRR) i SC RSO5.2. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, lokalnog razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u područjima koja nisu urbana (EFRR).

2.

POVEZNICA NA PROGRAME ZI I KG I NPOO

2. POVEZNICA NA PROGRAME ZI I KG I NPOO

Strategija zelene urbane obnove Grada Pregrade doprinosi ciljevima Programa ZI i Programa KG te cilju reforme C6.1.R5 iz NPOO-a, a sve kroz skup međusobno povezanih aktivnosti/projekta koji su produkt definiranih srednjoročnih ciljeva razvoja Grada Pregrade kroz ulaganje u ZI i KG.

2.1. Program razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima za razdoblje 2021.-2030 (Program ZI)

Program razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima za razdoblje 2021.-2030., sukladno Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17, 151/22), predstavlja tip srednjoročnog akta planiranja pri čemu pobliže definira provedbu strateških ciljeva definiranih dugoročnim aktima strateškog planiranja, odnosno *Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine* te multisektorskim i sektorskim strategijama. U Zakonu o gradnji (NN 153/13, 20/17, 39/19, 125/19) čl. 47.c. definirano je da se u Programu razvoja ZI razrađuju ciljevi i mjere za razvoj zelene infrastrukture u urbanim područjima radi uspostave održivih, sigurnih i otpornih gradova i naselja kroz povećanje energetske učinkovitosti zgrada i građevinskih područja, razvoj zelene infrastrukture u zgradarstvu te urbanu preobrazbu i urbanu sanaciju.

Ciljevi razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima usklađeni su sa strateškim okvirom NRS 2030 i Strategijom prostornog razvoja Republike Hrvatske, pri čemu ciljevi Programa ZI predstavljaju posebne ciljeve, kojima se doprinosi ostvarenju pripadajućeg strateškog cilja NRS 2030 - Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost. Sukladno identificiranim razvojnim potrebama i potencijalima te utvrđenoj viziji razvoja, Programom ZI su definirani sljedeći posebni ciljevi (PC) razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima:

- PC 1. Kvalitetno planiranje i upravljanje razvojem zelene infrastrukture se sastoji od pet mjera te 58 aktivnosti koje obuhvaćaju evidentiranje ZI na području gradova i općina u RH, razvoj i izrada digitalne baze projekata, izrada strateških dokumenata razvoja ZI na lokalnog i regionalnog razini i dr.
- PC 2. Unaprijeđena, raširena, povezana i lako dostupna zelena infrastruktura u urbanim područjima se sastoji od dvije mjere te 15 aktivnosti koje obuhvaćaju provedbu pilot projekata ZI te poticanje izgradnje ZI kojom se jača otpornost urbanih područja na posljedice klimatskih promjena.
- PC 3. Visoka razina znanja i društvene svijesti o održivom razvoju urbanih područja kroz razvoj zelene infrastrukture se sastoji od dvije mjere te 12 aktivnosti koje obuhvaćaju informiranje i edukaciju javnosti, ali i stručnjaka i predstavnika lokalne i područne (regionalne) samouprave radi uspostave i primjene ZI.

Specifični ciljevi, mjere te aktivnosti/projekti definirani u predmetnoj Strategiji proizašli su iz ciljeva razvoja ZI u urbanim područjima (Programa ZI) te su usklađeni s nacionalnim strateškim okvirom. Aktivnosti/projekti iz strateškog cilja 1 i strateškog cilja 2 povezane su s aktivnostima u posebnom ciljem PC 2, dok su aktivnosti/projekti iz strateški cilj 3 povezan s aktivnostima u posebnom cilju PC 1.

i posebnom cilju PC 3. Aktivnosti/projekti iz Strategije obuhvaćaju aktivnosti obnove postojeće i izgradnje nove zelene infrastrukture u urbanom području (javni urbani vrtovi, kišni vrtovi, uređenje parkova, uređenje vodotoka, zelena biciklistička infrastruktura, uspostava drvoreda i sl.) stoga izravno doprinose ciljevima Programa ZI, osobito PC 2.

2.2. Program razvoja kružnog gospodarenja prostorom i zgradama za razdoblje 2021. do 2030. godine (Program KG)

Program razvoja kružnog gospodarenja prostorom i zgradama za razdoblje 2021. do 2030. godine je izrađen u cilju razvoja održivih, uključivih, sigurnih i otpornih gradova kroz poticanje mjera kružnosti kod planiranja novih zgrada i definiranja smjernica gradnje po načelima kružne ekonomije, poticanje ponovnog korištenja zgrada i prostora i produljenje trajnosti postojećih prostora i zgrada, poticanje mjera smanjenja količine građevnog otpada te povećanja energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije (OIE) te ponovnog korištenja postojećih građevnih proizvoda i materijala. Izrada ovog Programa definirana je Zakonom o gradnji (NN 153/13, 20/17, 39/19, 125/19), čl. 47.d.

Posebni ciljevi Programa KG nadovezuju se na strateške ciljeve definirane u NRS 2030, a cjelokupan Program nadovezuje se na strateški cilj Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost koji se nalazi u okviru razvojnog smjera Zelena i digitalna tranzicija. Sukladno identificiranim razvojnim potrebama i potencijalima te utvrđenoj viziji razvoja, definirani su sljedeći posebni ciljevi razvoja kružnog gospodarenja prostorom i zgradama:

- PC 1. Razvoj sustava kružnog gospodarenja prostorom i zgradama se sastoji od pet mjera i njima pripadajućim aktivnostima (46), a koje obuhvaćaju osiguranje preduvjeta za razvoj kružnog gospodarenja, izradu strateških dokumenata te uspostavu digitalne baze podataka
- PC 2. Kružna obnova nekorištenih prostora i zgrada se sastoji od dvije mjere i njima pripadajućim aktivnostima (10), a koje se odnose na poticanja kružne obnove prostora i zgrada te poticanje inovacija i razvoja u primjeni istih na konkretnim prostorima.
- PC 3. Visoka razina znanja i društvene svijesti o kružnom gospodarenju prostorom i zgradama se sastoji od dvije mjere i njima pripadajućim aktivnostima (11), a koje se odnose na informiranje javnosti te edukaciju o kružnom gospodarenju prostorom i zgradama.

Strategijom je utvrđen strateški cilj 2 koji se odnosi na osiguravanje preduvjeta i učinkovitog sustava planiranja i gradnje novih, odnosno revitalizaciju i prenamjenu napuštenih i slabo korištenih prostora i zgrada prema načelima KG te učinkovitog provođenja navedenog. Usporedno s navedenim aktivnostima, potrebno je provesti upoznavanje i edukaciju stanovništva i JLS o temi KG, što je ključan preduvjet za uspješno provođenje cilja. Iz strateškog cilja 2 i odgovarajućeg posebnog cilja proizašle su mjere te aktivnosti/projekti, sve u skladu s posebnim ciljevima Programa razvoja KG prostorom i zgradama.

2.3. Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021.-2026. (NPOO)

Cilj reforme C6.1.R5. (Uvođenje novog modela strategija zelene urbane obnove i provedba pilot projekta razvoja zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama) je utvrditi i razviti

okvir za izradu i provedbu strategija zelene urbane obnove na lokalnoj razini, kako bi se osigurali temelji razvoja održivog prostora s naglaskom na razvoj zelene infrastrukture i integraciju rješenja temeljenih na prirodi, integraciju modela kružnog gospodarenja prostorom i zgradama, jačanje otpornosti od rizika i klimatskih promjena te kao podrška općem održivom razvoju.

Izrada Strategije uspostavila je temelje održivog razvoja zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama koji će se razviti kroz provedbu strateškog okvira. Strategija je usmjerena prema sagledavanju lokalnih posebnosti, potencijala razvoja i prepreka koje je potrebno uvažiti prilikom obnove kako bi se ostvarili strateški ciljevi razvoja i uređenja održivog prostora, a predstavlja značajan doprinos podlogama za prilagodbu prostornih planova te izradu strateških i provedbenih dokumenata, izrađena kao rezultat intenzivnog rada interdisciplinarnog tima stručnjaka iz područja urbane obnove, strateškog planiranja, geografije, krajobrazne arhitekture, arhitekture, ekonomije i sociologije. Uz navedeno, strategija služi kao podloga za pripremu i provedbu pilot projekata i programa koji će integrirati prostorno i strateško planiranje, izbjeći barijere koje prijete održivijem korištenju zemljišta te usmjeriti cjelokupan proces urbane obnove prema održivijem i prostorno prilagođenom razvoju. Predmetna Strategija izravno doprinosi pokazatelju br. 369 Priloga Provedbene odluke Vijeća o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Hrvatske – Donošenje strategija zelene urbane obnove. Aktivnosti i projekti ove Strategije raspoređeni su unutar tri strateška cilja pri čemu je prvi strateški cilj (SC1.) fokusiran na uspostavu ZI na širem području kroz postojeće prirodne elemente ZI, dok je drugi strateški cilj (SC2.) fokusiran na urbana područja i projekte ZI i KG. Treći strateški cilj (SC3.) zagovara uspostavu ZI i KG kroz plansku i stratešku dokumentaciju na razini Grada te edukaciju cjelokupne javnosti i uspostavu baza podataka ZI i KG na razini Grada.

3.

SREDNJOROČNA VIZIJA RAZVOJA

3. SREDNJOROČNA VIZIJA RAZVOJA

Srednjoročna vizija razvoja Grada Pregrade kroz ulaganje u zelenu infrastrukturu i kružno gospodarenje prostorom i zgradama proizašla je iz analize stanja, potreba i potencijala, a usklađena je sa strateškim dokumentima na razini EU i RH, uključujući NRS 2030, Program ZI, Program KG i druge dokumente. Vizija predstavlja jasan vodič za odabir ciljeva i postupaka djelovanja te predstavlja sliku željenog stanja otvorenih prostora i objekata na području Grada.

Sukladno navedenom, srednjoročna vizija razvoja ZI i KG Grada Pregrade glasi:

Grad Pregrada 2030. godine prepoznaje, revitalizira, unapređuje i vrednuje svoj izgrađeni prostor kao temeljni resurs razvoja, a dostupnom i raširenom zelenom infrastrukturuom, stanovništvu Grada je osiguran zdrav, društveno funkcionalan te siguran životni i radni okoliš.

Sukladno definiranoj viziji te razvojnim potrebama i potencijalima za uspostavu multifunkcionalne mreže ZI i KG u nastavku dokumenta su definirani strateški i posebni ciljevi, mjere i strateške aktivnosti/projekti za uspostavu ZUO na području Grada Pregrade.

4.

RAZVOJNE POTREBE I POTENCIJALI

4. RAZVOJNE POTREBE I POTENCIJALI

Predmetnom Strategijom stvaraju se preduvjeti za provedbu aktivnosti/projekata kojima će se planski poticati zelene i plave investicije, smanjenje efekta toplinskih otoka i temperature u gradu, prilagođavanje klimatskim promjenama, smanjenje rizika od poplava kao i ublaženje posljedica poplava, smanjenje zagađenja, kao i ublažavanje posljedice tih promjena. U planiranju zelene infrastrukture treba se voditi načelom multifunkcionalnosti i povezanosti, tj. da se postojeći otvoreni prostori funkcionalno unaprijede i međusobno povežu, a po potrebi da se kreiraju i novi, vrijedni otvoreni prostori, posebno u do sada zapuštenim i neiskorištenim krajobrazima i prostorima. U konačnici, projekti zelene infrastrukture prepoznati su na razini EU kao jedan od globalnih alata za borbu protiv klimatskih promjena, ali i kvalitetu življenja i očuvanje prirode te se u tu svrhu za njih izdvajaju znatna sredstva. S izrađenom strategijom, Grad Pregrada postaje prihvatljivi korisnik sredstava EU iz niza fondova koji uključuju implementaciju projekata zelene infrastrukture te kružnog gospodarenja prostorom i zgradama.

Kako bi se ostvario održivi razvoj cjelokupnog prostora Grada definirane su razvojne potrebe i potencijale otvorenih/zelenih prostora i građevina od javnog interesa. Razvojne potrebe i potencijali su proizašli iz Programa ZI i KG te strateškog okvira, a uključuju gospodarske, socijalne, okolišne i druge međupovezanosti kako je navedeno u nastavku.

4.1. Razvojne potrebe

Razvojne potrebe Grada Pregrade su:

- RP.1 Očuvati i unaprijediti bioraznolikost na području Grada
- RP.2 Poboljšati zeleni karakter i unaprijediti identitet Grada uspostavom umreženog sustava različitih tipova otvorenih prostora
- RP.3 Stvoriti otvorene prostore ugodne za život te unaprijediti kvalitetu života na području Grada te osigurati bolju dostupnost zelenih površina svim stanovnicima
- RP.4 Integriranje vodenih površina u sustav zelene infrastrukture Grada
- RP.5 Prilagoditi otvorene zelene prostore odgojno-obrazovnim potrebama mladih naraštaja te suvremenim potrebama stanovnika
- RP.6 Smanjiti udio sive infrastrukture radi prilagodbe klimatskim promjenama korištenjem zelenih rješenja
- RP.7 Poboljšati održivost turističkih i rekreacijskih sadržaja
- RP.8 Kreirati planski sustav ozelenjivanja javnih i drugih zona te poduzetničke zone
- RP.9 Kartirati i uspostaviti registar svih tipova zelenih prostora i zgrada na razini Grada
- RP.10 Implementirati ZI i KG u sektorske alate upravljanja Gradom
- RP.11 Jačati svijest stanovništva o vrijednostima održivog razvoja kroz ZI i KG te jačanje kapaciteta predstavnika Grada

- RP.12 Provesti inventarizaciju i vrednovanje napuštenih i zapuštenih te slabo iskorištenih prostora i zgrada te njihovo stavljanje u ponovnu upotrebu uz uspostavljanje održive namjene, usklađene s načelima KG
- RP.13 Planirati i projektirati nove prostore i zgrade po načelima KG
- RP.14 Poboljšati energetska učinkovitost i održivost postojećeg građevnog fonda te prilagodba klimatskim promjenama i jačanje otpornosti na rizike
- RP.15 Poticati korištenje kulturne baštine, identiteta i tradicijske vrijednosti kao razvojni resurs.

4.2. Razvojni potencijali

Razvojni potencijali su sljedeći:

- Na području Grada zastupljeni su različiti tipovi otvorenih površina (prirodni i doprirodni, javne zelene površine, vodotoci, poljoprivredne površine, otvoreni prostori poduzetničke zone i dr.) koje je kroz različite aktivnosti/projekte potrebno povezati u funkcionalnu mrežu ZI.
- Unutar gradskog područja naselja Pregrada prisutni su različiti tipovi otvorenih/zelenih prostora javnog i društvenog sadržaja (parkovi, dječja igrališta, otvoreni prostori odgojno-obrazovnih i drugih ustanova, šetnice i sl.), koji zauzimaju veće površine, a koje je potrebno očuvati i unaprijediti radi poboljšanja identiteta Grada i povećanja kvalitete života stanovništva.
- Otvorene površine bez namjene i/ili neiskorištene prostore koje su neravnomjerno zastupljene na području Grada moguće je prenamijeniti u javne zelene površine različitih sadržaja i tipova (sportski park, parkovi susjedstva, urbani vrtovi, kišni vrtovi i dr.) te objekte javne namjene.
- Potencijal za uspostavu plavo-zelenih koridora kroz unapređenje vodotoka i uspostavu novih javnih i društvenih sadržaja (parkovi, igrališta i sl.) prisutan je unutar čitavog gradskog područja, dok otvoreni prostori uz objekte višestambene izgradnje potencijal su za uspostavu manjih boravišnih prostora na otvorenom.
- Ozelenjivanje svih javnih površina te poduzetničke zona i pripadajuće infrastrukture utjecat će na smanjenje efekta toplinskog otoka, vizualne zagađenosti i sl.
- Na području Grada postoji veći broj napuštenih i slabo iskorištenih prostora i zgrada, koji predstavljaju potencijal za primjenu načela KG i smještaj sadržaja javne i društvene namjene, ali i gospodarskih sadržaja, kako bi se spriječilo nepotrebno širenje građevinskih područja naselja i kako bi se iskoristila postojeća izgrađena infrastruktura (promet, energetska infrastruktura, voda i odvodnja). Navedeno utječe na smanjenje potrebe za izgradnjom novih površina sive infrastrukture.
- U ruralnim područjima Grada, poseban potencijal čine napuštene i zapuštene obiteljske kuće s okućnicom, kao i ostale zgrade, pogotovo u svrhu revitalizacije i iznalaženja održive namjene te povećanja atraktivnosti ruralnih područja za život i privlačenje novog stanovništva.

Sukladno SWOT analizi, prepoznate su i sljedeće razvojne prilike: potencijal stvaranja novog urbaniteta te revitalizacija povijesne jezgre i napuštenih prostora i zgrada; potencijal u razvoju turizma (ruralni, kulturni, prirodni, rekreacijski) te revitalizacija tradicije i autohtonosti; mogućnost razvoja pješačkog i biciklističkog prometa u segmentu povezivanja samog naselja, ali i okolnih šuma i potoka; korištenje EU fondova za ulaganje u ZI i KG; dostupnost dobrih primjera iz prakse i poticajne nacionalne i EU politike vezane uz zelenu urbanu obnovu i implementaciju ZI i KG u urbano tkivo; revitalizacija postojećih kulturnih djelatnosti te razvoj novih kulturnih i kreativnih djelatnosti te realizacija projektnih ideja (žičara, ekološki bazen i dr.).

The page features decorative geometric shapes in the top-left and bottom-right corners. These shapes are composed of overlapping triangles and quadrilaterals in various shades of red, pink, blue, and green, creating a modern, abstract design.

5.

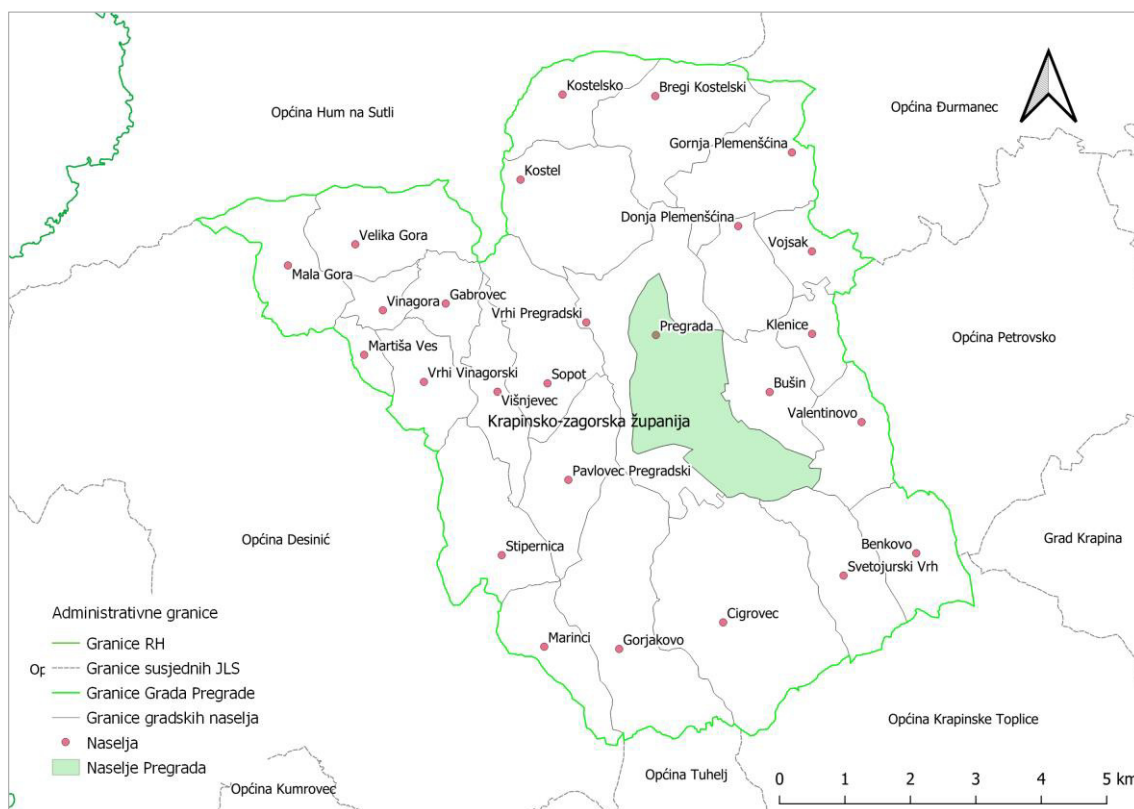
OSNOVNA OBILJEŽJA PODRUČJA OBUHVATA

5. OSNOVNA OBILJEŽJA PODRUČJA OBUHVATA

5.1. Administrativni ustroj i geoprometni položaj

Grad Pregrada je jedna od 32 jedinice lokalne samouprave (7 gradova i 25 općina) na području Krapinsko-zagorske županije, a graniči na sjeveru s Općinom Hum na Sutli i Općinom Đurmanec, na istoku s Općinom Petrovsko i Općinom Krapinske Toplice, na jugu s Općinom Tuhelj i na zapadu s Općinom Desinić. Grad Pregrada i Krapinsko-zagorska županija prema Nacionalnoj klasifikaciji prostornih jedinica za statistiku 2021. (HR_NUTS 2021.) od 20. prosinca 2019. godine ulaze u sastav statističke NUTS 2 regije Sjeverna Hrvatska. Područje Grada zauzima površinu od 67,25 km², što čini 5,45% ukupne površine KZŽ. Površina naselja Pregrada iznosi 4,91 km², što je 7,3% površine Grada.

Strategija obuhvaća cijelo administrativno područje Grada Pregrade koje obuhvaća 26 naselja: Benkovo, Bregi Kostelski, Bušin, Cigrovec, Donja Plemenščina, Gabrovec, Gorjakovo, Gornja Plemenščina, Klenice, Kostel, Kostelsko, Mala Gora, Marinci, Martiša Ves, Pavlovec Pregradski, Pregrada, Sopot, Stipernica, Svetojurski Vrh, Valentinovo, Velika Gora, Vinagora, Višnjevac, Vojsak, Vrh Pregradski i Vrh Vinagorski. Sjedište Grada nalazi se u naselju Pregrada koje je jedino urbanizirano naselje, a sva ostala naselja su ruralnog karaktera. Naselje Pregrada prostorno je smješteno u središnjem dijelu Grada. Ostala naselja su smještena dijelom uz glavne prometne pravce, a dijelom su raštrkana po brežuljkastom prostoru. Naselja na brjegovima pokazuju depopulaciju i više staračkog stanovništva, a oblik naselja zadržan je kao tradicijski grupirani skup građevina.

Slika 1. Položaj naselja Grada Pregrade¹⁰

Područjem Grada u smjeru I – SZ prolazi državna cesta DC206 koja na područje Grada dolazi iz Općine Petrovsko (dalje veza na Grad Krapinu, D1 i autocestu A2), a nakon izlaska iz područja Grada prelazi na područje Općine Hum na Sutli i dalje prema Republici Sloveniji (Granični prijelaz Hum na Sutli – Rogatec). Na DC206 u području Valentinova priključuje se DC507 iz pravca Krapinskih Toplica (dalje veza na autocestu A2 za Grad Zagreb koji je cestovnim putem udaljen otprilike 60 km). Poveznicu s Općinom Desinić čini županijska cesta ŽC2151, koja se u središtu Pregrade veže na DC206, a županijske ceste ŽC2117 i ŽC2118 čine zajedno poveznicu s Općinom Tuhelj. Pregradom ne prolazi željeznica, a najbliža željeznička postaja je udaljena 15 kilometara i nalazi se u Krapini. Pregrada se nalazi na relativno izoliranom prometnom položaju koji nije na zadovoljavajućoj razini povezan s važnim prometnim središtima usprkos njihovoj relativnoj blizini. Uz navedeno, nedostaje bolja prometna infrastruktura unutar samog grada koja bi bolje povezala sva gradska naselja s ciljem osiguravanja ravnomjernih uvjeta za razvoj na području čitavog Grada Pregrade.

¹⁰ Izvor: OSM, uz obradu autora

5.2. Prirodno-geografska obilježja

5.2.1. Fizičke i ekološke značajke

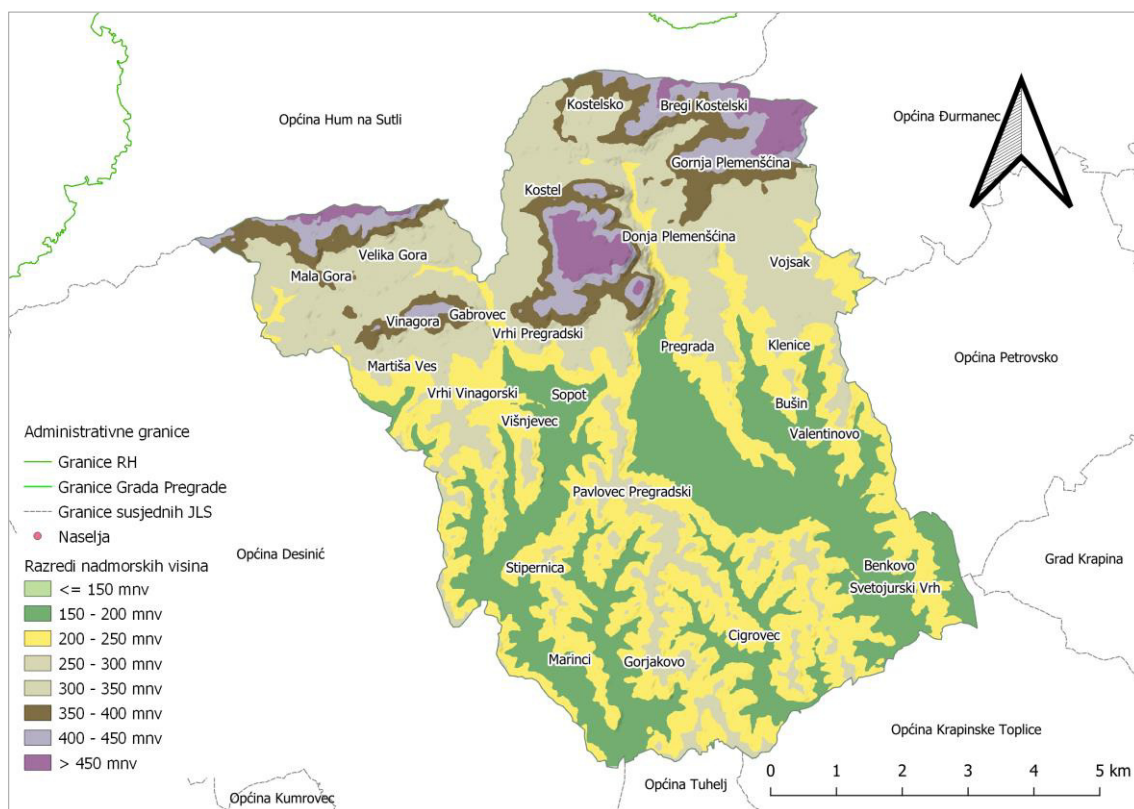
Geološke i hidrografske značajke

Grad Pregrada se nalazi na zapadnom dijelu Hrvatskog zagorja, između rijeke Sutle i padina Maceljske gore. U geološkom smislu, područje Grada pripada istočnim alpskim obroncima. Geološku osnovu područja čine vapnenci i dolomiti (često korišteni u cestogradnji i građevinarstvu). Reljefom Pregrade dominiraju gorski nizovi Desiničke gore (505 m), Kunagore (520 m) i Kostelgore. Kostelsko gorje kao i ostale zagorske gore su za vrijeme geološkog razdoblja tercijara bili izdignuti otoci u Panonskom moru te su se oko njih taložili jezerski sedimenti, lapori, pješčenjaci i glina. Takva geološka građa utjecala je na današnji brežuljkasti rebrasti disecirani tipični slikoviti reljef zagorskoga humlja.

Kunagora je važno geološko nalazište fosilnih ostataka amonita koje je 1896. godine otkrio Dragutin Gorjanović Kramberger. Kunagoru karakteriziraju dva kamenoloma dolomita podrijetlom iz anizika (srednji trijas) od kojih je jedan u funkciji, dok se za drugi trenutno izrađuju planovi sanacije i prenamjene. Kamenolom Pregrada II je razmjerno velik po površini, nalazi se na sjeveroistočnom dijelu Kunagora. Svojim velikim kopom je jako vizualno izložen, vidljiv je iz Pregrade i istočnog dijela Grada što degradira krajolik, umanjuje vrijednosti Kunagore, onečišćuje sjeverni dio Pregrade i degradira sjeverni ulaz i Pregradu iz smjera Huma na Sutli i Republike Slovenije. Eksploataciju kamena treba ograničiti i postupno ukidati, teren kopa krajobrazno sanirati. Ako postoji potreba i nužda za otvaranjem novog kamenoloma tada to mora biti na lokaciji koja nije vizualno izložena s glavnih prometnica i vidikovaca. U 2021. godini pokrenuta je inicijativa za zaštitu Kunagore i okolnih područja.

Južni dio područja Grada ispresijecan je dolinama potoka koji pripadaju slivu rijeke Krapine: Horvatska, Žbiljski potok, Sopotnica, Erpenjšćica, Kosteljina, Svedružica. Dolina potoka Kosteljina, kao i smještaj naselja Pregrade ukazuju na mogućnost širenja naselja u samoj dolini, prema jugu od gorskog niza. Dolinu potoka Kosteljine karakteriziraju naslage glinovitih i pjeskovitih lapora s ulošcima pijeska i pješčenjaka. Osim prirodnih vodenih površina na području se nalazi i umjetno stvoreno jezero u sklopu perivoja i dvorca Gorica kojeg koristi od 1979. godine Športsko ribolovno društvo Gorica.

Nadmorske visine na području Grada kreću se između 150 i 520 metra. Pri tome su najniža gradska područja uglavnom smještena u dolinama potoka, dok su najviša gradska područja smještena na sjeverom dijelu Grada.

Slika 2. Hipsometrijski razredi reljefa Grada¹¹

Prema Digitalnoj pedološkoj karti Hrvatske¹², na području prevladavaju sljedeće vrste tala: 11 - lesivirano tipično na praporu i mekom vapnencu, 17 - rendzina na laporu (flišu) ili mekim vapnencima, 18 – pseudoglej obrončani, 43 - močvarno glejna, djelomično hidromeliorirana tla i 62 - rendzina na dolomitu i vapnencu. Od navedenih, umjereno ograničena obradiva tla su pod oznakom 11.

Sukladno aplikaciji Karte potresnih područja Republike Hrvatske¹³, procijenjen je rizik od potresa na području Grada. Kartama su prikazana potresom prouzročena horizontalna poredbena vršna ubrzanja (a_{gR}) površine temeljnog tla tipa A čiji se premašaj tijekom bilo kojih $t = 50$ godina, odnosno $t = 10$ godina očekuje s vjerojatnošću od $p = 10\%$. Za povratni period od 475 godina na području Grada može se očekivati potres koji će prouzročiti akceleraciju vrijednosti 0,20-0,18 g ljestvice, dok se za povratni period od 95 godina na području Grada može očekivati potres koji će prouzročiti akceleraciju vrijednosti 0,10-0,08 g. Iz oba podatka se zaključuje da se Grad nalazi na prostoru male potresne opasnosti, dok na širem području postoji veća potresna opasnost.

¹¹ Izvor: OSM, Copernicus global DSM 30m, uz obradu autora

¹² Digitalna pedološka karta Hrvatske, http://pedologija.com.hr/iBaza/DPK-Hr_2021

¹³ Karte potresnih područja Republike Hrvatske, <http://seizkarta.gfz.hr/hazmap/karta.php>, M. Herak, Geofizički Zavod PMF, Zagreb

Biološke značajke

Biološku raznolikost područja čine šume, dolinske livade te sekundarne asocijacije biljnih vrsta koje se javljaju u nizinskom predjelu u vodenim staništima vodotoka, umjetnih jezera, bara i sl. Uz prirodne asocijacije, biološku raznolikost upotpunjuju i agrocenoze - poljoprivredne obradive površine koje je čovjek stvorio stoljetnom obradom. U vegetacijskom smislu cjelokupno prostrano područje općine pripada Euro-sibirskoj – sjeverno-američkoj regiji ilirske provincije po Braun-Blanquetu (1923.). Navedeno je detaljno pojašnjeno u dijelu 6.3.4. Analiza prirodnih elemenata ove Strategije.

Krajobrazna obilježja

U obuhvatu PPUG Pregrade nema područja ekološke mreže, sukladno Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (NN 80/19). Sukladno PPUG Pregrade, prepoznat je sljedeći značajni krajobraz: Vinagorsko područje, područje Donje i Gornje Plemenščine, park šuma – Kunagora, uzvisina Sv. Leonarda (Vrhi Pregradski), uzvisina Sv. Donata (Pavlovec Pregradski), dolina u Višnjercu, dolina u području Male Gore, dolina Horvatske (Martiša Ves, Vrhi Vinagorski), kotlina Kosteljine s padinama Kuna Gore, dolina Plemenščine prema Bežancu, dolina Kosteljine, dolina u podnožju kapele Sv. Jurja, dolina Sopotnice i padine – Bregi Kostelski. Perivoji i parkovi su sljedeći: park i drvored uz dvorac Bežanec, perivoj Dubrava i perivoj Gorica. Park i drvored uz dvorac Bežanec je od 1965. godine zaštićeno područje u kategoriji spomenika parkovne arhitekture, temeljem Zakona o zaštiti prirode. Park i drvored nalaze se nedaleko od Pregrade na malome brežuljku u blizini potoka Plemenščine, odakle se vidi Kostelska dolina. Dvorac je izgrađen u 18. stoljeću kao jednokatni četverokrlni objekt s unutrašnjim dvorištem. Tridesetih godina 19. stoljeća obnovljen je u klasicističkome duhu. Prilazi mu se alejom jasenolikoga javora dugom 90 m, nastalom nakon 1911. Dvorac i perivoj u privatnom su vlasništvu. Zaštićeni park potrebno je redovito održavati i po potrebi obnavljati sukladno povijesnoj matrici, odnosno smjernicama usklađenosti očuvanja bioloških komponenti i prostornog rasporeda elemenata parkovne arhitekture.

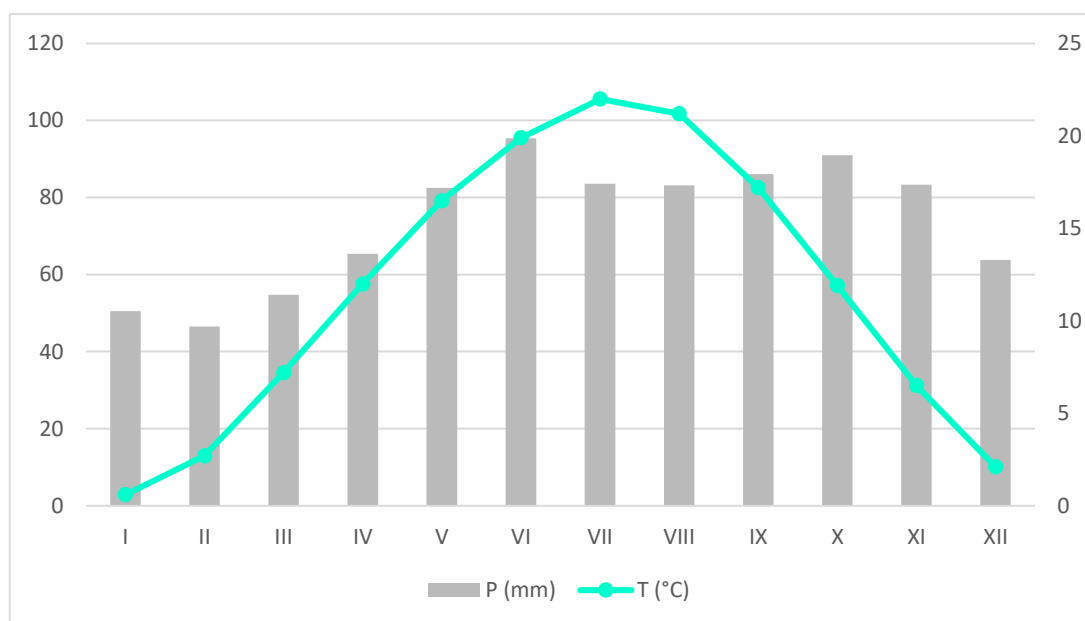
Slika 3. Park i drvored uz dvorac Bežanec¹⁴

¹⁴ Izvor: a) preuzeto s: [poveznica](#) i b) autori, 15. srpnja 2023.

5.2.2. Klimatska obilježja

Prema Köppenovoj klasifikaciji klime, Grad pripada području umjereno toplo vlažne klime s toplim ljetom, Cfb klimi. Ovu klimu karakteriziraju sljedeće značajke: srednja mjesečna temperatura najhladnijeg mjeseca je viša od -3 °C i niža od 18 °C, srednja mjesečna temperatura najtoplijeg mjeseca je niža od 22 °C, više od četiri mjeseca u godini imaju srednju mjesečnu temperaturu višu od 10 °C. Tijekom godine nema izrazito suhih mjeseci, a mjesec s najmanje oborine u hladnom je dijelu godine. U godišnjem hodu oborine javljaju se dva maksimuma – rano ljeto i kasna jesen.

Sukladno metodologiji DHMZ-a, za prikazivanje osnovnih meteoroloških elemenata Grada Pregrade korišteni podaci meteorološke postaje Zagreb-Grič, s obzirom da klima Grada pripada istom tipu kontinentalno-panonske klime. Razdoblje s podacima na temelju kojih je vršena analiza temperature i oborina je od 1861. do 2021. godine¹⁵. Najtopliji mjeseci su srpanj i kolovoz sa srednjom mjesečnom temperaturom do 21,9 °C (srpanj), a najhladniji je siječanj sa srednjom mjesečnom temperaturom od 0,5 °C. Najniža apsolutna minimalna temperatura zraka u promatranom razdoblju je -22,2 °C zabilježena 24. siječnja 1942., dok je apsolutno maksimalna 40,3 °C izmjerena 5. srpnja 1950. godine. Najviše oborina padne tijekom ljetnih i jesenskih mjeseci s maksimumom oborine u lipnju i rujnu.

Slika 4. Klimadijagram klimatološke postaje Zagreb-Grič za razdoblje od 1861. do 2021. god.¹⁶

Maksimalne jačine vjetra kreću se od 6-9 bofora, a najjači vjetrovi javljaju se od kasne jeseni do početka proljeća. Najučestaliji su zapadni vjetrovi, a zatim istočni vjetrovi.

¹⁵ DHMZ, http://meteo.hr/klima.php?section=klima_podaci¶m=k1&Grad=zagreb_gric

¹⁶ Izvor: DHMZ

5.2.3. Procjene klimatskih promjena u budućnosti

Na svjetskoj razini, očekuje se povećanje temperature od 2-5 °C do 2050. godine. Vezano uz porast temperature, očekuje se povećano isparavanje (evapotranspiracija), više ekstrema u vremenskim pojavama (poplave, suše i dr.), ranije topljenje snijega te općenito smanjenje oborina (povećanje intenziteta, ali rjeđa pojava) te se predviđa povišenje razine mora za 17-25,5 cm, odnosno 18-38 cm (optimistični scenarij) te 26-59 cm (pesimistični scenarij) do 2100.¹⁷ Ljudske aktivnosti (antropogeni utjecaji) su postale dominantna sila najvećim dijelom odgovorna za globalno zagrijavanje zabilježeno tijekom proteklih 150 godina. Te aktivnosti doprinose klimatskim promjenama uzrokovanjem promjena u zemljinoj atmosferi zbog velikih količina stakleničkih plinova poput ugljikovog dioksida (CO₂), metana (CH₄), dušikovog suboksida (N₂O), halokarbona (klorofluorokarbona, freona), troposferskog ozona (O₃), vodene pare (H₂O), aerosoli; i iskorištavanja tla/promjena na pokrivaču. Prema spoznajama, najviše stakleničkih plinova nastaje proizvodnjom CO₂ zbog pojačane industrijske aktivnosti (izgaranje fosilnih goriva) i drugih ljudskih aktivnosti, poput krčenja šuma (deforestacije), koje su povećale koncentraciju CO₂ u atmosferi. Prije industrijske revolucije razine CO₂ u atmosferi bile su 280 ppm; danas iznose u prosjeku 385 ppm i predviđa se njihov daljnji porast. Globalna koncentracija CO₂ u travnju 2023. godine iznosila je 420,54 ppm¹⁸. Prosječna globalna temperatura porasla je za 0,7 °C od 1850. godine.

Od 19. stoljeća meteorološka mjerenja provode se na pet meteoroloških postaja u različitim dijelovima RH, što omogućuje pouzdano dokumentiranje dugoročnih klimatskih trendova. U nastavku su opisani glavni trendovi u 20. stoljeću:

- Temperatura zraka: sve meteorološke postaje zabilježile su porast prosječne temperature koji je bio osobito izražen tijekom posljednjih dvadeset godina.
- Oborine: na svim postajama zabilježen je padajući trend te porast broja sušnih dana u odnosu na smanjeni broj vlažnih dana. Porastao je i broj uzastopnih sušnih dana, osobito duž jadranske obale.

Klimatske promjene u budućoj klimi na području RH dobivene simulacijama klime regionalnim klimatskim modelom RegCM prema A2 scenariju¹⁹ analizirane su za dva tridesetogodišnja razdoblja (izvor: DHMZ):

¹⁷ Fourth Assessment Report of the IPCC, [poveznica](#)

¹⁸ Global Monitoring Laboratory, [poveznica](#)

¹⁹ Za RH se koristi regionalni klimatski model RegCM (Pal i sur. 2007) iz Međunarodnog centra za teorijsku fiziku (engl. *International Centre for Theoretical Physics*) u Trstu u Italiji. Za dosadašnje simulacije klimatskih promjena model uzima početne i rubne uvjete iz združenog globalnog klimatskog modela ECHAM5/MPI-OM (Roeckner i sur. 2003; Marsland i sur. 2003). Dinamička prilagodba regionalnim modelom RegCM napravljena je za sve tri realizacije ECHAM5/MPI-OM modela za dva odvojena razdoblja sadašnje i buduće. Sadašnja klima predstavljena je razdobljem 1961.-1990., dok je buduća klima prema A2 scenariju definirana razdobljem 2011.-2070., a model obuhvaća veći dio Europe i područje Sredozemlja s prostornim korakom mreže od 35 km.

1. Razdoblje od 2011. do 2040. godine – bliža budućnost i od najvećeg je interesa za korisnike klimatskih informacija u dugoročnom planiranju prilagodbe na klimatske promjene.
2. Razdoblje od 2041. do 2070. godine – sredina 21. stoljeća u kojem je prema A2 scenariju predviđen daljnji porast koncentracije CO₂ u atmosferi te je signal klimatskih promjena jači.

Projekcije klimatskih parametara za RH prema scenariju RCP4.5 u odnosu na razdoblje 1971.-2000. prikazane su u tablici u nastavku.

Tablica 1. Projekcije klimatskih parametara za RH prema scenariju RCP4.5 u odnosu na razdoblje 1971.-2000

Klimatski parametar		Projekcije buduće klime prema scenariju RCP4.5 u odnosu na razdoblje 1971.-2000. godine (P0) dobivene klimatskim modeliranjem	
		2011.-2040. (P1)	2041.-2070. (P2)
Oborine		Srednja godišnja količina: malo smanjenje (osim manji porast u SZ Hrvatskoj)	Srednja godišnja količina: daljnji trend smanjenja (do 5 %) u gotovo cijeloj RH osim u SZ dijelovima
		Sezone: različit predznak; zima i proljeće u većem dijelu RH manji porast + 5 – 10 %, a ljetno i jesen smanjenje (najviše - 5 – 10 % u J Lici i S Dalmaciji)	Sezone: smanjenje u svim sezonama (do 10 % gorje i S Dalmacija) osim zimi (povećanje 5 – 10 % S Hrvatska)
		Smanjenje broja kišnih razdoblja (osim u središnjoj Hrvatskoj gdje bi se malo povećao). Broj sušnih razdoblja bi se povećao	Broj sušnih razdoblja bi se povećao
Snježni pokrov		Smanjenje (najveće u Gorskom Kotaru, do 50 %)	Daljnje smanjenje (naročito planinski krajevi)
Površinsko otjecanje		Nema većih promjena u većini krajeva; no u gorskim predjelima i zaleđu Dalmacije smanjenje do 10 %	Smanjenje otjecanja u cijeloj RH (osobito u proljeće)
Temperatura zraka		Srednja: porast 1 – 1,4 °C (sve sezone, cijela RH)	Srednja: porast 1,5 – 2,2 °C (sve sezone, cijela RH – naročito kontinent)
		Maksimalna: porast u svim sezonama 1 – 1,5 °C	Maksimalna: porast do 2,2 °C u ljetno (do 2,3 °C na otocima)
		Minimalna: najveći porast zimi, 1,2 – 1,4 °C	Minimalna: najveći porast na kontinentu zimi 2,1 – 2,4 °C; a 1,8 – 2 °C primorski krajevi
Ekstremni vremenski uvjeti	Vrućina (broj dana s Tmax > +30 °C)	6 do 8 dana više od referentnog razdoblja (referentno razdoblje: 15 – 25 dana godišnje)	Do 12 dana više od referentnog razdoblja
	Hladnoća (broj dana s Tmin < -10 °C)	Smanjenje broja dana s Tmin < -10 °C i porast Tmin vrijednosti (1,2 – 1,4 °C)	Daljnje smanjenje broja dana s Tmin < -10 °C
	Tople noći (broj dana s Tmin ≥ +20 °C)	U porastu	U porastu
Vjetar	Sr. brzina na 10 m	Zima i proljeće bez promjene, no ljeti i osobito u jesen na Jadranu porast do 20 – 25 %	Zima i proljeće uglavnom bez promjene, no trend jačanja ljeti i u jesen na Jadranu.
	Max. brzina na 10 m	Na godišnjoj razini: bez promjene (najveće vrijednosti na otocima J Dalmacije). Po sezonama: smanjenje zimi na J Jadranu i zaleđu	Po sezonama: smanjenje u svim sezonama osim ljeti. Najveće smanjenje zimi na J Jadranu

Evapotranspiracija	Povećanje u proljeće i ljeti 5 – 10 % (vanjski otoci i Z Istra > 10 %)	Povećanje do 10 % za veći dio Hrvatske, pa do 15 % na obali i zaleđu te do 20 % na vanjskim otocima.
Vlažnost zraka	Porast cijele godine (najviše ljeti na Jadranu)	Porast cijele godine (najviše ljeti na Jadranu)
Vlažnost tla	Smanjenje u Sjevernoj Hrvatskoj	Smanjenje u cijeloj RH (najviše ljeto i u jesen).
Sunčevo zračenje (tok ulazne sunčane energije)	Ljeti i u jesen porast u cijeloj RH, u proljeće porast u Sjevernoj Hrvatskoj, a smanjenje u Zapadnoj Hrvatskoj; zimi smanjenje u cijeloj RH.	Povećanje u svim sezonama osim zimi (najveći porast u gorskoj i središnjoj Hrvatskoj)

Izvor: Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu

S ciljem ublažavanja klimatskih promjena, Grad Pregrada je u veljači 2010. pristupio Sporazumu gradonačelnika, velikoj inicijativi EK pokrenutoj u siječnju 2008. godine. U listopadu 2015. godine, nakon konzultacijskog procesa o budućnosti Sporazuma gradonačelnika, EK pokrenula je novi integrirani Sporazum gradonačelnika za klimu i energiju, koji nadilazi postavljene ciljeve za 2020. godinu. Potpisnice novog Sporazuma obvezuju se na smanjenje pojedinačnih lokalnih emisija CO₂ (i eventualno drugih stakleničkih plinova) te usvojiti zajednički pristup rješavanju problematike ublažavanja i prilagodbe klimatskim promjenama. Potpisnici Sporazuma gradonačelnika za klimu i energiju obvezuju se na smanjenje emisija stakleničkih plinova na lokalnom području supotpisnika za najmanje 55% do 2030. godine s obzirom na referentnu godinu te za usvajanje zajedničkog pristupa ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi. U tu svrhu, izrađen je Akcijski plan energetske i klimatske održivosti (engl. *Sustainable Energy and Climate Action Plan – SECAP*).

Klimatske promjene na području Grada Pregrade promatrane su kroz razliku vrijednosti klimatskih pokazatelja, primarno temperature i količine padalina s obzirom na referentno, tj. sadašnje stanje u odnosu na buduće stanje, a temeljem različitih klimatskih modela budućeg scenarija. Za prikaz i analizu klimatskog modela klimatske promjene korišteni su podaci iz dokumenta Rezultati klimatskog modeliranja na sustavu HPC VELEbit za potrebe izrade nacrtu Strategije prilagodbe klimatskim promjenama Republike Hrvatske do 2040. s pogledom na 2070. Za navedeni model korišteni su isti vremenski periodi kao i na razini RH: P0 ili sadašnje stanje (1961.-1990.), P1 ili neposredno buduće stanje (2011.-2040.) te P2 ili buduće stanje (2041.-2070.). U navedenim vremenskim periodima analizirane su promjene prema sezonama, tj. godišnjim dobima za područje Grada.

Tablica 2: Projekcije odabranih klimatskih parametara za Grad Pregradu prema scenariju RCP4.5 u odnosu na razdoblje 1971.-2000.

Klimatski parametar	Projekcije buduće klime Grada Pregrade prema scenariju RCP4.5 u odnosu na razdoblje 1971.-2000. godine (P0)
	2011.-2040. (P1) i 2041.-2070. (P2)
Oborine	Za srednju vrijednost ukupne količine oborina na području Grada za buduće periode očekivan je pad vrijednosti u proljeće, ljeto i jesen, a porast zimi. Razlika srednje vrijednosti ukupne količine oborina za P1-P0 period iznosi pad do 5% u proljeće, ljeto i jesen te porast od 5 do 10% ljeti. Razlika srednje vrijednosti ukupne količine oborina za P2-P0 razdoblje iznosi pad do 5% u proljeće i jesen, odnosno pad od 5 do 10% ljeti, dok se porast od 5 do 10% vrijednosti očekuje zimi. Pad vrijednosti oborina poglavito ljeti za posljedicu može imati veću izloženost suši i smanjenu dostupnost vode, što predstavlja rizik za pojedine sektore.
	Za srednju vrijednost ukupne godišnje količine oborina za buduće periode očekivana je stagnacija ili blagi pad vrijednosti. Između P1-P0 perioda očekivana je stagnacija, dok je između P2-P0 perioda očekivan blagi pad vrijednosti ukupne godišnje količine oborina od 5%.
	Za broj dana s količinom oborina većom od 10 mm/h ne očekuje se značajna promjena u budućim periodima, odnosno očekivan je gotovo podjednak dosadašnji broj takvih dana za P1 i P2 period. Dani s oborinama većim od 10 mm/h očekivani su isključivo ljeti. Izloženost oborinama vrijednosti veće od 10 mm/h može za posljedicu imati ekstremne vrijednosti oborina i posljedično opasnost od bujičnih tokova i potencijalnog plavljenja. Dodatno, moguća je češća pojava tuče.
Temperatura zraka	Za srednju vrijednost temperature zraka 2 m iznad tla područja Grada očekivan je porast vrijednosti u oba buduća stanja, kroz sve sezone. Razlika vrijednosti temperature za P1-P0 period iznosi porast od prosječno 1,1 do 1,3 °C u zimu, proljeće i jesen, dok u ljeto porast iznosi 1,5 °C. Razlika vrijednosti temperature za P2-P0 period iznosi porast od 1,7 °C u zimu, proljeće i jesen, dok je ljeti porast još veći i iznosi gotovo 2,5 °C. Porast srednje vrijednosti temperature zraka predstavlja rizik za pojedine sektore.
Ekstremni vremenski uvjeti	Za broj ljetnih dana s maksimalnom temperaturom većom od 30 °C očekivan je porast vrijednosti u oba buduća stanja. Porast broja dana s maksimalnom temperaturom većom od 30 °C za P1-P0 period iznosi 6 do 8 dana, dok za P2-P0 period porast iznosi 12 dana. Porast broja dana s maksimalnom temperaturom većom od 30 °C predstavlja rizik za pojedine sektore.
Vjetar	Za vrijednost maksimalne brzine vjetra na 10 m visine ne očekuje se porast vrijednosti za oba buduća perioda. U P1-P0 periodu očekuje se uglavnom stagnacija vrijednosti te blagi pad u jesen, dok se u P2-P0 razdoblju očekuje blagi pad u zimu, proljeće i jesen od 0.1 do 0.3 m/s, dok se ljeti očekuje stagnacija. S obzirom da prostor u sadašnjem stanju nije izložen visokim vrijednostima maksimalne brzine vjetra, područje nije značajno izloženo ekstremnim vrijednostima brzine vjetra, a samim time ni značajnom riziku za odabrane sektore.
Vlažnost zraka	Za vrijednosti prosječne relativne vlažnosti zraka očekuje se porast u zimu i jesen, a pad u proljeće i ljeto. U P1-P0 periodu očekivan je pad vrijednosti od 1 do 1,5 postotnog boda u proljeće i ljeto, dok porast vrijednosti u zimu i jesen iznosi 1 postotni bod. U P2-P0 periodu pad vrijednosti od 2 do 3 postotna boda očekuje se u proljeće i ljeto, dok porast je očekivan zimi u vrijednosti 1 postotnog boda. U jesen je projicirana stagnacija vrijednosti. Navedene promjene u vrijednostima ne predstavljaju rizik za odabrane sektore.
Sunčevo zračenje (tok ulazne sunčane energije)	Za promjenu vrijednosti sunčevog zračenja za period P1-P0 očekuje se smanjenje od 2 postotna boda zimi, dok se u proljeće i jesen očekuje porast od 1 do 2 postotna boda, dok se ljeti očekuje porast do 4 postotna boda. Za period P2-P0 očekuje se smanjenje sunčevog zračenja zimi do 2 postotna boda, dok se u proljeće i jesen očekuje povećanje od 2 do 3 postotna boda, a ljeti porast do 8 postotnih bodova.

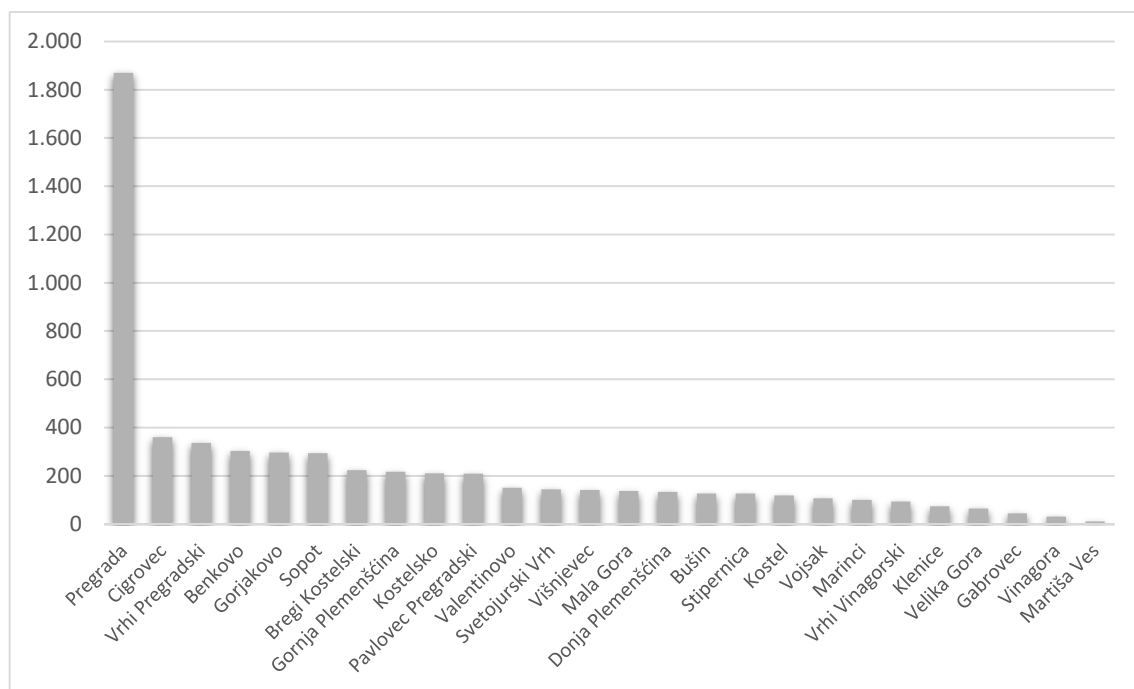
Izvor: Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu te autori

5.3. Demografska obilježja

Iako su na području Grada posljednjih desetljeća izraženi negativni demografski trendovi (negativni prirodni prirast, iseljavanje i starenje stanovništva), upravo stanovništvo Grada pokreće i usmjerava sve djelatnosti u prostoru te predstavlja temeljnu odrednicu općeg društveno-gospodarskog razvoja, kao i provedbene kapacitete razvojnih projekata. Stoga su analiza i vrednovanje demografskih obilježja stanovništva promatranog područja neophodni za cjelovito razumijevanje dosadašnjih te predviđanje budućih razvojnih procesa.

Prema podacima DZS-a, broj stanovnika je na području Grada kontinuirano rastao od polovice 19. do polovice 20. stoljeća s izuzetkom razdoblja nakon Prvog svjetskog rata. Najveći broj stanovnika u Gradu zabilježen je 1953. godine (11.878 stanovnika). Od tada do danas broj stanovnika svakim popisom stanovništva se smanjuje. U razdoblju od 2011. do 2020. godine, Grad je svake godine bilježio veći broj umrlih od živorođenih. Grad je prirodnim putem izgubio 466 stanovnika, a u istom razdoblju iselilo je 201 stanovnika više nego li ih je uselilo²⁰. Navedeni demografski problemi se ponavljaju i na razini cijele RH te Grad Pregrada nije izuzetak, ali svakako se radi o problemu koji nije zanemariv te se mora proaktivnim mjerama djelovati na uzroke istih.

Prema posljednjem Popisu stanovništva 2021. godine (DZS), Grad ima 5.927 stanovnika (2.895 muškaraca i 3.032 žene), što predstavlja smanjenje za 10,12% u odnosu na Popis stanovništva 2011. godine kada je Grad brojao 6.594 stanovnika. U KZŽ, veći broj stanovnika od Grada Pregrade broje Grad Krapina (11.530), Grad Zabok (8.656) i Općina Bedekovčina (7.340). Najveća koncentracija stanovnika Grada je u administrativnom središtu Pregradi (1.870 stanovnika), a slijede naselja Cigrovec (360), Vrh Pregradski (336) i Benkovo (303). Prema Popisu stanovništva 2011. godine, naselje Pregrada imalo je 1.828 stanovnika te se broj stanovnika uvećao 2021. godine za 2,3%.

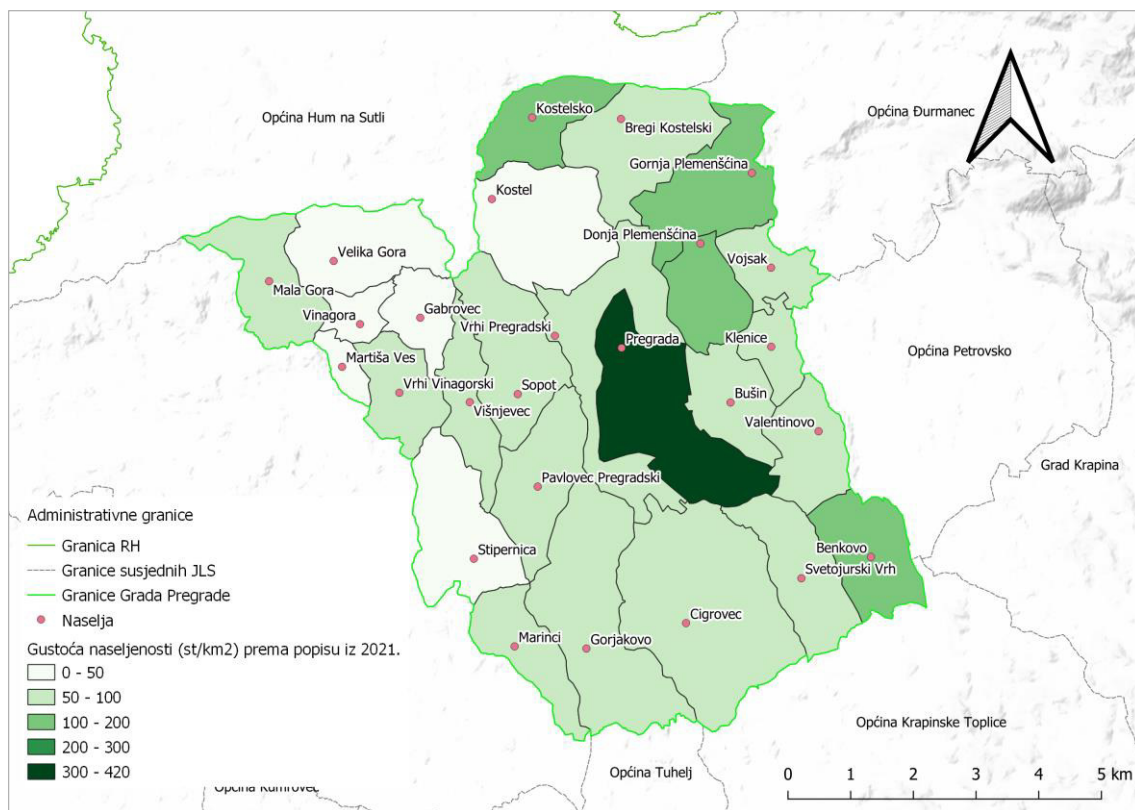

Slika 5. Broj stanovnika naselja Grada Pregrade, 2021. godine²¹

²⁰ DZS, Gradovi u statistici, 2011.-2021.

²¹ Izvor: DZS, Popis stanovništva 2021.

Gustoća stanovništva Grada iznosi 88,13 st./km², što je manja gustoća u odnosu na KZŽ (98,41 st./km²) te veća u odnosu na RH (68,41 st./km²). Najveću gustoću stanovništva na području Grada ima naselje Pregrada (380,86 st./km²).

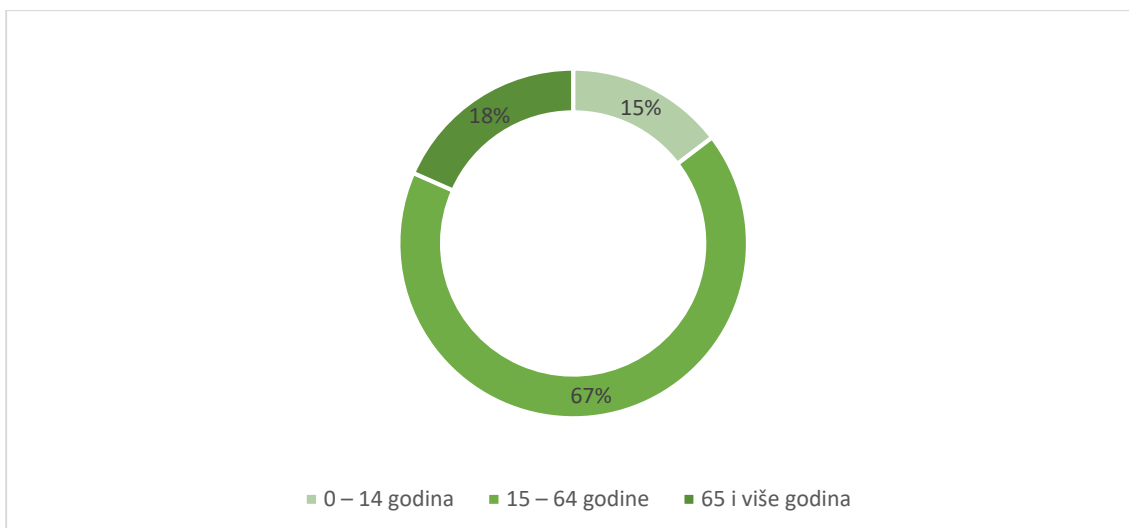
Slika 6. Gustoća naseljenosti naselja Grada, 2021. godine²²

Prosječna starost stanovništva Grada se sa svakim popisom stanovništva povećavala te je 2021. godine iznosila 42,5 godine, što je manje u odnosu na prosječnu starost stanovništva KZŽ (43 godine) i RH (43,3). Indeks starenja²³ je 2021. godine iznosio 128,6, dok je na razini KZŽ i RH iznosio 151,4, odnosno 156,2.

Iz dobne strukture stanovništva proizlaze ključni kontingenti stanovništva za biološku reprodukciju te društveno-gospodarski razvoj. Udio mladog stanovništva (0-14) u Gradu je 2021. godine iznosio 15%, a starog (od 65 i više godina) 18%. Na razini RH, udio stanovništva u dobi 0-14 godina iznosi 14,27%, a udio stanovništva u dobi od 65 i više godina iznosi 22,45%. Radno sposobno stanovništvo (15-64) u ukupnom stanovništvu Grada sudjelovalo je s 67%, dok je na razini RH taj udio 63%.

²² Izvor: OSM, DZS, Popis stanovništva 2021., uz obradu autora

²³ Indeks starenja pokazuje odnos udjela starih 60 i više godina prema broju stanovnika starih od 0 do uključivo 19 godina života

Slika 7. Kontingenti stanovništva Grada Pregrade, 2021.²⁴

5.4. Kulturološke značajke prostora

Na području Grada trenutno su aktivne dvije ustanove u kulturi, a osnivač obje ustanove je Grad Pregrada. To su Gradska knjižnica Pregrada i Muzej grada Pregrade Zlatko Dragutin Tuđina.

Dvije su najvažnije manifestacije koje posebno obilježavaju specifičnosti pregradskoga kraja. Jedna od njih slavi povijesnu, tradicijsku i kulturnu baštinu i obilježava se pod nazivom „Kostelska uskrсна pištola“, dok druga, „Branje grojzdja“, služi kao proslava sezonskog posla branja ili trganja grožđa u brojnim vinogradima koji se nalaze na području Pregrade. Kostelska uskrсна pištola, običaj je koji traje već pet stoljeća, obuhvaća uskršno pucanje iz tradicionalnih pištola na Uskrsnj, Bijelu nedjelju čime se prigodno obilježava i Dan grada Pregrade. Važan je to dio tradicije i identiteta stanovnika naselja Kostel. Povjerenstvo za nematerijalnu kulturnu baštinu Ministarstva kulture 2012. godine dalo je svojstvo nematerijalnog kulturnog dobra običaju uskrsnog pucanja iz kubura – streljanju iz pištola u Kostelu. Manifestacija „Branje grojzdja“ na razinu svečanosti uzdiže sezonski posao branja grožđa te simbolički obilježava obilje i s njim povezanu radost življenja u pregradskom kraju. Osim što su sastavni dio krajobraz, vinogradi te vinogradarstvo su sastavni dio života brojnih stanovnika Pregrade. Vinogradi u pregradskom kraju postoje još od davnina o čemu svjedoče arheološki nalazi iz pretkršćanskog doba kao što su spominjanje loze i vina u tumačenju reljefa boga Mithre pronađenog u Plemenščini te različiti običaji vezani uz pojedine radove u vinogradu i klijeti od kojih neki sežu i u feudalno doba.

Na području Pregrade nalazi se 16 kulturnih dobara zaštićenih Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14 ,

²⁴ Izvor: DZS, Popis stanovništva 2021.

98/15, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20, 117/21, 114/22) te niz drugih kulturnih dobara. Kulturna dobra koja se nalaze na području Grada, a zaštićena su Zakonom su većinom u dobrom i uređenom stanju dok su ostala kulturna dobra u prilično nezadovoljavajućem stanju posebno u pogledu vrijednih primjera tradicijskog narodnog graditeljstva. Kao takva, kulturna dobra predstavljaju objekte pogodne za primjenu mjera ZUO, odnosno načela KG. U nastavku je dan tablični i kartografski prikaz kulturnih dobara na području Grada.

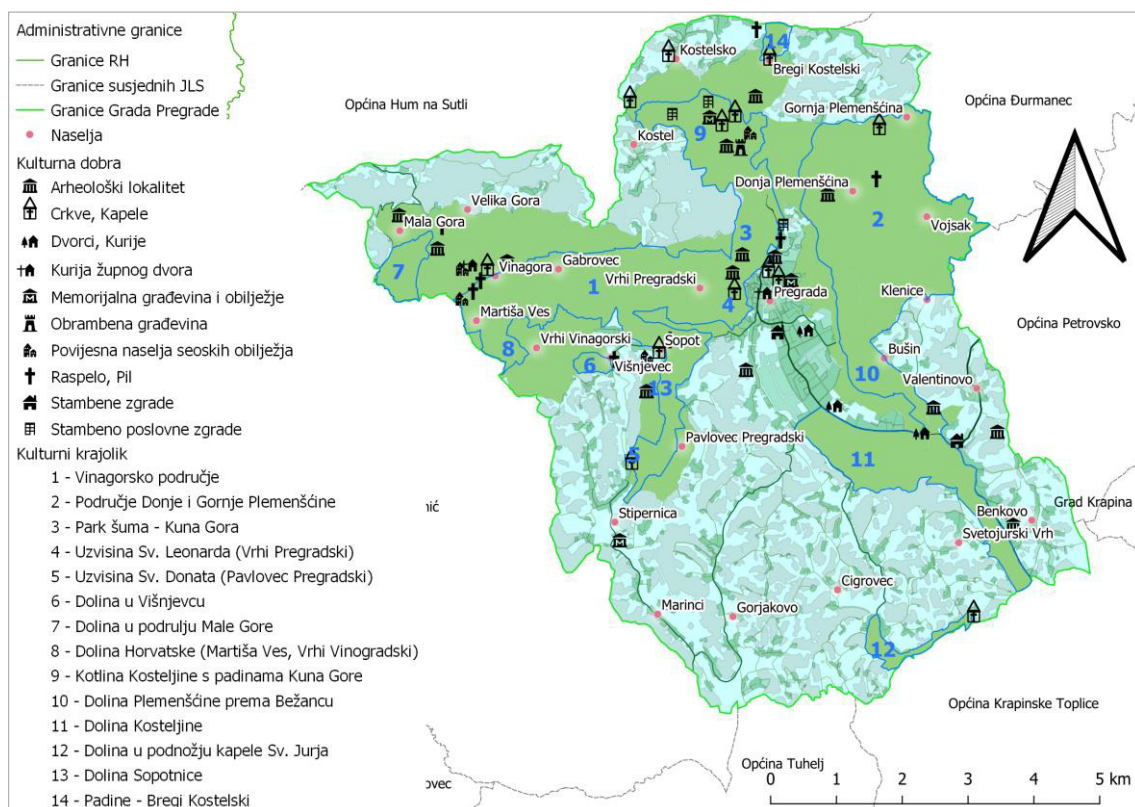
Tablica 3. Prikaz kulturnih dobara na području Grada Pregrade

Povijesna naselja i dijelovi naselja	
Urbana obilježja	Kulturno-povijesna cjelina grada Pregrade* - jezgru naselja i zonu najstrože zaštite čini prostrani Trg Gospe Kunagorske s dominantnom župnom crkvom, župnim dvorom i arheološkom zonom srednjovjekovne crkve i groblja
Ruralna obilježja	Vinagora
	Kostel
	Sopot
	Martiša Ves
Povijesne građevine i sklopovi	
Sakralne građevine – crkve i kapele	Kapela sv. Leonarda*
	Kapela sv. Stjepana Kralja*
	Kapela sv. Ane
	Kapela Kristova raspeća
	Kompleks crkve sv. Mirka (Emerika), stari župni dvor i kapela Trpećeg Isusa
	Kapela sv. Donata*
	Kapela sv. Mihaela*
	Crkva Pohođenja Blažene Djevice Marije*
	Kurija župnog dvora - Pregrada*
	Crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije*
	Kurija župnog dvora - Vinagora*
Stambene građevine	Dvorac Gorica*
	Dvorac Bežanec*
	Dvorac Dubrava*
	Rodna kuća Janka Leskovara*
Stambeno-poslovne građevine	Majur s gostionicom
	Majur
	Mlin sa stambenom zgradom
Obrambene građevine	Srednjovjekovna utvrda Kostel-grad*
Elementi povijesne opreme prostora, tehničke građevine niskogradnje s uređajima	
Poklonci, kapelice i raspela	Raspelo - Višnjevac
	Poklonac - Mala Gora
	Kapela - poklonac - Kostel
	Raspelo - Kostelsko
	Raspelo - Kostelsko-Lupinjak
	Kapela-poklonac - Gornja Plemenščina
	Kapela-poklonac - Pregrada - Kostel

	Raspelo - Sopot
	Raspelo - Vinagora
	Raspelo - Martiša Ves
Groblja i grobne građevine	Groblje - Pregrada
	Groblje - Kostel
	Groblje - Vinagora
	Groblje - Stipernica
Arheološki lokaliteti i zone	
Arheološki lokaliteti	Bregi Kostelski (prapovijest)
	Mala Gora (antika)
	Vinagora (prapovijest)
	Pregrada (prapovijest)
	Pregrada (neodređeno razdoblje)
	Pregrada (antika)
	Donja Plemenščina (antika)
	Kolari (prapovijest)
	Popovec (rani srednji vijek)
	Benkovo (prapovijest)
	Benkovo - Pustača (prapovijest)
Područja kultiviranog krajobraza i prostornih sklopova	
Područja kultiviranog krajobraza	Vinagorsko područje
	Područje Donje i Gornje Plemenščine
	Park šuma – Kunagora
	Uzvisina Sv. Leonarda (Vrhi Pregradski)
	Uzvisina Sv. Donata (Pavlovec Pregradski)
	Dolina u Višnjevcu
	Dolina u području Male Gore
	Dolina Horvatske (Martiša Ves, Vrhi Vinagorski)
	Kotlina Kosteljine s padinama Kuna Gore
	Dolina Plemenščine prema Bežancu
	Dolina Kosteljine
	Dolina u podnožju kapele Sv. Jurja
	Dolina Sopotnice
	Padine – Bregi Kostelski
Perivoji i parkovi	Bežanec (park i drvodred uz dvorac)
	Perivoj Dubrava
	Perivoj Gorica

* uvršteno u Registar kulturnih dobara RH kao zaštićeno kulturno dobro

Izvor: Plan razvoja Grada Pregrade 2021.-2027.

Za daljnji kulturni razvoj Pregrade, ključnu ulogu ima projekt obnove kinodvorane i njezino pretvaranje u multimedijски-kulturni centar Grada Pregrade u kojoj će biti smješten i Centar za mlade. Uz navedeno, u planu je i obnova, sanacija i vrednovanje povijesnih zidina Kostel-grada. Ove investicije zasigurno će obogatiti kulturnu i turističku ponudu Grada, potvrditi i ojačati status Pregrade kao grada kulture i tradicije te potaknuti mlade i sve ostale zainteresirane na još veći kulturni angažman.

²⁵ Izvor: OSM, PPUG Pregrade, uz obradu autora

6.

ANALIZA ULAZNIH PODATAKA POVEZANIH S TEMOM ZUO

6. ANALIZA ULAZNIH PODATAKA POVEZANIH S TEMOM ZELENE URBANE OBNOVE

Na temelju stručnih znanja izvršitelja usluge, a u odnosu na prostorne uvjete i specifičnosti lokacije, u nastavku su prikazane analize neophodne za izradu strateškog okvira SZUO.

6.1. Analiza važećih strateških i prostorno-planskih dokumenata

Analiza strateške i prostorno-planske dokumentacije je prvenstveno usmjerena na aktivnosti/projekte koje su povezane s elementima i funkcijama ZI te KG, što je navedeno u tablici u nastavku. Strateška i prostorno-planska dokumentacija usuglašena je s važećim dokumentima na županijskom i državnom nivou. Na temelju analize, zaključuje se kako je neophodna uspostava ZI i KG u Prostornom planu uređenja Grada Pregrade, uspostava ZI i KG u urbanističkim planovima uređenja te uspostava ZI i KG kod izrade novih i izmjene postojećih studija, provedbenih planova, strategija, akcijskih planova te drugih dokumenata.

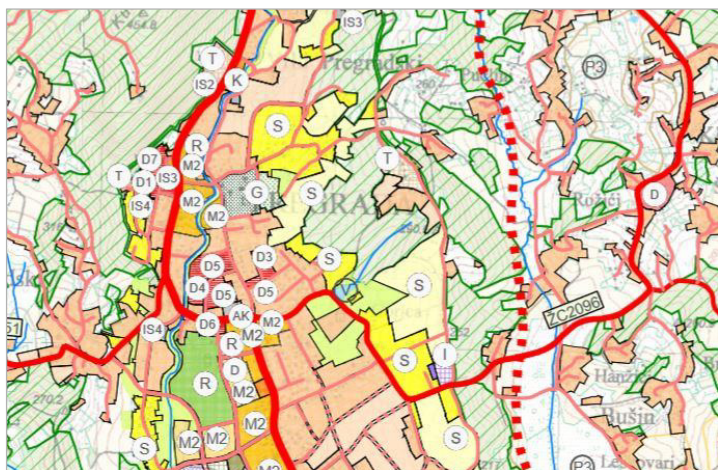
Tablica 4. Analiza važećih strateških i prostorno-planskih dokumenata

Dokument	Obrazloženje
Plan razvoja Grada Pregrade 2021.-2027.	<p>Plan razvoja je ključni strateški dokument prema Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske za JLS i JP(R)S te predstavlja nastavak nacionalne politike u lokalnoj sredini.</p> <p>U dokumentu su prikazane osnovne smjernice za razvoj Grada u nadolazećem periodu s ciljem poboljšanja ekonomske slike, podizanja kvalitete života i zadovoljstva njezinih građana. Dokumentom su definirana tri strateška cilja:</p> <ul style="list-style-type: none">• SC.1 Pregrada je grad koji kontinuirano ulaže u kvalitetu života svojih građana infrastrukturnim unaprjeđenjem i očuvanjem okoliša• SC.2 Pregrada je poticajno i prepoznatljivo mjesto za pokretanje i razvoj gospodarstva• SC.3 Pregrada je grad znanja, mjesto okupljanja, društvenih događanja i kvalitetnih usluga za svoje građane. <p>Unutar SC.1, definirano je pet mjera, a mjere koje su povezane s ZI i KG su: M 1.2. Razvoj prometne infrastrukture (izgradnja biciklističke staze), M 1.4. Razvoj i revitalizacija povijesne gradske jezgre (pripremljena dokumentacija za energetske obnovu najmanje 2 objekta s područja gradske jezgre; pripremljena projektno-tehnička dokumentacija za izgradnju stambeno-poslovnog kompleksa; riješeni imovinsko-pravni temelji kao preduvjet daljnjeg korištenja zgrade EMKA) i M 1.5. Razvoj održivih rješenja za zaštitu okoliša (obuhvaća mjere energetske obnove zgrada).</p> <p>Mjera M 2.4. Razvoj turističkog potencijala grada unutar SC.2 odnosi se na aktivnosti obnove, sanacije i vrednovanja povijesnih zidina Kostel-grada, uspostave poučno-zabavne pješačke i planinarske staze te revitalizacije starog kamenoloma u turističke svrhe. Unutar SC.3, mjera M 3.3. Razvoj kulturnog i društvenog</p>

	<p>potencijala grada obuhvaća projekte obnove kinodvorane, uređenja dječjih igrališta, izgradnje biološkog bazena te niz drugih projekata. Pojedine navedene aktivnosti i projekti podrazumijevaju primjenu ZI te horizontalnih načela prilikom pripreme i provedbe.</p> <p>Strateški okvir Strategije ZUO usklađen je s Planom razvoja.</p>
Provedbeni program Grada Pregrade za razdoblje 2022.-2025. godine	<p>Provedbenim programom opisuju se prioritetne mjere i aktivnosti za postizanje posebnih ciljeva utvrđenih u srednjoročnom aktu strateškog planiranja odnosno u Planu razvoja Grada Pregrade 2021.-2027. te osigurava poveznicu mjera s odgovarajućim stavkama u proračunu Grada Pregrade (aktivnostima i projektima) na kojima je potrebno planirati sredstva za provedbu. Definirani su prioriteti razvoja: pametna i zelena Pregrada te unapređenje uvjeta života. Grad Pregrada teži postati zeleni Grad koji pametno raspolaže kvalitetnom i suvremenom infrastrukturom i čuva svoj okoliš kao osnovnu komparativnu prednost u svrhu povećanja kvalitete života svojih stanovnika.</p> <p>Prioritet zelena Pregrada planira se ostvariti nizom ključnih intervencija poput nabavom pametnih spremnika za otpad; poticanjem energetske obnove građevina kroz radionice i suradnju s nadležnim tijelima i uspostavom gradske podrške prijaviteljima; postavljanjem energetske učinkovite rasvjete (LED i solarne rasvjete); edukacijom građana za korištenje aplikacije za prijavu komunalnih problema „Na dlanu“, nastavkom edukacija građana o važnosti odvajanja otpada u suradnji s vrtićem i osnovnom školom; omogućavanjem usluge zbrinjavanja/otkupa povratne ambalaže u sklopu reciklažnog dvorišta, pokretanjem postupka za dobivanje statusa zaštićenog krajobraza za Kunagoru te izgradnjom ekološkog bazena.</p> <p>Treći prioritet Grada Pregrade je unaprijediti uvjete života, a razvoj infrastrukture jedno je od polazišnih uvjeta razvoja svake zajednice. Samo grad s razvijenom infrastrukturom može stvoriti kvalitetne uvjete za život i rad vlastitih građana. Osim kroz unapređenje komunalne i prometne infrastrukture unapređenje uvjeta života odnosi se i na razvoj širokopojasne infrastrukture koja će u budućnosti biti temeljni preduvjet za korištenje novih tehnologija i osiguravanje potrebnih uvjeta za život i rad.</p> <p>Strateški okvir Strategije ZUO usklađen je s Provedbenim programom.</p>
Akcijski plan energetske i klimatske održivosti razvoja Grada Pregrade (SECAP)	<p>U kontekstu ZUO osobito je važan Akcijski plan energetske i klimatske održivosti razvoja Grada Pregrade (SECAP). SECAP predstavlja ambiciozan ključni dokument gradske razine koji na bazi prikupljenih podataka o zatečenom stanju identificira te daje precizne i jasne odrednice za provedbu projekata i mjera energetske učinkovitosti, korištenja OIE te prilagodbe učincima klimatskih promjena kako bi dosegli zadani cilj smanjenja emisije stakleničkih plinova. Akcijski plan se fokusira na dugoročne utjecaje klimatskih promjena na područje lokalne zajednice, uzima u obzir energetske učinkovitosti te daje mjerljive ciljeve i rezultate vezane uz smanjenje potrošnje energije i emisija CO₂.</p>

	<p>Glavni cilj SECAP-a je postići da predložene mjere rezultiraju smanjenjem emisije CO₂ za više od 55 % do 2030. godine u odnosu na baznu godinu 2020.</p> <p>Ukupno je predloženo 19 mjera ublažavanja učinaka klimatskih promjena te su za njih kvantificirane uštede energije (izražene u MWh) te potencijali smanjenja emisija CO₂ (izraženi u t CO₂). Za područje prilagodbe klimatskim promjenama definirana je 21 mjera, a definirane su i mjere za suzbijanje energetske siromaštva, kao jedne od ključnih aktivnosti za osiguravanje pravedne energetske tranzicije.</p> <p>Strateški okvir Strategije ZUO usklađen je sa SECAP-om.</p>
Strategija upravljanja i raspolaganja imovinom u vlasništvu Grada Pregrade za razdoblje 2021.-2027. godine	<p>Strategija je obvezujući dokument u funkciji svrsishodnog, ekonomičnog, djelotvornog i transparentnog upravljanja imovinom u vlasništvu ili raspolaganju Grada Pregrade s ciljem gospodarskog razvoja Grada i ostvarenja društvenih, socijalnih i ostalih interesa grada i građana Grada Pregrade. U Strategiji su izdvojeni portfelji gradske imovine (stanovi, poslovni prostori, zemljišta, zgrade, sportski objekti, odgojno-obrazovni objekti, kulturni objekti i spomenici, javne prometne površine, ostale javne površine, javne površine na koje se plaća porez, groblja i mrtvačnice, ostala komunalna infrastruktura), klasificirani su u kategorije prema funkciji (obavezna, diskrecijska i imovina za ostvarivanje prihoda) te su navedena načela upravljanja različitim oblicima imovine. Za svaki portfelj imovine navedene su smjernice i strateške mjere upravljanja imovinom.</p> <p>Strateški okvir Strategije ZUO usklađen je sa Strategijom upravljanja i raspolaganja imovinom u vlasništvu Grada Pregrade.</p>
II. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Pregrade	<p>Prostorno planiranje obuhvaća uređenje naselja, gospodarskih i društvenih djelatnosti, mrežu infrastrukturnih sustava (prometa, energetike, vodnog gospodarstva) te zaštitu okoliša, prirodnih i kulturnih vrijednosti, u uvjetima prirodnih i drugih prostornih ograničenja. Zakon o prostornom uređenju propisuje sustav prostornog planiranja u RH.</p> <p>Načela za određivanje namjene površina određenih Planom, koja određuju temeljno urbanističko-graditeljsko i prostorno-krajobrazno uređenje te zaštitu prostora su:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. načela održivog razvoja 2. načela zaštite kulturnog i prirodnog nasljeđa 3. načela racionalnog, svrsishodnog i razboritog planiranja i korištenja prostora 4. načela optimalnog usklađenja interesa različitih korisnika prostora 5. pravila urbanističke, prostorno-planerske i krajobrazno-planerske struke. <p>Uređivanje prostora unutar obuhvata Plana kao što je izgradnja građevina, uređivanje zemljišta te obavljanje drugih djelatnosti iznad, na ili ispod površine zemlje može se obavljati isključivo u suglasju s Planom, odnosno postavkama koje iz njega proizlaze, kao i na temelju onih odredbi postojećih prostornih planova, koje nisu u suprotnosti s Planom. Unutar građevinskih područja naselja Planom su određene površine sljedećih namjena:</p>

- mješovita namjena/bez posebne oznake: izgrađeni dio te neizgrađeni dio/uređeni
- mješovita namjena – pretežito poslovna (M2): izgrađeni dio te neizgrađeni dio/uređeni
- stambena namjena (S): izgrađeni dio te neizgrađeni dio/uređeni i neuređeni
- javna i društvena namjena (D): izgrađeni dio te neizgrađeni dio/uređeni; upravna namjena (D1); zdravstvena namjena (D3); predškolska namjena (D4); školska i visokoškolska namjena (D5); kulturna namjena (D6); vjerska namjena (D7)
- gospodarska namjena – poslovna (K): izgrađeni dio te neizgrađeni dio/uređeni
- sportsko-rekreacijska namjena (R), turistička namjena (T): izgrađeni dio
- zelene površine (Z)
- groblje (G): izgrađeni dio te neizgrađeni dio/uređeni i neuređeni
- infrastrukturni sustavi (IS2 - IS6, AK): izgrađeni dio te neizgrađeni dio/uređeni.

Slika 9. Isječak iz grafičkog dijela PPUG Pregrade, Prilog 1. Korištenje i namjena površina

Postojeći elementi ZI unutar naseljenog područja nalaze se prvenstveno na zelenim površinama te površinama sportsko-rekreacijske namjene, dok planirane aktivnosti vezane uz ZI, kao i KG, obuhvaćaju cijelo područje Grada.

Zakonska i prostorno-planska regulativa omogućuje očuvanje i zaštitu prostornih i kulturnih vrijednosti Grada (izdvaja se kulturno-povijesna baština, povijesno-urbana struktura, krajobrazne vrijednosti te ostale prostorno-povijesne vrijednosti koje se opisuju u prethodnim poglavljima). Navedene vrijednosti važni su elementi za formiranje zelene infrastrukture jer čine vrijedne prirodne ekosustave, ali i sustave napravljene ljudskom intervencijom (kulturni krajobraz i baština) koje je potrebno povezati i ojačati. Planom su utvrđene mjere zaštite prostora, odnosno zaštite: prirodnih i krajobraznih vrijednosti te kulturno-povijesne baštine.

Sva projektno-tehnička dokumentacija koja je sukladno zakonskim propisima neophodna za realizaciju aktivnosti/projekata unutar Strategije ZUO izradit će se u skladu s PPUG Pregrade.

6.2. Povijesni razvoj Grada Pregrade

Proces stvaranja naselja na području današnjeg Grada Pregrade odvijao se prilično sporo od 13. stoljeća i vladavine Arpadovića zbog nemira na granici sa Štajerskom, a tek je u 14. stoljeću proces naseljavanja ubrzan pa se tako ime Pregrada prvi puta spominje 1334. godine u popisu župa arhiđakona Ivana Goričkog. Patronatsko pravo nad crkvom imali su tadašnji gospodari Kostel-grada – obitelj Keglević, kojima je Pregrada pripadala sve do ukinuća kmetstva u 19. stoljeću. Izgradnja Kostel-grada počinje oko 1242. godine, a zbog provala Tatara stanovništvo bježi u gorska područja u kojima su se mogli skloniti. Sam položaj Kostel-grada omogućavao je kontrolu puta koji je slijedio tok Kosteljine. Gradsko naselje pod nazivom *Purga sub castro Kozthel* se prvi puta spominje 1548. godine, dok krajem 16. stoljeća Keglevići grade dvorac Goricu, a zatim i dvorac Dubrava koje sadrže značajne perivoje, kao elemente zelene infrastrukture. Kostelska utvrda postupno je napušтана tijekom 17. stoljeća, a potpuno je napušтана u 18. stoljeću.

Prostorna struktura naselja u 18. stoljeću zabilježena je na Jozefinskoj topografskoj karti koja je nastala u razdoblju između 1765. i 1783. godine i to je ujedno najstariji dokument prostornog razvoja Pregrade. Jasno se očitava glavna prometnica, koja prolazi uz istočni rub Kunagore prema jugu, uz koju se koncentrirala izgradnja. Ne može se reći da je naselje linijskog tipa već naprotiv građevine su bez reda građene podno župne crkve, uokolo raskrižja spomenute glavne prometnice i puta koji vodi prema zapadu do kapele sv. Lenarta. U 18. stoljeću Keglevići osnivaju hospicij (1726.) koji je ucrtan na Jozefinskoj karti južno od puta koji je vodio prema zapadu. Godine 1761. započinje izgradnja župnog dvora, jednog od prvih zidanih objekata ovog tipa u Zagorju. Ranije je župni dvor bila zidana prizemnica u sjevernom dijelu naselja, neposredno uz cestu. U potresu 1775. godine župna crkva je bila oštećena te je početkom 19. stoljeća (1803.-1818.) sagrađena nova prema projektu Johannes Fuchsa. Nova crkva nije sagrađena na mjestu srednjovjekovne crkve već nešto južnije podno župnog dvora, neuobičajene orijentacije, glavnim južnim pročeljem orijentirana prema raskrižju, tj. jezgri naselja. Zbog njene izgradnje premještene su neke manje kuće koje su smetale izgradnji, a prema opisu radilo se o drvenim dvoprostornim kućama. Ovakav tip kuće – u osnovi srednjovjekovni – prevladavao je u zagorskim selima do druge polovine 19. stoljeća i činio je osnovu građevinskog fonda u Pregradi. Monumentalno pročelje crkve s dva zvonika te Kunagora u pozadini, prepoznatljiv su i dojmljiv prizor koji je odredio identitet naselja. Riječ je o najvećoj baroknoj crkvi Hrvatskog zagorja čijom se izgradnjom uvodi novo mjerilo u maleno naselje.

Tijekom 19. stoljeća zahvaljujući gospodarskom razvoju započinje širenje naselja izvan prvobitne jezgre koncentrirane uokolo raskrižja. Izgradnja se širi uz glavnu cestu prema sjeveru i jugu te započinje formiranje naselja linijskog karaktera.

Ukidanjem feudalnih odnosa te reorganizacijom uprave Pregrada postaje središtem Kotara i kotarskog suda. Iz ovog vremena potječu najveće zidanice sagrađene uz cestu sjeverno od raskrižja koje su u skladu s mjerom nove župne crkve. Jedna od njih je zgrada u koju se smješta kotarski sud godine 1857. Prva katastarska karta Pregrade iz 1861. godine detaljno prikazuje prostornu organizaciju i izgrađenost naselja s elementima javnih zelenih površina. Prostor naselja određen je glavnom cestom, koja se u blagim zavojima spušta prema jugu, odnosno križanjem ove ceste s cestom koja vodi prema sv. Lenartu na zapad i prema Kosteljini na istok. Zapadni dio ceste koji vodi prema sv. Lenartu poznat je s Jozefinske karte iz 18. stoljeća što znači da je dosta ranije formiran. U međuvremenu nastaje istočni dio koji vodi preko potoka do groblja odnosno do ceste koja vodi prema dvorcu Gorici. Groblje koje se ranije nalazilo pored stare župne crkve premješteno je, vjerojatno početkom 19. stoljeća, izvan naselja, istočno od Kosteljine gdje se nalazi i danas.

Karakteristična je rahla izgradnja sjeverno od raskrižja s obje strane ceste dok se prema jugu izgradnja zamjećuje samo istočno od ceste. U sjevernom dijelu zemljišne čestice su uglavnom nepravilna oblika i različite veličine. Objekti na njima su slobodnostojeći, od vrlo malenih zabatno orijentiranih prema cesti do velikih poput zgrade kotarskog suda, udužno položenih uz cestu. Južno od raskrižja, istočno od ceste parcele su pravilnijeg i ujednačenijeg oblika (uske, izduljene), a objekti su uglavnom zabatno orijentirani na ulicu. Samo su zidanice iz 19. stoljeća uzdužno položene uz cestu. Na južnom završetku naselja gdje se glavna cesta račva u dva kraka od kojih jedan vodi prema Desiniću, a drugi prema Gorici, zamjećuje se više objekata uzdužno položenih u odnosu na cestu.

U trećoj četvrtini 19. stoljeća nastaje vretenasto proširenje glavne ceste južno od raskrižja, a razlog je iskapanje obronka brda, koje se sa zapada spuštalo do same ceste, zbog nove izgradnje. Ujedno se poravnava i glavna cesta, a prostor prvobitnog tijeka ceste u blagom luku, kojeg je slijedila izgradnja uglavnom prizemnica, sada postaje tržišni prostor.

Intenzivni zamah i razvoj Pregrade događa se krajem 19. i početkom 20. stoljeća o čemu svjedoče brojne zgrade iz ovog vremena. Južno od raskrižja sa zapadne strane ceste gradi se nekoliko stambeno poslovnih katnica, historicističkih obilježja. Sade se drvoredi kestena, a na novom tržišnom prostoru postavlja se pumpa. Godine 1894. obitelj Thierry gradi jednokatnu zgradu s ljekarnom, bogate historicističke dekoracije, prema projektu Gjura Cerneluttija. Smještena južno od vretenastog proširenja ceste, s istočne strane, dominantna je u ovom dijelu naselja. U prizemlju zgrade je ljekarna, a kat je namijenjen za stanovanje dok se u dvorišnom krilu nalazila manufaktura lijekova.

Značajan zahvat u prostoru je izgradnja nove školske zgrade 1908. godine. Ova slobodnostojeća katnica, smještena na parceli pored glavnog raskrižja (s jugozapadne strane), jedna je od najvećih građevina u naselju čime je naglašen ovaj prostor koji usprkos tomu do današnjih dana nije dobio karakter trga.

Slika 10. Središte Pregrade u drugom desetljeću 20. stoljeća²⁶

Tijekom 20. stoljeća izgradnja je i dalje rahla, odnosno objekti su uglavnom samostojeći, a tek ponegdje se uspostavljaju nizovi (od raskrižja prema sjeveru, s istočne strane ceste i južno od raskrižja sa zapadne strane ceste). Grade se zidane katnice i prizemnice nevelike površine, stambeno poslovne ili samo stambene namjene, uzdužno položene uz glavnu cestu. Za dekoraciju pročelja koristi se repertoar historicističkih i secesijskih oblika te vrlo često njihove reducirane provincijske inačice. Česta su pročelja bez estetskih vrijednosti ili stilskih obilježja. Nažalost, postoje primjeri recentne izgradnje koja unosi nesklad i konflikte u prostor zbog neprikladnog ponavljanja povijesnih oblika, što svakako šteti kvaliteti i narušava sklad povijesne jezgre.

U 20. stoljeću, promjene su zahvatile i Grad Pregradu. Zbog činjenice da je smješteno na tromeđi između tadašnje Njemačke, Mađarske i Zagreba, Hrvatsko zagorje je predstavljalo važno strateško područje tijekom Drugog svjetskog rata zbog čega su i na području Pregrade zabilježena politička previranja. Nakon završetka Drugog svjetskog rata Pregrada se razvija te sve više poprima oblike gradskog, umjesto dosadašnjeg, seoskog karaktera. Ukidanjem kotara 1955., osnovana je Općina Pregrada koja egzistira sve do 1962. kada je došlo do njenog pripajanja Općini Krapina. Takav ustroj traje do 1978. kad Sabor SRH ponovno formira Općinu Pregrada koja je obuhvaćala područja mjesnih zajednica Desinić, Hum na Sutli, Pregrada i Vinagora. Pregrada je status Grada dobila u siječnju 1997. godine Zakonom o područjima županija, gradova i općina, koji je donio Zastupnički dom Sabora RH.

Grad kontinuirano djeluje u smjeru ulaganja u zelenu infrastrukturu i kružno gospodarenje prostorom i zgradama, što ukazuje i izrada predmetnog dokumenta.

²⁶ Izvor: UPU naselja Pregrada

6.3. Analiza relevantnih prostornih elemenata za zelenu urbanu obnovu na teritoriju Grada Pregrade

6.3.1. Analiza javnih zgrada i površina

Zgrade javne namjene

Grad Pregrada u vlasništvu je sljedećih zgrada, koje se koriste kao zgrade javne namjene:

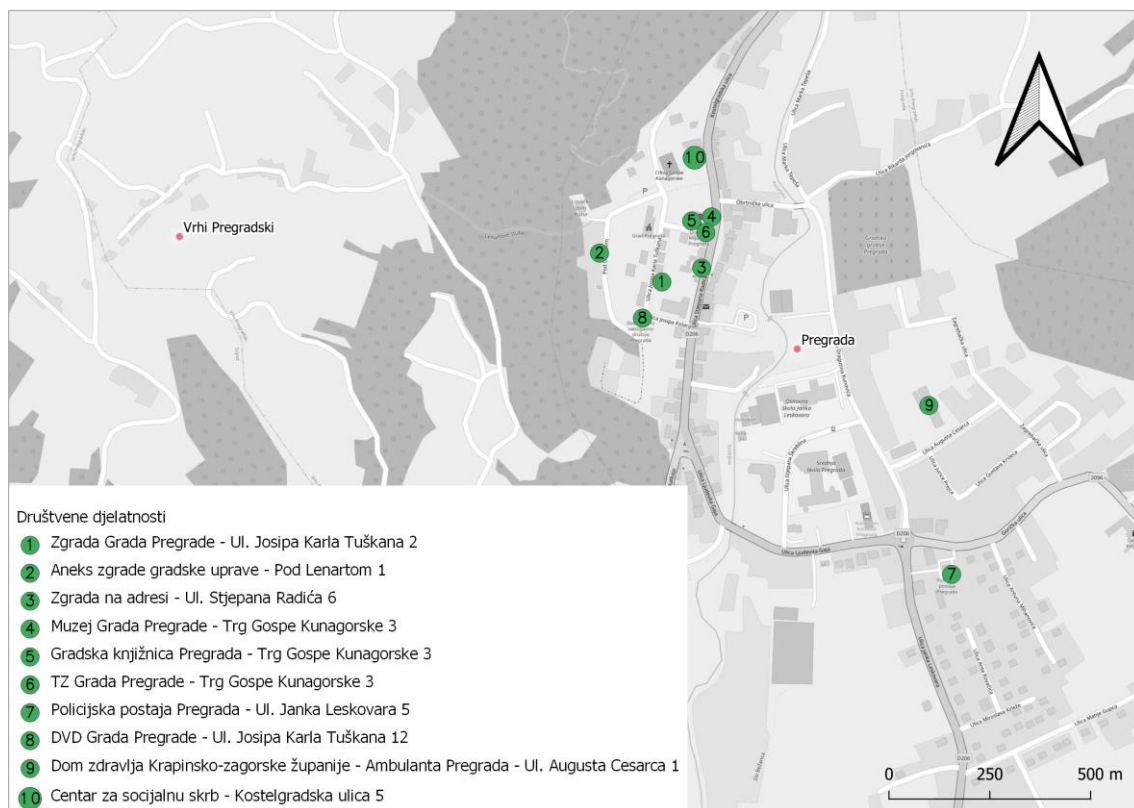
- Zgrada Grada Pregrade na adresi Ul. Josipa Karla Tuškana 2, Pregrada izgrađena 1951. godine: unutar zgrade djeluju tijela gradske uprave, Državna geodetska uprava, Ispostava za katastar Pregrada, uredi Krapinsko-zagorske županije (matični ured, ured za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša, ured za gospodarstvo i imovinsko pravne poslove, ured za udruge), savjetodavna služba Ministarstva poljoprivrede RH, Ministarstvo financija RH, Porezna uprava, Ispostava Krapina, Pregrada
- Aneks zgrade gradske uprave na adresi Pod Lenartom 1, Pregrada, izgrađen 1981. godine: udruge
- Zgrada na adresi Ul. Stjepana Radića 6, Pregrada, izgrađena 1890. godine: unutar zgrade djeluje Zemljišnoknjižni odjel Pregrada, Općinskog suda u Zlataru
- Zgrada Sportske zajednice Grada Pregrade na adresi Ul. Ljudevita Gaja 32, Pregrada, izgrađena 1983. godine: koriste ju udruge u sportu te je u njoj izdvojeni objekt Dječjeg vrtića Naša radost Pregrada
- Zgrada Mjesnog odbora na adresi Vinagora 13: Mjesni odbor Vinagora (u 2019. godini proveden je postupak legalizacije zgrade).

Nekretnine/prostore u vlasništvu Grada Pregrade koriste sljedeće ustanove kojima je Grad Pregrada osnivač:

- Dječji vrtić Naša radost Pregrada, Ul. Stjepana Škreblina 1, Pregrada
- Muzej grada Pregrade i Gradska knjižnica Pregrada na adresi Trg Gospe Kunagorske 3, Pregrada (na istoj adresi se nalazi i Pučko otvoreno učilište Pregrada)
- Glazbena škola Pregrada na adresi Ul. Ljudevita Gaja 34, Pregrada
- Učenički dom u Pregradi na adresi Ul. Augusta Cesarca 1, Pregrada, u vlasništvu je Grada Pregrade, ali je ugovorom povjeren na upravljanje Srednjoj školi Pregrada.

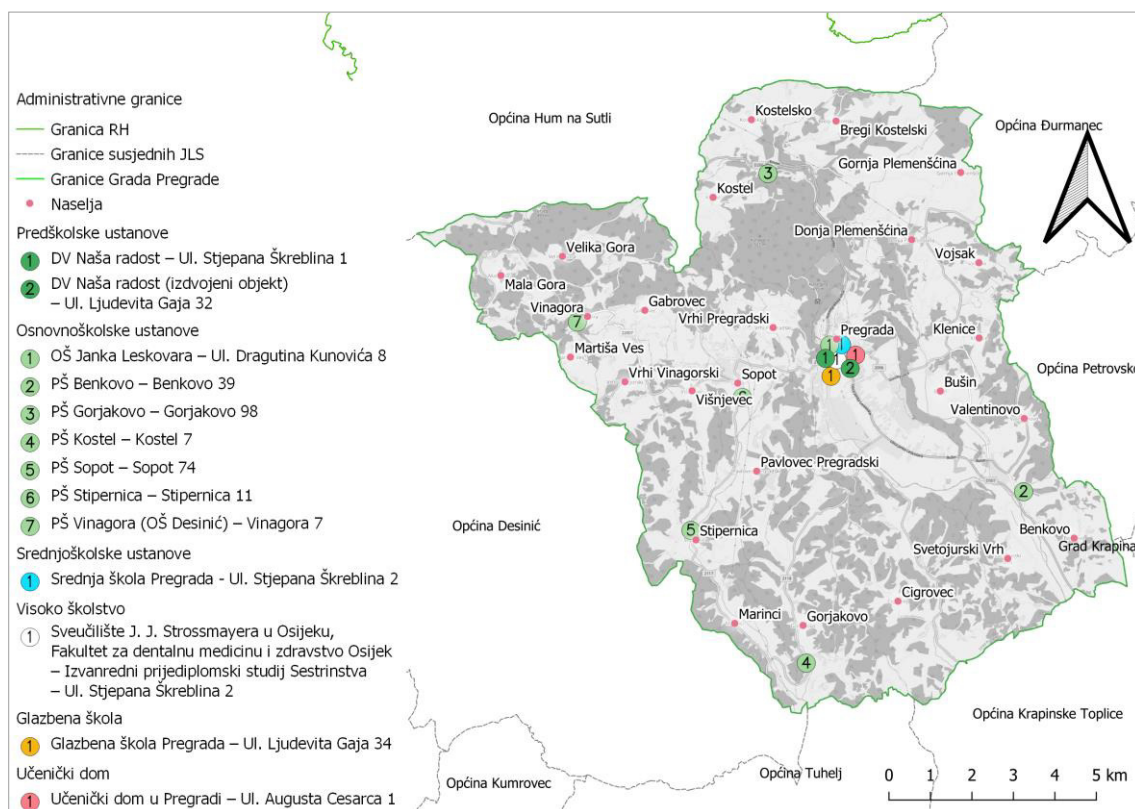
Osim navedenih zgrada javne uprave, na području Grada nalaze se i druge zgrade u vlasništvu KŽŽ i drugih ustanova i organizacija u kojima se obavljaju društvene i druge djelatnosti: Policijska postaja Pregrada (Ul. Janka Leskovara 5, Pregrada), DVD Grada Pregrade (Ul. Josipa Karla Tuškana 12, Pregrada), Dom zdravlja Krapinsko-zagorske županije - Ambulanta Pregrada (Ul. Augusta Cesarca 1, Pregrada), Centar za socijalnu skrb (Kostelgradska ulica 5, Pregrada), Srednja škola Pregrada (Ul. Stjepana Škreblina 2, Pregrada) i Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Fakultet za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek – izvanredni prijediplomski studij Sestrinstva (Ul. Stjepana Škreblina 2, Pregrada). Osnovno školsko obrazovanje podijeljeno je na pet područnih škola u Kostelu, Sopotu, Stipernici, Benkovu i Gorjakovu te na Osnovnu školu Janka Leskovara u naselju Pregrada (Ul. Dragutina

Kunovića 8, Pregrada). Na području Grada Pregrade nalazi se još i područna škola Vinagora koja spada pod Osnovnu školu Desinić. U nastavku su kartografski prikazi smještaja ustanova/objekata društvenih djelatnosti na području Grada.

Slika 11. Ustanove i objekti na području Pregrade u kojima se obavljaju društvene djelatnosti²⁷

²⁷ Izvor: OSM, PPUG Pregrade, uz obradu autora

Slika 12. Odgojno-obrazovne ustanove na području Grada²⁸

Slika 13. Zgrada Grada Pregrade i zgrada Muzeja grada Pregrade i Gradske knjižnice Pregrada²⁹

²⁸ Izvor: OSM, PPUG Pregrade, uz obradu autora

²⁹ Izvor: autori, 15. srpnja 2023.

Slika 14. Zgrade OŠ Janka Leskovara i SŠ Pregrada³⁰

Slika 15. Zgrade Glazbene škole Pregrada i DV Naša radost Pregrada³¹

Značajni objekti i površine na području Grada namijenjeni sportu i rekreaciji su sljedeći:

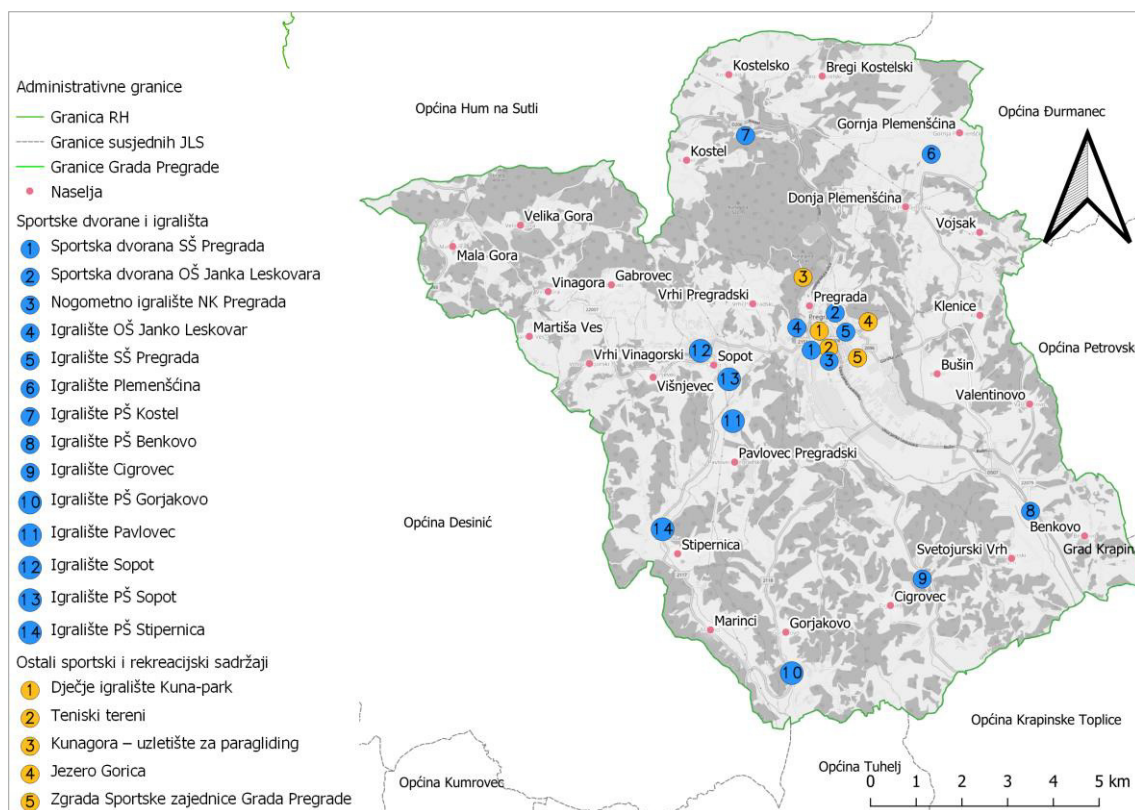
1. Sportska dvorana SŠ Pregrada
2. Sportska dvorana OŠ Janka Leskovara
3. Nogometno igralište NK Pregrada
4. Igralište OŠ Janko Leskovar
5. Igralište SŠ Pregrada
6. Igralište Plemenščina
7. Igralište PŠ Kostel
8. Igralište PŠ Benkovo
9. Igralište Cigrovec
10. Igralište PŠ Gorjakovo
11. Igralište Pavlovec
12. Igralište Sopot
13. Igralište PŠ Sopot

³⁰ Izvor: autori, 15. srpnja 2023.

³¹ Izvor: autori, 15. srpnja 2023.

14. Igralište PŠ Stipernica.

Ostali sportski i rekreacijski sadržaji na području Grada su: dječje igralište Kuna-park, teniski tereni, Kunagora – uzletište za paragliding, jezero Gorica i zgrada Sportske zajednice Grada Pregrade.

Slika 16. Sportsko-rekreacijski sadržaji na području Grada Pregrade³²

Slika 17. Nogometno igralište NK Pregrada sa zgradom Sportske zajednice Grada Pregrade te Kuna-park³³

³² Izvor: OSM, PPUG Pregrade, uz obradu autora

³³ Izvor: autori, 15. srpnja 2023.

Poslovni prostori

Poslovni prostori u vlasništvu Grada podijeljeni su sukladno namjeni na one koji služe za ostvarivanje prihoda i daju se u zakup sukladno Odluci o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora u vlasništvu Grada Pregrade te za njih zakupci plaćaju tržišnu zakupninu te na one koji se daju na korištenje bez plaćanja naknade sukladno Odluci o raspolaganju, upravljanju i stjecanju nekretnina u vlasništvu Grada Pregrade, odnosno Odluci o dodjeli nekretnina u vlasništvu Grada Pregrade na korištenje organizacijama civilnog društva, a namijenjeni su za zadovoljavanje javnih potreba Grada, te obavljanja poslova iz samoupravnog djelokruga.

Nekretnine/poslovne prostore u vlasništvu Grada Pregrade koriste bez naknade sljedeće udruge:

1. KUD Pregrada, na adresi Pod Lenartom 1,
2. Udruga promicatelja klapske i zavičajne glazbe „Kmeti“, na adresi Pod Lenartom 1,
3. Pregrada.info - Udruga za informiranje, na adresi Pod Lenartom 1,
4. Gljivarsko društvo „Lisičica“ Pregrada, na adresi Pod Lenartom 1,
5. Šahovski klub Pregrada, na adresi Pod Lenartom 1,
6. Udruga pčelara „Medeni“ Pregrada, na adresi Pod Lenartom 1,
7. Udruga uzgajatelja malih životinja „Zagorje“, na adresi Pod Lenartom 1,
8. Društvo „Naša djeca“ Pregrada, na adresi Pod Lenartom 1,
9. Udruga umirovljenika Pregrada, na adresi Ul. Josipa Karla Tuškana 2,
10. Udruga hrvatskih branitelja Pregrade, na adresi Ul. Josipa Karla Tuškana 2,
11. Vatrogasna zajednica Grada Pregrade, na adresi Ul. Josipa Karla Tuškana 2,
12. Sportska zajednica Grada Pregrade, na adresi Ul. Ljudevita Gaja 32, Pregrada.

Riječ je o prostorima koji se nalaze u aneksu upravne zgrade Grada Pregrade, na adresi Pod Lenartom 1, Pregrada, podrumskim prostorijama zgrade gradske uprave na adresi Ul. Josipa Karla Tuškana 2, Pregrada te prostorima zgrade Sportske zajednice na adresi Ul. Ljudevita Gaja 32, Pregrada. Poslovni prostor u aneksu zgrade gradske uprave koristi i LAG Zagorje-Sutla, Zagorska Sela 39, Zagorska Sela, Podružnica Pregrada.

Zakup poslovnih prostora u vlasništvu Grada Pregrade uređen je Odlukom o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora (Službeni glasnik KZŽ, br. 23/16, 12/19). Poslovni prostor u vlasništvu Grada u pravilu se daje u zakup putem javnog natječaja, a zakup se zasniva ugovorom o zakupu. Poslovne prostore zakupile su političke stranke te Hrvatska pošta d.d.

Komunalna infrastruktura

Sukladno zakonodavnom okviru, Grad Pregrada vodi evidenciju komunalne infrastrukture koju čini sljedeća komunalna infrastruktura:

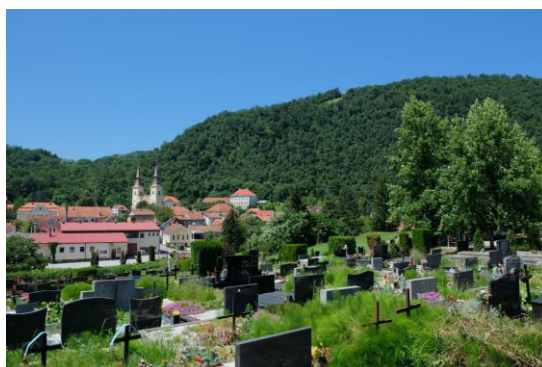
1. nerazvrstane ceste
2. javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima (trgovi, pločnici, javni prolazi, javne stube, prečaci, šetališta, biciklističke i pješačke staze, mostovi i tuneli ako nisu sastavni dio ceste)
3. javna parkirališta
4. javne zelene površine (parkovi, drvoredi, živice, cvjetnjaci, travnjaci, skupine ili pojedinačna stabla, dječja igrališta s pripadajućom opremom, javni sportski i rekreacijski prostori, zelene površine uz ceste i ulice ako nisu sastavni dio ceste)
5. građevine i uređaji javne namjene (nadstrešnice na stajalištima javnog prometa, javni zdenci, vodoskoci, fontane, javni zahodi, javni satovi, ploče s planom naselja, oznake kulturnih dobara, zaštićenih dijelova prirode i sadržaja turističke namjene, spomenici i skulpture te dr.)
6. javna rasvjeta (građevine i uređaji za rasvjetljavanje nerazvrstanih cesta)
7. groblja - na području Grada ukop se obavlja na groblju Pregrada, groblju Vinagora, groblju Stipernica i groblju Kostel
8. građevine namijenjene obavljanju djelatnosti javnog prijevoza
9. druge građevine komunalne infrastrukture koje služe za obavljanje komunalne djelatnosti, a koje takvima odredi Gradsko vijeće Grada Pregrade.

Grad upravlja i održava Poduzetničku zonu Grada Pregrade.

Sukladno s Programom održavanja komunalne infrastrukture za 2023. godinu, javne zelene površine Grada su: Park Trg Gospe Kunagorske i J. K. Tuškana (3.650,00 m²), Kuna-park (4.880,00 m²), Park Radićeva ul., križanje Ul. Ljudevita Gaja – Ratkajeva (800,00 m²) te Park kod „obrane“ (1.620,00 m²).

Slika 18. Trg Gospe Kunagorske i križanje Ul. Ljudevita Gaja i Ratkajeve, Pregrada³⁴

Slika 19. Pogled s groblja Pregrada prema povijesnoj jezgri grada Pregrade i Kunagori³⁵

Zelene površine prevladavaju na području naselja Pregrada, što je vidljivo na snimci iz zraka.

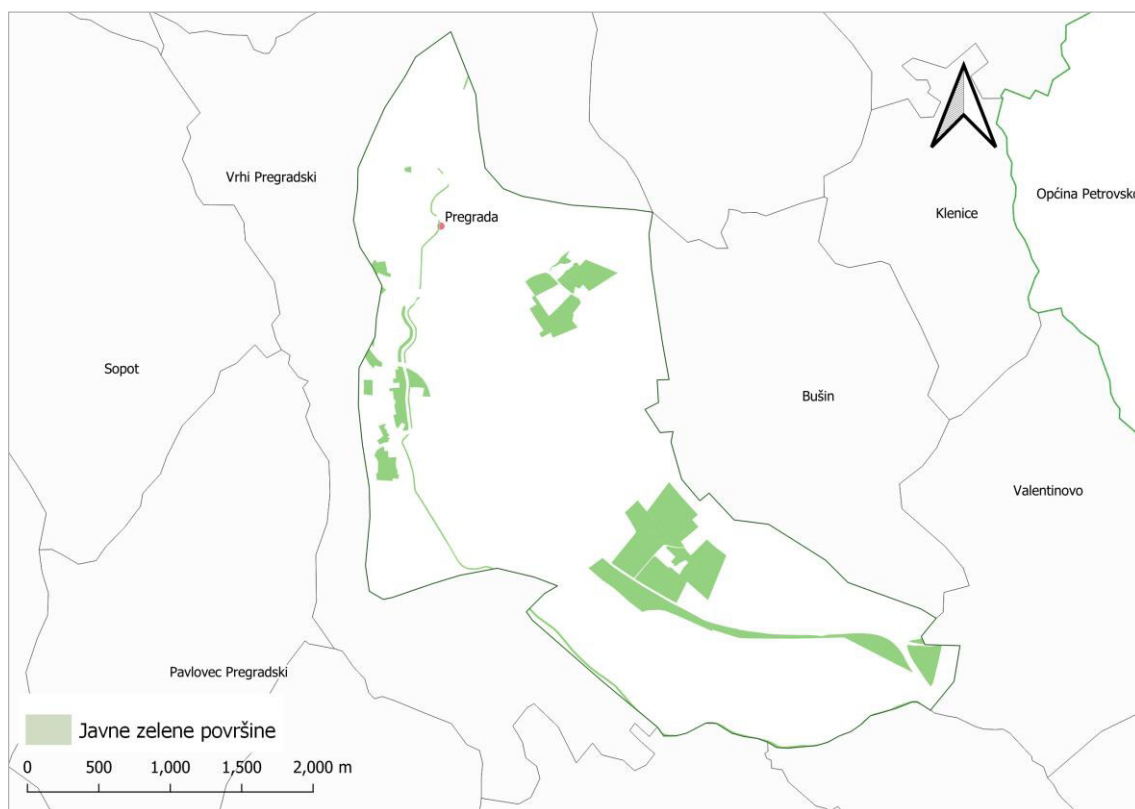

Slika 20. Snimka iz zraka – naselje Pregrada³⁶

³⁴ Izvor: autori, 15. srpnja 2023.

³⁵ Izvor: autori, 15. srpnja 2023.

³⁶ Izvor: preuzeto s internetske stranice Grada Pregrade: [poveznica](#)

Slika 21. Javne zelene površine na području Pregrade³⁷

Spomen obilježja

Sukladno Programu održavanja komunalne infrastrukture za 2022. godinu, spomen obilježja na području Grada su:

- spomen grobnica i spomen obilježje na gradskom groblju Pregrada
- spomen obilježje palim borcima u Marincima
- spomen obilježje (Josip Janko Jutriša) na mjesnom groblju Vinagora
- rodna kuća Janka Leskovara.

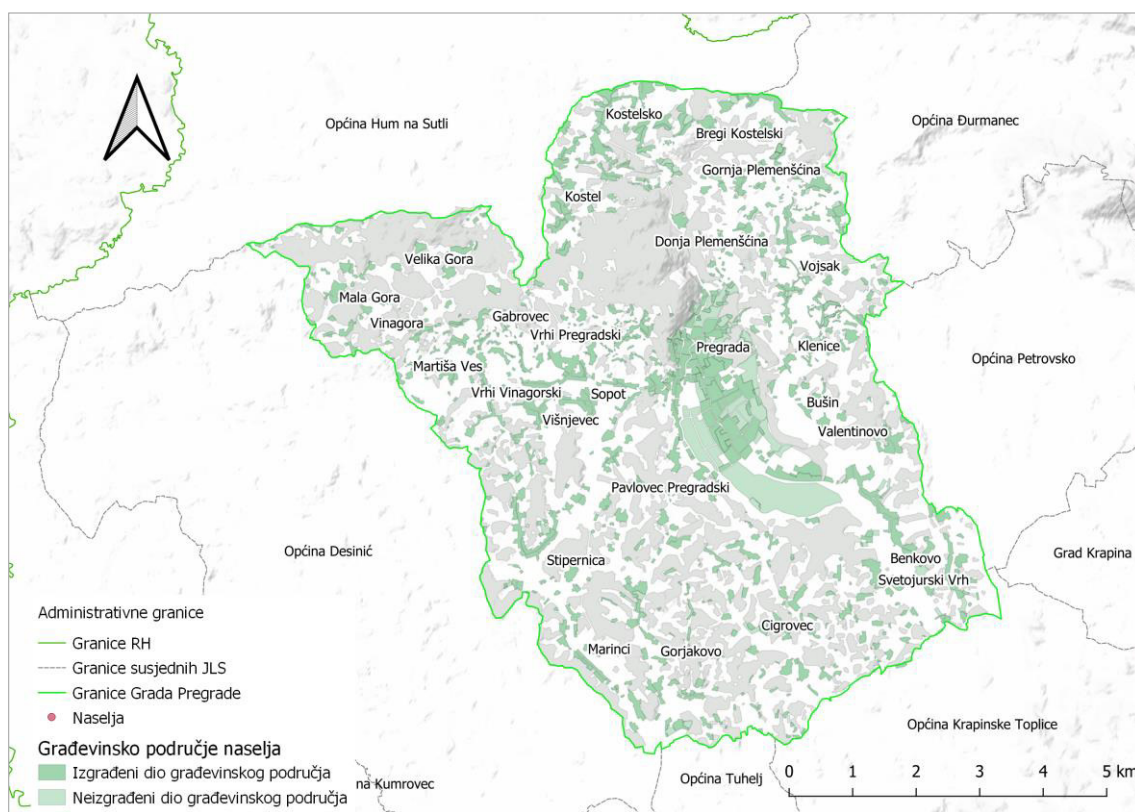
6.3.2. Analiza sive infrastrukture

Kao suprotnost ZI javlja se pojam sive infrastrukture, koji je definiran strukturama koje je stvorio čovjek koristeći tvrdi građevni materijal (eng. *hard building materials*). To su npr. prometni sustav, zgrade, cjevovodi, nasipi, kanali itd. Iako je siva infrastruktura neophodna za funkcioniranje nekog područja, sve je prisutniji stav kako je nužno i moguće smanjiti njezin udio u (gradskoj) površini. Siva se infrastruktura danas sve češće spominje u kontekstu negativnog efekta na mikroklimu i klimu općenito,

³⁷ Izvor: OSM, PPUG Pregrade, uz obradu autora

kvalitetu zraka i vode, na akumulaciju voda, kvalitetu boravka i rekreacije itd. Smatra se naime kako je za određeni problem danas moguće koristiti „zelena“ rješenja, koja generalno zahtijevaju manje ulaganja te za razliku od sive infrastrukture koja je obično mono funkcionalna, donose više funkcija, a time i dobrobiti. Realizacijom pojedinih aktivnosti/projekata, odnosno korištenjem zelenih rješenja, smanjit će se udio sive infrastrukture radi prilagodbe klimatskim promjenama.

Sukladno PPUG, građevinsko područje je područje određeno prostornim planom na kojemu je izgrađeno naselje i područje planirano za uređenje, razvoj i proširenje naselja, a sastoji se od građevinskog područja naselja, izdvojenog dijela građevinskog područja naselja i izdvojenog građevinskog područja izvan naselja. Sukladno Izvješću o stanju u prostoru Grada Pregrade za razdoblje od 2018. do 2021. godine, građevinska područja naselja zauzimaju 1.078,00 ha (16% površine Grada), od čega je izgrađeni dio 944,67 ha (14% površine Grada), a neizgrađeni dio 134,00 ha (2% površine Grada). Izdvojena građevinska područja izvan naselja zauzimaju 139 ha (2% površine Grada). Ukupno, površine namijenjene gradnji - građevinska područja zauzimaju 1.218 ha ili 18% površine Grada Pregrade.

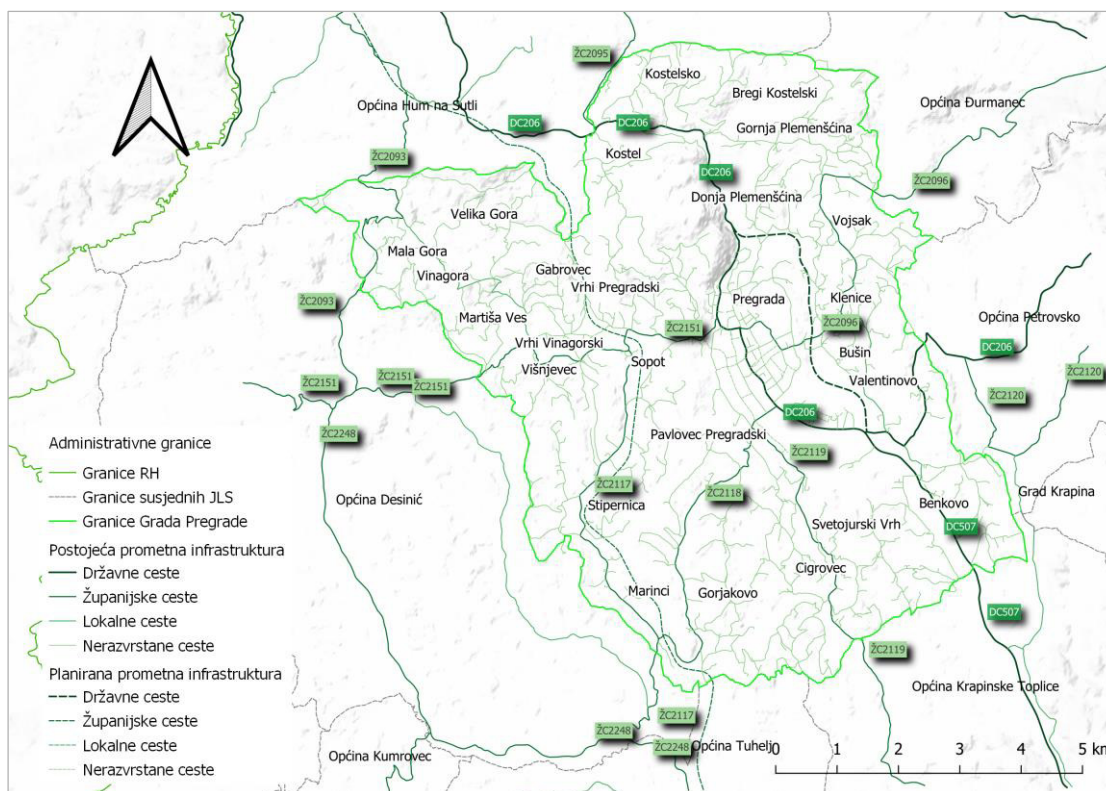
Slika 22. Izgrađeni i neizgrađeni dijelovi građevinskog područja Grada Pregrade³⁸

³⁸ Izvor: OSM, PPUG Pregrade, uz obradu autora

Inventarizacija prometne infrastrukture

Sustav prometne infrastrukture obuhvaća cestovnu infrastrukturu te biciklističke i planinarske staze i rute. Prometna infrastruktura Grada inventarizirana je korištenjem dostupnih prostornih podataka te pregledom kartografskih podloga i ostale relevantne dokumentacije. Ukupna dužina državne, županijske i lokalne cestovne infrastrukture na području grada iznosi 52,32 km (državne ceste - 14,30 km (27,3%), županijske ceste - 31,14 km (59,5%) i lokalne ceste - 6,88 km (13,1%)), a prometni sustav upotpunjuju nerazvrstane ceste. Ukupna dužina nerazvrstanih cesta na području grada Pregrada iznosi 260,85 km. Na području Grada nalaze se sljedeće državne, županijske i lokalne ceste:

- Državna cesta - DC 206 (G.P. Hum na Sutli (gr. R. Slovenije) - Pregrada - Krapina (D1))
- Državna cesta - DC 507 (Valentinovo (D206) - Krapinske Toplice - Gubaševo (D205))
- Županijska cesta - ŽC 2093 (Prišlin (D229) - Poređe - Desinić (Ž2151))
- Županijska cesta - ŽC 2095 (Klenovec Humski - D206)
- Županijska cesta - ŽC 2096 (Đurmanec (D207) - Podbrezovica - D. Plemenščina - Pregrada (D206))
- Županijska cesta - ŽC 2117 (Sopot (Ž2151) - Marinec - Velika Horvatska (Ž2248))
- Županijska cesta - ŽC 2118 (D206 - Gorjakovo- Ž2117)
- Županijska cesta - ŽC 2119 (Ž2118 - Cigrovec - Mala Erpenja - Ž2155)
- Županijska cesta - ŽC 2151 (D229 - Desinić - Sopot - Pregrada (D206))
- Lokalna cesta - LC 22007 (Mala Gora (Ž2093) - Vinagora - Vrh Vinagorski (Ž2151))
- Lokalna cesta - LC 22079 (Valentinovo (D206) - Benkovo (D507))
- Lokalna cesta - LC 22091 (Klenice (Ž2096) - Bežanec (D206)).

Slika 23. Prometna infrastruktura Grada Pregrade³⁹

Trenutno na području Grada ne postoji javna garaža dostupna građanima Pregrade, ali postoje javna parkirališta. Problematika prometa u mirovanju u blizini javne infrastrukture je prepoznata u gradskoj upravi, što je vidljivo iz gradskih ulaganja u izgradnju parkinga u blizini Doma zdravlja KZŽ – Ambulanta Pregrada, kod gradskih groblja, ali i na području mjesnih odbora. Područjem Grada i naselja Pregrada nalaze se stabla i drvoredi, dok će se realizacijom aktivnosti/projekata predmetne SZUO povećati broj istih.

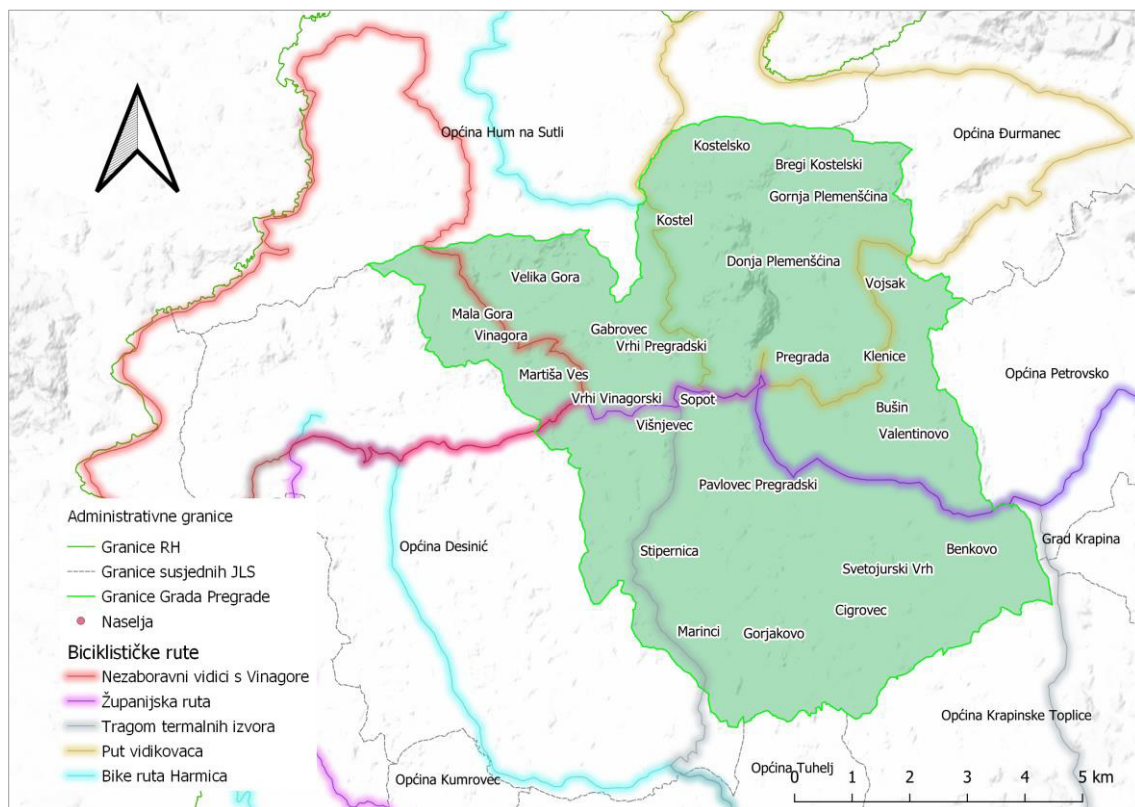

Slika 24. Stabla uz Ul. Ljudevita Gaja i Ul. Stjepana Radića, Pregrada⁴⁰

³⁹ Izvor: OSM, PPUG Pregrade, uz obradu autora

⁴⁰ Izvor: autori, 15. srpnja 2023.

Planinarske staze se prvenstveno nalaze na području Kunagore. Na području Grada nedostaje odgovarajuće biciklističke infrastrukture koja bi građanima omogućila kvalitetnije i sigurnije prometovanje Gradom. U okviru projekta KZŽ „Mreža biciklističkih turističkih ruta Krapinsko-zagorske županije“ trasirana je 21 biciklistička ruta ukupne dužine 688 km, od kojih pet prolazi područjem Grada (Nezaboravni vidici s Vinagore, Kružna županijska ruta, Tragom termalnih izvora, Put vidikovaca i Bike ruta Harmica).

Slika 25. Biciklističke rute na području Grada⁴¹

Inventarizacija drugih građevina od državnog i županijskoj značaja

Na području Grada, nalaze se sljedeće građevine i površine državnog značaja:

- međunarodni i međužupanijski elektronički komunikacijski vodovi s pripadajućim građevinama
- građevine namijenjene zaštiti i kontroli radiofrekvencijskog spektra RH
- regulacijske i zaštitne vodne građevine na vodama I. reda: druge veće vode i kanali - vodotok: potok Kosteljina.

⁴¹ Izvor: OSM, <https://www.zagorjebike.com.hr/rute/>, uz obradu autora

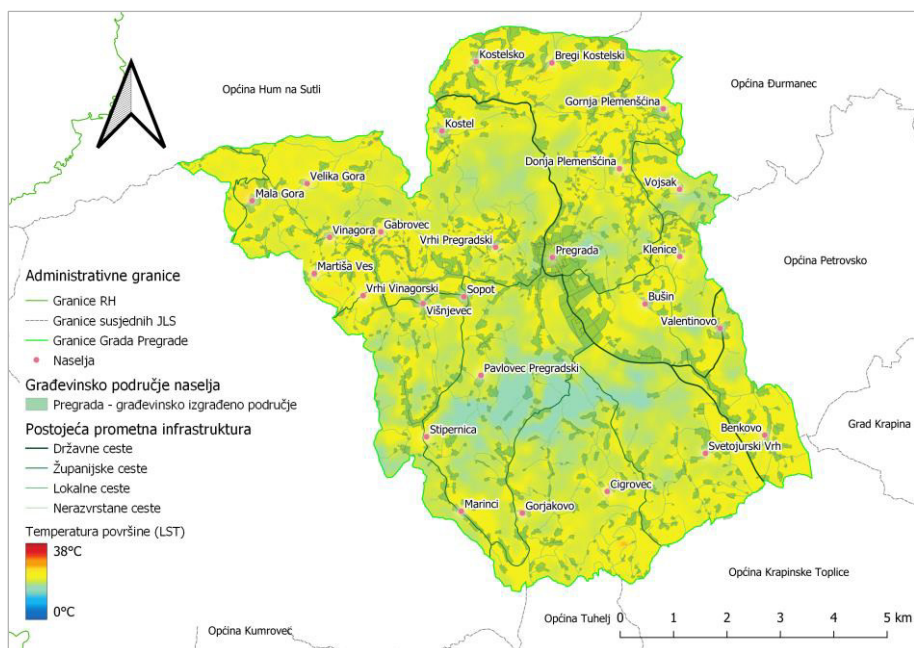
Građevine i površine županijskog značaja su:

- odašiljači nepokretnih i pokretnih elektroničkih komunikacijskih mreža izvan građevinskog područja
- županijski elektronički komunikacijski vodovi s pripadajućim građevinama
- dalekovodi od 35 kV do 220 kV, s trafostanicom i rasklopnim postrojenjem na tom dalekovodu
- građevine za eksploataciju kamena
- regulacijske i zaštitne vodne građevine na vodama
- vodoopskrbni sustav s kapitalnim objektima kapaciteta 20 - 100 l/s
- sustavi i uređaji za pročišćavanje otpadnih voda kapaciteta od 5000 - 25000 ES.

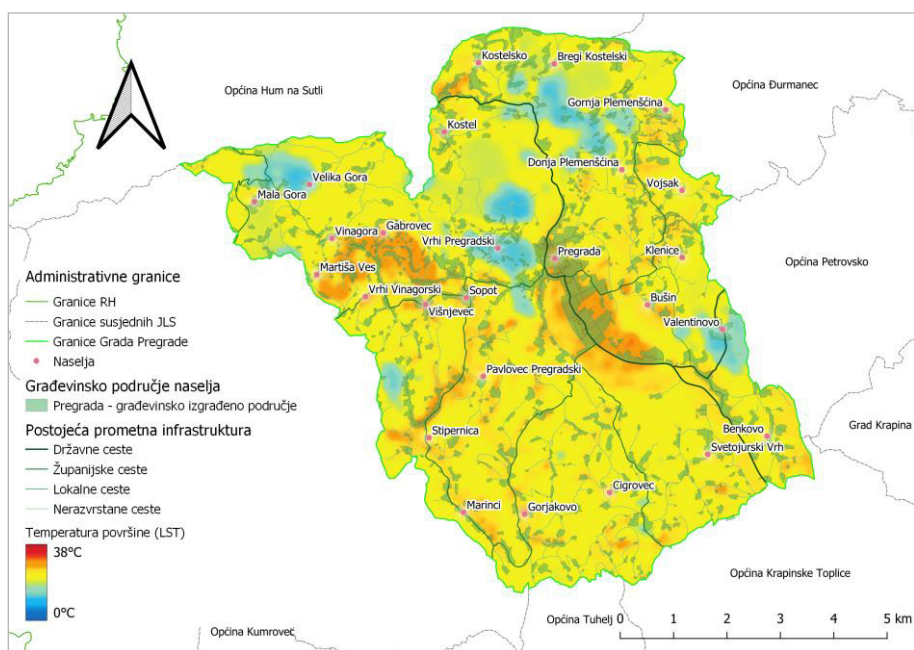
Toplinski otoci

Kao i u svim većim naseljima RH, na području Grada javlja se efekt toplinskog otoka, fenomen povećanog zagrijavanja prostora u odnosu na njegovo neposredno okruženje. Pojava ovog fenomena najčešće se povezuje urbanim područjem, gdje se zbog termičkih i reflektivnih svojstava građevnog materijala, gustoće izgrađenosti i emisije topline kao nusprodukta ljudske aktivnosti u pravilu javljaju više temperature nego u suburbanim i ruralnim područjima okolice. Pojačano zagrijavanje urbanih područja tijekom ljetnih mjeseci za sobom nosi niz negativnih posljedica, što uključuje degradaciju zdravlja te porast energetske potrošnje izazvane radom rashladnih uređaja. Na području Grada, niže površinske temperature javljaju se na neizgrađenim područjima, osobito na područjima obraslim visokom vegetacijom. Značaj parkovnih površina je visok, gdje je temperatura nekoliko stupnjeva niža u odnosu na neposredno okruženje koje ne sadrži elemente ZI.

Toplinsku distribuciju na gradskom području moguće je analizirati temeljem snimaka termalnog infracrvenog senzora satelita LANDSAT 8 koji omogućuje daljinsko utvrđivanje površinske temperature tla (engl. LST – *Lad surface temperature*). Za analizu distribucije površinske temperature na području Grada korištene su satelitske snimke izrađene tijekom ljeta 2020. i 2021. godine. Obje snimke jasno pokazuju korelaciju između gustoće izgrađenosti i povećane površinske temperature, što se najviše očituje unutar uže gradske jezgre i područja poslovno-proizvodnih zona. Na određenim lokacijama, kao što je slučaj s izgrađenim dijelovima naselja Pregrade te naselja u zapadnom dijelu Grada, temperatura u odnosu na neizgrađene dijelove grada može odudarati za više od 10 °C. Osim navedenih područja, povećana površinska temperatura se općenito javlja i na područjima bez vegetacije, kao što je slučaj s oranicama na kojima nije došlo do razvoja nasada. S druge strane, niže površinske temperature javljaju se na neizgrađenim područjima viših predjela Grada, osobito na područjima obraslim visokom vegetacijom (npr. Kunagora).

Slika 26. Analiza sive infrastrukture – distribucija površinske temperature tla u obuhvatu PPUG-a na dan 27. kolovoza 2021. godine⁴²

Slika 27. Analiza sive infrastrukture – distribucija površinske temperature tla u obuhvatu PPUG-a na dan 30. kolovoza 2022. godine⁴³

⁴² Izvor: OSM, LANDSAT 8, uz obradu autora

⁴³ Izvor: OSM, LANDSAT 8, uz obradu autora

Pojačano zagrijavanje urbanih područja tijekom ljetnih mjeseci za sobom nosi niz negativnih posljedica, što uključuje degradaciju zdravlja te porast energetske potrošnje izazvane radom rashladnih uređaja.

6.3.3. Analiza plave infrastrukture

Inventarizacija postojećih elemenata

Prema podacima Hrvatskih voda, na području Grada Pregrada postoje vodotoci i bujice u ukupnoj duljini od 27,42 km. Od značajnijih vodotoka na području Grada nalaze se vodotoci Kosteljina, Sopotnica i Erpenjšćica:

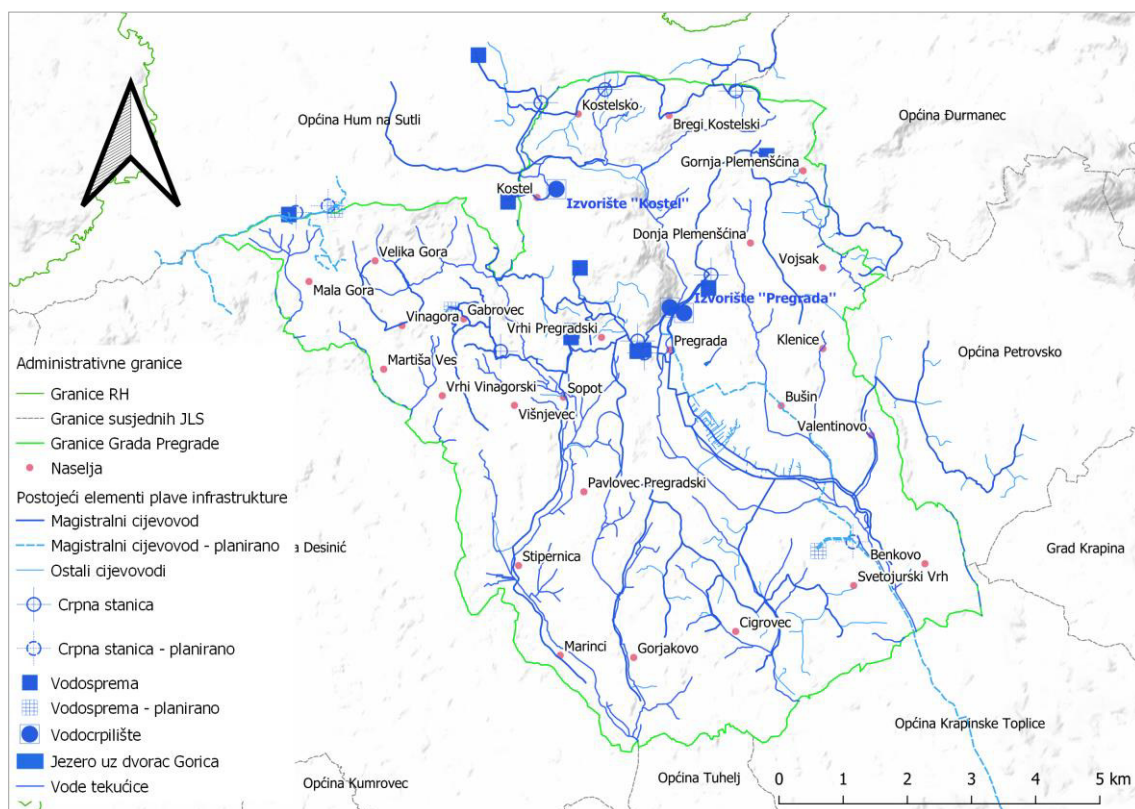
- Vodotok Kosteljina je većim dijelom uređen. Uređeni dio korita vodotoka nalazi se u programu redovnog održavanja i košnje. U ekstremnim vremenskim situacijama može doći do jačeg izlivanja vode izvan korita, ali nisu ugroženi stambeni objekti.
- Vodotok Sopotnica djelomično je uređen vodotok, dio koji je uređen nalazi se u programu redovnog održavanja i košnje. Uslijed naglih vremenskih neprilika može doći do izlivanja vode izvan korita te plavljenja većinom poljoprivrednih površina i poljoprivredno gospodarskih objekata, a u ekstremnim vremenskim situacijama i nekih stambenih objekata.
- Vodotok Erpenjšćica djelomično je uređen vodotok, dio koji je uređen nalazi se u programu redovnog održavanja i košnje. Uslijed naglih vremenskih neprilika može doći do izlivanja vode izvan korita te plavljenja većinom poljoprivrednih površina i poljoprivredno gospodarskih objekata, a u ekstremnim vremenskim situacijama i nekih stambenih objekata.

Slika 28. Vodotok Kosteljina⁴⁴

Osim prirodnih vodenih površina na području se nalazi i umjetno stvoreno jezero u sklopu perivoja i dvorca Gorica. Inventarizacija elemenata plave dana je u sljedećem kartografskom prikazu.

⁴⁴ Izvor: autori, 15. srpnja 2023.

Slika 29. Inventarizacija elemenata plave infrastrukture⁴⁵

Opasnost od poplava

Poplava je prirodni fenomen čija se pojava ne može izbjeći, ali se rizici od poplavlivanja mogu smanjiti na prihvatljivu razinu poduzimanjem različitih preventivnih mjera. Poplave su među najopasnijim prirodnim nepogodama jer mogu uzrokovati gubitke ljudskih života, velike materijalne štete, oštećenje kulturnih dobara i ekološke katastrofe. Potoci Kosteljina, Sopotnica, Vinski potok i Erpenjšćica ne izazivaju poplave velikih razmjera, no moguća su plavljenja lokalnoga karaktera koja uzrokuju uglavnom bujične vode, uslijed velikih količina padalina ili naglog topljenja snijega. Štete nanose poljodjelstvu i domaćinstvima koja su smještena u dolinama potoka (sukladno Planu djelovanja Grada Pregrade u području prirodnih nepogoda za 2023. godinu).

Operativno upravljanje rizicima od poplava i neposredna provedba mjera obrane od poplava utvrđeno je Državnim planom obrane od poplava (NN 84/10), kojeg donosi Vlada RH, Glavnim provedbenim planom obrane od poplava (ožujak 2022. godine), kojeg donose Hrvatske vode. Svi tehnički i ostali elementi potrebni za upravljanje redovnom i izvanrednom obranom od poplava utvrđuju se Glavnim

⁴⁵ Izvor: OSM, PPUG Pregrade, uz obradu autora

provedbenim planom obrane od poplava i provedbenim planovima obrane od poplava branjenih područja. Navedeni planovi su javno dostupni na internetskim stranicama Hrvatskih voda.

Državnim planom obrane od poplava uređuju se: teritorijalne jedinice za obranu od poplava, stupnjevi obrane od poplava, mjere obrane od poplava (uključivo i preventivne mjere), nositelji obrane od poplava, upravljanje obranom od poplava (s obvezama i pravima rukovoditelja obrane od poplava), sadržaj provedbenih planova obrane od poplava sustav za obavješćivanje i upozoravanje i sustav veza, mjere za obranu od leda na vodotocima.

Prema Pravilniku o granicama područja podslivova, malih slivova i sektora (NN 97/10, 31/13), područje Grada Pregrade spada u sektor C – Gornja Sava, točnije branjenom području 12 (Područje maloga sliva Krapina-Sutla i sjeverni dio područja maloga sliva Zagrebačko Prisavlje): dionica obrane C.12.7. Rijeka Krapina; Kosteljina.

Preventivne mjere radi umanjenja posljedica prirodne nepogode su: Ograničiti izgradnju s obzirom na vjerojatnost poplavlivanja (velika, srednja i mala). U zoni srednje i velike vjerojatnosti poplavlivanja potrebno je analizirati ranjivost zahvata na poplave. Visoko ranjivi zahvati (građevine stambene namjene te društvene namjene – vrtići, škole, domovi za starije i nemoćne, zdravstvene građevine) ne izvode se u zonama velike vjerojatnosti poplavlivanja.

Mjere za ublažavanje i otklanjanje izravnih posljedica prirodne nepogode podrazumijevaju procjenu šteta i posljedica te sanaciju nastalih oštećenja i šteta. Sanacija obuhvaća aktivnosti kojima se otklanjaju posljedice prirodne nepogode, pružanje prve pomoći unesrećenima ako ih je bilo te sve ostale radnje kojima se smanjuju posljedice poplava.

6.3.4. Analiza prirodnih elemenata

Tlo

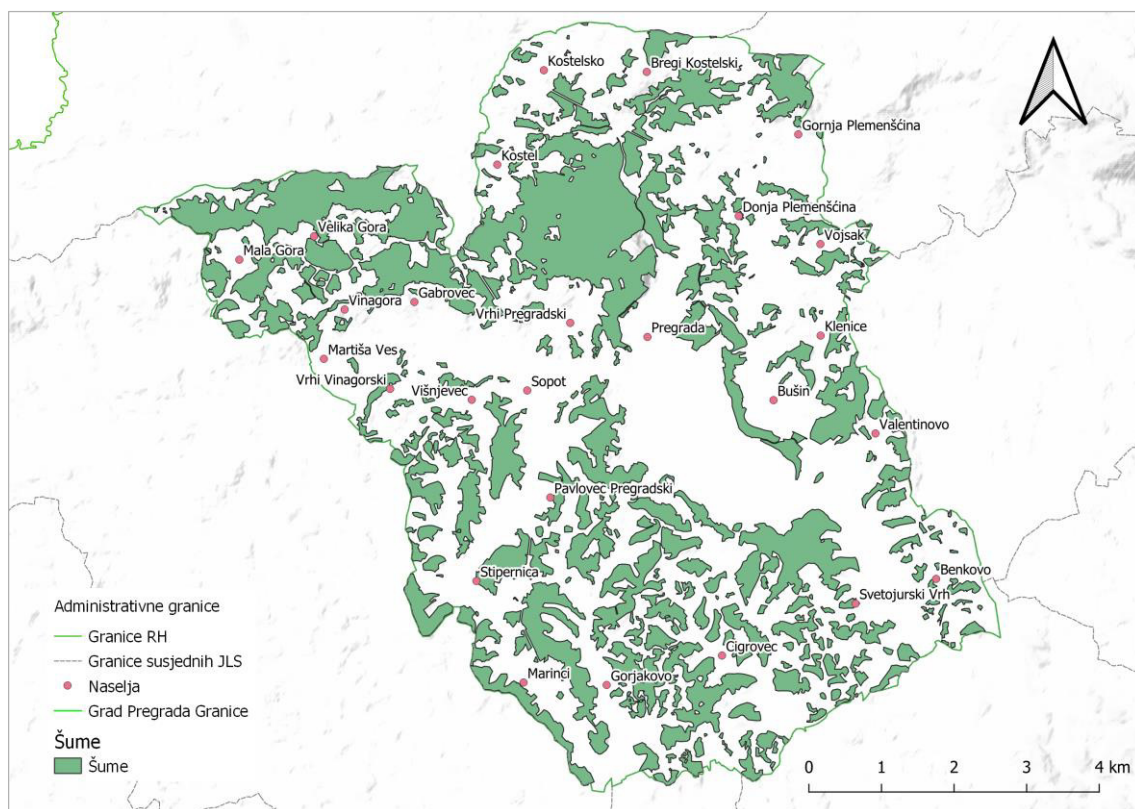
Prema Digitalnoj pedološkoj karti Hrvatske, na području prevladavaju sljedeće vrste tala: 11 - lesivirano tipično na praporu i mekom vapnencu, 17 - rendzina na laporu (flišu) ili mekim vapnencima, 18 – pseudoglej obrončani, 43 - močvarno glejna, djelomično hidromeliorirana tla i 62 - rendzina na dolomitu i vapnencu. Od navedenih, umjereno ograničena obradiva tla su pod oznakom 11.

Biološku raznolikost područja čine šume, dolinske livade te sekundarne asocijacije biljnih vrsta koje se javljaju u nizinskom predjelu u vodenim staništima vodotoka, umjetnih jezera, bara i sl. Uz prirodne asocijacije, biološku raznolikost upotpunjuju i agrocenoze - poljoprivredne obradive površine koje je čovjek stvorio stoljetnom obradom.

Šume

Šumske površine pružaju se na ograncima Kostelskog gorja koje su na području Grada obuhvaćene sjeverno i istočno (u sjevernom dijelu Grada) te južno manji šumski ogranak nedaleko od dvorca u Bežancu. Na osunčanim padinama Kostelskog gorja i Kunagore prevladava šumska zajednica hrasta

kitnjaka i običnoga graba (*Epimedio-Carpinetum betuli*), a na sjevernim padinama brdske bukove šume (*Fagetum illyricum montanum*). Bukove šume obrastaju gotovo u cijelosti Kunagoru samo fragmentarno na južnim ekspozicijama prevladava šuma hrasta kitnjaka i običnoga graba. Šume su pretežno u privatnom vlasništvu, dok s državnim šumama upravlja Šumarija Krapina. Sukladno Izvješću o stanju u prostoru Grada Pregrade za razdoblje od 2018. do 2021. godine, šumske površine zauzimaju 2.347,00 ha ili 34,8% površine Grada. Za usporedbu, udio šumskih površina na području KŽŽ iznosi 35,7%.

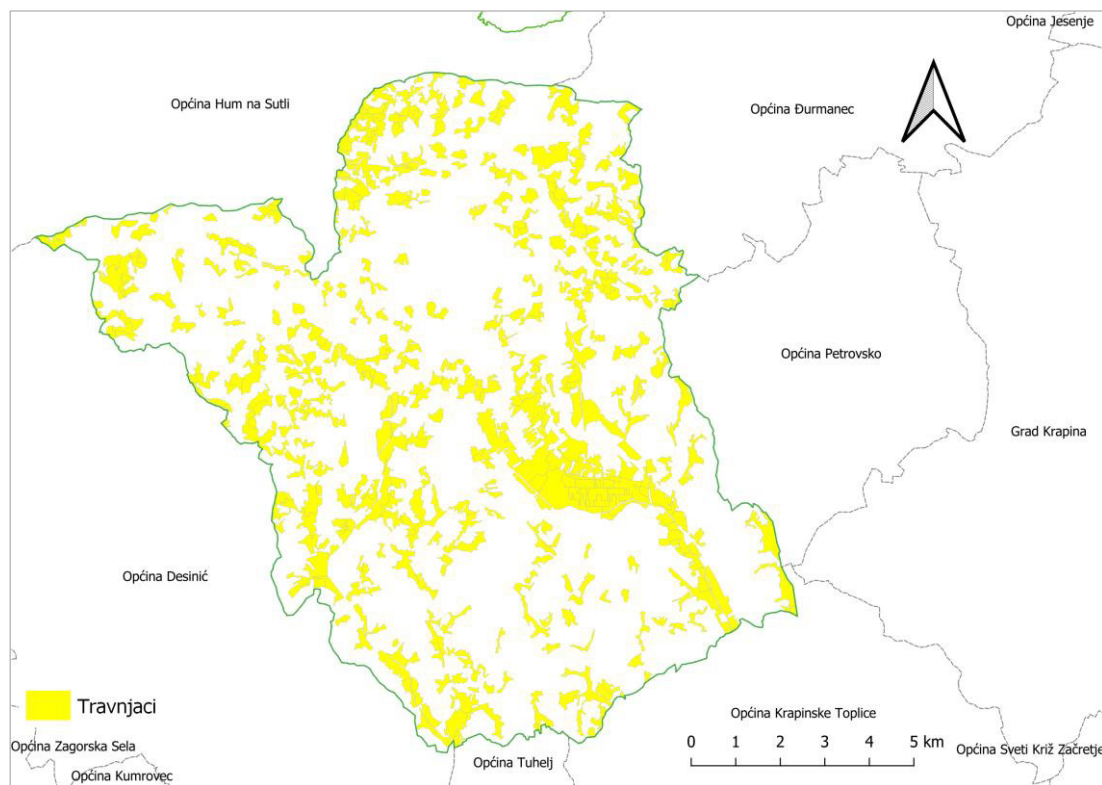
Slika 30. Šume na području Grada Pregrade⁴⁶

Livade (travnjaci)

Vlažna dolinska livada potoka Kosteljine je danas razmjerno očuvana i u većoj površini neizgrađena. Neizgrađeni su livadni prostori od juga prema sjeveru do prvog odvojka od glavne prometnice prema naselju Martiniki na zapad. Dolinska livada potoka Kosteljine pripada livadnoj zajednici krestaca (*Cynosurus cristatus*). Ova prostrana livada prošarana je manjim oraničnim površinama te rijetkom pojedinačnom izgradnjom koja prema sjeveru i gradu Pregradi postaje sve gušća i to ne samo izgradnja obiteljskih kuća, nego i poslovnih prostora i poslovno-proizvodnih hala. To je naročito izraženo u dolini

⁴⁶ Izvor: OSM, PPUG Pregrade, uz obradu autora

Kosteljine od mjesta Kolari sve do Pregrade. Ljepota ove livade je u bogatstvu vrsta i šarenilu livadnog cvijeće koje je raznoliko po bojama i cvatnji u različitom vegetacijskom periodu, proljeće, ljeto, jesen. Obale potoka obrasle su nizovima žutih vrba i johama i u prostoru vidljivo označuju dijelom prirodni vijugavi tok potoka Kosteljine.

Slika 31. Livade (travnjaci) na području Grada⁴⁷

Agrocenoza

Sukladno podacima iz ARKOD baze na dan 31.12.2022. (podaci o ARKOD parcelama su prikazani prema vrsti uporabe poljoprivrednog zemljišta i prostornoj komponenti do kategorije naselja u kojem je smještena), ukupna površina ARKOD parcela na području Grada iznosi 1.379,62 ha, a ukupan broj ARKOD parcela je 6.131. Najzastupljenije su oranice (41,15%) i livade (41,1%), a zatim voćnjaci 8,46% i vinogradi (5%). Voćnjaci se uglavnom pružaju uz okućnice i uglavnom se uzgajaju za privatnu upotrebu. Vinogradarstvo se obnavlja na nekadašnjim zapuštenim površinama, na osunčanim padinama, odnosno na prirodnim izvornim staništima hrasta kitnjaka i običnoga graba. Sukladno ARKOD bazi podataka, krajobrazna obilježja poljoprivrednih površina su: šumarak, lokva, jarak, drvored, živice i pojedinačna stabla koja su zastupljena na poljoprivrednim površinama. Svaki od navedenih elemenata doprinosi zaštiti i kvaliteti poljoprivrednih prostora.

⁴⁷ Izvor: OSM, PPUG Pregrade, uz obradu autora

Tablica 5. Površina ARKOD parcela (ha) na području Grada i broj ARKOD parcela

Naselje	Oranica	Livada	Vinogradi	Voćnjak	Ostalo	Ukupno	
						Površina ARKOD parcela (ha)	Broj ARKOD parcela
Benkovo	46,41	28,35	0,94	8,7	2,97	87,37	357
Bregi Kostelski	13,37	28,08	2,15	3,94	5,09	52,63	198
Bušin	38,67	29,41	2,24	3,31	2,81	76,44	321
Cigrovec	56,27	25,55	4,17	8,87	4,67	99,53	522
Donja Plemenščina	15,66	9,37	7,85	6,2	0,76	39,84	233
Gabrovec	4,49	9,62	4,51	2,19	1,41	22,22	119
Gorjakovo	46,8	43,38	2,67	5,16	10,61	108,62	492
Gornja Plemenščina	21,01	26,23	5,87	6,53	1,27	60,91	307
Klenice	13,75	8,39	5,7	3,21	0,73	31,78	203
Kostel	14,31	20,53	0,73	2,33	2,13	40,03	183
Kostelsko	9,06	26,45	2,95	2,39	3,33	44,18	190
Mala Gora	9,99	24,17	0,71	6,79	3,09	44,75	151
Marinci	17,8	15,95	1,16	1,73	0,01	36,65	149
Martiša Ves	3,56	4,83	1,64	0,71	0,22	10,96	60
Pavlovec Pregradski	38,77	29,88	1,37	6,26	2,27	78,55	284
Pregrada	38,24	67,72	1,31	5,29	1,2	113,76	461
Sopot	26,26	21,41	4,95	4,7	3,66	60,98	299
Stipernica	30,42	29,89	0,41	3,36	2,74	66,82	240
Svetojurski Vrh	29,56	23,06	1,36	4,85	3,22	62,05	256
Valentinovo	23,52	14,93	0,18	2,82	1,51	42,96	200
Velika Gora	5,03	12,9	0,41	1,34	1,31	20,99	92
Vinagora	3,73	4,15	1,02	3,73	0,24	12,87	60
Višnjevec	12,95	15,41	3,14	2,94	0,87	35,31	157
Vojsak	14,38	18,7	1,48	4,31	0,69	39,56	141
Vrhi Pregradski	16,72	13,59	6,62	7,51	1,73	46,17	253
Vrhi Vinagorski	16,98	15,02	3,47	7,61	0,61	43,69	203
Ukupno Grad Pregrada	567,71	566,97	69,01	116,78	59,15	1.379,62	6.131

Izvor: ARKOD baza na dan 31.12.2022.

Slika 32. Primjer agrocenoze na području Grada (vinogradi)⁴⁸

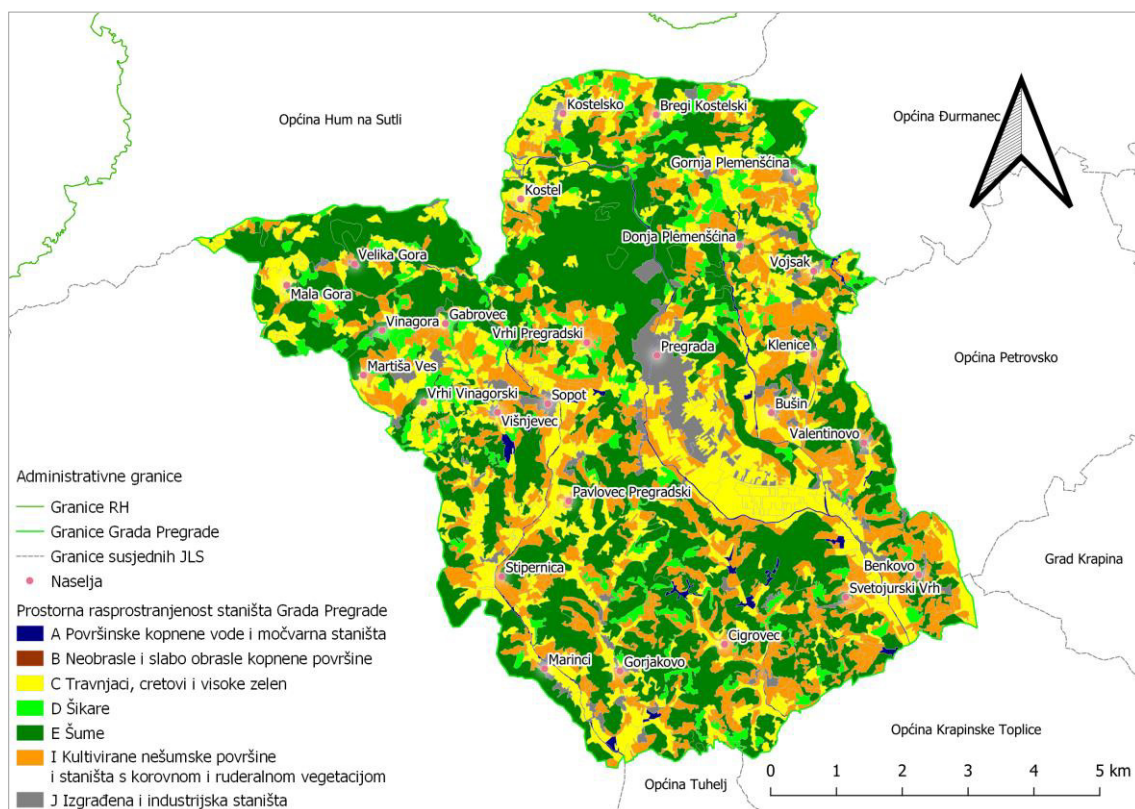
Slika 33. Pogled na travnjake i vinograde na području Grada⁴⁹

Prostorna rasprostranjenost staništa

Prostorna rasprostranjenost staništa na području Grada Pregrade prikazana je na slici u nastavku. Na području Grada najzastupljenija su sljedeća staništa: šume, travnjaci te kultivirane nešumske površine. Na području Grada prisutan je ugroženi tip staništa (prema Nacionalnoj klasifikaciji staništa) pod oznakom E31 Mješovite hrastovo-grabove i čiste grabove šume te kao takvo zahtijeva provođenje mjera očuvanja sukladno Zakonu o zaštiti prirode, EU direktivi o staništima.

⁴⁸ Izvor: Sveučilište u Zagrebu, Arhitektonski fakultet, UPU naselja Pregrade

⁴⁹ Izvor: autori, 15. srpnja 2023.

Slika 34. Prostorna rasprostranjenost staništa na području Grada Pregrade⁵⁰

Flora i fauna

Područje Grada nastanjuje srednjoeuropska fauna. Od krupne divljači po brojnosti se ističe srna, a od sitne zec i fazan. Također, prisutni su i obični jelen, divlja svinja, jazavac, divlja mačka, kuna bjelica, kuna zlatica, lasica, lisica, tvor, divlji golub grivnjaš, divlja patka, siva vrana, vrana gaćac, čavka zlogodnjača, svraka i šojka kreštalica. Cjelovita inventarizacija na području Grada nije provedena, no prema dostupnim podacima iz Crvenih knjiga ugroženih vrsta Hrvatske i postojećih stručnih studija i istraživanja, na području Grada zabilježeno je niz zaštićenih i ugroženih biljnih i životinjskih vrsta. Prema Crvenoj knjizi ugroženih sisavaca Hrvatske, šire područje grada stvarno je ili potencijalno područje rasprostranjenosti većeg broja ugroženih vrsta:

- Širokouhi mračnjak (*Barbastella barbastellus*)
- Riđi šišmiš (*Myotis emarginatus*)
- Dabar (*Castor fiber*)
- Zec (*Lepus europaeus*)
- Sivi dugoušan (*Plecotus austriacus*)

⁵⁰ Izvor: OSM, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, uz obradu autora

- Veliki potkovnjak (*Rhinolophus ferrumequinum*)
- Patuljasti miš (*Micromys minutus*)
- Mali potkovnjak (*Rhinolophus hipposideros*)
- Močvarna rovka (*Neomys anomalus*)
- Vodenrovka (*Neomys fodiens*)
- Sivi puh (*Glis glis*)
- Dugokrili pršnjak (*Miniopterus schreibersii*)
- Puh orašar (*Muscardinus avellanarius*)
- Velikouhi šišmiš (*Myotis bechsteinii*)
- Veliki šišmiš (*Myotis myotis*)
- Vidra (*Lutra lutra*)
- Vjeverica (*Sciurus vulgaris*).

Prema Crvenoj knjizi ugroženih ptica Hrvatske, šire područje grada stvarno je ili potencijalno područje rasprostranjenosti ugroženih vrsta:

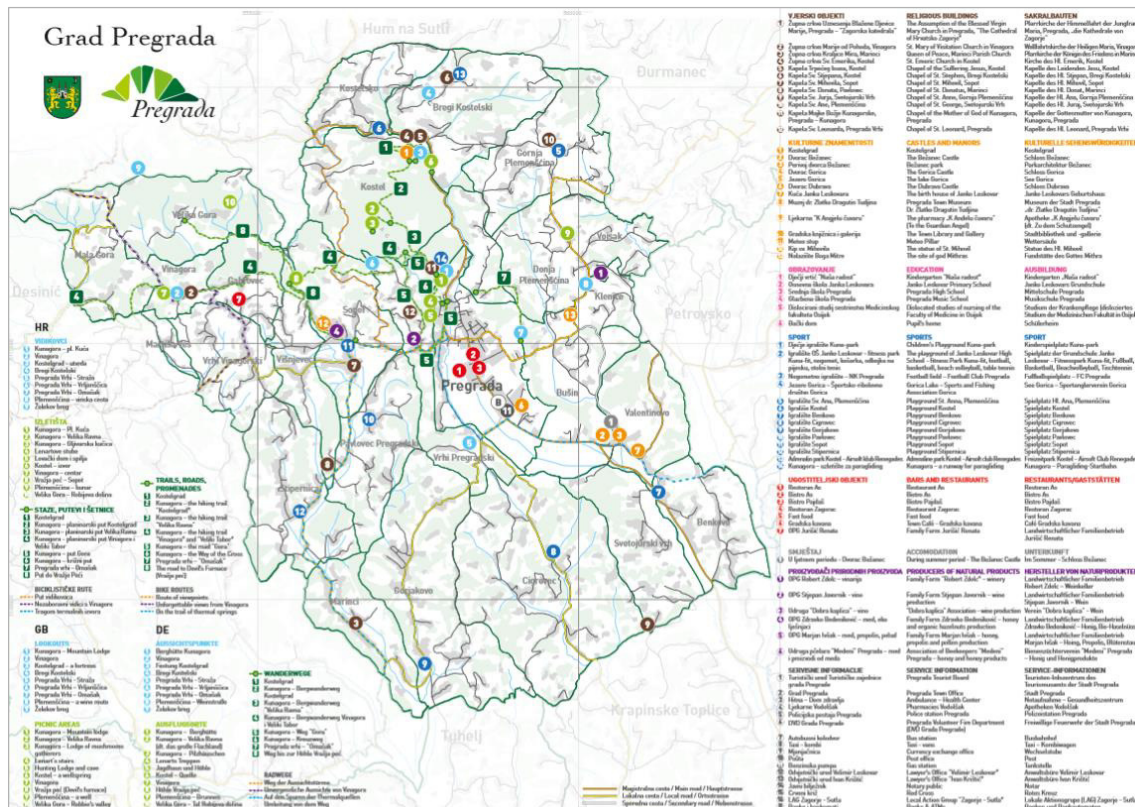
- Zlatovrana (*Coracias garrulus*)
- Golub dupljaš (*Columba oenas*)
- Škanjac osaš (*Pernis apivorus*)
- Sivi sokol (*Falco peregrinus*)
- Sokol lastavičar (*Falco subbuteo*)
- Ušara (*Bubo bubo*)
- Vodomar (*Alcedo atthis*)
- Sivi ćuk (*Athene noctua*).

Prema Crvenoj knjizi ugroženih vodozemaca i gmazova Hrvatske, šire područje grada stvarno je ili potencijalno područje rasprostranjenosti ugroženih vrsta: barska kornjača (*Emys orbicularis*) i veliki vodenjak (*Triturus carnifex*).

Prema podacima Javne ustanove za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području KŽŽ prisutne su sljedeće kategorije zaštićenih biljnih vrsta:

- regionalno izumrle svojte: perolisni mjesečinac, lanova vilina kosa i povaljena rosika
- osjetljive svojte: koljenčasti repak, prosasti šaš, mjehurasti šaš, obalni šaš, ljiljan zlatan, kokica mušica, kokica paučica, vonjavi kaćun, kacigasti kaćun, bijeli kaćun, bakreni kaćun, mali kaćun, medeni kaćun, mirisavi dvolist, tisa, panonska djetelina, žućkasti oštrik, smeđi šilj, prava kockavica, plivajuća pirevina, naborana pirevina, božikovina, kranjski ljiljan, mačkovo uho, dugi oštrik, hrvatski karanfil i zimska preslica
- ugrožene svojte: zvjezdasti šaš, žuti šaš, tamnozeleni šaš, crnkasti šaš, širokolisna suhoperka, plućni srčanik, pčelina kokica, običan borak i močvarna trolistica
- kritično ugrožene svojte: cretna crvotočina, uskolisna suhoperka, rosika, obični ljepušak, crna sasa i končastolisna šćetica.

Vidikovci na području Grada su sljedeći: Kunagora – planinarska kuća, Vinagora, Kostel-grad utvrda, Bregi Kostelski, Pregrada Vrhi – Straža, Pregrada Vrhi – Vrljanščica, Pregrada Vrhi – Omašak, Plemenščina – vinska cesta i Žolekov breg, dok su izletišta sljedeća: Kunagora – planinarska kuća, Kunagora – Velika Ravna, Kunagora – Gljivarska kućica, Lenartove stube, Lovački dom i spilja, Kostel – izvor, Vinagora – centar, Vražja peć – Sopot, Plemenščina – bunar i Velika Gora – Robijeva dolina. Navedeno je dio turističke ponude Grada Pregrade kako je i prikazano na turističkoj karti u nastavku.

Slika 35. Turistička karta Grada Pregrade⁵¹

Lenartove stube povezuju središte Pregrade s Vrhima Pregradskim ispod kapele Sv. Leonarda. Dužina šetnice je 380 m, a sastoji se od 436 drvenih stuba povezanih pješčanim podestima. Postavljena je ekološka rasvjeta koja pruža izvrsno osvjetljenje pa je šetnica pogodna i za noćno pješčenje, a nastavlja se na Trg Gospe Kunagorske. Na samom vrhu staze izgrađeno je i parkiralište za 50 osobnih automobila. Na Lenartove stube nastavlja se put „Gora“ kojim se može stići do planinarske kuće ili se prije nje odvojiti na Herbertovu stazu prema Velikoj Ravni. Uz same stube, podno Kunagore, nalazi se Lovački dom Kuna, a kraj njega se nalazi spilja.

⁵¹ Izvor: Grad Pregrada, [poveznica](#)

Slika 36. Lenartove stube i Lovački dom⁵²

6.4. Društveno-gospodarska analiza

Indeks razvijenosti teritorijalnih jedinica jedan je od osnovnih gospodarskih pokazatelja razvijenosti nekog područja koji se temelji na shvaćanju regionalne politike koja potiče razvoj cjelokupnog državnog teritorija. Indeks razvijenosti KZŽ prema podacima iz 2018. godine iznosi 98,976 i županija spada u II. skupinu JP(R)S, a Grad Pregrada je s vrijednošću 100,551 svrstan u V. skupinu JLS-a prema indeksu razvijenosti koje se nalaze u zadnjoj četvrtini iznadprosječno rangiranih JSL-a. Razvrstavanje odnosno kategoriziranje svih teritorijalnih jedinica prema razvijenosti temelji se na suvremenom shvaćanju regionalne politike koja, premda koncentrirana na najmanje razvijena područja, potiče razvoj cjelokupnog državnog teritorija. Kategorizacija svih teritorijalnih jedinica omogućuje kvalitetnije uređenje ključnog pitanja razine regionalnih razvojnih poticaja.

U periodu od 2015. do 2021. godine zabilježen je pozitivan trend rasta broja tvrtki (poduzeća) i broja zaposlenih u istima sa sjedištem u Gradu. Broj tvrtki od 2015. godine porastao je sa 74 na 97 tvrtki, a broj zaposlenih s 1.233 na 1.411. Prema djelatnostima 2021. godine, najveći udio je poduzeća u djelatnostima G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala (24%), C Prerađivačka industrija (21%) i F Građevinarstvo (19%). Najveći broj zaposlenih zabilježen je u djelatnosti C Prerađivačka industrija (66%), koju slijedi djelatnost H Prijevoz i skladištenje (10%).

⁵² Izvor: autori, 15. srpnja 2023.

Tablica 6. Osnovni podaci poslovanja poduzetnika na području Grada Pregrada

Šifra i opis djelatnosti		Broj poduzetnika 2021.	Ukupni prihodi			Prosječan broj zaposlenih na bazi sati rada		
Šifra	Opis šifre djelatnosti		2020.	2021.	Index	2020.	2021.	Index
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	1	2.174	2.154	99,1	6	5	83,3
B	Rudarstvo i vađenje	1	13.817	16.140	116,8	37	37	100,0
C	Prerađivačka industrija	20	440.325	474.859	107,8	882	927	105,1
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	1	0	4	>>100	0	0	
E	Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	1	3.562	3.589	100,7	8	7	87,5
F	Građevinarstvo	18	33.963	34.260	100,9	76	84	110,5
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	23	174.626	199.220	114,1	105	105	100,0
H	Prijevoz i skladištenje	5	96.326	107.807	111,9	131	135	103,1
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	7	10.463	12.403	118,5	35	35	100,0
J	Informacije i komunikacije	6	4.496	4.393	97,7	11	12	109,1
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	8	4.652	6.745	145,0	24	28	116,7
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1	2.213	1.867	84,4	9	7	77,8
P	Obrazovanje	1	781	705	90,2	5	5	100,0
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	2	2.504	2.281	91,1	24	21	87,5
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	1	44	37	83,7	0	0	
S	Ostale uslužne djelatnosti	1	423	452	106,7	3	3	100,0
Z	Ukupno sve djelatnosti	97	790.370	866.916	109,7	1.356	1.411	104,1

Izvor: FINA, Grad Pregrada

Prema podacima iz Obrtnog registra⁵³, na području Grada djeluje ukupno 164 aktivnih obrta, a interesi obrtničke djelatnosti u Gradu Pregradi okupljeni su kroz Udruženje obrtnika Pregrada, Hum na Sutli i Desinić koje djeluje u suradnji s Obrtničkom komorom Krapinsko-zagorske županije i Hrvatskom obrtničkom komorom. Prema strukturi obrta, četvrtinu čini sektor usluga, zatim građevinarstvo te prijevoz i skladištenje.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje na prostoru Grada Pregrade na datum 30. rujna 2021. osigurano je ukupno 2.194 osobe. Najveći broj zaposlenih radnika bio je kod pravnih osoba (80,3%), potom slijede radnici kod fizičkih osoba (12,1%), obrtnici (6,6%), samostalne profesionalne djelatnosti (0,5%) te poljoprivrednici (0,3%).

⁵³ Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Obrtni registar, <https://pretrazivac-obrta.gov.hr/pretraga>

Tablica 7. Osiguranici mirovinskog osiguranja prema osnovama osiguranja u Gradu Pregradi – stanje na datum 30. rujna 2021.

Osiguranici mirovinskog osiguranja (Stanje 30.09.2021.)	Broj	Udio
Radnici kod pravnih osoba	1.762	80,3%
Obrtnici	143	6,6%
Poljoprivrednici	7	0,3%
Samostalne profesionalne djelatnosti	12	0,5%
Radnici kod fizičkih osoba	266	12,1%
Osiguranici zaposleni kod međunarodnih organizacija i u inozemstvu	0	0,0%
Osiguranici – produženo osiguranje	4	0,2%
Ukupno	2.194	100%

Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, 2021. i Provedbeni program Grada Pregrade za razdoblje 2022.-2025. godine

Usporedno s rastom broja zaposlenih smanjivao se broj nezaposlenih koji u prosjeku tijekom prvih pet mjeseci 2023. iznosio 59, dok je prosječan broj nezaposlenih tijekom 2018. godine iznosio 120, a 2019. 82⁵⁴. Daljnje ulaganje u zelenu i digitalnu tranziciju te razvojne projekte na području Grada, zasigurno će rezultirati daljnjim smanjenjem broja nezaposlenih.

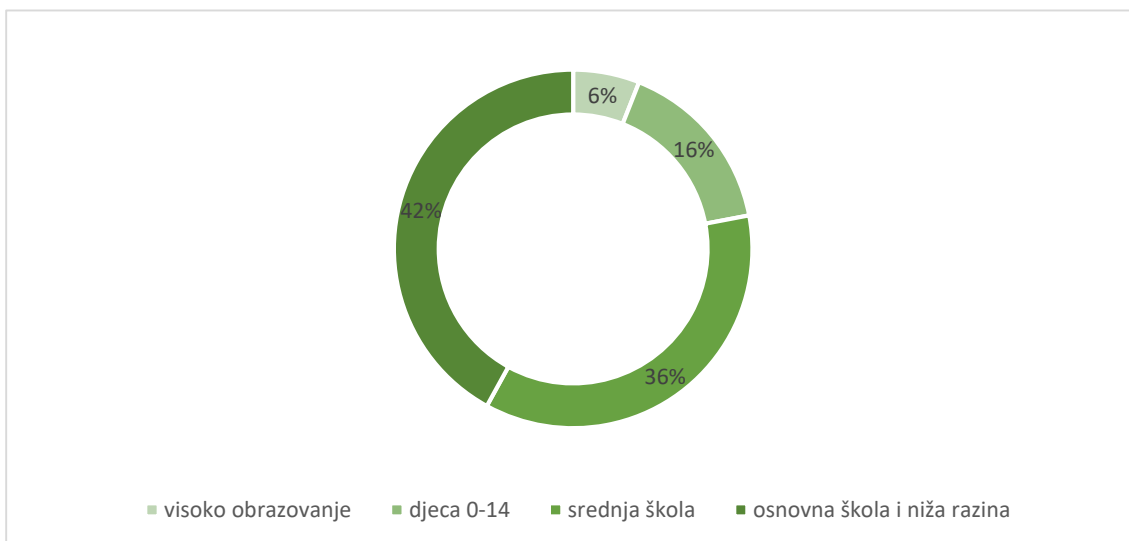
Na području Grada nalazi se Poduzetnička zona Grad Pregrada. Poduzetnička infrastruktura omogućava obavljanje poduzetničkih aktivnosti u standardiziranim uvjetima visoke infrastrukturne opremljenosti. Od osnutka Poduzetničke zone 2002. godine do danas uloženo je ukupno 11,5 milijuna kuna kako bi se ista učinila što atraktivnijom svim zainteresiranim poduzetnicima.

Iz provedene društveno-gospodarske analize proizlazi da je područje Grada prostor koji posljednjih godina bilježi pozitivne pokazatelje na tržištu rada, usprkos intenzivnom iseljavanju. Gospodarska struktura prilično je diferencirana u različitim kategorijama djelatnosti, a važnu ulogu u gospodarskom i društvenom razvoju ima prerađivačka industrija, građevinarstvo, poljoprivreda i turizam koji je u razvoju. Međutim, starenje i iseljavanje stanovništva i ostali negativni demografski procesi koji zahvaćaju područje Grada, mogli bi se u budućnosti negativno odraziti na pozitivne trendove u gospodarstvu na koje upućuju ovi podaci te se u razvojnim politikama potrebno značajno posvetiti toj problematici.

Obrazovna struktura stanovništva Grada Pregrade prema zadnje dostupnim podacima se većinski sastoji od stanovništva sa završenom osnovnom školom i srednjom školom. Od ukupnog broja stanovnika Grada starijih od 15 godina, završenu srednju školu ima 2.405 stanovnika ili 36%, a višu i visoku školu ima 362 stanovnika ili 6%. Uspoređujući navedene postotke s državnim prosjekom

⁵⁴ Hrvatski zavod za zapošljavanje, Statistika online – Registrirana nezaposlenost, datum pristupa 2. lipnja 2023.

zaključuje se kako je postotak visokoobrazovanih značajno niži od nacionalnog prosjeka, dok je broj osoba sa završenom srednjom školom nešto niži od državnog prosjeka.

Slika 37. Obrazovna struktura stanovništva Grada Pregrade, 2011.⁵⁵

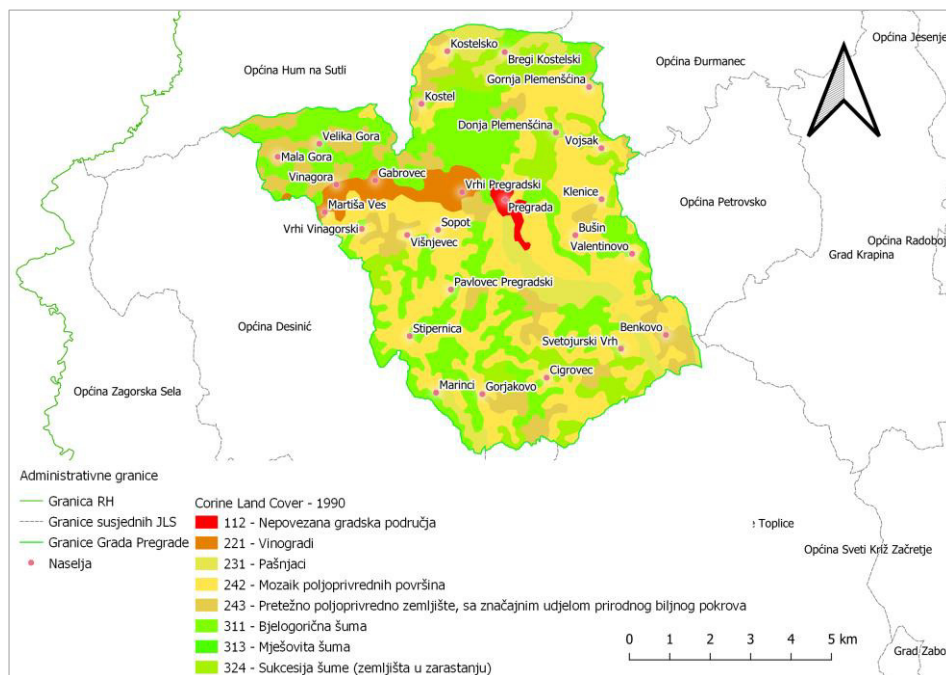
6.5. Vizualno-strukturna analiza

6.5.1. Pokrov i namjena korištenja zemljišta

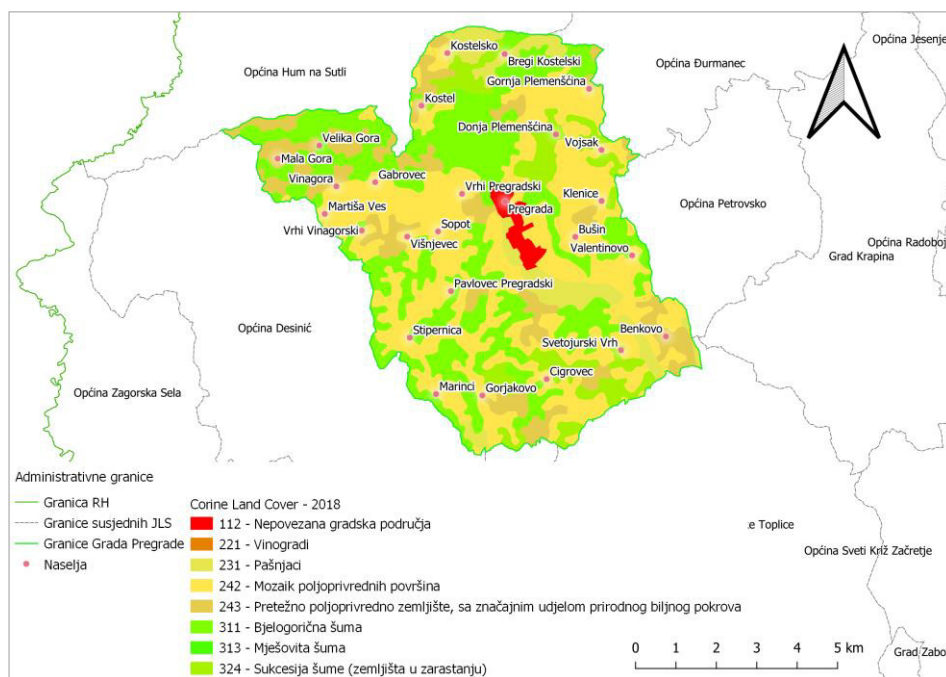
Spoznaje o promjeni površinskog pokrova i namjene korištenja zemljišta (CORINE Land Cover) na području Grada Pregrade dobivene su korištenjem dostupnih kartografskih podataka CLMS-a (engl. *Copernicus Land Monitoring Service*⁵⁶). Dostupni su kartografski prikazi promjene površinskog pokrova u razdoblju od 1990. do 2018. godine, s podacima o tipu površinskog pokrova i lokacijama poligona. Na kartografskim prikazima u nastavku istaknuti su poligoni koji prikazuju krčenje šume, širenje gradskog područja (širenje naselja Pregrade prema jugu), nestajanje površina pod vinogradima i prenamjenu poljoprivrednog u građevinsko zemljište, što su dvije najizraženije promjene.

⁵⁵ Izvor: DZS, Popis stanovništva 2011.

⁵⁶ Poveznica: <https://land.copernicus.eu/>

Slika 38. Pokrov i namjena korištenja zemljišta na području Grada Pregrade 1990. godine⁵⁷

Slika 39. Pokrov i namjena korištenja zemljišta na području Grada Pregrade 2018. godine⁵⁸

⁵⁷ Izvor: OSM, CORINE Land Cover, <https://land.copernicus.eu/pan-european/corine-land-cover/clc-1990>, uz obradu autora

⁵⁸ Izvor: OSM, CORINE Land Cover, <https://land.copernicus.eu/pan-european/corine-land-cover/clc2018>, uz obradu autora

6.5.2. Krajobrazna studija - vrednovanje krajobraza Grada Pregrade

Tradicijski, Pregrada i druga naselja Grada su pejzažna naselja u krajoliku – naselja s izdancima šuma i gajeva, dolinskih livada, vinorodnih padina na obližnjim brežuljcima, voćnjaka i vrtova, a opet u blizini šumskih površina i brežuljaka (Kunagora). Tu tradiciju je potrebno na odgovarajući suvremeni način održati i unaprijediti novim prostorima perivojne arhitekture koji će pridonositi identitetu Grada i njegovoj prepoznatljivoj slici. Navedeno će se postići novim krajobraznim prostorima u samom središtu Pregrade, u blizini postojećih i planiranih odgojno-obrazovnih ustanova te sportsko-rekreacijskih sadržaja. To sve treba dopuniti s odgovarajućim brojem dječjih igrališta u zelenilu te ozelenjenih uličnih poteza (drvoredi ili „trakasti perivoji“). Osim perivojnih i krajobraznih prostora treba pridodati i posuđeni krajolik koji pripada naselju u vizualnom doživljaju – gajevi i vinogradi na obližnjim brežuljcima (Kunagora) i potočne livade Kosteljine koje se nastavljaju izvan obuhvata UPU-a, ali pripadaju mjestu i njegovoj prepoznatljivoj slici.

Pregrada je od 19. pa do polovice 20. stoljeća po tipološkim obilježjima pripadala linearnom tipu naselja, transformiranog iz srednjovjekovnog zbijenog tipa. U ovom je razdoblju uspješno uspostavljen suodnos izgrađenih struktura s primarnim topografskim obilježjima, harmonija urbano-arhitektonskih struktura s elementima krajobraza. Uspostavljeni su jasni odnosi između naselja i krajobraza kojim je okruženo, stvorena je čitljiva i prepoznatljiva slika prostora u kojoj dominiraju vertikale sakralnih građevina (župne crkve i kapela) s jednoobraznom površinom padina Kunagore pokrivene šumom (vidljivo na sljedećoj fotografiji).

Slika 40. Prepoznatljivi krajobraz naselja Pregrada⁵⁹

⁵⁹ Izvor: preuzeto s [poveznice](#)

Slika 41. Prepoznatljivi krajobraz naselja Pregrada (pogled s gradskog groblja Pregrada)⁶⁰

Longitudinalnost urbane forme naselja Pregrada naglašena je dolinom potoka Kosteljina, na čijim se padinama prostiru vrtovi, voćnjaci i oranice.

Slika 42. Longitudinalnost urbane forme naselja Pregrada⁶¹

Područja kultiviranog krajobraza i prostornih sklopova navedena su u sljedećem tabličnom prikazu te su kartografski prikazana. Među navedenim izdvajaju se Kunagora te park i drvored uz dvorac Bežanec (od 1965. godine zaštićeno područje u kategoriji spomenika parkovne arhitekture).

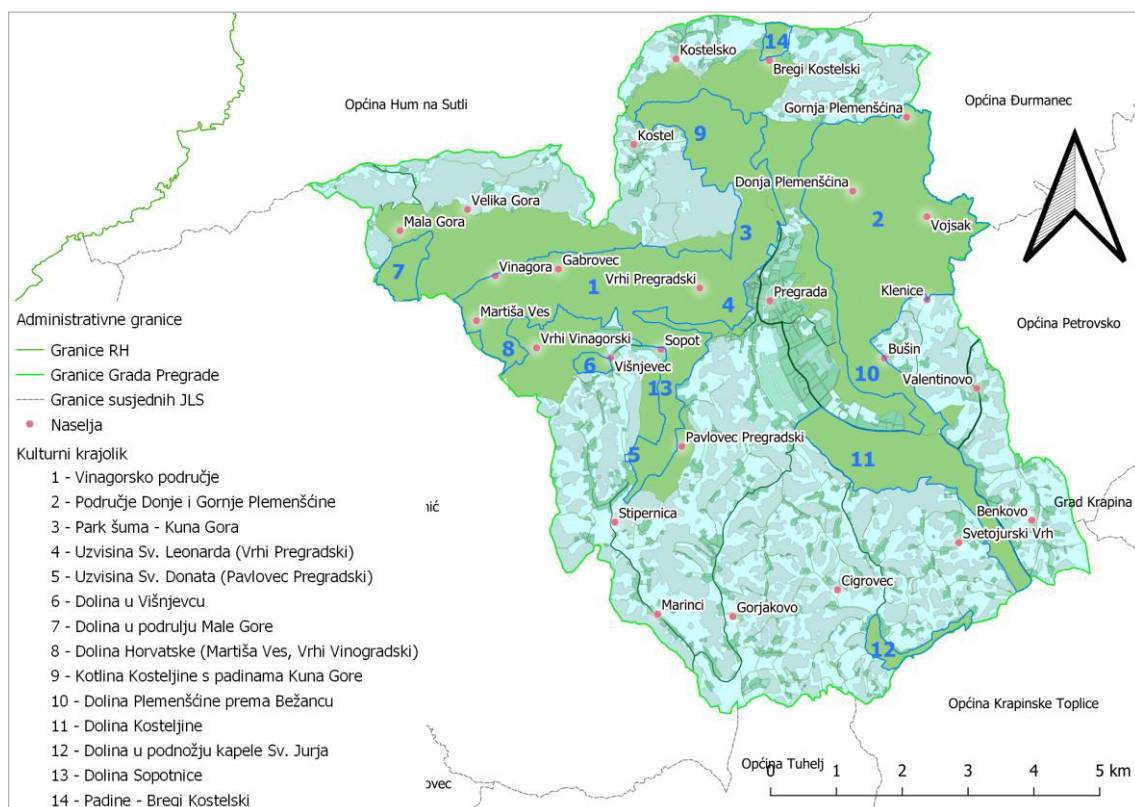
⁶⁰ Izvor: autori, 15. srpnja 2023.

⁶¹ Izvor: preuzeto s [poveznice](#)

Tablica 8. Područja kultiviranog krajobraza i prostornih sklopova

Područja kultiviranog krajobraza i prostornih sklopova	
Područja kultiviranog krajobraza	Vinagorsko područje
	Područje Donje i Gornje Plemenščine
	Park šuma – Kunagora
	Uzvisina Sv. Leonarda (Vrhi Pregradski)
	Uzvisina Sv. Donata (Pavlovec Pregradski)
	Dolina u Višnjevcu
	Dolina u području Male Gore
	Dolina Horvatske (Martiša Ves, Vrhi Vinagorski)
	Kotlina Kosteljine s padinama Kuna Gore
	Dolina Plemenščine prema Bežancu
	Dolina Kosteljine
	Dolina u podnožju kapele Sv. Jurja
	Dolina Sopotnice
	Padine – Bregi Kostelski
Perivoji i parkovi	Bežanec (park i drvored uz dvorac) - spomenik parkovne arhitekture
	Perivoj Dubrava
	Perivoj Gorica

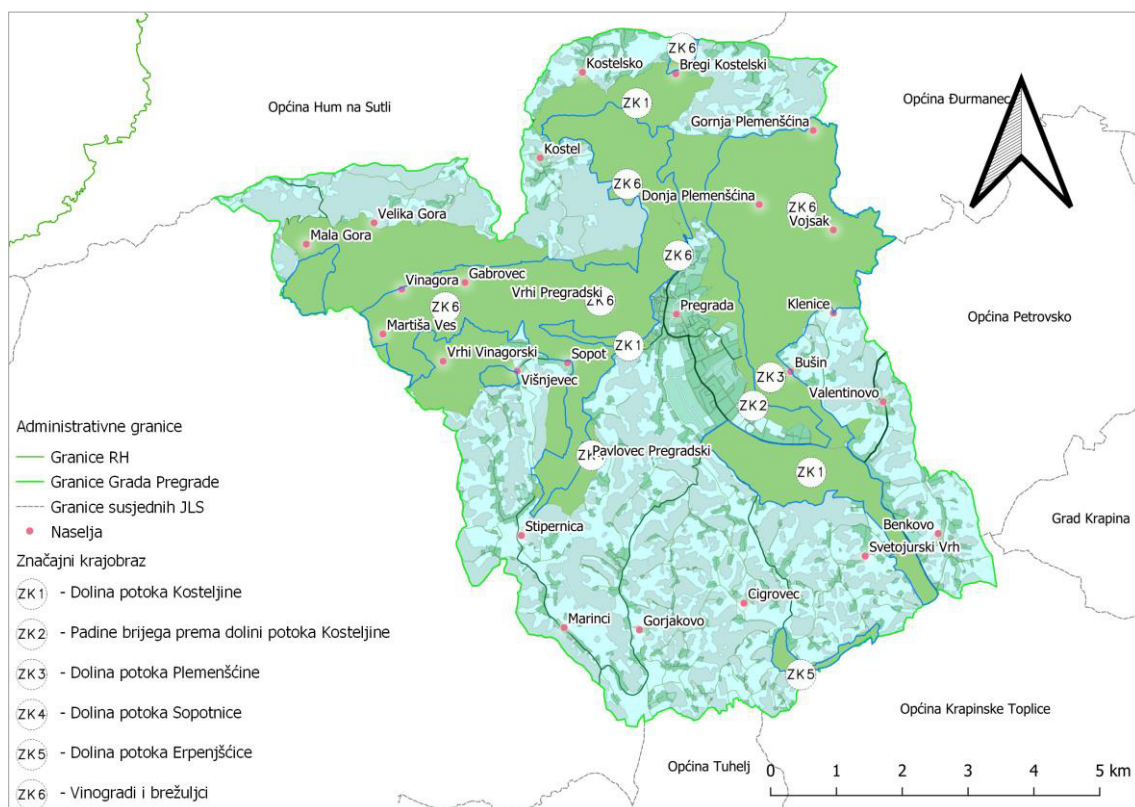
Izvor: Plan razvoja Grada Pregrade 2021.-2027.

Slika 43. Kultivirani krajobraz i prostorni sklopovi na području Grada Pregrade⁶²

Provedena je procjena krajobraznih vrijednosti po krajobraznim tipovima s obzirom na prisutnost najvažnijih čimbenika krajobraza – očuvanu prirodnu osnovu (šuma), očuvano tradicijsko uređenje i korištenje prostora (poljoprivredne površine, vinogradi i travnjaci), prisutnost zaštićene baštine (kulturne i prirodne) i prepoznatljive kulture gradnje (svojstvena tipologija naselja) te strukturno-vizualne kvalitete (vizualna izloženost i ambijentalna kvaliteta). Najmanja krajobrazna vrijednost je procijenjena za nizinski ruralni, suburbani i urbani krajobrazni tip u kojima je izražen gubitak prirodnih površina i/ili tradicijske poljoprivrede. Visoko vrijednim krajobrazom procijenjen je prostor brežuljkastog krajobraznog tipa, gdje su u značajnoj mjeri prisutne prirodne, tradicijske, kulturne i ambijentalne kvalitete (na kartografskom prikazu ZK 6 – Vinogradi i brežuljci). Nizinski krajobrazni tipovi (na kartografskom prikazu ZK 1, ZK 2, ZK 3, ZK 4 i ZK 5) imaju srednju vrijednost krajobraza, uz najviše ocijenjenu kulturnu komponentu krajobraza (prisutnost i zaštićene baštine i prepoznatljive tipologije naselja).

⁶² Izvor: OSM, PPUG Pregrade, uz obradu autora

Slika 44. Značajni krajobraz na području Grada Pregrade⁶³

Najveće ugroze krajobrazu Grada su urbanizacija koja vodi ka spajanju izgrađenih dijelova naselja u neprekinuto urbano tkivo i nestanak šume.

Povezivanje i umrežavanje krajobraznih prostora, koje čini temelj ZI, uglavnom nije zastupljeno u važećoj prostorno planskoj dokumentaciji (PPUG Pregrade i UPU). Pojedini prostorni planovi polazišta planiranja temelje na konceptijskim smjernicama kao što su očuvanje krajobrazne fizionomije i uspostavljanje krajobraznih cezura (prodora) s ciljem sprječavanja jednolične i neprekinute izgradnje. Većina prostornih planova promišljanje krajobraznog koncepta temelji pretežito na aspektu zaštite (područja zaštićena zakonima o zaštiti prirode i/ili zaštiti kulturnih dobara). Uređenje zelenih površina koje planiraju JLS odnosi se pretežito na pojedinačne zahvate koji u pravilu nisu sagledani niti planirani kao dio umreženog (krajobrazno povezanog) šireg sustava. Temeljem predmetne strategije, implementirat će se ZI i KG na svim razinama, počevši od planova i programa pa do strateških (sektorskih i međusektorskih) dokumenata.

PPUG Pregrade su utvrđene mjere zaštite prostora, odnosno zaštite: prirodnih i krajobraznih vrijednosti te kulturno-povijesne baštine.

⁶³ Izvor: OSM, PPUG Pregrade, uz obradu autora

Povijesne naseobinske, graditeljske i vrtno-perivojne cjeline, prirodni i kultivirani krajolici, kao i pojedinačne građevine spomeničkih obilježja s pripadajućim česticama te fizičkim i vizualnim okolišem, moraju biti na stručno prihvatljiv i vrstan način uključeni u budući razvitak Grada i Županije. Zaštita kulturno-povijesnih, krajobraznih i prirodnih vrijednosti podrazumijeva ponajprije sljedeće:

- a) očuvanje i zaštitu prirodnog i kultiviranog krajobraza kao temeljne vrijednosti prostora
- b) poticanje i unapređivanje održavanja i obnove zapuštenih poljodjelskih zemljišta, zadržavajući njihov tradicijski i prirodni ustroj
- c) zadržavanje povijesnih trasa putova (starih cesta, pješačkih staza, proštenjarskih putova često popraćenih raspelima i pokloncima, poljskih putova i šumskih prosjeka)
- d) očuvanje povijesnih naseobinskih cjelina (sela, zaselaka i izdvojenih sklopova) u njihovu
- e) izvornom okruženju, s povijesnim graditeljskim ustrojem i naslijeđenom parcelacijom
- f) oživljavanje starih zaselaka i osamljenih gospodarstava etnološke, arhitektonske i ambijentalne vrijednosti
- g) očuvanje i obnovu tradicijskoga graditeljstva (osobito starih drvenih kuća), ali i svih drugih povijesnih građevina spomeničkih svojstava, kao nositelja prepoznatljivosti prostora
- h) očuvanje povijesne slike, volumena (gabarita) i obrisa naselja, naslijeđenih vrijednosti krajolika i slikovitih pogleda (vizura)
- i) očuvanje i njegovanje izvornih i tradicijskih sadržaja, poljodjelskih kultura i tradicijskoga načina obrade zemlje
- j) zadržavanje i očuvanje prepoznatljivih toponima, naziva sela, zaselaka, brda i potoka, od kojih neki imaju simbolična i povijesna značenja
- k) očuvanje prirodnih značajki dodirnih predjela uz zaštićene cjeline i vrijednosti nezaštićenih predjela kao što su obale vodotoka, prirodne šume, bare, rukavci vodotoka, kultivirani krajobraz – budući da pripadaju ukupnoj prirodnoj i stvorenoj baštini.

Na temelju Zakona o zaštiti prirode u obuhvatu Prostornog plana Grada Pregrade nalazi se zaštićeno područje u kategoriji spomenika parkovne arhitekture: Park i drvored uz dvorac Bežanec (zaštićeno 1965. godine). Na spomeniku parkovne arhitekture nisu dopušteni zahvati i djelatnosti kojima se narušavaju vrijednosti zbog kojih je zaštićen. Zahvati u prirodi planiraju se na način da se izbjegnu ili na najmanju mjeru svedu oštećenja prirode. Tijekom izvođenja zahvata nositelj zahvata je dužan djelovati tako da u najmanjom mjeri oštećuje prirodu, a po završetku zahvata dužan je u zoni utjecaja zahvata uspostaviti ili približiti stanje u prirodi onom stanju koje je prethodilo zahvatu.

Mjere zaštite prirodnih i krajobraznih vrijednosti sukladno PPUG Pregrade su sljedeće:

- Korištenje prirodnih dobara treba provoditi temeljem planova gospodarenja prirodnim dobrima koji moraju sadržavati uvjete i mjere zaštite prirode nadležnog tijela državne uprave.
- Izbjegavati velike poljoprivredne površine zasijane jednom kulturom, te osobito štiti područja prirodnih vodotoka te vlažnih i suhih livada/travnjaka kao ekološki vrijedna područja.
- Zabraniti pošumljavanje područja prirodnih travnjaka, a poticati korištenje travnjaka, kao livada košnica ili pašnjaka, i općenito održavanje ugroženih tipova travnjaka.

- Smanjiti upotrebu pesticida i umjetnih gnojiva, a gdje god je to moguće poticati biološko poljodjelstvo.
- Radi očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti na oranicama treba čuvati rubne dijelove staništa: živice, pojedinačna stabla, skupine stabala, lokve, bare i livadne pojase.
- Gospodariti travnjacima putem ispaše i režimom košnje, prilagođenim stanišnom tipu uz prihvatljivo korištenje sredstava za zaštitu bilja i mineralnih gnojiva s ciljem sprečavanja širenja sukcesije.
- Izbjegavati regulaciju vodotoka i promjene vodnog režima ukoliko to nije neophodno za zaštitu života ljudi i naselja.
- Kod izvođenja hidrotehničkih radova potrebno je zahvate izvoditi uz maksimalno očuvanje izvornih obilježja prostora. Zahvate u tim predjelima potrebno je izvoditi na način da se očuva biološka i krajobrazna raznolikost, ekološki potencijal i postojeće stanje eko-sustava.
- Zaštitne površine oblikovane su radi potrebe zaštite okoliša uz pojedine vrijedne cjeline, te odvajanja pojedinih zona. Predstavljaju negradive površine izvornog prirodnog ili kultiviranog uređenog krajobraza unutar kojih je moguće uređenje staza i šetnica, odmorišta i dječjih igrališta te postavljanje paviljona, skulptura i vjerskih obilježja, klupa i slično.
- Prilikom određivanja lokacije za nove telekomunikacijske ili bilo kakve druge stupove ili tornjeve potrebno je obavezno uključiti službe nadležne za zaštitu kulturne i prirodne baštine, a u slučaju izgradnje takvih građevina viših od 20 m potrebno je zatražiti i mišljenje tih službi. Postava takvih građevina nije dozvoljena na vizualno eksponiranim točkama i potezima značajnim za panoramske vrijednosti krajolika.
- U svrhu očuvanja prirodnih i krajobraznih vrijednosti prostora, sve nadzemne infrastrukturne koridore potrebno je racionalizirati i sektorski usuglašeno objedinjavati, planirati ih na način da njihova izgradnja ne uzrokuje gubitak rijetkih i ugroženih stanišnih tipova, gubitak staništa strogo zaštićenih biljnih i životinjskih vrsta, te posebno razmotriti prometne koridore koji za sobom povlače izgradnju građevina i širenje naselja.
- Izgradnju industrijskih pogona u gospodarskim zonama treba locirati i dimenzionirati tako da ne zaklanjaju vizure na karakteristične točke i vedute u pejzažu, tj. da visina planiranih industrijskih pogona (npr. vertikalne dimnjaka, silosa i sl.) ne ugrozi dominaciju zvonika župne crkve.
- Zadržati prirodni, tradicionalni raspored poljoprivrednog zemljišta i šuma te poticati i unapređivati obnovu i održavanje zapuštenih poljoprivrednih zemljišta i poticati tradicionalno poljodjelstvo i stočarstvo.
- Nova izgradnja, rekonstrukcija ili dogradnja mora uvažavati lokalne tipološke, oblikovne, ambijentalne i tradicijske značajke prostora te tradicijska iskustva u korištenju, organizaciji i oblikovanju prostora kako se arhitektonskim oblikovanjem, veličinom i upotrijebljenim materijalima ne bi narušio postojeći ambijentalni sklad izvorne izgrađene strukture i prirodnog okruženja.
- Izmjene granica građevinskih područja i zahvate izvan građevinskih područja planirati na način da njihova izgradnja ne uzrokuje gubitak rijetkih i ugroženih stanišnih tipova, gubitak staništa strogo zaštićenih biljnih i životinjskih vrsta.

- Uređenje postojećih i širenje građevinskih područja planirati na način da se očuvaju postojeće krajobrazne vrijednosti.
- Unutar posebno osjetljivih predjela (npr. područja na kontaktu sa šumom i vodotocima) uvjeti za izgradnju moraju sadržavati i mjere očuvanja prirode i krajobraza.
- Radi očuvanja i obogaćivanja biološke i krajobrazne raznolikosti, a u gospodarenju šumama potrebno je u najvećoj mogućoj mjeri sačuvati šumske površine, šumske rubove i živice koje se nalaze između obradivih površina te zabraniti njihovo uklanjanje.
- U svim šumama osigurati stalan postotak zrelih, starih i suhih (stojećih i oborenih) stabala, osobito stabala s dupljama. U gospodarenju šumama osigurati prikladnu brigu za očuvanje ugroženih i rijetkih divljih svojti/vrsta te sustavno praćenje njihova stanja (monitoring).
- Potrebno je gospodariti šumama na način da se očuvaju autohtone šumske zajednice, a u skladu s važećim zakonima i propisima. U cilju unapređenja šuma i šumskoga tla potrebno je učiniti sljedeće: a) izraditi šumsko-gospodarske osnove za privatne šume; b) šume panjače, koje prevladavaju u privatnim šumama, uzgojem prevesti u viši uzgojni oblik; c) pošumljavati šikare, zapuštena obradiva zemljišta i zemljišta neprikladna za poljodjelstvo.
- Prilikom planiranja zahvata izbjegavati usitnjavanje površina obraslih šumom na manje od 1.000 m² u svrhu očuvanja stabilnosti i bioraznolikosti šumskog ekosustava. Zahvate je potrebno planirati na zemljištu obraslom početnim ili degradacijskim razvojnim stadijima šumskih sastojina. Ukoliko se planira u obraslom šumskom zemljištu, nastojati da se zahvati izvode u dijelovima površina koji su lošije kvalitete, slabijeg zdravstvenog stanja, smanjenog obrasta, sastojine lošijeg i smanjenog prirasta (manjeg od 2%), sastojine slabije drvne zalihe (manje od 300 m³/ha). Potrebno je izbjegavati zahvate unutar sastojina zaštitnih šuma koje služe za zaštitu zemljišta, voda, naselja, objekata i druge imovine, koji bi ugrozili njihovu zaštitnu ulogu.
- Nova eksploatacijska polja potrebno je planirati vrednujući kriterije važećih propisa s područja zaštite i korištenja šuma i šumskog zemljišta.
- Pri planiranju potrebno je izvršiti valorizaciju staništa divljih životinja kroz formirana lovišta na tom području na način da se infrastrukturnim i vodnogospodarskim sustavima ne ugrozi slobodna migracija divljači te ne umanju bonitet lovišta smanjivanjem površine lovišta ispod 1.000 ha ili više od 20% površine lovišta ili lovno produktivne površine.
- Za postojeće nesanirane površinske kopove/cjelokupno eksploatacijsko polje treba izraditi projekt sanacije.
- Prilikom ozelenjivanja područja koristiti autohtone biljne vrste, a eventualne postojeće elemente autohtone flore sačuvati u najvećoj mogućoj mjeri te integrirati u krajobrazno uređenje.
- Planirati pročišćavanje svih otpadnih voda.
- Opće mjere očuvanja ugroženih i rijetkih staništa navode se u Prilogu Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o vrstama stanišnih tipova, karti staništa, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima.

Mjere zaštite kulturno-povijesne baštine su sljedeće:

- Posebnom konzervatorskom postupku osobito podliježu sljedeći zahvati na zaštićenoj kulturno-povijesnoj baštini – nepokretnim kulturnim dobrima: popravak i održavanje postojećih građevina, nadogradnje, prigradnje, preoblikovanja i građevinske prilagodbe (adaptacije), rušenja i uklanjanja građevina ili njihovih dijelova, novogradnje na česticama unutar obuhvata zaštite kulturnog dobra ili unutar zaštićenih predjela, svrhovite (funkcionalne) prenamjene postojećih građevina, izvođenje radova na arheološkim lokalitetima i sl.
- U skladu s važećim zakonima i propisima za sve zahvate nabrojene u stavku 3. ovoga članka na zaštićenim nepokretnim kulturnim dobrima, potrebno je ishoditi zakonom propisane suglasnosti kod nadležne uprave.
- Zaštitu kulturnoga dobra treba provoditi cjelovito: građevine sa svim pripadajućim dijelovima te pripadajućeg dijela čestice te u pravilu uz očuvanje osnovne namjene. Nisu dopušteni radovi koji bi narušili cjelovitost kulturnog dobra.

6.6. Analiza dosadašnjih javnih ulaganja kroz gradski proračun u pojedinačne zahvate na temu zelene urbane obnove

Proračun je temeljni strateški financijski dokument u kojem se planiraju prihodi, primici, rashodi i izdaci Grada za dvanaest mjeseci proračunske godine. Planirana sredstva predstavljaju važan temelj provedbe i služe kao pokazatelj koji upućuje na važnost određene proračunske stavke, u ovom slučaju projekta/aktivnosti direktno i indirektno povezanih s elementima ZI i KG, odnosno ZUO. Do sada, u godišnjim izvješćima o izvršenju proračuna Grad nije posebno izdvajao kategoriju ulaganja u ZUO, ali se pojedinačni elementi ZUO mogu pronaći u okviru različitih kapitalnih i tekućih projekata Grada čije su financijske vrijednosti navedene u nastavku.

Sukladno Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna Grada Pregrade za 2020. godinu, ukupni planirani rashodi i izdaci proračuna Grada su 2020. godine iznosili 26.757.066,70 kn, od čega je realizirano 23.763.504,02 kn (88,81%). Ukupna sredstva (rashodi i izdaci) koja su 2020. godine bila direktno i indirektno povezana s projektima/aktivnostima pojedinih elemenata ZI i KG iznosila su 7.880.337,29 kn, odnosno 33,16% gradskih izvršenih rashoda i izdataka kako je prikazano u tablici u nastavku.

Tablica 9. Javna ulaganja 2020. kroz gradski proračun u pojedinačne zahvate povezane sa ZUO (u kunama)

Projekt/ Aktivnost	Vrsta rashoda i izdataka	Tekući plan 2020.	Izvršenje 2020.	Indeks
K10001	Kapitalni projekt: Rekonstrukcija zgrade Dječjeg vrtića	20.000,00	0,00	0,00%
K100001	Kapitalni projekt: Uređenje Kostel-grada	5.000,00	0,00	0,00%
K100003	Kapitalni projekt: Kino dvorana	320.782,00	320.781,25	100,00%
K100004	Kapitalni projekt: Rodna kuća Janka Leskovara	155.000,00	52.500,00	33,87%
K100002	Kapitalni projekt: Uređenje dječjih igrališta i školskih igrališta	1.366.741,51	1.340.222,43	98,06%
K100001	Kapitalni projekt: Energetska obnova	57.000,00	40.362,50	70,81%
T100001	Tekući projekt: Smart City	328.000,00	262.500,00	80,03%
T100005	Tekući projekt: Geod. i usluge projektiranja vezane za imovinu Grada	410.000,00	253.537,50	61,84%
K100002	Kapitalni projekt: Prilagodba zgrade NK za područni objekt	170.000,00	166.822,11	98,13%
K100006	Kapitalni projekt: Adaptacija zgrade Muzeja i knjiž. za osobe s invaliditetom	175.000,00	165.820,00	94,75%
A100001	Aktivnost: Održavanje jav. površina i zimsko održ. cesta	770.700,00	770.529,24	99,98%
T100001	Tekući projekt: Održavanje nerazvrstanih cesta i ulica	2.293.028,39	2.116.358,21	92,30%
K100006	Kapitalni projekt: Punionica e-vozila	83.000,00	80.212,50	96,64%
K100002	Kapitalni projekt: Vodoopskrba i odvodnja oborinskih voda	290.000,00	138.738,61	47,84%
A100001	Aktivnost: Sanacija divljih odlagališta i drugi troškovi vezani za otpad	157.637,00	143.396,96	90,97%
K100002	Kapitalni projekt: Ulaganja u poslovnu zonu Pregrada	2.068.525,00	2.028.555,98	98,07%
Ukupno		8.670.413,90	7.880.337,29	NP

Izvor: Grad Pregrada, Godišnje izvješće o izvršenju proračuna Grada Pregrade za 2020. godinu

Sukladno Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna Grada Pregrade za 2021. godinu, ukupni planirani rashodi i izdaci proračuna Grada su 2021. godine iznosili 28.504.765,62 kn, od čega je realizirano 24.830.005,45 kn (87,11%). Ukupna sredstva (rashodi i izdaci) koja su 2021. godine bila direktno i indirektno povezana s projektima/aktivnostima pojedinih elemenata ZI i KG iznosila su 7.947.897,12 kn, odnosno 32% gradskih izvršenih rashoda i izdataka kako je prikazano u tablici u nastavku.

Tablica 10. Javna ulaganja 2021. kroz gradski proračun u pojedinačne zahvate povezane sa ZUO (u kunama)

Projekt/ Aktivnost	Vrsta rashoda i izdataka	Tekući plan 2020.	Izvršenje 2020.	Indeks
K10001	Kapitalni projekt: Rekonstrukcija zgrade Dječjeg vrtića	2.950.000,00	2.946.707,04	99,89%
K100001	Kapitalni projekt: Uređenje Kostel-grada	5.000,00	0,00	0,00%
K100003	Kapitalni projekt: Kino dvorana	50.000,00	17.500,00	35,00%
K100004	Kapitalni projekt: Rodna kuća Janka Leskovara	150.000,00	54.000,00	36,00%
K100007	Kapitalni projekt: Spomen obilježje braniteljima	10.000,00	0,00	0,00%
K100002	Kapitalni projekt: Uređenje dječjih igrališta i školskih igrališta	624.069,00	617.232,56	98,90%
T100001	Tekući projekt: Smart City	346.500,00	345812,50	98,80%
K100003	Kapitalni projekt: Uređenje pomoćnog igrališta pri NK Pregrada	20.000,00	0,00	0,00%
K100004	Kapitalni projekt: Ekološki bazen	260.000,00	185.000,00	71,15%
K100002	Kapitalni projekt: Uređenje društvenog doma Vinagora	35.000,00	34.506,25	98,59%
T100005	Tekući projekt: Geod. i usluge projektiranja vezane za imovinu Grada	515.000,00	411.525,00	79,91%
K100006	Kapitalni projekt: Adaptacija zgrade Muzeja i knjiž. za osobe s invaliditetom	244.000,00	220.500,00	90,37%
A100001	Aktivnost: Održavanje jav. površina i zimsko održ. cesta	953.700,00	953.468,64	99,98%
T100001	Tekući projekt: Održavanje nerazvrstanih cesta i ulica	1.876.793,00	1.648.570,32	87,84%
K100002	Kapitalni projekt: Vodoopskrba i odvodnja oborinskih voda	233.000,00	217.206,11	93,22%
A100001	Aktivnost: Sanacija divljih odlagališta i drugi troškovi vezani za otpad	249.281,82	232.118,70	93,11%
K100003	Kapitalni projekt: Izgradnja reciklažnog dvorišta	50.000,00	0,00	0,00%
T100001	Tekući projekt: Kunagora zaštićeni krajobraz	20.000,00	0,00	0,00%
K100001	Kapitalni projekt: Izrada prostorno planske dokumentacije	65.000,00	63.750,00	98,08%
Ukupno		8.657.343,82	7.947.897,12	NP

Izvor: Grad Pregrada, Godišnje izvješće o izvršenju proračuna Grada Pregrade za 2021. godinu

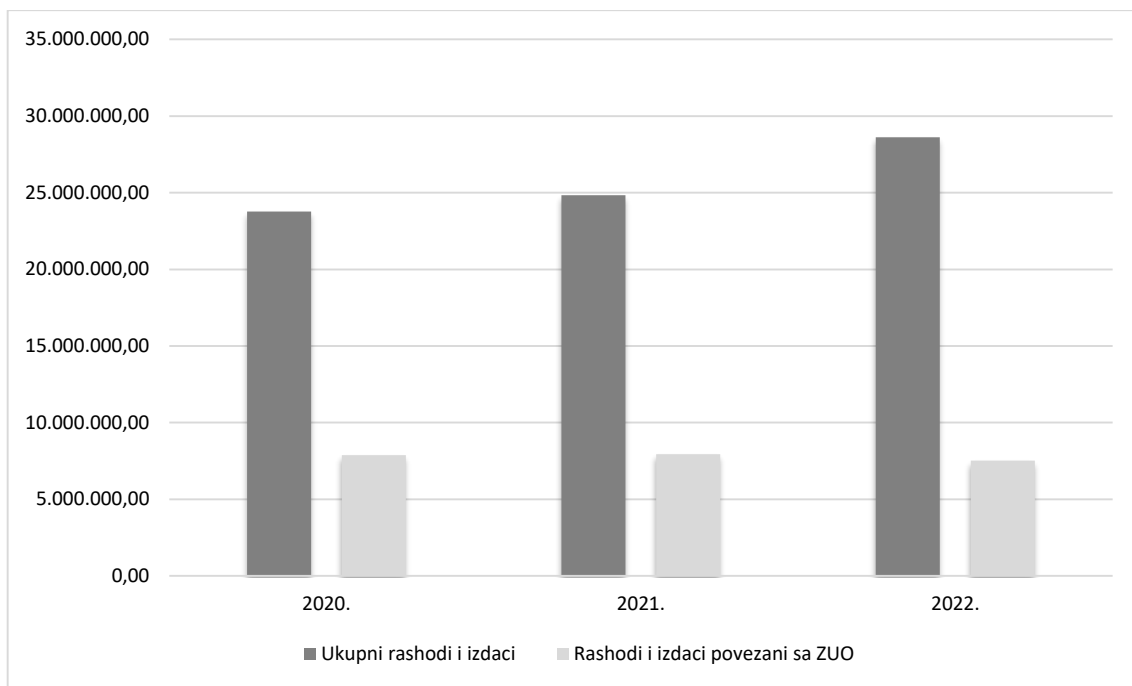
Sukladno Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna Grada Pregrade za 2022. godinu, ukupni planirani rashodi i izdaci proračuna Grada su 2022. godine iznosili 33.560.024,31 kn, od čega je realizirano 28.622.709,30 kn (85,29%). Ukupna sredstva (rashodi i izdaci) koja su 2022. godine bila direktno i indirektno povezana s projektima/aktivnostima pojedinih elemenata ZI i KG iznosila su 7.520.838,19 kn, odnosno 26,28% gradskih izvršenih rashoda i izdataka kako je prikazano u tablici u nastavku.

Tablica 11. Javna ulaganja 2022. kroz gradski proračun u pojedinačne zahvate povezane sa ZUO (u kunama)

Projekt/ Aktivnost	Vrsta rashoda i izdataka	Tekući plan 2020.	Izvršenje 2020.	Indeks
K100001	Kapitalni projekt: Prilagodba građevina osobama s invaliditetom	50.000,00	0,00	0,00%
K100001	Kapitalni projekt: Uređenje Kostel-grada	100.000,00	50.000,00	50,00%
K100003	Kapitalni projekt: Kino dvorana	50.000,00	0,00	0,00%
K100004	Kapitalni projekt: Rodna kuća Janka Leskovara	2.637.000,00	2.597.131,65	98,49%
K100007	Kapitalni projekt: Spomen obilježje braniteljima	20.000,00	0,00	0,00%
K100002	Kapitalni projekt: Uređenje dječjih igrališta i školskih igrališta	95.000,00	32.706,59	34,43%
K100003	Kapitalni projekt: Uređenje pomoćnog igrališta pri NK Pregrada	50.000,00	0,00	0,00%
K100004	Kapitalni projekt: Ekološki bazen	347.000,00	264.718,50	76,29%
K100003	Kapitalni projekt: Uređenje zgrade gruntovnice	95.000,00	84.497,08	88,94%
T100001	Tekući projekt: Smart City	70.000,00	48.750,00	69,64%
T100005	Tekući projekt: Geod. i usluge projektiranja vezane za imovinu Grada	697.000,00	575.503,18	82,57%
A100009	Aktivnost: Redovna djelatnost Pučkog otvorenog učilišta	113.500,00	79.056,73	69,65%
T100002	Tekući projekt: Erasmus + "Seniori za baštinu"	67.300,00	80.974,90	120,32%
A100001	Aktivnost: Održavanje jav. površina i zimsko održ. cesta	900.000,00	894.890,90	99,43%
T100001	Tekući projekt: Održavanje nerazvrstanih cesta i ulica	1.700.000,00	1.625.577,00	95,62%
A100001	Aktivnost: Mjere za razvoj brdovitih područja grada Pregrade	550.000,00	550.000,00	100,00%
K100002	Kapitalni projekt: Vodoopskrba i odvodnja oborinskih voda	251.000,00	251.000,00	100,00%
A100001	Aktivnost: Sanacija divljih odlagališta i drugi troškovi vezani za otpad	276.500,00	240.625,42	87,03%
K100003	Kapitalni projekt: Izgradnja reciklažnog dvorišta	50.000,00	0,00	0,00%
T100001	Tekući projekt: Kunagora zaštićeni krajobraz	100.000,00	65.406,24	65,41%
K100001	Kapitalni projekt: Izrada prostorno planske dokumentacije	100.000,00	80.000,00	80,00%
Ukupno		8.319.300,00	7.520.838,19	NP

Izvor: Grad Pregrada, Godišnje izvješće o izvršenju proračuna Grada Pregrade za 2022. godinu

Usporedbom ukupnog ulaganja 2020., 2021. i 2022. godine, vidljivo je kako su direktna i indirektna ulaganja u ZUO kontinuirana, dok se rashodi i izdaci na razini cjelokupnog gradskog proračuna povećavaju iz godine u godinu.

Slika 45. Usporedba ulaganja iz gradskog proračuna u ZUO, 2020.-2022. (u kunama)

6.7. Analiza anketnog upitnika

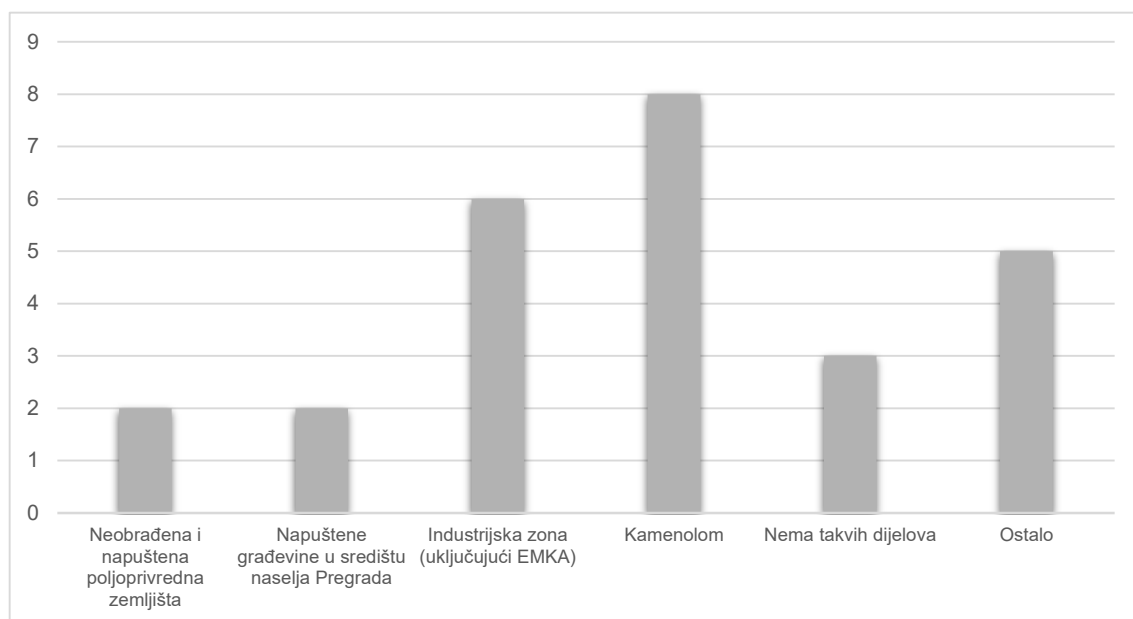
Kako bi se Strategija kvalitetno i sveobuhvatno izradila, Grad je proveo ispitivanje javnog mnijenja građana i drugih ključnih dionika kao što su npr. organizacije civilnog društva, interesne skupine, dionici iz privatnog sektora i dr. Anketnim upitnikom vezanim uz izradu Strategije prikupljeni su stavovi, razmišljanja, potrebe i želje stanovnika Grada na temu zelene infrastrukture te napuštenih i neiskorištenih prostora. Grad Pregrada je na temelju rezultata ankete definirao konačna rješenja i projekte koji su prilagođeni potrebama stanovništva, a kojima se u konačnici povećava kvaliteta javnih prostora te posljedično kvaliteta života. Anonimno ispitivanje javnog mnijenja provedeno je u razdoblju od 17. ožujka do 14. travnja 2023. godine. Anketni upitnik obuhvatio je 16 pitanja podijeljena u tri dijela (zelena infrastruktura, kružno gospodarenje prostorom i zgradama te sudjelovanje u planiranju i upravljanju) te tri opća pitanja, a rezultati su analizirani u nastavku.

Više od 53% ispitanika je muškog spola, 34,6% ženskog spola, dok se 11,5% ispitanika nije izjasnilo. Prema dobi, 57,7% ispitanika je starosti između 25 i 44 godine. Nešto manje od četvrtine ispitanika (23,1%) je između 45 i 64 godine starosti, dok je 11,5% ispitanika između 15 i 24 godine starosti, što ukazuje na zainteresiranost mladih za sudjelovanje u strateškom planiranju razvoja. Stariji od 65 godina čine 7,7% ukupnih ispitanika. Ispitanici najviše žive ili borave u naselju Pregrada (76,92%).

6.7.1. Analiza odgovora na pitanja vezana uz zelenu infrastrukturu

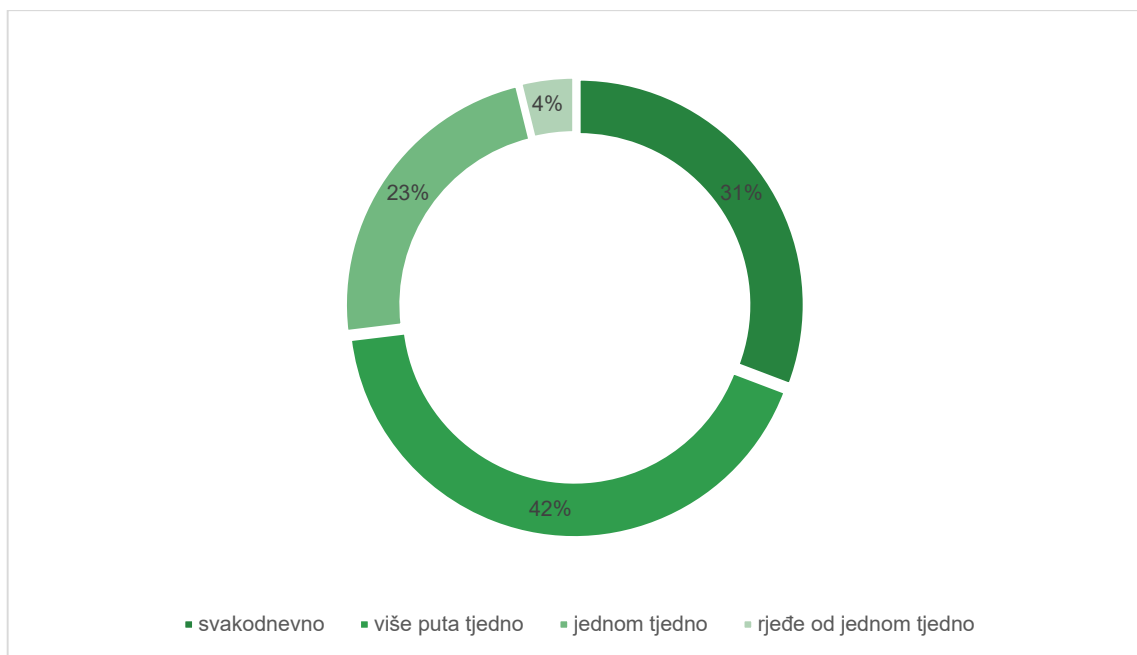
Ispitanici vizualno privlačnim, odnosno kao najveću krajobraznu vrijednost Grada, a koja daje prepoznatljivu sliku Gradu i najviše utječe na ambijent, izdvajaju brežuljke i gore obraslom šumom (76,9%) te dolinu potoka Kosteljine (23,1%).

Vizualno neprivlačnim dijelovima Grada Pregrade (uključujući i dijelove naselja koja su u sastavu Grada) ispitanici izdvajaju kamenolom (30,77%) i industrijsku zonu (koja uključuje i područje EMKA-e) (23,08%).

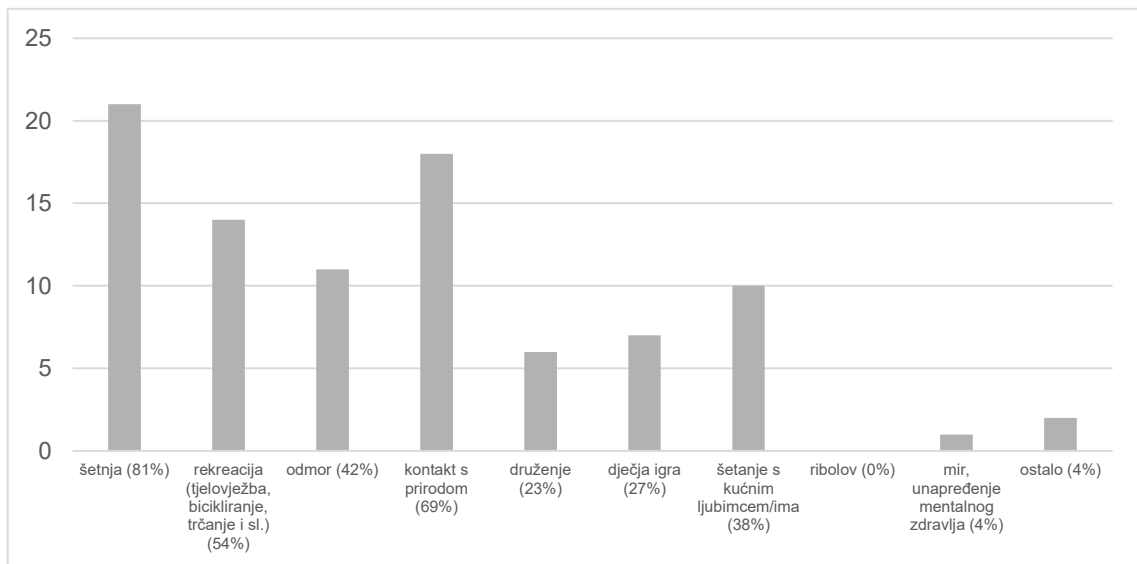
Slika 46. Odgovori na pitanje „Koji dio Grada Pregrade (uključujući i dijelove naselja koja su u sastavu Grada) smatrate vizualno neprivlačnim?“

Na postavljeno pitanje „**Koliko često koristite javne zelene i vodene površine na području Grada Pregrade?**“ 23% ispitanika svakodnevno koriste javne zelene i vodene površine na području Grada Pregrade, dok 42% koristi više puta tjedno, a jednom tjedno 31% ispitanika.

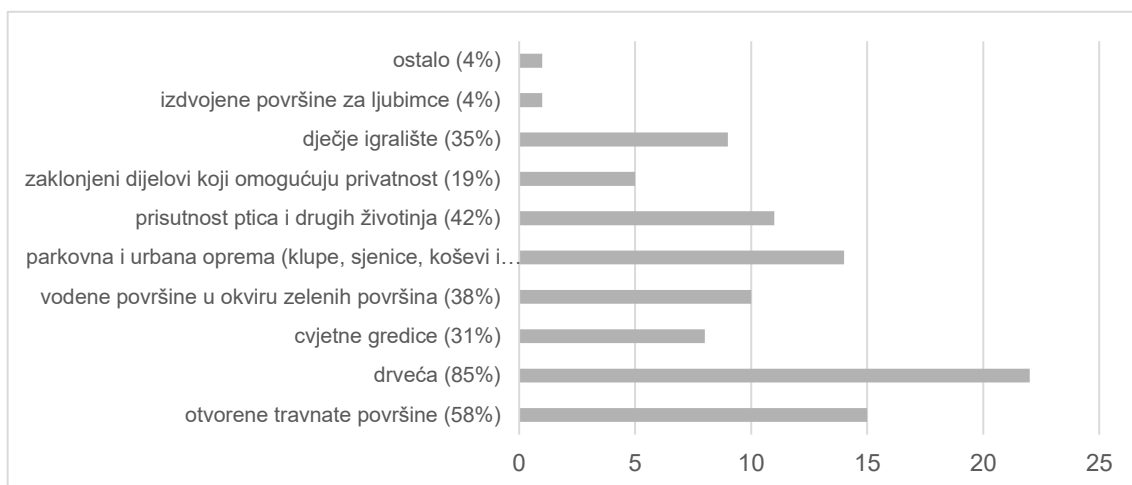
Slika 47. Odgovori na pitanje „Koliko često koristite javne zelene i vodene površine na području Grada Pregrade?“ (u %)

Na postavljeno pitanje „**Koji su Vam glavni motivi za korištenje javne zelene i vodene površine na području Grada Pregrade?**“, bilo je moguće odabrati više odgovora te dodati svoj odgovor. Kao glavne motive 81% ispitanika navodi šetnje, a 69% kontakt s prirodom te 54% ispitanika rekreaciju (tjelovježba, bicikliranje, trčanje i sl.).

Slika 48. Odgovori na pitanje „Koji su Vam glavni motivi za korištenje javne zelene i vodene površine na području Grada Pregrade?“

Više odgovora bilo je moguće ponuditi i na pitanje: „**Koja obilježja zelenih i vodenih površina iznimno cijenite prilikom boravka na istima?**“. Ispitanici izdvajaju drveća (85%), otvorene travnate površine (58%) i parkovnu i urbanu opremu (54%).

Slika 49. Odgovori na pitanje „**Koja obilježja zelenih i vodenih površina iznimno cijenite prilikom boravka na istima?**“

Trenutno stanje javnih zelenih i vodenih površina na području Grada Pregrade ispitanici (69,2%) su ocijenili pretežno s ocjenom tri (dobro) (od maksimalne ocjene pet), dok je po 15,4% ispitanika ocijenilo s dva i četiri.

Na postavljeno pitanje „**Molimo Vas kratko pojašnjenje prošlog odgovora (npr. iznimno je dobro zbog redovnog održavanja, sadržaja na istima ili iznimno je loše zbog nedostatka šetnica, zelenih javnih površina i sl.)**“ ispitanici su dali sljedeće odgovore:

- *Stanje je dobro jer se površine redovito održavaju. No, na pojedinim mjestima ljudi odlažu otpad*
- *Nedostatak šetnice i biciklističke staze*
- *Redovno se površine održavaju, čiste su koliko mogu biti*
- *Loše zbog nedostatka šetnica*
- *Osim dječjeg parka nema drugih zelenih površina*
- *Nedostatak šetnica i zelenih površina*
- *Treba nam više zelenih površina i drveća*
- *Svakako je vidljiv napredak i konačno su ljudi počeli šetati industrijskom zonom. Klupa za odmor bi dobro došla u tom području, više raznolikosti u krajobraznoj arhitekturi, cvjetnih područja, drvenih aleja, kućica za ptice, klupica na brdovitim ulicama oko samog grada koje pružaju lijep pogled. Još neka šetnica po brdovitom dijelu i biciklističke staze*
- *Nedostatak uređenih prostora za šetnje, nedostatak klupica, koševa za smeće. Nepokošene i neodržavane livade*
- *Nedostatak šetnica, posebno u južnom dijelu*

- *Prostor oko Kosteljine se čini neodržavan. Još uvijek postoje privatne površine koje nisu održavane*
- *Dobro je što se održava njihova egzistencija, ali bi se trebalo poraditi na njihovoj estetici*
- *Trebalo bi biti više javnih zelenih površina, više šetnica te više sadržaja za obiteljska druženja*
- *Smatram da je trenutno stanje javnih zelenih i vodenih površina na dobrom putu. Dječje igralište, park za vježbanje i sportsko-rekreacijske površine (teniska i nogometna igrališta) se u periodu lijepog i toplog vremena svakodnevno koriste, što je dobar pokazatelj zadovoljstva građana. S druge strane, šetnice, otvorene travnate površine su glavni nedostatak Grada Pregrade. Trenutna „šetnica“ građana je industrijska zona, koja nakon 16:00 sati nije toliko prometna pa ju građani koriste za šetanje i druženje. U svakom slučaju smatram da to nije dugoročno rješenje i da će se Grad pobrinuti za taj problem*
- *Postojeće površine se redovno održavaju, no ukupna površina je premala. Pozitivno je grupiranje zelenih površina oko vrtića i škola, no upravo u tom dijelu postoji potencijal za daljnje uređenje i povećanje vizualne atraktivnosti cjelokupnog prostora koji bi trebao bi vezan uz Kosteljinu*
- *Treba povećati udio zelenih površina s nekom svrhom (poput Kuna parka) kako bi stanovnici mogli više vremena provoditi u prirodi*
- *Nedostatak šetnica, parka*
- *Postojeće se održava redovno, ali nedostaje šetnica*
- *Krčenje šume na Kunagori*
- *Devastirana državna šuma na Kunagori, neočišćene parcele prema Cigrovcu, neočišćeno korito Kosteljine prema Kostelu, uništene ceste s teškim kamionima koji prolaze kroz centar Grada*
- *Iznimno loše zbog nedostatka šetnica*
- *U donjem dijelu grada nedostaje sadržaja. Svakako nedostaju bilo kakvi biciklistički sadržaji i putevi*
- *Zelenim površinama u središtu Grada treba dodati neku opremu kako bi taj prostor bio atraktivniji, npr. klupe, umjetničke instalacije, svjetlosne instalacije.*

Na postavljeno pitanje „**Koje promjene biste voljeli da se dogode u izgledu, održavanju i/ili sadržajima na postojećim javnim zelenim i vodenim površinama u Gradu Pregradi (uključujući i naselja u sastavu Grada)?**“ ispitanici su dali sljedeće odgovore:

- *Nastavak održavanja, uređenje šetnice od Pregrade do Benkova - postoji travnati put, međutim, nisu sve poljoprivredne površine čiste te se ne može proći pješice*
- *Redovito čišćenje*
- *Šetnica i biciklistička staza*
- *Izdvojena površina za kućne ljubimce koja je ograđena (pseći park)*
- *Da se više brine o održavanju zelenila*
- *Definitivno je potreban još zeleni park s dječjim igralištem i to u drugim dijelovima grada*
- *Izgradnja šetnice uz potok Kosteljina*
- *Više drveća*

- *Više drveća i cvijeća uz šetnice, edukacija ljudi da svoja dvorišta održavaju urednima*
- *Smatram da treba staviti pokoju klupicu na industrijsku cestu, jer svi znamo da je postala šetnica i da se mnogi Pregrađani zadržavaju dolje. Uz potok Kosteljinu mogla bi se urediti šetnica cijelom dužinom sve do dvorca Bežanca, jer je ta dionica predivna*
- *Park u južnom dijelu Pregrade*
- *Izrada šetnice uz Kosteljinu, nekada planirano kao Thierryevo šetalište*
- *Šetnica uz Kosteljinu. Uređeni putovi kretanja s oznakama po brjegovima*
- *Više cvijeća, uređenje šetnica*
- *Više parkova i više dječjih igrališta*
- *Smatram da se postojeće javne zelene i vodene površine odlično održavaju i da nije potrebna promjena na istima, već pokušati sagraditi nova. Ako moram odabrati promjenu u izgledu, onda bi to bila renovacija/rekonstrukcija zastarjelih Lenartovih stuba*
- *Potrebna je izrada cjelokupnog plana koji bi povezao zelene površine na području grada (npr. šetnicom uz Kosteljinu) od glavnog trga do područja oko npr. dvorca Gorica i sportskih terena (te dalje na buduću biciklističku stazu) u jednu smislenu cjelinu. Smatram to važnim pogotovo zbog ubrzanja tempa izgradnje na području grada. Šetnica od budućeg biobazena, kroz centar, do sportskih terena/dvorca Gorica (ribnjak) i dalje do biciklističkih staza, s pripadajućom infrastrukturom bi bio logičan razvoj. Time bi se spojila Kunagora, sv. Lenart, tj. centar s periferijom te bi se uredio vodotok Kosteljine*
- *Pozivanje građana na uređenje okoliša (sadnja cvijeća, košnja i dr.) s ciljem interakcije s Gradonačelnikom i drugim stanovnicima. Napraviti šetnicu/poučnu stazu*
- *Uređenje parka, više cvijeća*
- *Biciklistička staza i šetnica uz Kosteljinu do Čreta*
- *Više sadržaja za djecu*
- *Prestanak uništavanja Kunagore prekomjernom eksploatacijom kamena*
- *Šetnica uz kosteljinu*
- *Biciklistička staza, dječje igralište, šetnica uz Kosteljinu.*
- *Sadnja kestena u središtu Pregrade - nekadašnji simbol grada, šetnica uz Kosteljinu između Pregrade i Kostela, između Pregrade i Krapinskih Toplica, šetnica uz Kosteljinu i pješački mostovi u središtu grada.*

Navedeno pitanje je povezano s pitanjem „**Koji tip javne zelene površine nedostaje u naseljima Grada Pregrade, a voljeli biste ga imati?**“ (moguće bilo više odgovora) na koje je 58% ispitanika odgovorilo kako nedostaje parkova, 46% javnih urbanih vrtova, 31% parkova za pse te 27% javnih urbanih voćnjaka.

Dodatno, postavljeno je i pitanje „**Posjećujete li zelene i vodene površine u okolici Grada Pregrade (susjednim općinama/gradovima)? Ako da, koje?**“. Oko 46% ispitanika odgovorilo je kako ne posjećuje sadržaje u drugim općinama/gradovima, dok su ostali naveli kako najviše koriste bazene, šetnice, planinarske staze i biciklističke staze u susjednim općinama/gradovima.

6.7.2. Analiza odgovora na pitanja vezana uz kružno gospodarenje prostorom i zgradama

Prema mišljenju ispitanika, najznačajniji objekti/zone napuštenih ili zapuštenih prostora i zgrada na području Grada (npr. prostori ili zgrade koji su nekada imali namjenu, a danas su neiskorišteni) su sljedeći: Centar grada - stara jezgra (Kostelgradska ulica i Ul. Stjepana Radića), prostor bivših tvornica EMKA (uključujući i zapušteni teniski teren) i Šavrić, zgrada starog suda, restoran Zagorac, prostor Samoborske banke i kinodvorana, stari kamenolom Pregrada I, dvorci u okolici Pregrade, ribnjak i zelene površine oko dvorca Gorica, stari bazeni, neiskorišten stari sajam na ulasku u Ul. Kolarije kraj Arke.

Na postavljeno pitanje „**Navedite koji sadržaji (npr. poduzetnički inkubator, odgojno-obrazovne ustanove, centar za pružanje usluga u zajednici, dom za starije i sl.) prema Vašem mišljenju nedostaju na području Grada, a mogli bi naći mjesto u trenutno napuštenim ili zapuštenim prostorima i zgradama?**“, ispitanici su odgovori sljedeće:

- *Kinodvorana te prostor za priredbe ili predstave*
- *Dom za starije i nemoćne*
- *Poduzetnički inkubator*
- *Dječji vrtić*
- *Bolnica*
- *Teretana i dvorane za vježbanje i fizičke aktivnosti*
- *Turistički sadržaji (npr. turistima pružiti doživljaj i iskustvo provučeno kroz stvari koje obilježavaju znamenitosti grada npr. Thierryjeve masti i tinkture)*
- *Centar usluga u zajednici i Centar za mlade kako bi se mogli organizirati sadržaji za mlade (koncerti, predstave i sl.)*
- *Zatvorena igraonica za djecu*
- *Višenamjenski prostor koji bi se mogao koristiti za radionice, edukacije, izložbe te organizaciju zabava*
- *Škola stranih jezika te prostor za cjeloživotno obrazovanje: Pučko otvoreno učilište Pregrada i Gradska knjižnica Pregrada - uređenje prostora za učionice, kabinete i dvorane za događanja (npr. u kompleksu EMKA)*
- *Proširenje osnovne škole i glazbene škole*
- *Coworking/sharing space*
- *Natkrivena tržnica i uređen tržni prostor za OPG-ove i sajmove*
- *Prostor starog kamenoloma urediti za paintball teren ili druge aktivnosti na otvorenom te ga urediti kao prostor za događanja na otvorenome.*

6.7.3. Analiza odgovora na pitanja vezana uz sudjelovanje u planiranju i upravljanju javnim, zelenim i vodenim površinama

Na postavljeno pitanje „**Biste li željeli biti uključeni u upravljanje i uređenje zelenih površina u svom naselju te u proces planiranja novog korištenja napuštenih, nekorištenih i obraslih prostora i zgrada na području Grada?**“ 48% ispitanika odgovorilo je potvrdno, 16% odgovorilo je negativno, dok 36% nije sigurno ili ne zna. Ispitanici koji su potvrdno odgovorili, odgovarali su i na pitanje „**Opišite na koji način biste se željeli uključiti ili kako biste mogli doprinijeti?**“. Odgovori su sljedeći:

- *Obrtom za čišćenje i održavanje zelenih površina*
- *Davanje prijedloga i odlučivanje*
- *Otvoren sam za bilo kakvu pomoć*
- *Dati prijedloge u odabiru zelenila koje se bude sadilo*
- *Mogla bi se uključiti u procesu stvaranja i planiranja idejama, vizualima, vrlo sam kreativna osoba i estetika je nešto, što me obilježava. Održivost prostora, tj. zelenih površina i dobro planiranje različitih vrsta cvijeća, bilja i drveća, obzirom na lokalitet, može dovesti do toga da u svako godišnje doba imate predivan okoliš uz minimalne nadogradnje tokom godine*
- *Kroz javno savjetovanje*
- *Odabir namjene tog prostora, regulacija termina, volontiranje pri organizaciji (ako će to biti potrebno)*
- *Idejama, izvedbi i realizaciji projekata u savjetodavnoj ulozi te naposljetku i fizičkim uključanjem u akcije raščišćavanja prostora. Smatram da postoji veliki potencijal i za provedbu javno-privatnog partnerstva u uređenju prostora na području Grada koji bi oplemenili ponudu ne samo za građane, već i za posjetitelje iz okolnih mjesta i turiste (npr. ribnjak Gorica i šuma u okolici)*
- *Sadnja cvijeća, uređenje šumskih staza, promocija boravka u prirodi, približavanje okoliša građanima i zabavni sadržaji u prirodi*
- *Volonterskim radom*
- *Kroz javne rasprave, tribine i uključivanje u izradu strateških dokumenata.*

Na postavljeno pitanje „**U koje od nabrojanih akcija ozelenjivanja biste se uključili kada bi se one provodile na području Grada?**“ ispitanici su odabrali sljedeće odgovore (mogli su označiti više odgovora):

- *ozelenjivanje javnih prostora (sadnjom cvijeća, grmlja, drveća) – 18 ispitanika*
- *uređenjem okućnice ili zelenog prostora oko zgrade – 11 ispitanika.*

Ispitanici su na kraju anketnog upitnika naveli sljedeće ideje, prijedloge i napomene vezane uz teme zelenih i vodenih površina te nekorištenih i napuštenih prostora i zgrada:

- *Redovito održavanje*
- *Potrebno je napraviti i šetnice i biciklističke staze, pošto je od pandemije značajno povećan interes građana za takve aktivnosti*
- *Uređenje pješačke staze uz rub potoka prema Kostelu*

- *Očistiti od smeća, drveća i ostalog potok Kosteljinu te postaviti kante za smeće za papir/plastiku i komunalni po cijelom gradu*
- *Suradnja s građanima, tj. dati im otvorene ruke da mogu svoje prijedloge, ideje, sadržaje ili konkretne projekte vizualno prikazane koji bi voljeli imati u svom gradu javno objavljivati putem nekog od socijalnih medija. Naravno u skladu s Prostornim planom.*
- *Biciklistička staza, barem dio.*
- *Osim kino dvorane, staračkog doma, dječjih igrališta, učilišta s raznim aktivnostima još bi se mnogo toga moglo učiniti po tom pitanju. Ideja sigurno neće nedostajati, samo treba volje i financijske potpore*
- *Direktno uključivanje građana, a napose školaraca, smatram bitnim za sadašnji i budući razvoj grada u zelenoj obnovi i edukaciju budućih generacija. Isto tako smatram da je bitno u projekte uključiti i ekološku komponentu u vidu edukacije o važnosti kvalitete zraka i vode u okolini te konkretne projekte na istu temu (npr. postavljanje mjerača kvalitete zraka na javnoj površini)*
- *Biciklistička staza i šetnica uz Kosteljinu*
- *Uređenje dječjeg igrališta s koševima za smeće i klupicama, sprave za vježbanje na otvorenom*
- *Žičara na Kunagoru*
- *Uređenje Kosteljine kroz sutensku dolinu prema Kostelu*
- *Neiskorištene poslovne prostore u središtu grada iskoristiti u dogovoru s vlasnicima na način da se u izlozima promoviraju atrakcije, izletišta, ugostitelji, vlasnici smještajnih kapaciteta na području grada itd. Ako već nisu u funkciji poslovanja, možda se izlozi mogu iskoristiti za mjesto za promociju.*

7.

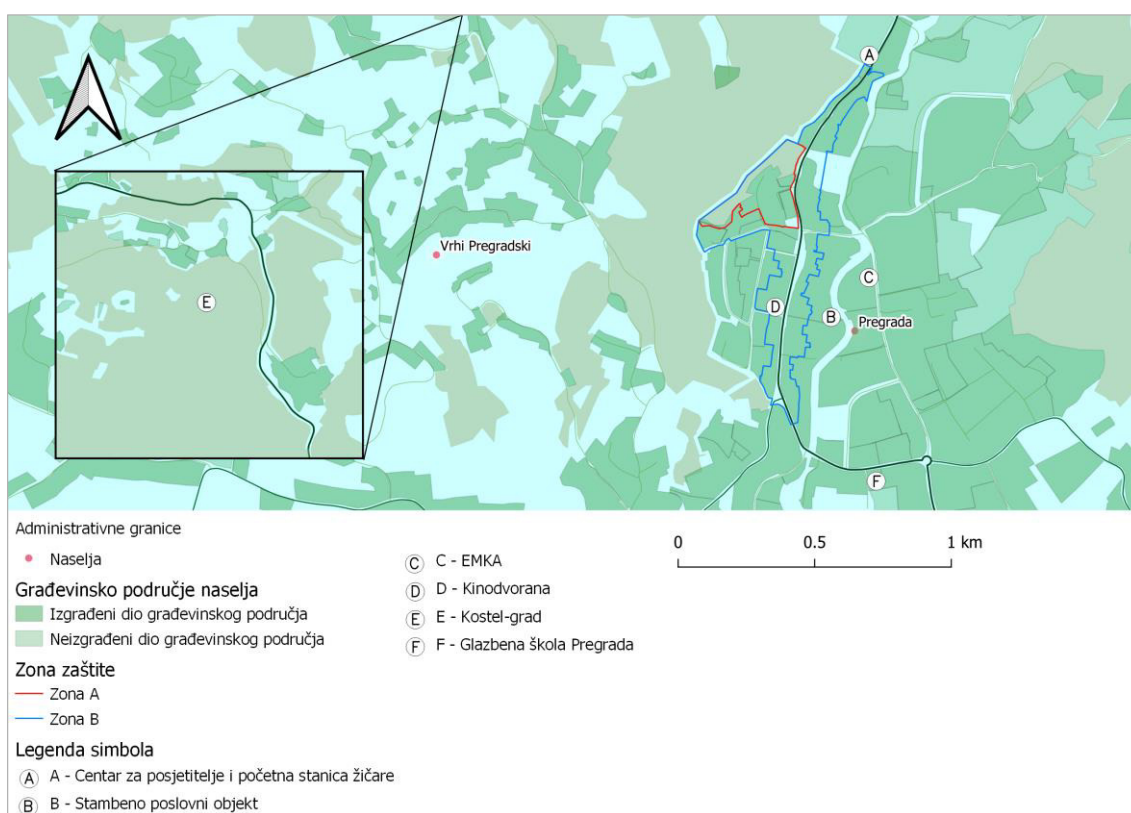
MODEL KRUŽNOG GOSPODARENJA PROSTOROM I ZGRADAMA

7. MODEL KRUŽNOG GOSPODARENJA PROSTOROM I ZGRADAMA

Proces kružnog gospodarenja prostorom i zgradama provodi se u skladu s načelima zelene gradnje koja se odnosi na cjeloviti proces osmišljavanja, izvedbe, održavanja, uporabe i obnove prostora i zgrada zasnovane na načelu održivosti. Provedba navedenog procesa podrazumijeva tri različite faze i tipove projekata:

- planiranje i gradnja novih zgrada u skladu s kružnim gospodarstvom,
- revitalizacija i obnova nekorištenih prostora i zgrada,
- kružna obnova i reprogramiranje korištenih prostora i zgrada.

Analiza i opis odabranih prostora i zgrada za koje se mogu predložiti načini unapređenja po principima kružnosti je u nastavku.

Slika 50. Kartografski prikaz lokacija planiranih aktivnosti/projekata povezanih s KG⁶⁴

⁶⁴ Izvor: OSM, PPUG Pregrade, uz obradu autora

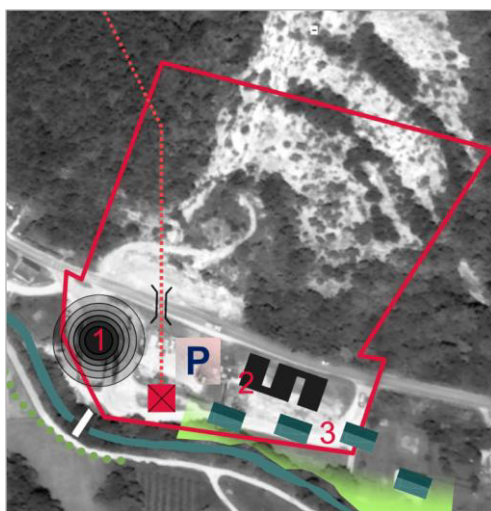
7.1. Planiranje i gradnja novih zgrada u skladu s kružnim gospodarstvom

Poticanje planiranja i gradnje novih zgrada potrebno je provoditi sustavnim pristupom u skladu s načelima kružnog gospodarstva, koja obuhvaćaju produljenje trajnosti zgrada, veću fleksibilnost prostora za jednostavnije mijenjanje funkcije i korisnika, smanjenje količine građevnog otpada i povećanje energetske učinkovitosti zgrada. Kao potencijal, prepoznati su sljedeće aktivnosti/projekti:

- A.2.2.1.8 Izgradnja žičare i Centra za posjetitelje (turistička zona)
- A.2.2.1.10 Izgradnja stambeno-poslovnog objekta na prostoru današnje tržnice.

7.1.1. Izgradnja žičare i Centra za posjetitelje (turistička zona)

Projektom je planirana gradnja objekta Centra za posjetitelje s polaznom postajom žičare (broj 1 na slici u nastavku) na prostoru poduzeća Niskogradnja d.o.o., s predviđenim prelaskom županijske ceste i nastavkom uspinjanja žičare na Kunagoru. Uspostavom Centra za posjetitelje, kao središnjeg i ishodišnog mjesta turističkog okupljanja ima za cilj logistički umrežiti turističku ponudu i potražnju kraja, kako na informativnoj, tako i na sadržajnoj razini. Lokacija svojom prostranošću omogućuje obogaćivanje sadržaja još jednim prostornim atraktorom – početnom stanicom žičare koja vodi do planinarskog doma, izletišta na Kunagori. Time je omogućeno i parkiranje većeg broja autobusa i osobnih vozila izletnika i posjetitelja. Obogaćivanje izletničkih programa moguće je i izgradnjom komercijalnih zabavnih i uslužno-ugostiteljskih sadržaja (gastropunkt) koji pridonose kvaliteti i održivosti turizma na području Grada (broj 2 na slici u nastavku). Prostor je moguće upotpuniti formiranjem smještajnih jedinica s intimnim vrtovima uz potok (broj 3 na slici u nastavku). Projekt je prepoznat u Studiji „Pregrada - povijesna jezgra budućnosti“.

Slika 51. Područje planirane žičare i Centra za posjetitelje⁶⁵

⁶⁵ Izvor: Studija „Pregrada - povijesna jezgra budućnosti“

Slika 52. Područje napuštenog kamenoloma i poduzeća Niskogradnja d.o.o.⁶⁶

Projekt predstavlja ambiciozan plan koji će oblikovati turističku zonu Grada Pregrade. Ključni elementi projekta su sljedeći:

- **Žičara:** Žičara će pružati atraktivan način prijevoza posjetiteljima, omogućujući im panoramski pogled na prekrasni krajolik oko Grada Pregrade. Planira se postavljanje potpornih stupova i ugradnja modernih kabina koje će pružiti siguran i udoban prijevoz posjetiteljima.
- **Centar za posjetitelje:** U sklopu projekta planira se izgradnja zgrade Centra za posjetitelje kao središnje točke turističke zone. Ova zgrada će služiti kao informacijski centar i mjesto gdje će posjetitelji moći dobiti informacije o atrakcijama i aktivnostima u turističkoj zoni Grada. Centar će također sadržavati prostorije za edukaciju, izložbene prostore, suvenirnicu i ugostiteljske objekte.
- **Turistička zona:** Projekt će rezultirati stvaranjem turističke zone u Gradu Pregradi. Osim žičare i Centra za posjetitelje, planira se uređenje okoliša i stvaranje atraktivnih prostora za rekreaciju, odmor i aktivnosti na otvorenom. To može uključivati izgradnju šetnica, biciklističkih staza, vidikovca, prostora za piknik, dječjih igrališta i drugih sadržaja koji će privući posjetitelje.
- **Promocija turizma:** Stvaranje moderne infrastrukture i turističkih sadržaja privući će posjetitelje iz KZŽ i turiste iz drugih područja. Očekuje se da će projekt doprinijeti povećanju broja posjeta, produljenju boravka turista te poboljšanju turističke ponude grada.
- **Održivost i zaštita okoliša:** Prilikom izgradnje žičare i zgrade Centra za posjetitelje, posebna pažnja će se posvetiti održivosti i zaštiti okoliša. Projekt će se provoditi uz primjenu održivih praksi, kao što su upotreba ekološki prihvatljivih materijala, učinkovito korištenje energije i vode te integracija zelenih površina u turističku infrastrukturu. Također će se poduzeti mjere za očuvanje prirodnih ljepota i bioraznolikosti područja.

⁶⁶ Izvor: autori, 15. srpnja 2023.

Projekt će transformirati Grad Pregradu u turističku destinaciju s atraktivnim sadržajima i infrastrukturom. Očekuje se da će privući posjetitelje i pridonijeti razvoju lokalne ekonomije, istovremeno čuvajući prirodne i kulturne vrijednosti područja.

7.1.2. Izgradnja stambeno-poslovnog objekta na prostoru današnje tržnice

Projekt izgradnje stambeno-poslovnog objekta je planiran na prostoru današnje tržnice robe široke namjene, na području naselja koje je građevinski neiskorišteno i lokacijski zanimljivo. Teren se spušta prema potoku Kosteljina, a planirano je iskorištavanje postojećeg pristupa iz Ul. Stjepana Radića u Pregradi za otvaranje područja gradnje, izgradnja stambeno-poslovnog prostora te formiranje parkirališta/garaže u javno-privatnom režimu korištenja i javnog platoa.

Slika 53. Prostor moguće izgradnje stambeno-poslovnog objekta⁶⁷

Projekt predstavlja plan za obnovu prostora tržnice u Gradu Pregradi kroz izgradnju kombiniranog stambeno-poslovnog objekta. Ključni aspekti projekta su sljedeći:

- Lokacija: Projekt će se provoditi na prostoru današnje tržnice robe široke namjene u Gradu Pregradi. Tržnica će biti transformirana u moderan stambeno-poslovni kompleks koji će pružati stanovnicima i poslovnim subjektima nove mogućnosti.
- Stambeni prostor: Planira se izgradnja stambenih jedinica unutar objekta. Stanovi će biti projektirani kako bi zadovoljili različite potrebe i preferencije stanovnika. Opremit će se suvremenim sadržajima, visokom kvalitetom interijera i pružanjem ugodnog životnog prostora.
- Poslovni prostor: U sklopu projekta, objekt će također sadržavati poslovni prostor namijenjen različitim djelatnostima. To može uključivati urede, trgovine, ugostiteljske sadržaje, uslužne djelatnosti ili druge vrste poslovnih prostora. Ova raznolikost omogućit će stvaranje dinamičnog i živahnog okruženja te pridonijeti razvoju lokalne ekonomije.
- Dizajn i arhitektura te održivost i zeleni aspekti: Projekt će uključivati pažljivo planiranje i dizajniranje stambeno-poslovnog objekta. Arhitektura će biti suvremena, ali će se

⁶⁷ Izvor: autori, 15. srpnja 2023.

prilagođavati okolnom urbanom kontekstu i karakteristikama Grada Pregrade. Posebna pažnja bit će posvećena estetici, funkcionalnosti, energetske učinkovitosti i udobnosti prostora. Gradnja novih zgrada u skladu s kružnim gospodarenjem zgrada i prostora implicira primjenu principa održivog dizajna i materijala pri izgradnji novog objekta. Ovo uključuje korištenje OIE, energetske učinkovite tehnologije, recikliranje materijala i minimiziranje otpada. Novi stambeno-poslovni objekt bit će projektiran na način koji će omogućiti fleksibilnost i prilagodljivost prostora kako bi se osigurala dugoročna održivost i prilagodljivost promjenama potreba korisnika.

- Urbano planiranje i infrastruktura: Projekt će uzeti u obzir urbanističke smjernice i infrastrukturne potrebe. Osigurat će se potrebna infrastruktura, uključujući prometnu povezanost, parkirališta, pješačke staze i druge elemente koji podržavaju funkcionalnost i udobnost stanovnika i poslovnih subjekata.
- Gospodarski razvoj: Izgradnja stambeno-poslovnog objekta na prostoru današnje tržnice doprinijet će gospodarskom razvoju Grada Pregrade. Projekt će stvoriti nove radne prilike, potaknuti poduzetništvo i privući investicije. Također će pružiti veću raznolikost stambenih mogućnosti za lokalno stanovništvo.

Očekuje se da će projekt pridonijeti razvoju Grada, stvoriti nove mogućnosti za stanovanje i rad te oživjeti prostor koji je bio namijenjen isključivo tržištu.

7.2. Revitalizacija i obnova nekorištenih prostora i zgrada

Strategijom su definirane sljedeće aktivnosti/projekti kojima se revitalizira i obnavljaju neiskorišteni i prostori i zgrade na području Grada:

- A.2.2.1.1 Rekonstrukcija, dogradnja i reprogram industrijskog kompleksa EMKA (mješovita namjena)
- A.2.2.1.2 Kružna obnova i reprogramiranje slabo iskorištenih prostora i zgrada u javnom vlasništvu
- A.2.2.1.3 Obnova kinodvorane
- A.2.2.1.9 Obnova, sanacija i vrednovanje povijesnih zidina Kostel-grada.

U nastavku su opisane aktivnosti/projekti A.2.2.1.1, A.2.2.1.3 i A.2.2.1.9.

7.2.1. Rekonstrukcija, dogradnja i reprogram industrijskog kompleksa EMKA (mješovita namjena)

Kompleks EMKA se smatra *brownfield* područjem. *Brownfield* područja su zapuštena i nedovoljno iskorištena zemljišta i/ili građevine, degradirana prijašnjom namjenom ili njenim napuštanjem, uz koje su uglavnom vezani i ekološki problemi i kojima je potrebna određena intervencija. *Brownfield* lokacije obuhvaćaju industrijske građevine i zemljišta, vojne građevine i zemljišta, prometne građevine i infrastrukturu, stambene građevine i zemljišta i građevine i zemljišta društvene i javne namjene, zemljišta i građevine poljoprivrednih i rudarskih kompleksa. Te lokacije su uglavnom smještene u urbanim područjima, a okolnosti koje dodatno umanjuju njihovu prihvatljivost za nova ulaganja su

visoki troškovi obnove ili uklanjanja radi dugotrajnog zapuštanja i devastacije. U posljednjih nekoliko desetljeća zamjetan je broj *brownfield* lokacija i u ruralnim područjima čija je gospodarska namjena uglavnom bila u sektoru primarnih djelatnosti (poljoprivreda, šumarstvo, rudarstvo). Uz kompleks EMKA, *brownfield* područjem se smatra i bivši OKIROTO.

Slika 54. Prostor kompleksa EMKA (sjeverno i južno pročelje)⁶⁸

Projekt obuhvaća aktivnosti rekonstrukcije, dogradnje i reprograma industrijskog kompleksa EMKA (mješovita namjena) koji je u kontaktnoj zoni s povijesnom jezgrom. Veličina parcele, položaj i postojeći objekti omogućavaju vlasniku integralan prostorno-programski pristup koji će investitoru opravdati ulaganja i očekivanja, gradskoj upravi će pomoći konsolidirati područje u prostornom i društvenom smislu, a zainteresiranim dionicima pružiti zadovoljenje potreba i realizaciju poslovnih potencijala. Tržišna niša u kojoj je to moguće postići je industrija zdravlja i komplementarnih djelatnosti. Postojanje klastera zdravstvenog turizma u KZŽ, kao i blizina termalnog lječilišta u Krapinskim Toplicama, otvaraju mogućnost implementacije zdravstvu komplementarnih sadržaja u prostore nekadašnjeg industrijskog kompleksa.

Sukladno Studiji „Pregrada - povijesna jezgra budućnosti“, pojedini aspekti prostorno-programske cjeline su:

- Uklanjanje prizemnog objekta (sjeverni dio čestice) i formiranje trga pred ulaznom u poslovni trakt EMKA-e,
- Uklanjanje zapadnog krila prigradnje uz halu (bruto površina oko 100 m²),
- Arhitektonska konsolidacija proizvodnog korpusa hale s novim programima (bruto površina oko 1.000 m²),
- Obnova upravnog trakta u poslovno-komercijalnoj namjerno uredskog karaktera (bruto površina oko 2.000 m²),
- Obnova izdvojene zgrade u funkciji znanstvene i edukativne namjene (bruto površina oko 250 m²),

⁶⁸ Izvor: autori, 15. srpnja 2023.

- Izgradnja novog krila kao stacionara i apartmanskog tipa u zdravstvenom sektoru (do 3 nadzemne etaže).

Budući da se kompleks nalazi uz obalu potoka Kosteljine, moguće je oblikovanje promenade uređenjem parka uz potok s paviljonskim sadržajima komercijalno-društvenog karaktera. Također, potrebno je preispitivanje komercijalnog potencijala skladišta na suprotnoj strani potoka te reaktiviranje postojećih sportskih i rekreacijskih sadržaja uz potok.

7.2.2. Obnova kinodvorane

Predmet projekta je rekonstrukcija i prenamjena kinodvorane u Kulturni centar u Pregradi koji će postati novo žarište kulture, ali i centralno mjesto susreta i događanja za cijelu lokalnu zajednicu. Jednostavnim intervencijama u glavnoj dvorani postojeće zgrade omogućit će se održavanje raznovrsnih kulturnih događanja. U sklopu Kulturnog centra, nalazit će se površinom manji fleksibilni prostori za potrebe okupljanja manjeg kapaciteta ljudi. Prostor će biti prilagođen osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

U sklopu postojeće poslovne zgrade, koja potječe iz 50-tih godina 20. stoljeća, nalazi se zgrada današnjeg kina. Samostojeća je zgrada koja se sastoji od prizemlja i prvog kata. Predmetna zgrada nalazi se u samom centru grada Pregrade u Ulici Stjepana Radića 12, Pregrada, na k.č.br. 467 k.o. Pregrada (zemljišnoknjižne oznake 931/14 k.o. Pregrada). U prizemlju se nalaze prostori kina, prostori trgovine tekstila, uredski prostori, prostori trgovine poljoapoteke, prostori ugostiteljskog objekta i pet spremišta, a na katu prostori kina i uredski prostori. Vertikalna komunikacija između etaža riješena je unutarnjim jednokrakim stubištem. Zgradu posjeduju dva suvlasnika, između kojih je kino u vlasništvu jednog, a ostali prostori u vlasništvu drugog suvlasnika.

Prostori kina nalaze se u prizemlju i na katu poslovne zgrade, a sastoje se od prostora kino dvorane, pretprostora, prostora blagajne, sanitarija I i sanitarija II u prizemlju te spremišta, čajne kuhinje, arhive I, arhive II, ureda, internog hodnika, arhive III, tehničke sobe I i tehničke sobe II na katu. Građevinska bruto površina kinodvorane (obuhvat rekonstrukcije) iznosi 586,60 m². Za predmetni projekt izrađena je projektno-tehnička dokumentacija.

Slika 55. Zgrada na adresi Ul. Stjepana Radića 12, Pregrada⁶⁹

7.2.3. Obnova, sanacija i vrednovanje povijesnih zidina Kostel-grada

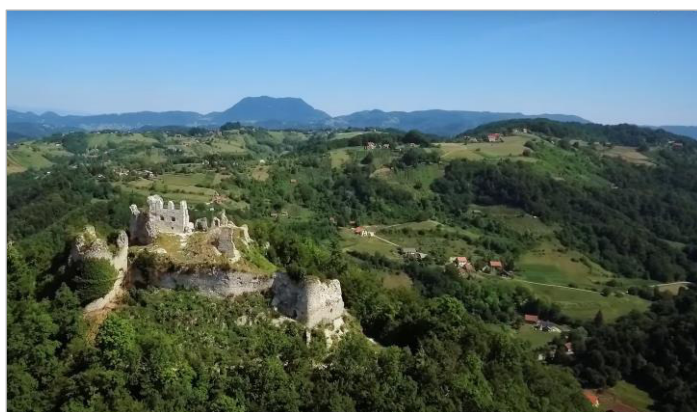
Srednjovjekovna utvrda Kostel-grad nalazi se na obroncima Kunagore, iznad naselja Kostela kod Pregrade. Elipsoidnog tlocrta sagrađena je na zaravni brijega, a čine je dvokrilni palas okružen dvorištima te opasan obrambenim bedemom s tri male polukule i jednom baterijskom kulom. Danas je prisutna kao ruševina, s dobro sačuvanom baterijskom kulom. U povijesnim se izvorima prvi put spominje 1330. godine. Vlasnici utvrde bili su Herman II. Celjski i Juraj Brandenburški koji je 1523. godine prodaje Petru II. Kegleviću. Smatra se da je sve do 18. stoljeća služio kao ljetna rezidencija obitelji Keglević. Utvrda je zaštićeno nepokretno kulturno dobro.

Projekt obnove, sanacije i vrednovanja povijesnih zidina Kostel-grada u svrhu uključivanja u turističku i kulturnu ponudu Grada Pregrade i KZŽ jedan je od najvažnijih projekata obnove i revitalizacije kulturne baštine u Pregradi i na području Županije. Projekt obnove utvrde izradio je Hrvatski restauratorski zavod i sukladno tom projektu provest će se zaštitna istraživanja, prikupit će se arheološka građa, konzervirat će se i restaurirati utvrda na način da može prihvatiti veći broj posjetitelja. Utvrda je danas u ruševnom stanju, ali se pristupilo konsolidaciji zidina. Ovim projektom želi se obnoviti utvrda Kostel-grad kao polazišna točke za razvoj turizma u Pregradi, ali se istovremeno aktivirati već postojeći sadržaji te kulturne i prirodne znamenitosti u okolici.

⁶⁹ Izvor: autori, 15. srpnja 2023.

Sukladno smjernicama na utvrđi, planiraju se provesti i sadržaji za posjetitelje:

- informativna izložba o povijesti utvrde i provedenim konzervatorsko-restauratorskim radovima,
- postav vidikovca također je imperativ u turističkom smislu jer se utvrda nalazi na istaknutoj visinskoj poziciji i s nje se pruža pogled na Hrvatsko zagorje i susjednu Republiku Sloveniju,
- umjetničke instalacije unutar utvrde koje će se mijenjati svakog proljeća i biti postavljene do kasne jeseni također će pridonijeti atraktivnosti destinacije,
- Kostel-grad šumski dvor – tema postojeći biljni i životinjski svijet, izumrle vrste i sl.,
- rasvjeta i osvjetljenje zidina.

Slika 56. Povijesne zidine Kostel-grada⁷⁰

7.3. Kružna obnova i reprogramiranje korištenih prostora i zgrada

Provođenje kružne obnove i reprogramiranja korištenih prostora i zgrada moguće je na dva načina, energetsom ili sveobuhvatnom obnovom zgrada čime joj se produljuje trajnost i poboljšavaju uvjeti za korištenje, ali i vremenskom raspodjelom korištenja prostora, što podrazumijeva korištenje jednog prostora od strane dva ili više korisnika. Strategijom su definirane sljedeće aktivnosti/projekti:

- A.2.2.1.4 Zelena obnova Glazbene škole Pregrada
- A.2.2.1.5 Energetska obnova zgrada u javnom vlasništvu
- A.2.2.1.6 Energetska obnova stambenih i ostalih objekata u privatnom vlasništvu
- A.2.2.1.7 Poticati korištenje kulturne baštine, identiteta i tradicijske vrijednosti kao razvojni resurs.

U nastavku je opisana aktivnost/projekt A.2.2.1.4. Zelena obnova Glazbene škole Pregrada.

⁷⁰ Izvor: preuzeto s [poveznice](#)

Glazbena škola Pregrada započela je s radom u školskoj godini 2006./2007. Osnivač Glazbene škole Pregrada je Grad koji je za tu svrhu kupio i uredio prostore u zgradi u kojoj Glazbena škola djeluje, a kojoj je neophodna obnova. Glazbena škola Pregrada jedina je samostalna glazbena škola u KZŽ kojoj gravitira veliko upisno područje. Projekt zelene obnova Glazbene škole Pregrada uključuje radove na uspostavi zelenog krova i fasade, hortikulturno uređenje autohtonim biljem, korištenje obnovljivih izvora energije te omogućavanje pristupa zgradi osobama s invaliditetom.

Slika 57. Postojeće stanje zgrade Glazbene škole Pregrada i primjer planiranog rješenja⁷¹

⁷¹ Izvor: autori, 15. srpnja 2023. i Grad Pregrada (Specifikacija po vrstama radova iz troškovnika s predviđenim troškovima, ožujak 2023.)

8.

PODRUČJA POGODNA ZA URBANU PREOBRAZBU I/ILI URBANU SANACIJU

8. PODRUČJA POGODNA ZA URBANU PREOBRAZBU I/ILI URBANU SANACIJU

8.1. Urbana preobrazba i/ili urbana sanacija

Zakonom o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19) utvrđeni su pojmovi urbane preobrazbe i urbane sanacije.

Urbana preobrazba je skup planskih mjera i uvjeta kojima se bitno mijenjaju obilježja izgrađenog dijela građevinskog područja promjenom urbane mreže javnih površina, namjene i oblikovanja građevina, i/ili rasporeda, oblika i veličine građevnih čestica. Na području Grada prepoznate su sljedeće lokacije, odnosno aktivnosti/projekti pogodne za provođenje mjera urbane preobrazbe:

- A.2.2.2.1 Urbana preobrazba povijesne jezgre grada Pregrade
- A.2.2.2.2 Urbana preobrazba prostora uz potok Kosteljina u svrhu formiranja rekreacijske zone (izgradnja biološkog bazena s ugostiteljskim objektom, saunama, dječjim igralištem i parkiralištem).

Urbana sanacija je skup planskih mjera i uvjeta kojima se poboljšava karakter izgrađenih područja unutar i izvan granica građevinskog područja devastiranih nezakonitim građenjem i na drugi način. Potencijal za provedbu urbane sanacije ima napušteni kamenolom „Pregrada I“ u svrhu formiranja adrenalinskog parka (A.2.2.2.3 Urbana sanacija prostora napuštenog kamenoloma „Pregrada I“ u svrhu formiranja adrenalinskog parka).

U nastavku je analiza i opis građevinskih područja pogodnih za urbanu preobrazbu i/ili urbanu sanaciju te prijedlog unapređenja, a na kartografskom prikazu nalaze se lokacije istih.

Slika 58. Kartografski prikaz lokacija projekata povezanih s urbanom preobrazbom i/ili sanacijom⁷²

8.1.1. Urbana preobrazba povijesne jezgre grada Pregrade

Bogatstvo Pregrade je i kulturno-povijesna baština među kojom je i 16 dobara uvrštenih u Registar kulturnih dobara. Revitalizacija povijesne jezgre presudan je čimbenik za turističku atraktivnost, ali prvenstveno je važna za kvalitetu života lokalnog stanovništva i održivost prostornih jedinica koje su u njoj locirane. Povijesna jezgra Grada Pregrade sastoji se od nekoliko reprezentativnih građevina javnog karaktera (zgrada gradskog muzeja/knjižnice i zgrada Gradske uprave), među kojima se posebice izdvaja Crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije s uređenim parterom - trgom te većeg broja privatnih objekata. Na području povijesne jezgre vrlo je niska razina poslovne i društvene aktivnosti, kao i niska gustoća naseljenosti domicilnim stanovništvom. Većina privatnih kuća na području povijesne jezgre uz glavnu prometnicu su na prodaju ili su prazne. Nekoliko je objekata s aktivnim sadržajem: pekarnica, ljekarnica, voćarnica, restoran te nekoliko ugostiteljskih objekata. Promet na području povijesne jezgre je uglavnom tranzitnog karaktera.

Uzevši u obzir specifičnost uske gradske jezgre Grada Pregrade, odnosno njenu zaštićenost i povijesnu važnost s jedne strane te trenutnu neiskorištenost s druge strane, temeljem izvršene analize,

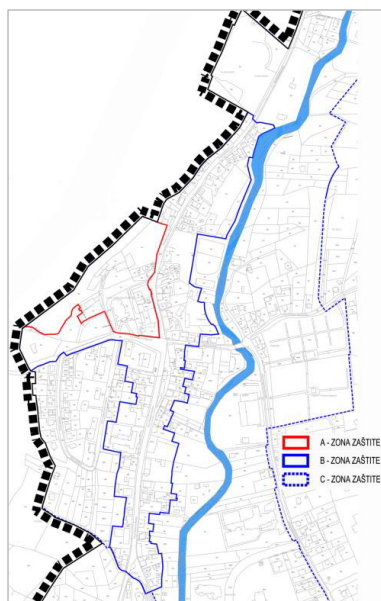
⁷² Izvor: OSM, PPUG Pregrade, uz obradu autora

zaključeno je kako je upravo valorizacija gradske jezgre jedna od ključnih tema za nadolazeće razdoblje u životu grada. Naime, puno je mogućnosti razvoja i utilizacije infrastrukture, ali i izazova s kojima se treba suočiti prilikom razmišljanja o (re)valorizaciji gradske jezgre pa je stoga ključno o njoj strateški i dugoročno promišljati i uključiti tu temu u samu srž strateškog razvoja cjelokupnog gradskog područja. U tom kontekstu, (re)valorizacija se u predloženim mjerama promatra kao horizontalnu temu koja će biti prisutna u različitim ciljevima i mjerama.

U prostornim granicama povijesne jezgre posebno se ističu sljedeće površine:

- turistička namjena na obuhvatu napuštenog kamenoloma i poduzeća Niskogradnja d.o.o. na sjevernom dijelu naselja
- namjena rekreacije na danas neizgrađenom području uz potok Kosteljina
- značaj prostornog kompleksa EMKA-e kao gospodarske (proizvodne) namjene
- otvaranje područja građenja u dubinu izgrađenog poteza Ul. Stjepana Radića prema desnoj obali potoka u mješovitoj, pretežito stambenoj namjeni.

Prema točki 7.2.3. odluke o donošenju izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Pregrade iz 2019. godine, utvrđeno je da za kulturno-povijesnu cjelinu grada Pregrade mjere zaštite propisane su sukladno dvjema zonama najstrože (A) i stroge zaštite prostora (zona B) te se zaštićenim građevinama i prostorima na koje se obvezatno primjenjuju sve odredbe Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara smatraju sve građevine i prostori u obuhvatu cjeline.

Slika 59. Zone zaštite na području povijesne jezgre grada Pregrade⁷³

⁷³ Izvor: Studija „Pregrada - povijesna jezgra budućnosti“

Grad je u suradnji s Arhitektonskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu tijekom 2020. godine izradio studiju razvojnog programiranja prostornih sadržaja povijesne jezgre grada Pregrade pod nazivom „Pregrada - povijesna jezgra budućnosti“. Istraženi su potencijali i predložene smjernice razvoja područja kroz njegovu sveobuhvatnu revitalizaciju i regeneraciju. U skladu s predloženim sadržajem, potrebno je posebno istaknuti razine zaštite navedenih područja, zatim pitanje vlasništva, odnosno neriješenih imovinskih odnosa koji predstavljaju ograničavajući faktor razvoja i revitalizacije povijesne jezgre s ciljem osmišljavanja prihvatljivih projektnih prijedloga.

Ideja cjelokupne studije je da se u sveobuhvatnu aktivaciju cjeline uz gradsku upravu kao facilitatora uključe komercijalni i javnu ulagači, a sve u okvirima strateških ciljeva Grada Pregrade i KZŽ. Revitalizacija povijesne jezgre presudan je čimbenik za turističku atraktivnost, ali prvenstveno je važna za kvalitetu života lokalnog stanovništva i održivost prostornih jedinica koje su u njoj locirane. Njihovo aktiviranje podiže vrijednost prostornog kapitala, kako privatnog, tako i ukupnog gradskog, što će posljedično imati pozitivan utjecaj na kvalitetu života stanovnika u povijesnoj jezgri te pružiti jedinstveno iskustvo posjetiocima i korisnicima. U konačnici brand Grada Pregrade dodatno će ojačati i tako dodati novu vrijednost ukupnom gradskom proizvodu. Pritom, potrebno je uzimati u obzir razine zaštite navedenih područja te pitanje vlasništva, odnosno neriješenih imovinskih odnosa koji predstavljaju ograničavajući faktor razvoja i revitalizacije povijesne jezgre.

Aspekti istraživanja prilikom izrade studije bili su sljedeći: 1. Prostorno programski koncept podržava ulogu povijesne jezgre kao središnje gradske atrakcije; 2. Prostorno programski koncept teži najvećoj mogućoj razini održivosti te 3. Prostorno programski koncept koji je primjenjiv za različite modele financiranja, EU sredstava, preko javnih do privatnih i kombiniranih. Kao rezultat projekta izdvojeno je 5 ideja, odnosno projektnih tema za daljnje razmatranje:

1. Centar za posjetitelje i žičara - turistička zona,
2. Eko-bazen i potok Kosteljina,
3. Industrijski kompleks EMKA,
4. Stambeno-poslovni kompleks,
5. Privatni objekti uz glavnu gradsku prometnicu.

U predmetnoj SZUO, projektne ideje 1.-5. su izdvojene i kao pojedinačne aktivnosti/projekti.

8.1.2. Urbana preobrazba prostora uz potok Kosteljina u svrhu formiranja rekreacijske zone

Grad Pregrada planira izgradnju kompleksa biološkog bazena s pratećim objektima i infrastrukturom koji sadrži biološki bazen, ugostiteljski objekt, saune, dječje igralište i parkiralište. Realizacija projekta je planirana uz potok Kosteljina, uz državnu cestu D206 na k.č. br. 395(57), k.o. Pregrada koja je u vlasništvu Grada. Čestica na kojoj se kompleks gradi iznosi 7.507 m², a površina biološkog bazena iznosi 1.627m². Tlocrtna površina ulaznog objekta iznosi 340,28 m² dok građevinska bruto površina ulaznog objekta iznosi 290,46 m². Tlocrtna površina objekta sa saunama iznosi 130,98 m², dok građevinska bruto površina objekta sa saunama iznosi 130,98 m². U skladu s člankom 109. PPUG Pregrade, građevinsko područje za sport i rekreaciju imat će barem 26,92% površine namijenjeno nasadima koji će se krajobrazno urediti (prema PPUG Pregrade, minimum je 20%). Prethodno je izrađena sva

potrebna projektno-tehnička dokumentacija, ishođena je građevinska dozvola, odnosno njene izmjene i dopune te Studija izvodljivosti.

Tehnološki sustav bazena djelovat će na prirodnom principu te čistiti vodu uz pomoć vodenih biljaka i šljunčanih filtrirnih supstrata. Bazen će biti prilagođen za kupanje plivača i neplivača. Uz to, imat će drvene platoe i molove za sunčanje te „zelenu plažu“, dok će se uz potok i rubove kupališta zasaditi odgovarajuće visoko i nisko raslinje te drveće, čija će svrha biti pružanje odgovarajuće hladovine. U blizini dijela bazena za neplivače izgradit će se dječje igralište koje će sadržavati i sprave od prirodnih materijala prilagođene osobama s invaliditetom. Sukladno kapacitetu kupališta, bit će osiguran odgovarajući kapacitet parkirališnih mjesta, s propisanim brojem parkirnih mjesta za osobe s invaliditetom te manipulativne površine. Na ulazu u kupalište osigurat će se odgovarajuća kontrola pristupa. Kompleks će u svojem biti otvoren za posjetitelje i korištenje tijekom cijele godine. Izgradnjom kompleksa biološkog bazena Pregrada će značajno obogatiti turističku ponudu svojeg područja te time stvoriti osnovni preduvjet za privlačenje većeg broja gostiju, kao i daljnji turistički razvoj, kako infrastrukture, tako i turističke ponude namijenjene domaćim posjetiteljima, prvenstveno stanovnicima Pregrade i KZŽ.

Provedba projekta će se realizirati kroz implementaciju sljedećih elemenata projekta:

- A1 Upravljanje projektom i administracija
- A2 Promocija i vidljivost
- A3 Izgradnja i opremanje biološkog bazena
- A4 Digitalizacija poslovanja
- A5 Horizontalne politike
- A6 Uvođenje i implementacija certifikata kvalitete.

Projektne aktivnosti su osmišljene na način da ne nanose bitnu štetu, već doprinose okolišnim ciljevima definiranim Uredbom (EU) 2020/852 Europskog Parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088. Između ostalog, projektiranjem je postignut nZEB standard, odnosno rezultat s minimalno 20% nižom potražnjom primarne energije (Eprim) od nZEB standarda (minimalni zahtjev prema nacionalnom propisu), krov zgrada će se urediti kao zeleni krov te je planirana izgradnja sunčane elektrane.

8.1.3. Urbana sanacija prostora napuštenog kamenoloma „Pregrada I“ u svrhu formiranja adrenalinskog parka

Projekt je planiran na prostoru napuštenog kamenoloma „Pregrada I“, odnosno buduće turističke zone. Prostorno, nužna je tehnička konsolidacija i vegetacijska sanacija područja kamenoloma i kontaktne zone. Programski, razvija se ponuda iz bazena adrenalinskih sportova, poput slobodnog penjanja, *parkour*, *zipline* i slično. Atraktivnost događanja moguće je pratiti direktno s terena, odnosno iz pravca Centra za posjetitelje. Uz ciljne posjetitelje, atraktivnost je zajamčena i putnicima namjernicima, koji prolaze županijskom cestom. Događanja ovakvog tipa podižu vibrantnost lokacije kroz sva godišnja doba. Planirane su intervencije isključivo montažnim napravama, bez gradnje.

Slika 60. Prostor napuštenog kamenoloma Pregrada I⁷⁴

Projektom se nastoji iskoristiti potencijal napuštenog kamenoloma i stvoriti prostor koji će biti atraktivna destinacija za posjetitelje, s naglaskom na aktivnosti koje pružaju dozu adrenalina i avanture. Urbana sanacija prostora uključuje čišćenje, uklanjanje opasnih materijala i opreme iz kamenoloma te uređenje terena kako bi se osigurala sigurnost posjetitelja. Također se provodi i obnova okolne vegetacije kako bi se obnovio prirodni ambijent i stvorila prikladna okolina za aktivnosti adrenalinskog parka.

Koristi za lokalnu zajednicu i Grad Pregradu su sljedeće:

- Turistička atrakcija: Adrenalinski park će privući posjetitelje iz drugih područja, što može potaknuti turizam i gospodarski razvoj u gradu.
- Rekreacija i aktivnosti na otvorenom: Adrenalinski park će pružiti mogućnosti za rekreaciju i aktivnosti na otvorenom za lokalno stanovništvo, promovirajući zdrav način života i fizičku aktivnost.
- Stvaranje radnih mjesta: Projekt će stvoriti nova radna mjesta, poput upravljanja parkom, osoblja za sigurnost i održavanje te će poticati razvoj uslužnih djelatnosti poput restorana ili trgovina suvenirima.
- Obnova napuštenog prostora: Sanacija kamenoloma će poboljšati izgled i kvalitetu prostora koji je nekada bio neiskorišten i zapušten, doprinoseći obnovi okoliša.
- Promocija avanturističkog turizma: Adrenalinski park će privući ljubitelje avanturističkog turizma i pustolovnih aktivnosti te će Grad Pregrada postati prepoznatljivo odredište za takve posjetitelje.

⁷⁴ Izvor: Google Earth, 2023.

Važno je naglasiti da su sigurnost posjetitelja i očuvanje okoliša ključni aspekti projekta. Pri planiranju i implementaciji adrenalinskog parka, potrebno je voditi računa o sigurnosnim standardima, osiguravajući da su sve aktivnosti u skladu s propisima i pravilima zaštite okoliša.

8.2. Obnova zgrada oštećenih potresom

Pojava potresa povezana je sa značajnom izravnom i neizravnom štetom na imovini, uz opasnost od ozljeda i mogućeg gubitka ljudskih života. Potres magnitude 5,5 po Richteru koji je pogodio zagrebačko područje 22. ožujka 2020. te naknadni potresi koji su se dogodili krajem 2020. godine s epicentrom na području Sisačko-moslavačke županije (6,4 po Richteru), oštetili su i infrastrukturu na području Grada. Fond solidarnosti Europske unije financirao je troškove konstrukcijske obnove zgrada i infrastrukture oštećene u potresima.

Sukladno Odluci o određivanju i provođenju hitnih mjera zaštite na kulturnom dobrima na potresa području i njihovu financiranju Pregrada, Ministarstvo kulture i medija Vlade RH dodijelio je sredstva za sljedeća kultura dobra:

- Gornja Plemenščina, Kapela sv. Ane, 56.250,00 kn,
- Kostel, Župna crkva sv. Mirka (Emerika), 30.000,00 kn,
- Kostel, Kapela Trpećeg Isusa, 40.000,00 kn,
- Kostel, Stari župni dvor, 50.000,00 kn,
- Pregrada, Župna crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije, 100.000,00 kn,
- Vrhi Pregradski, Kapela Sv. Leonarda, 100.000,00 kn.

Grad Pregrada je korisnik je bespovratnih sredstava FSEU-a (2.147.575,00 kn/285.032,19 EUR) za projekt *Izrada projektne dokumentacije i provedba mjera zaštite rodne kuće Janka Leskovara, Valentinovo 9, Pregrada*. Projekt obuhvaća izradu projektne dokumentacije te provedbu mjera zaštite na konstruktivnoj obnovi Kuće Janka Leskovara, nepokretnog kulturnog dobra, smještenog u naselju Valentinovo. Objekt je pretrpio teške posljedice u potresu od 22. ožujka 2020. godine. Obnova konstrukcije zgrade bila je nužna zbog opasnosti od urušavanja objekta te zbog daljnjih planova vezanih uz obnovu i revitalizaciju kuće Janka Leskovara te stvaranja novog kulturno-turističkog sadržaja na području Grada. Ugovor je potpisan u okviru provedbi mjera zaštite kulturne baštine oštećene u potresu 22. ožujka 2020. godine na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske i Zagrebačke županije.

U okviru Poziva na dodjelu bespovratnih financijskih sredstava *Provedba mjera zaštite kulturne baštine oštećene u seriji potresa s epicentrom na području Sisačko-moslavačke županije počevši od 28. prosinca 2020. godine na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije, Karlovačke županije, Varaždinske županije, Međimurske županije, Brodsko-posavske županije, Koprivničko-križevačke županije i Bjelovarsko-bilogorske županije*, potpisani su sljedeći ugovori koji obuhvaćaju kulturna dobra s područja Grada:

Tablica 12. Popis korisnika s kojima je sklopljen ugovor o dodjeli bespovratnih financijskih sredstava za provedbu mjera zaštite kulturne baštine financirane iz FSEU

Korisnik	Projektni prijedlog	Iznos
Župa sv. Mirka, Kostel	Izrada projektne dokumentacije i provedba mjera zaštite crkve sv. Mirka, Kostel, Pregrada	16.212.500,00 kn
Župa Uznesenja Blažene Djevice Marije, Pregrada	Izrada projektne dokumentacije i provedba mjera zaštite crkve sv. Jurja, Lovreća Sela, Krapinske Toplice	7.275.000,00 kn
Župa Uznesenja Blažene Djevice Marije, Pregrada	Izrada projektne dokumentacije i provedba mjera zaštite crkve sv. Ane, Gornja Plemenščina, Pregrada	10.000.000,00 kn
Župa Uznesenja Blažene Djevice Marije, Pregrada	Izrada projektne dokumentacije i provedba mjera zaštite crkve sv. Leonarda, Vrhi Pregradski, Pregrada	15.712.500,00 kn
Župa sv. Mirka, Kostel	Izrada projektne dokumentacije i provedba mjera zaštite kapele Trpećeg Isusa, Kostel, Pregrada	5.800.000,00 kn
Ukupno u kunama		55.000.000,00 kn
Ukupno u eurima		7.299.754,46 EUR

Izvor: Ministarstvo kulture i medija

The page features decorative geometric shapes in the top-left and bottom-right corners. These shapes are composed of overlapping triangles and polygons in various shades of red, pink, blue, and green, creating a modern, abstract design.

9.

SWOT ANALIZA

9. SWOT ANALIZA

SWOT analiza proizlazi iz analize stanja na području Grada Pregrade, a iz nje se prepoznaju razvojne potrebe i razvojni potencijali. Snage predstavljaju unutarnja obilježja promatranog područja na kojima se može temeljiti društveno-gospodarski razvoj, dok slabosti predstavljaju unutarnja obilježja koja mogu onemogućiti ili ograničiti njegov razvoj. Prilike su vanjski uvjeti koji bi mogli biti prednost za područje Grada i usmjereni za promicanje razvoja, dok su prijetnje vanjski uvjeti koji bi mogli biti problem ili prepreka za područje Grada i mogu ugroziti njegov razvoj. Za potrebe ovog dokumenta, SWOT analiza se odnosi na planiranje razvoja ZI i nekorisćenih površina javne namjene (sukladno čl. 3., st.1., točka 32. Zakona o prostornom uređenju NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19). Navedenim se doprinosi donošenju adekvatnih strateških odluka.

Slika 61. SWOT analiza planiranja razvoja ZI i nekorištenih površina javne namjene

The page features decorative geometric shapes in the top-left and bottom-right corners. These shapes are composed of overlapping triangles and polygons in various shades of red, pink, blue, and green, creating a modern, abstract design.

10.

STRATEŠKI OKVIR

10. STRATEŠKI OKVIR

Temeljem analize prikupljenih podataka te SWOT analize, definirani su strateški i posebni ciljevi Strategije zelene urbane obnove, kao i detaljnije povezane mjere i aktivnosti/projekti.

Slika 62. Dijagram hijerarhije strateškog okvira

Strateški okvir sustava strateškog planiranja i upravljanja razvojem RH počiva na definiranim načelima i obuhvaća akte strateškog planiranja od nacionalnog značaja, akte strateškog planiranja od značaja za JLP(R)S, akte strateškog planiranja povezane s okvirom za gospodarsko upravljanje EU i akte strateškog planiranja povezane s korištenjem fondova EU, koji se prema roku važenja dijele na dugoročne, srednjoročne i kratkoročne akte strateškog planiranja s povezanim ciljevima i pokazateljima uspješnosti. Akti strateškog planiranja izrađuju se i provode u skladu s načelima točnosti i cjelovitosti, učinkovitosti i djelotvornosti, odgovornosti i usmjerenosti na rezultat, održivosti, partnerstva i transparentnosti (Priručnik o strateškom planiranju, 2020). Strategija je izrađena i u skladu s Aneksom 1: Smjernice za izradu Strategije.

Prilikom definiranja strateškog okvira u okviru ove Strategije, važno je razlučiti sljedeće ključne pojmove i njihovo značenje:

- Strateški cilj je dugoročni cilj kojim se izravno podupire ostvarenje razvojnog smjera. Strateški ciljevi su nužni za donošenje strateških odluka te se njima daje okvir za poduzimanje strateških aktivnosti i definiraju mjere strateške uspješnosti. Strateški ciljevi su usmjereni na najvažnije učinke, poboljšanja ili rezultate te se mjere pokazateljima učinka.
- Posebni cilj je srednjoročni cilj definiran u nacionalnim planovima i planovima razvoja JLS i JLP(R)S kojim se ostvaruje strateški cilj.
- Mjera je skup međusobno povezanih aktivnosti i projekata u određenom upravnom području kojom se izravno ostvaruje posebni cilj, a neizravno se pridonosi ostvarenju strateškog cilja.
- Aktivnost je niz specifičnih i međusobno povezanih radnji u okviru projekta ili nekog drugog provedbenog mehanizma, čija provedba izravno vodi ostvarenju mjere, a neizravno ostvarenju posebnog cilja.
- Projekt je niz međusobno povezanih aktivnosti koje se odvijaju određenim redoslijedom radi postizanja ciljeva unutar određenog razdoblja i određenih financijskih sredstava.

Na temelju donesene Strategije zelene urbane obnove Grada Pregrade, u Provedbenom programu JLS-a, koji se izrađuje sukladno Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike

Hrvatske (NN 123/17, 151/22), definirat će se mjere koje doprinose posebnim ciljevima definiranim *Programom razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima za razdoblje 2021. do 2030. godine* i *Programom razvoja kružnog gospodarenja prostorom i zgradama za razdoblje 2021. do 2030. godine*.

S obzirom na rezultate analize i valorizacije sastavnica zelene infrastrukture, kružnog gospodarenja prostorom i zgradama te postavljenu viziju, strateški okvir zasniva se na sljedećim strateškim ciljevima:

- Specifični cilj 1. Očuvanje i unapređenje bioraznolikosti na području Grada Pregrade
- Specifični cilj 2. Unapređenje održivosti i kvalitete otvorenih/zelenih prostora i zgrada te posljedično povećanje kvalitete života građana
- Specifični cilj 3. Poboljšanje uvjeta za sustavno planiranje i upravljanje razvojem zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja.

Pregled strateških ciljeva, posebnih ciljeva te pripadajućih mjera, aktivnosti i projekata prikazana je u tablici u nastavku, dok će realizacija aktivnosti i projekta rezultirati i ostvarenjem ciljeva definiranih u SECAP-u Grada: smanjenje energetske potrošnje i pripadajućih emisija CO₂ za najmanje 55% do 2030. godine, odnosno dugoročno postizanje klimatske neutralnosti do 2050. godine te povećanje sposobnosti oporavka nakon negativnih učinaka klimatskih promjena.

Tablica 13. Strateški okvir Strategije zelene urbane obnove Grada Pregrade

Strateški okvir Strategije zelene urbane obnove Grada Pregrade			
Specifični ciljevi	Posebni ciljevi	Mjere	Aktivnosti/projekti
SC.1 Očuvanje i unapređenje bioraznolikosti na području Grada Pregrade	PC.1.1 Očuvani prirodni travnjaci i obilježja krajobraza na poljoprivrednim površinama te revitalizirani vodotoci na području Grada	M.1.1.1 Provedba aktivnosti za očuvanje travnjaka i krajobraznih obilježja sukladno Strateškom planu Zajedničke poljoprivredne politike RH 2023.-2027.	A.1.1.1.1 Unapređenje travnjačkih staništa
		M.1.1.2 Revitalizacija vodotoka na području Grada	A.1.1.1.2 Očuvanje krajobraznih obilježja poljoprivrednih površina
			A.1.1.2.1 Unapređenje stanja vodotoka primjenom rješenja temeljena na prirodi (<i>Nature-based solutions</i>)
	PC.1.2 Očuvana bioraznolikost šumskih ekosustava te povećana vrijednost njihovih funkcija	M.1.2.1 Smanjenje direktnih pritiska na prirodu i poticanje održivog korištenja prirodnih dobara	A.1.2.1.1 Poticanje šumoposjednika na korištenje poticaja na modernizaciju tehnologija, strojeva, alata i opreme u pridobivanju drva i šumsko uzgojnim radovima
			A.1.2.1.2 Poticanje privatnih šumovlasnika na korištenje poticaja za konverziju degradiranih šumskih sastojina
		M.1.2.2 Gospodarenje šumama sukladno ekološkim zahtjevima vrsta	A.1.2.1.3 Zaštita Park šume Kunagora
	PC.1.3 Omogućena migracija divljim vrstama na području Grada te praćenje i obogaćivanje pojedinim vrstama	M.1.3.1 Ublažavanje utjecaja postojećih prometnica na kretanje divljih vrsta	A.1.2.2.1 Unapređenje ekološke funkcije šuma
		M.1.3.2 Obogaćivanje vrstama postojeću zelenu infrastrukturu	A.1.3.1.1 Prilagodba prometnog sustava divljim vrstama
			A.1.3.2.2 Prilagodba košnje travnatih površina na javnim otvorenim prostorima
SC.2 Unapređenje održivosti i kvalitete otvorenih/zelenih prostora i zgrada te posljedično povećanje kvalitete života građana	PC.2.1 Unaprijeđena, raširena, povezana i lako dostupna zelena infrastruktura te povećani i unaprijeđeni turistički te sportsko-rekreacijski kapaciteti	M.2.1.1 Provedba projekata razvoja zelene infrastrukture kojom se jača otpornost urbanih područja na posljedice klimatskih promjena	A.1.3.2.3 Uspostava kućica za ptice i hotela za kukce
			A.2.1.1.1 Mapiranje građevina i prostora Grada Pregrade u svrhu određivanja potencijala primjene zelene infrastrukture
			A.2.1.1.2 Uređenje parkova na području Grada
			A.2.1.1.3 Uspostava i uređenje pješačkih staza i zona
			A.2.1.1.4 Uređenje dječjih igrališta
			A.2.1.1.5 Uređenje školskih dvorišta
			A.2.1.1.6 Uređenje okoliša javnih ustanova i društvenih domova
			A.2.1.1.7 Uređenje okoliša sakralnih objekata i groblja te spomen obilježja
			A.2.1.1.8 Uređenje okoliša poslovnih zgrada i kompleksa
	A.2.1.1.9 Uređenje parkova susjedstva		

PC.2.2 Izgrađeni novi prostori i zgrade te revitalizirani i prenamijenjeni napušteni i slabo korišteni prostori i zgrade u skladu s načelima KG	M.2.1.2 Povezivanje različitih tipova elemenata ZI u sustav zelene infrastrukture	A.2.1.1.10 Uspostava i uređenje parka za pse
		A.2.1.1.11 Uspostava urbanih voćnjaka
		A.2.1.1.12 Uspostava urbanih vrtova
		A.2.1.1.13 Formiranje kišnih vrtova
		A.2.1.1.14 Uspostava (izgradnja) zelenih krovova i fasada
		A.2.1.1.15 Uspostava zaštitnog zelenila u proizvodnim zonama
		A.2.1.1.16 Afirmacija potoka Kosteljina - uređenje obala potoka unutar urbanog područja (s izgradnjom pješačkih mostova)
		A.2.1.1.17 Uređenje površina oko ribnjaka Gorica
		A.2.1.1.18 Uređenje i sadnja drvoreda te ozelenjivanje cestovnih prometnica
		A.2.1.1.19 Uspostava zelene biciklističke infrastrukture (biciklistička staza Pregrada-Krapinske Toplice-Zabok)
		A.2.1.1.20 Uređenje planinarskih puteva/staza te tematskih staza
		A.2.1.1.21 Uspostava rekreacijskog parka (teretana na otvorenom)
		A.2.1.1.22 Postavljanje zelenih ulaza Pregrade
		A.2.1.2.1 Realizacija koncepta prostorne organizacije, funkcionalnosti i strukture
		A.2.2.1.1 Rekonstrukcija, dogradnja i reprogram industrijskog kompleksa EMKA (mješovita namjena)
		A.2.2.1.2 Kružna obnova i reprogramiranje slabo iskorištenih prostora i zgrada u javnom vlasništvu
		A.2.2.1.3 Obnova kinodvorane
		A.2.2.1.4 Zelena obnova Glazbene škole Pregrada
		A.2.2.1.5 Energetska obnova zgrada u javnom vlasništvu
		A.2.2.1.6 Energetska obnova stambenih i ostalih objekata u privatnom vlasništvu
		A.2.2.1.7 Poticati korištenje kulturne baštine, identiteta i tradicijske vrijednosti kao razvojni resurs
M.2.2.1 Kružna obnova i reprogramiranje korištenih prostora i zgrada te gradnja novih zgrada u skladu s KG		A.2.2.1.8 Izgradnja žičare i Centra za posjetitelje (turistička zona)
		A.2.2.1.9 Obnova, sanacija i vrednovanje povijesnih zidina Kostel-grada
		A.2.2.1.10 Izgradnja stambeno-poslovnog objekta na prostoru današnje tržnice

			A.2.2.2.1 Urbana preobrazba povijesne jezgre grada Pregrade
M.2.2.2 Urbana sanacija i/ili urbana preobrazba određenih dijelova građevinskog područja			A.2.2.2.2 Urbana preobrazba prostora uz potok Kosteljina u svrhu formiranja rekreacijske zone (izgradnja biološkog bazena s ugostiteljskim objektom, saunama, dječjim igralištem i parkiralištem)
			A.2.2.2.3 Urbana sanacija prostora napuštenog kamenoloma „Pregrada I“ u svrhu formiranja adrenalinskog parka
SC.3 Poboljšanje uvjeta za sustavno planiranje i upravljanje razvojem zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja	PC.3.1 Implementirana zelena infrastruktura i kružnog gospodarenje u sektorske alate upravljanja Gradom	M.3.1.1 Jačanje mjera zelene urbane obnove unutar prostorno-planske i strateške dokumentacije	A.3.1.1.1 Uspostava ZI i KG u Prostornom planu uređenja Grada Pregrade
			A.3.1.1.2 Uspostava ZI i KG u Urbanističkim planovima uređenja (UPU)
			A.3.1.1.3 Uspostava ZI i KG kod izrade novih i izmjene postojećih studija, provedbenih planova, strategija, akcijskih planova te drugih dokumenata
	PC.3.2 Povećana svijest o održivom razvoju Grada kroz ZI i KG	M.3.1.2 Uspostava sustava za praćenje razvoja zelene urbane obnove	A.3.1.2.1 Uspostavljanje informacijskog sustava prostornih podataka Grada Pregrade
		M.3.2.1 Jačanje kapaciteta predstavnika Grada na temu zelene urbane obnove	A.3.2.1.1 Edukacija predstavnika Grada o planiranju i upravljanju ZI i KG
		M.3.2.2 Informiranje javnosti o temama zelene urbane obnove	A.3.2.2.1 Osvještavanje lokalne zajednice o krajobraznim vrijednostima i potencijalima, mogućnostima i prednostima ZI i KG kroz edukacije i kampanje
			A.3.2.2.2 Radne akcije za očuvanje krajobraznih vrijednosti

Opis aktivnosti/projekata u odnosu na razvojne potrebe te provedba i tijek istih navedena je tablicama u nastavku. Planirane aktivnosti/projekti riješit će razvojne potrebe te će se povezati postojeće i izgraditi će se nove površine ZI, odnosno ostvarit će koncept vizije ZUO prilagođene lokalnim geomorfološkim, krajobraznim i kulturno-povijesnim obilježjima Grada kroz pametnu i učinkovitu upotrebu zemljišta te uz provediva imovinsko-pravna rješenja.

Najvažnija zajednička obilježja svih tipova ZI i KG su javna dostupnost (dostupnost javnim i osobnim prijevozom te dostupnost bez barijera osobama smanjene pokretljivosti) i sigurnost javnih prostora (zaštita od kriminala - preglednost, video nadzor, sustav upozoravanja, rasvjeta, čuvarske službe i slično te sigurno korištenje svih sadržaja).

Tablica 14. Aktivnosti/projekti unutar SC.1 Očuvanje i unapređenje bioraznolikosti na području Grada Pregrade

SC.1 Očuvanje i unapređenje bioraznolikosti na području Grada Pregrade			
<p>Ovaj cilj usmjeren je prema očuvanju i unapređenju biološke komponente zelene infrastrukture kao osnove za njenu otpornost i funkcionalnost. Urbana bioraznolikost bitan je element svakog grada s obzirom na usluge ekosustava koje pruža, a koje su od značaja za što ugodniji život. Usluge ekosustava povezane s urbanom bioraznolikosti su: smanjenje temperature zraka, pročišćavanje zraka, smanjenje buke, omogućavanje rekreacije i odmora te u zadnje vrijeme iznimno je prepoznata i usluga ekosustava koja se odnosi na psihičko zdravlje ljudi. Osim urbane bioraznolikosti, na području Grada i izvan urbane zone bitno je očuvati prirodna staništa kako bi se potaknuo kontinuitet i povezanost staništa za očuvanje vrsta koje se kreću područjem te zbog osiguravanja kvalitetnih stanišnih uvjeta za njihov opstanak. Povezivanje prirodnih dijelova Grada s okolnim predjelima doprinosi očuvanju bioraznolikosti i šireg područja. Također, kako bi se prilagodilo na klimatske promjene i pritiske koji su već prisutni i koji slijede, nužno je očuvati stabilnost ekosustava, što između ostalog uvjetuje stopa bioraznolikosti.</p> <p>Šumski ekosustavi predstavljaju jezgre bioraznolikosti kao jedan od najznačajnijih prirodnih resursa na gradskom području te nude brojne općekorisne funkcije. Prilikom gospodarenja potrebno je uzeti u obzir zahtjeve već ugroženih šumskih staništa, poticati obnovu degradiranih ekosustava te gospodariti sastojinama održivo kako ne bi došlo do dodatnog ugrožavanja njihove vitalnosti.</p>			
PC.1.1 Očuvani prirodni travnjaci i obilježja krajobraza na poljoprivrednim površinama te revitalizirani vodotoci na području Grada			
M.1.1.1 Provedba aktivnosti za očuvanje travnjaka i krajobraznih obilježja sukladno Strateškom planu Zajedničke poljoprivredne politike RH 2023.-2027.			
A.1.1.1.1 Unapređenje travnjačkih staništa			
<p>U svrhu očuvanja postojećih travnjačkih staništa na području Grada potrebna je njihova opširnija inventarizacija, odnosno izrada detaljne karte travnjačkih staništa. Uvid u zastupljenost travnjaka na području Grada poslužiti će kao osnova za kvalitetnije gospodarenje i zaštitu ovog oblika otvorenih prostora, uključujući bolji nadzor i sprječavanje njihove prenamjene u oranice. Osim toga, ublažavanje negativnog utjecaja na bioraznolikost travnjačkih staništa također je moguće postići kroz smanjenje gnojidbe i primjene sredstava za zaštitu bilja i sl. (edukacija poljoprivrednika). Podizanje svijesti o travnjačkim staništima spriječit će njihov daljnji gubitak. Također, potrebna je edukacija poljoprivrednika s ciljem implementacije mjera iz Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike Republike Hrvatske 2023.-2027. godine povezanih s očuvanjem bioraznolikosti.</p>			
Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.1	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Detaljna analiza terena, izrada detaljne karte i postavljanje na internetsku stranice te edukacija poljoprivrednika.
A.1.1.1.2 Očuvanje krajobraznih obilježja poljoprivrednih površina			
<p>Očuvanje postojećih i uspostava novih krajobraznih obilježja obuhvaća sljedeće elemente: šumarak, lokva, jarak, drvored, živice i pojedinačna stabla, koji su zastupljeni na poljoprivrednim površinama Grada Pregrade, sukladno ARKOD bazi</p>			

podataka. Svaki od navedenih elemenata doprinosi zaštiti i kvaliteti poljoprivrednih prostora. Tako npr. živice osim što služe kao ekološki koridori za kretanje vrsta, imaju i pozitivan učinak na poljoprivredu (kontrola štetnika) te doprinosi zaštiti zemljišta od vjetra, pročišćavanje vode te povećanje vizualne dinamike krajobraza, osobito na komasiranim poljoprivrednim površinama. ZPP podupire unapređenje i uspostavu navedenih krajobraznih obilježja (elemenata) kroz financijski okvir mjera.

Na području Grada se mogu provesti sljedeće mjere:

- Identifikacija i zaštita krajobraznih obilježja: Prvi korak je identifikacija karakterističnih krajobraznih obilježja poljoprivrednih područja. To može uključivati prepoznavanje brežuljaka, vinograda, poljskih puteva, tradicionalnih drvenih kuća ili drugih elemenata koji su dio specifičnog krajobraza.
- Planiranje očuvanja krajobraznih obilježja: Nakon identifikacije, važno je razraditi plan zaštite i očuvanja tih krajobraznih obilježja. To se može postići uspostavom smjernica i pravila koja potiču očuvanje i obnavljanje tradicionalnih poljoprivrednih elemenata u Hrvatskom zagorju. Na primjer, može se osigurati ograničenje izgradnje na brežuljcima ili promovirati očuvanje tradicionalnih drvenih kuća.
- Obnova i njegovanje krajobraznih obilježja: Važno je provesti aktivnosti obnove i njegovanja krajobraznih obilježja kako bi se očuvala autentičnost tog područja. To može uključivati obnovu tradicionalnih poljskih puteva, poticanje očuvanja vinograda, podršku za obnovu starih drvenih kuća ili revitalizaciju tradicionalnih poljoprivrednih tehnika.
- Edukacija i angažman zajednice: Kako bi se podigla svijest o važnosti krajobraznih obilježja poljoprivrednih područja, potrebno je provoditi edukativne programe i uključiti lokalnu zajednicu. Organizacija predavanja, radionica i terenskih aktivnosti može pomoći u informiranju građana o važnosti očuvanja tradicionalnog krajolika i poljoprivrede.
- Suradnja s poljoprivrednicima: Ključno je uspostaviti suradnju s poljoprivrednicima koji koriste poljoprivredne površine u Gradu. Oni mogu pružiti vrijedne informacije o tradicionalnim praksama i tehnologijama te sudjelovati u obnovi i očuvanju krajobraznih obilježja. Suradnja s poljoprivrednicima osigurava da se mjere zaštite i obnove prilagođavaju njihovim potrebama i osigurava održivost poljoprivredne proizvodnje.

Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.1	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Detaljna analiza terena, uspostava krajobraznih obilježja kroz mjere ZPP te edukacija poljoprivrednika.
--	------	--	---

M.1.1.2 Revitalizacija vodotoka na području Grada

A.1.1.2.1 Unapređenje stanja vodotoka primjenom rješenja temeljena na prirodi (*Nature-based solutions*)

Uspostavom vegetacijskog (riparijskog) pojasa uz obalu i korito spriječit će se otjecanje hranjiva, ali i polutanata s poljoprivrednih površina, usporiti kretanje plavnih voda te će olakšati kretanje biljnim i životinjskim vrstama u koridoru gradskih vodotoka. Lokacije aktivnosti će se odrediti daljnjom projektnom razradom. Djelomična renaturalizacija vodotoka na području Grada moguća je kroz zamjenu betonskih obaloutvrda, uspostavu prirodnog meandra u izdvojenim dionicama i sl. Realizacija spomenutih aktivnosti doprinijet će smanjenju negativnih posljedica koje su proizašle iz hidroregulacije pregradskih vodotoka. Lokacije aktivnosti će se odrediti se daljnjom projektnom razradom.

Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.1	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Detaljna analiza i određivanje lokacija te izrada odgovarajuće dokumentacije.
--	------	--	--

PC.1.2 Očuvana bioraznolikost šumskih ekosustava te povećana vrijednost njihovih funkcija			
M.1.2.1 Smanjenje direktnih pritisaka na prirodu i poticanje održivog korištenja prirodnih dobara			
A.1.2.1.1 Poticanje šumoposjednika na korištenje poticaja na modernizaciju tehnologija, strojeva, alata i opreme u pridobivanju drva i šumsko uzgojnim radovima			
U razloge ugroženosti šuma, između ostalih, spada neodgovarajuća primjena mehanizacije u iskorištavanju istih. Potrebno je gospodariti šumama održivo i na način da se ne ugrožava njihovo stanje neprimjerenom upotrebom zastarjele mehanizacije prilikom sječe i odvoza sortimenata.			
Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.1	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Priprema odgovarajuće dokumentacije te prijava na mjere iz Strateškog plana ZPP
A.1.2.1.2 Poticanje privatnih šumovlasnika na korištenje poticaja za konverziju degradiranih šumskih sastojina			
Aktivnost je usmjerena na poticanje konverzije degradiranih šuma u privatnom vlasništvu, odnosno šikara i šumskih kultura koje nisu postigle normalni sklop sastojine. Privatne šumovlasnike je potrebno usmjeravati na korištenje poticaja za poboljšanje otpornosti i okolišne vrijednosti šumskog ekosustava, odnosno konverzije degradiranih šumskih sastojina i šumskih kultura.			
Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.1	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Priprema odgovarajuće dokumentacije te prijava na mjere iz Strateškog plana ZPP
A.1.2.1.3 Zaštita Park šume Kunagora			
Kunagoru, kao najznačajniju prirodnu cjelinu koja dominira krajolikom Pregrade, nužno je zaštititi na institucionalnoj razini. Ugrožavanje ovog atraktivnog prirodnog područja predstavlja prijetnju za čitavo područje Pregrade, ali i za budući razvoj. Nužno je aktivno djelovati na uspostavljanju institucionalnog okvira kojim će se Kunagora zaštititi kao značajni krajobraz i time spriječiti njeno uništavanje. Aktivnosti kojima će se, sukladno Zakonu o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19) djelovati u svrhu uspostave značajnog krajobraza Kunagora su: a) Uspostava okvira za institucionalnu suradnju s relevantnim institucijama kao što su Županija, Šumarski fakultet te Hrvatske šume; b) Promocija Kunagore na lokalnoj i županijskoj razini kao važnog lokaliteta za regionalni ekosustav raznim marketinškim i promotivnim alatima; c) Formiranje prijedloga za proglašenjem značajnog krajobraza na području Kunagore u suradnji sa Županijom; d) Aktivno lobiranje pri Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja za stjecanje suglasnosti o proglašenju Značajnog krajobraza Kunagora.			
Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.1, RP.2	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Gradsko vijeće je 2021. godine donijelo Odluku o pokretanju inicijative za proglašenjem Kunagore značajnim krajobrazom te daljnje aktivnosti sukladno zakonodavnom okviru.
M.1.2.2 Gospodarenje šumama sukladno ekološkim zahtjevima vrsta			
A.1.2.2.1 Unapređenje ekološke funkcije šuma			
Kroz postupak javnog savjetovanja za izradu gospodarskih planova za gospodarske jedinice državnih šuma potrebno je unaprijediti ekološki aspekt šuma, stoga u obzir treba uzeti sljedeće: a) Prilikom sječe šuma omogućiti pogodnu strukturu šumskih sastojina, odnosno ostaviti stara stabla s dupljama kako bi se omogućila pogodna staništa za ptice; b) Šumsko-gospodarske radove ne izvoditi u vrijeme gniježđenja zaštićenih vrsta ptica.			
Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.1	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Kod izrade gospodarskih planova uvrstiti ekološke mjere iz ove aktivnosti/projekta.
PC.1.3 Omogućena migracija divljim vrstama na području Grada te praćenje i obogaćivanje pojedinim vrstama			
M.1.3.1 Ublažavanje utjecaja postojećih prometnica na kretanje divljih vrsta			
A.1.3.1.1 Prilagodba prometnog sustava divljim vrstama			
Da bi se zaštitile divlje vrste unutar postojećih prometnih sustava potrebno je: provesti istraživanje o stradanju divljih vrsta na cestama; postaviti prometne znakove (znak upozorenja: životinja na cesti); uspostaviti prolaze za životinje na postojećim prometnicama u Gradu; oformiti online obrazac putem kojeg građani mogu prijaviti stradale vrste na cestama.			
Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.1	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Detaljna analiza i određivanje lokacija, izrada odgovarajuće dokumentacije (online obrazac) te izvedba rješenja (znakovi i prijelazi).

M.1.3.2 Obogaćivanje vrstama postojeću zelenu infrastrukturu			
A.1.3.2.1 Prilagodba košnje travnatih površina na javnim otvorenim prostorima			
Kako je glavna uloga ZI pružanje usluga ekosustava, tj. poboljšanje kvalitete življenja u urbanim sredinama, nužno je imati funkcionalne zelene površine koje će podržati razvoj određenih usluga ekosustava. Bogata bioraznolikost ključ je za poboljšanje kvalitete življenja. To znači da zelene površine trebaju raznovrsnost, odnosno veći broj različitih vrsta, kako biljnih tako i životinjskih. Na javnim zelenim gradskim površinama (parkovi) treba prilagoditi košnju na način da se ostave dijelovi (npr. 10-20%) koji će se kositi jednom, krajem vegetacijske sezone. Na taj će se način osigurati stanište kukcima, ali i ostalim vrstama.			
Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.1	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Detaljna analiza i određivanje lokacija, izrada odgovarajuće dokumentacije te realizacija prema projektnoj dokumentaciji.
A.1.3.2.2 Uspostava kućica za ptice i hotela za kukce			
U dječjem igralištu Kuna-park u Pregradi potrebno je postaviti kućice za ptice te hotele za kukce. Prema preporukama stručnjaka treba odrediti točne lokacije kućica i hotela.			
Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.1, RP.2	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Detaljna analiza i određivanje lokacija, izrada odgovarajuće dokumentacije te realizacija prema projektnoj dokumentaciji.

Tablica 15. Aktivnosti/projekti unutar SC.2 Unapređenje održivosti i kvalitete otvorenih/zelenih prostora i zgrada te posljedično povećanje kvalitete života građana

SC.2 Unapređenje održivosti i kvalitete otvorenih/zelenih prostora i zgrada te posljedično povećanje kvalitete života građana			
Unapređenje održivosti otvorenih zelenih prostora i zgrada u širem smislu podrazumijeva uspostavu ravnoteže između njihove materijalne i nematerijalne vrijednosti te troškova njihove uspostave i održavanja. Osim toga, unapređenje ZI i poboljšanje energetske učinkovitosti zgrada doprinosi borbi protiv klimatskih promjena i to kroz: izravno ublažavanje njihovih posljedica (održiva odvodnja i smanjenje efekta toplinskih otoka) te smanjenje potrebe za resursima koji doprinose globalnom zatopljenju. Povećanje kvalitete otvorenih/zelenih prostora i zgrada dovest će do unapređenja njihovih dobrobiti, što se u kontekstu ovog cilja osobito odnosi na njihovu društvenu, ekonomsku i urbano-morfološku funkciju. S obzirom da predmet ovog cilja u prvom redu čine prostori i građevine koje možemo smatrati dijelom neposrednog čovjekovog okoliša: gradski parkovi, javni prostori, koridori vodotoka i dr., aktivacija i poboljšanje njihovih funkcija ima potencijalno velik utjecaj na povećanje kvalitete života gradskog stanovništva.			
PC.2.1 Unaprijeđena, raširena, povezana i lako dostupna zelena infrastruktura te povećani i unaprijeđeni turistički te sportsko- rekreacijski kapaciteti			
M.2.1.1 Provedba projekata razvoja zelene infrastrukture kojom se jača otpornost urbanih područja na posljedice klimatskih promjena			
A.2.1.1.1 Mapiranje građevina i prostora Grada Pregrade u svrhu određivanja potencijala primjene zelene infrastrukture			
Aktivnost obuhvaća mapiranje građevina i prostora na području Grada u svrhu određivanja potencijala primjene zelene infrastrukture na istima.			
Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.2, RP.3, RP.4, RP.5, RP.6, RP.7, RP.15	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Prikupljanje podataka na terenu te izrada kartografskih prikaza.
A.2.1.1.2 Uređenje parkova na području Grada			
Aktivnost obuhvaća uređenje parkova na području Grada. Parkovi čine osnovu zelene mreže pri čemu nose visok društveni i urbano-morfološki značaj, kao i važnu ulogu u regulaciji lokalne mikroklimе. Aktivnost podrazumijeva sveobuhvatnu obnovu navedenih prostora uz unošenje novih sadržaja koji su kompatibilni s njihovim kulturno-povijesnim obilježjima. Cilj aktivnosti je poboljšanje i obnova parkova kako bi se stvorili kvalitetni zeleni prostori koji zadovoljavaju potrebe građana. Ključni aspekti su sljedeći:			

- Inventarizacija postojećih parkova: Prvi korak je provesti inventarizaciju postojećih parkova na području Grada Pregrade. To uključuje pregledavanje i dokumentiranje trenutnog stanja parkova, uključujući površinu, vegetaciju, infrastrukturu, rekreacijske sadržaje i druge karakteristike.
- Analiza potreba i interesa građana: Važno je provesti istraživanje kako bi se utvrdile potrebe i interesi građana vezani uz parkove. Ankete, fokusne skupine ili javne konzultacije mogu se koristiti kako bi se prikupili prijedlozi, želje i ideje stanovnika Grada Pregrade o tome što bi trebali sadržavati uređeni parkovi.
- Planiranje i dizajn: Na temelju inventarizacije i analize potreba, izrađuje se plan za uređenje parkova. To uključuje odabir prikladnih sadržaja i aktivnosti koje će parkovi pružiti, kao što su dječja igrališta, sportski tereni, rekreacijske staze, prostori za odmor, prostori za piknik i slično. Također se provodi dizajn parkova koji uključuje uređenje zelenih površina, odabir biljaka, postavljanje klupa, osvjjetljenje i druge elemente.
- Održiva i ekološki osviještena rješenja: U procesu uređenja parkova, naglasak se stavlja na održivost i ekološku osviještenost. To uključuje primjenu principa održivog upravljanja vodom, korištenje ekološki prihvatljivih materijala, odabir biljnih vrsta koje su otporne na sušu i koje potiču bioraznolikost, kao i uključivanje mjera energetske učinkovitosti u osvjjetljenje i infrastrukturu parkova.
- Rekreacijske aktivnosti i događanja: Uređeni parkovi mogu biti prostor za razne rekreacijske aktivnosti i događanja. Organizacija sportskih turnira, koncerata, kulturnih manifestacija, radionica ili drugih događanja u parkovima promiče društvenu povezanost i zajedničko korištenje tih prostora.
- Održavanje i upravljanje: Važan aspekt aktivnosti je osiguranje redovitog održavanja i upravljanja parkovima. To uključuje koordinaciju između relevantnih gradskih službi i poduzeća, održavanje zelenih površina, čišćenje, redovito održavanje opreme i infrastrukture te osiguranje sigurnosti parkova.

Uređeni parkovi pružaju prostor za rekreaciju, odmor i druženje te doprinose poboljšanju kvalitete života i ljepoti urbanih područja.

Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.1, RP.2, RP.3, RP.5, RP.6, RP.15	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Priprema projektne dokumentacije (idejni, glavni, izvedbeni projekt) i ishođenje odgovarajućih dozvola te realizacija prema projektnoj dokumentaciji.
--	-------------------------------------	---	---

A.2.1.1.3 Uspostava i uređenje pješačkih staza i zona

Projektom sanacije i dogradnje nogostupa poboljšat će se prije svega sigurnost pješaka u prometu, dok će se ujedno poboljšati i kvaliteta pješačkog prometa. Sigurnost prometa je primarna zadaća svih dionika u prometu, a osiguravanjem odgovarajuće infrastrukture Grad će se pobrinuti da se sve vrste prometa sigurno i bez poteškoća odvijaju. Sanacija dotrajalih nogostupa te dogradnja novih utjecat će na poboljšanje i rekreaciju građana budući da se isti mogu iskoristiti za šetnje gradom ili trčanje. Nadalje postavljanjem nove signalizacije i novih pješačkih prijelaza poboljšat će se povezanost prometa u Pregradi. Daljnjom razradom projektne ideje odredit će se lokacije uspostava i uređenja pješačkih staza i zona.

Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.2, RP.3, RP.6	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Priprema projektne dokumentacije (idejni, glavni, izvedbeni projekt) i ishođenje odgovarajućih dozvola te realizacija prema projektnoj dokumentaciji.
--	------------------	---	---

A.2.1.1.4 Uređenje dječjih igrališta

Nakon uređenja dječjeg igrališta Kunapark koje je u potpunosti obnovljeno i uređeno novim spravama, Grad će nastaviti s uređenjem drugih igrališta u Gradu sukladno potrebama. Lokacije dječjih igrališta će se naknadno utvrditi temeljem pripremljenog plana uređenja i mogućnosti financiranja, a sve kako bi se djeci omogućili uvjeti i prostor na kojem će moći kvalitetno i sigurno razvijati svoje društvene i sportske vještine i sposobnosti. Aktivnost je usmjerena na uspostavu novih i obnovu postojećih dječjih igrališta i to na način da se kroz njih omoguće optimalni uvjeti za psiho-motorički razvoj djece te boravak i socijalizaciju njihove pratnje.

Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.2, RP.3, RP.5	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Priprema projektne dokumentacije (idejni, glavni, izvedbeni projekt) i ishođenje odgovarajućih dozvola te realizacija prema projektnoj dokumentaciji.
--	------------------	---	---

A.2.1.1.5 Uređenje školskih dvorišta

Aktivnost je usmjerena na unaprjeđenje školskih dvorišta i razvoj školskih vrtova u sklopu odgojno-obrazovnih ustanova. Izloženost zelenim površinama ublažava simptome poremećaja hiperaktivnosti i deficita pažnje te dovodi do unaprjeđenja kognitivnog razvoja osnovnoškolaca, čime se izravno doprinosi osnovnoj funkciji odgojno-obrazovnih institucija. Osim toga, praktičan rad u školskom vrtu nudi priliku za neposrednu edukaciju učenika o botanici i uzgoju biljnih vrsta. Aktivnost se odnosi na sva školska dvorišta.

Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.1, RP.2, RP.3, RP.5	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Priprema projektne dokumentacije i ishođenje odgovarajućih dozvola te realizacija prema projektnoj dokumentaciji.
--	------------------------	---	---

A.2.1.1.6 Uređenje okoliša javnih ustanova i društvenih domova

Uslijed nedostatka javnih otvorenih prostora, okoliš društvenih domova i javnih ustanova ubraja se u javne sadržaje koji omogućuju boravak i socijalizaciju lokalnog stanovništva. Aktivnost obuhvaća njihovo unaprjeđenje, odnosno krajobraznu artikulaciju uz unošenje novih sadržaja namijenjenih boravku i rekreaciji. Aktivnost se odnosi na sva društvene domove i javne ustanove u Pregradi i u prigradskim naseljima. Cilj je poboljšanje kvalitete okoliša javnih ustanova i društvenih domova te stvaranje ugodnih i ekološki prihvatljivih prostora za korisnike. Ključni aspekti aktivnosti su:

- Inventarizacija okoliša: Prvi korak je provesti inventarizaciju okoliša javnih ustanova i društvenih domova na području Grada Pregrade. To uključuje pregledavanje postojećeg stanja, analizu zelenih površina, vegetacije, infrastrukture, parkirališta, dječjih igrališta i drugih elemenata okoliša.
- Analiza potreba korisnika: Važno je provesti istraživanje kako bi se utvrdile potrebe korisnika javnih ustanova i društvenih domova u vezi s uređenjem okoliša. To može uključivati anketiranje korisnika, savjetovanja ili fokusne skupine kako bi se saznalo što bi poboljšalo njihovo iskustvo i udobnost korištenja tih prostora.
- Planiranje i dizajn: Na temelju inventarizacije i analize potreba, izrađuje se plan za uređenje okoliša. To može uključivati uređenje zelenih površina, sadnju biljaka, izgradnju šetnica, stvaranje prostora za odmor i rekreaciju, postavljanje klupa i sedala te osvjetljenje. Dizajn se prilagođava specifičnim potrebama i svrhama svake javne ustanove ili društvenog doma.
- Održiva rješenja: Uređenje okoliša javnih ustanova i društvenih domova uključuje primjenu održivih praksi i tehnika. To može uključivati korištenje ekološki prihvatljivih materijala, primjenu principa održivog upravljanja vodom, odabir biljnih vrsta koje su prilagođene lokalnom okruženju i promicanje bioraznolikosti. Također se može razmotriti korištenje OIE za osvjetljenje i druge potrebe infrastrukture.
- Održavanje i upravljanje: Važno je osigurati redovito održavanje i upravljanje uređenim okolišem javnih ustanova i društvenih domova. To uključuje koordinaciju između odgovornih službi za održavanje zelenih površina, čišćenje, redovito održavanje opreme i infrastrukture te osiguranje sigurnosti prostora.

Uređeni okoliši pružaju korisnicima ugodne i sigurne prostore za rekreaciju, odmor i druženje te doprinose kvaliteti života zajednice.

Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.1, RP.2, RP.3, RP.5	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Priprema projektne dokumentacije i ishođenje odgovarajućih dozvola te realizacija prema projektnoj dokumentaciji.
--	------------------------	---	---

A.2.1.1.7 Uređenje okoliša sakralnih objekata i groblja te spomen obilježja

Uz okoliš društvenih domova, sakralni objekti čine važan prostor socijalizacije lokalnog stanovništva. Osim toga, oni nose izvjestan duhovni značaj među pripadnicima vjerskih zajednica, ali i kulturnu vrijednost koja je često valorizirana na razini RH. Pored svoje temeljne funkcije, gradska groblja nose važnu memorijalnu i kulturno simboličku vrijednost. Cilj aktivnosti je provođenje sustavnog unaprjeđenja neposrednog okoliša sakralnih objekata i groblja te spomen obilježja na području Grada Pregrade.

Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.2, RP.3, RP.5	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Priprema projektne dokumentacije i ishođenje odgovarajućih dozvola te realizacija prema projektnoj dokumentaciji.
--	------------------	---	---

A.2.1.1.8 Uređenje okoliša poslovnih zgrada i kompleksa

Aktivnost uključuje uređenje vanjskog prostora poslovnih zgrada i kompleksa. Ovi prostori nude mogućnost za boravak zaposlenika na otvorenom. Osim toga, zelenilo može doprinijeti regulaciji mikroklimе te ostvariti pozitivan psihološki

učinak na stanovništvo. Cilj ove aktivnosti je sustavno unapređenje navedenih prostora, što uključuje formiranje kompatibilnog prostornog sadržaja.

Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.2, RP.3, RP.5	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Priprema projektne dokumentacije i ishođenje odgovarajućih dozvola te realizacija prema projektnoj dokumentaciji.
--	------------------	---	---

A.2.1.1.9 Uređenje parkova susjedstva

Parkovi susjedstva obuhvaćaju manje parkovne površine smještene unutar zona stambene namjene. Ovaj oblik otvorenih/zelenih prostora ima visok značaj za aktivan život, druženje i identitet lokalne zajednice, zbog čega je nužno voditi računa o njegovoj kvaliteti i dostupnosti na razini Grada. Aktivnost je usmjerena na sustavno unapređenje i proširenje sadržaja ovog tipa otvorenih prostora u skladu s definiranim namjenom i potrebama lokalne zajednice. Lokacije parkova susjedstva će se naknadno odrediti.

Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.1, RP.2, RP.3, RP.5, RP.8, RP.14	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Detaljna analiza zone obuhvata i određivanje lokacija, definiranje projektnog zadatka, priprema projektne dokumentacije i ishođenje odgovarajućih dozvola te realizacija prema projektnoj dokumentaciji.
--	-------------------------------------	---	--

A.2.1.1.10 Uspostava i uređenje parka za pse

Aktivnost je usmjerena na uspostavu i uređenje parka za pse na području Pregrade. Lokacija će se odrediti daljnjom projektnom razradom. Obuhvaća izgradnju kompaktnih hodnih površina i sadnju stablašica. Parkovi za pse su sigurni prostori te mjesta za istrčavanje i socijalizaciju pasa bez povodca.

Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.2, RP.3, RP.5	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Priprema projektne dokumentacije i ishođenje odgovarajućih dozvola te realizacija prema projektnoj dokumentaciji.
--	------------------	---	---

A.2.1.1.11 Uspostava urbanih voćnjaka

Predmet aktivnosti je uspostava urbanog voćnjaka na području Pregrade. Urbani voćnjak je javni park čiju dendrofloru čine jestive vrste voća, koje osim privlačnog cvata i opskrbe hranom pružaju priliku za edukaciju gradskog stanovništva. Za razliku od urbanih vrtova, održavanje voćki i parka u cjelini se nalazi u nadležnosti Grada i gradskih poduzeća. Lokacije će se odrediti daljnjom projektnom razradom.

Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.1, RP.2, RP.3, RP.5	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Priprema projektne dokumentacije i ishođenje odgovarajućih dozvola te realizacija prema projektnoj dokumentaciji.
--	------------------------	---	---

A.2.1.1.12 Uspostava urbanih vrtova

Aktivnost je usmjerena na formiranje komunalnog/urbanog vrta za potrebe stanovništva koje nema pristup vlastitim uzgojnim površinama. Komunalni vrtovi omogućuju uzgoj vlastite hrane te pružaju mogućnost za rekreaciju njihovih korisnika. Aktivnost uključuje formiranje kontaktne zone koja stvara vizualnu i strukturnu barijeru u odnosu na vanjski prostor. Lokacija urbanih vrtova će se utvrditi daljnjom razradom projektne ideje.

Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.1, RP.2, RP.3, RP.5	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Priprema projektne dokumentacije i ishođenje odgovarajućih dozvola te realizacija prema projektnoj dokumentaciji.
--	------------------------	---	---

A.2.1.1.13 Formiranje kišnih vrtova

Aktivnost je usmjerena na formiranje kišnih vrtova na području Grada. Osnovna namjena kišnih vrtova je djelomično rasterećenje kanalizacijskog sustava za vrijeme intenzivnih oborina, što se postiže njihovom akumulacijom i postepenom infiltracijom u neposredno tlo. Osim toga, kišni vrtovi pozitivno doprinose ambijentalnoj vrijednosti prostora te njegovoj mikroklimatskoj i ekološkoj funkciji. Lokacije će se odrediti daljnjom projektnom razradom.

Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.2	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Priprema projektne dokumentacije i ishođenje odgovarajućih dozvola te realizacija prema projektnoj dokumentaciji.
--	------	---	---

A.2.1.1.14 Uspostava (izgradnja) zelenih krovova i fasada			
Zeleni krovovi i fasade snažno doprinose toplinskoj regulaciji građevina i neposrednog prostora, uklanjanju polutanata iz zraka i smanjenju pritiska na sustav oborinske odvodnje. Osim toga, oni su pogodno rješenje za ozelenjivanje unutar gusto izgrađenih prostora, s ograničenom mogućnošću za razvoj zelene infrastrukture.			
Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.1, RP.2, RP.8, RP.14	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Detaljna analiza zone obuhvata i određivanje lokacija, definiranje projektnog zadatka, priprema projektne dokumentacije i ishođenje odgovarajućih dozvola te realizacija prema projektnoj dokumentaciji.
A.2.1.1.15 Uspostava zaštitnog zelenila u proizvodnim zonama			
Aktivnost obuhvaća uspostavu zaštitnog zelenila uz proizvodna i industrijska postrojenja. Zaštitno zelenilo omogućuje zaklanjanje nepoželjnih vizura te izvjesnu razinu zaštite od buke, prašine i drugih štetnih utjecaja. Zaštitni pojas se formira linearno raspoređenim živicama, drvoredima te montažnim konstrukcijama s penjačicama.			
Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.1, RP.2, RP.8	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Detaljna analiza zone obuhvata i određivanje lokacija, definiranje projektnog zadatka, priprema projektne dokumentacije i ishođenje odgovarajućih dozvola te realizacija prema projektnoj dokumentaciji.
A.2.1.1.16 Afirmacija potoka Kosteljina - uređenje obala potoka unutar urbanog područja (s izgradnjom pješačkih mostova)			
Afirmacija potoka Kosteljina u naselju Pregrada skreće pozornost na slabo prepoznatu područja istočno od glavne gradske prometnice, s obje strane potoka. Očuvana priroda Pregrade i opuštena atmosfera malog grada, dodatno je naglašena smirenim tokom potoka Kosteljina, koji je gotovo nevidljiv na slici Pregrade, a ima potencijal prostorno-programskog atraktora. Uz postojeću infrastrukturu nekolicine pješačkih i kolnih mostova, potrebno je osigurati kontakte sa suprotnom obalom dodatnim pješačkim mostovima i formirati promenu prema središtu Pregrade.			
Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.2, RP.3, RP.4, RP.5, RP.7	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Definiranje projektnog zadatka, priprema projektne dokumentacije (idejni, glavni, izvedbeni projekt) i ishođenje odgovarajućih dozvola te realizacija prema projektnoj dokumentaciji.
A.2.1.1.17 Uređenje površina oko ribnjaka Gorica			
Ribnjaci u pravilu koriste za funkciju sportskog ribolova, čime značajno doprinose sportsko-rekreacijskom kapacitetu na razini Grada. Aktivnost je usmjerena na provođenje krajobrazne intervencije u svrhu proširenja navedene funkcije, ali i aktivacije dodatnih potencijala ovog oblika otvorenih prostora.			
Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.1, RP.2, RP.3, RP.4, RP.5, RP.7	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Definiranje projektnog zadatka, priprema projektne dokumentacije (idejni, glavni, izvedbeni projekt) i ishođenje odgovarajućih dozvola te realizacija prema projektnoj dokumentaciji.
A.2.1.1.18 Uređenje i sadnja drvoreda te ozelenjivanje cestovnih prometnica			
Cilj aktivnosti je uspostava linearnog zelenila u koridoru cestovnih prometnica. Ovaj element zelene infrastrukture nosi višestruku prostornu dobrobit koja je osobito izražena unutar središta urbanog naselja. Osim drvoreda, aktivnost uključuje uspostavu živica te različitih oblika parterne sadnje koji doprinose njegovoj estetskoj i ekološkoj funkciji. Realizaciji aktivnosti prethodi analiza potencijala i ograničenja za njihovu uspostavu na gradskoj razini te određivanje drvorednih vrsta te stabala i grmova koji će se zasaditi.			
Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.1, RP.2, RP.6	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Definiranje projektnog zadatka, priprema projektne dokumentacije te realizacija prema projektnoj dokumentaciji.

A.2.1.1.19 Uspostava zelene biciklističke infrastrukture (biciklistička staza Pregrada-Krapinske Toplice-Zabok)

Na području Grada Pregrade nedostaje odgovarajuće biciklističke infrastrukture koja bi građanima Pregrade omogućila kvalitetnije i sigurnije prometovanje Gradom. U tom kontekstu gradi se biciklistička staze od Pregrade preko Krapinskih toplica do Zaboka uz potok Kosteljinu koja će utjecati na podizanje razine kvalitete biciklističkog prometa. Projekt izgradnje biciklističke staze na relaciji Pregrada - Krapinske toplice - Zabok predviđen je sklopljenim Sporazumom o izgradnji biciklističke staze uz vodotokove Kosteljine, Horvatske, Krapine i Krapinice. Okvirna duljina biciklističke staze po pojedinim područjima iznosila bi 7 km na području Pregrade, 7,5 kilometara na području Zaboka i 11 kilometara na području Krapinskih Toplica. Uz samu biciklističku stazu planirana je izgradnja i uređenje SMART biciklističkih odmorišta, koja se sastoje od nadstrešnice, klupe za odmaranje, info panoa, „pametne klupe“ s mogućnošću punjenja mobitela i tableta preko solarnog panela, odnosno akumulatora, kutije sa sigurnosnom bravicom i alata za popravak bicikala, rezervnih zračnica te kompleta prve pomoći, servisnog stalka s integriranom pumpom te stalaka za parkiranje bicikala. Realizacijom navedenog projekta ostvarit će se značajan napredak u području rekreacijske infrastrukture za građane Pregrade što će doprinijeti poboljšanju kvalitete života i zdravlja građana dok će se ujedno osigurati kvalitetna infrastruktura za razvoj cikloturizma na području Pregrade i poboljšati povezanost s drugim gradovima u Županiji. Aktivnost/projekt se odnosi i na druge dionice biciklističkih staza koje će se naknadno odrediti.

Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.2, RP.7	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Izvedba radova i ozelenjivanje prema projektnoj dokumentaciji. Određivanje novih lokacija biciklističkih staza, izrada projektne dokumentacije te izvedba radova prema istoj.
--	------------	---	--

A.2.1.1.20 Uređenje planinarskih puteva/staza te tematskih staza

Kako bi posjetitelji Pregrade u potpunosti iskusili rekreativni potencijal Grada, ovim će se projektom urediti poučno-zabavne pješačke i planinarske staze na čitavom području Grada Pregrade. Zanimljive i turistički atraktivne lokalitete kao što su Dubrava, Gorica, Centar Pregrade (crkva, muzej), Sv. Lenart, planinarski dom na Kunagori, Kostel-grad te sv. Emerik (župni dvor, kapela) koji se nalaze na nevelikoj međusobnoj udaljenosti i lako su savladivi, pješice ili biciklom. U sklopu projekta staze će se obnoviti te postaviti poučne table s informacijama i naznakama koliko vremena treba do pojedine destinacije te klupama za odmor posjetitelja. Također, postoji mogućnost razvoja i aplikacije za praćenje s QR kodovima na informativnim tablama.

Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.2, RP.7	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Priprema projektne dokumentacije te realizacija prema projektnoj dokumentaciji.
--	------------	---	---

A.2.1.1.21 Uspostava rekreacijskog parka (teretana na otvorenom)

Projektom je planirana uspostava rekreacijskog parka (teretana na otvorenom). Kako bi se dodatno motiviralo obitelji s djecom te pojedince na provođenje slobodnog vremena vani, na otvorenom, u svako doba, formirat će se set opreme koji potiče na kretanje i socijalizaciju te djeluje kao poticajni okolišni čimbenik za rano usvajanje zdravih stilova života. Lokacija će se odrediti daljnjom projektnom razradom.

Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.2, RP.7	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Definiranje projektnog zadatka, priprema projektne dokumentacije i ishođenje odgovarajućih dozvola te realizacija prema projektnoj dokumentaciji.
--	------------	---	---

A.2.1.1.22 Postavljanje zelenih ulaza Pregrade

Predmet aktivnosti je označavanje ulaza u Grad Pregradu na najznačajnijim cestovnim pravcima (pločama, instalacijama ili krajobraznim uređenjem), čime bi se doprinijelo razvoju prostornog identiteta i prepoznatljivosti Grada. Lokacije će se odrediti daljnjom projektnom razradom.

Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.2	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Detaljna analiza zone obuhvata i određivanje lokacija, definiranje projektnog zadatka, priprema projektne dokumentacije i ishođenje odgovarajućih dozvola te realizacija prema projektnoj dokumentaciji
--	------	---	---

M.2.1.2 Povezivanje različitih tipova elemenata ZI u sustav zelene infrastrukture

A.2.1.2.1 Realizacija koncepta prostorne organizacije, funkcionalnosti i strukture

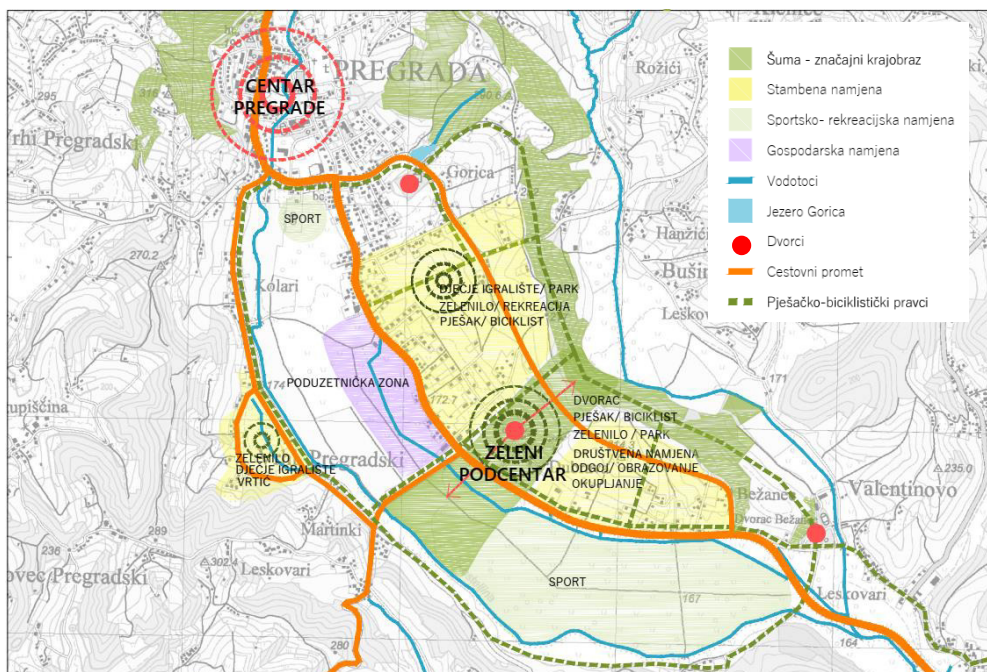
Neophodno je omogućiti daljnji razvoj naselja Pregrada, prvenstveno funkcije stanovanja i drugih popratnih sadržaja. Sagledavajući sve analizirane aspekte, prvenstveno prometnu mrežu i izgradnju, akceptirajući reljef, zelenilo, karakter i sliku prostora, zelenilo se nametnulo kao neizbježan element u daljnjem planiranju prostora. Kroz sveprisutne zelene površine, čita se karakter urednog i pitomog krajolika te je to tema koju je potrebno prožeti i zadržati u prostoru. Koncept prostorne organizacije, funkcionalnosti i strukture, ogleda se u prožimanju zelenila i pješačkih staza kroz stambene dijelove naselja do točaka od interesa uz jasnu i optimalnu organizaciju komunikacija (pješačak, biciklist, cestovni promet) = urbana zelena mreža = prepoznatljiv, miran i jedinstven prostor za život. Uz određivanje jasnog zelenog poteza od planirane zone sporta kroz zonu 2 te spoj s postojećim visokim zelenilom/šumom, umanjio bi se utjecaj poduzetničke zone i planirane solarne elektrane na naselje i buduću zonu sporta.

Koncept zona 1 i 2:

- raspršivanje sadržaja – novi podcentri: društveni sadržaji i zelenilo
- povezivanje planirane zone sporta (južno od zone 2) kroz zonu 2 prema obodnoj šumi
- nadogradnja prometne mreže – povezivanje zone 1 i 2 novom sabirnom prometnicom kroz centralni dio obuhvata kako bi se odteretio promet te smanjio broj izlaza i raskršća prema ulici Janka Leskovara.

Koncept zone 3:

- proširenje građevinskog područja naselja na središnje područje obuhvata
- nadogradnja prometne mreže – opskrba novog građevinskog područja naselja infrastrukturom
- obogaćivanje sadržajima: prostori okupljanja, odmora i zelenilo.

Slika 63. Koncept uređenja prostora naselja Pregrada

Izvor: Program za izradu III. Izmjena i dopuna PPUG Pregrada

Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.2, RP.3, RP.4, RP.5, RP.6, RP.7, RP.8, RP.13, RP.14, RP.15	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa, izrada snimaka postojećeg stanja, definiranje projektnog zadatka, izmjene i dopune/izrada nove prostorno-planske dokumentacije, priprema projektne dokumentacije (idejni, glavni, izvedbeni projekt) i ishođenje
--	---	---	---

			odgovarajućih dozvola te realizacija prema projektnoj dokumentaciji.
PC.2.2 Izgrađeni novi prostori i zgrade te revitalizirani i prenamijenjeni napušteni i slabo korišteni prostori i zgrade u skladu s načelima KG			
M.2.2.1 Kružna obnova i reprogramiranje korištenih prostora i zgrada te gradnja novih zgrada u skladu s KG			
A.2.2.1.1 Rekonstrukcija, dogradnja i reprogram industrijskog kompleksa EMKA (mješovita namjena)			
Projekt obuhvaća aktivnosti rekonstrukcije, dogradnje i reprograma industrijskog kompleksa EMKA (mješovita namjena) kako je opisano u poglavlju 7. Prostorna cjelina industrijskog kompleksa EMKA u kontaktnoj je zoni s povijesnom jezgrom. Veličina parcele, položaj i postojeći objekti omogućavaju vlasniku integralan prostorno-programski pristup koji će investitoru opravdati ulaganja i očekivanja, gradskoj upravi će pomoći konsolidirati područje u prostornom i društvenom smislu, a zainteresiranim dionicima pružiti zadovoljenje potreba i realizaciju poslovnih potencijala.			
Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.12, RP.14, RP.15	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa, izrada snimaka postojećeg stanja, definiranje projektnog zadatka, izmjene i dopune/izrada nove prostorno-planske dokumentacije, priprema projektne dokumentacije (idejni, glavni, izvedbeni projekt) i ishođenje odgovarajućih dozvola te realizacija prema projektnoj dokumentaciji.
A.2.2.1.2 Kružna obnova i reprogramiranje slabo iskorištenih prostora i zgrada u javnom vlasništvu			
<p>Potiče se kružna obnova i reprogramiranje korištenih prostora i zgrada, pogotovo onih zapuštenih te nedovoljno ili neadekvatno korištenih, a radi produljenja trajnosti, smanjenja troškova održavanja, bolje iskoristivosti prostora i održivosti. Za navedeno su posebno pogodne zgrade javne i društvene namjene te općenito objekti u javnom vlasništvu, zbog lakše provedbe, no isto je potrebno sustavno poticati obnovu privatnih nekretnina kako bi se omogućio cjeloviti razvitak područja. Aktivnost se odnosi na inventarizaciju slabo iskorištenih prostora i zgrada u javnom vlasništvu, u smislu prostora i zgrada koji nisu napušteni, ali su zapušteni, nedovoljno ili neadekvatno korišteni te njihovi potencijali iz različitih razloga nisu do kraja ostvareni. Nakon inventarizacije i vrednovanja takvih prostora i zgrada potrebno je napraviti projekt njihove revitalizacije i obnove, prema potrebi uz pronalaženje nove i održive namjene i prema načelima KG. Navedena aktivnost se odnosi i na kružnu obnovu i reprogramiranje kompleksa Šavrić s pripadajućim vanjskim prostorom.</p> <p>Ova aktivnost ima za cilj maksimalno iskoristiti postojeću infrastrukturu i resurse kako bi se potaknuo društveni i gospodarski razvoj i poboljšala kvaliteta života stanovnika. Primjeri namjene obnovljenih prostora i zgrada u okviru ove aktivnosti, fokusirane na društvenu namjenu, mogu uključivati:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slabo korištene zgrade mogu biti prenamijenjene u društvene centre koji će pružati prostor za organiziranje različitih aktivnosti i događanja za lokalnu zajednicu. To može uključivati društvene klubove, prostorije za radionice ili edukaciju, kao i prostor za udruge ili neprofitne organizacije. • Napuštene zgrade mogu se obnoviti i pretvoriti u kulturne centre koji će promicati umjetnost, glazbu, kazalište i slične kulturne aktivnosti. To može uključivati izložbene galerije, kazališne dvorane, glazbene studije ili prostorije za probu. • Stvaranje prostora za socijalne usluge: Slabo iskorištene zgrade mogu se prenamijeniti u prostorije za socijalne usluge, kao što su domovi za starije i nemoćne, centri za rehabilitaciju, centri za pružanje usluga mentalnog zdravlja ili prostorije za pružanje socijalne pomoći. • Obnova zgrada za sportske i rekreacijske svrhe: Napušteni objekti mogu se pretvoriti u sportske centre, dvorane za vježbanje ili rekreacijske centre koji će promicati tjelesnu aktivnost i zdrav stil života u zajednici. 			

Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.2, RP.3, RP.5, RP.7, RP.12, RP.14	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa, izrada snimaka postojećeg stanja i provjere statike konstrukcije, izrada dokumentacije vrednovanja postojećih zgrada, definiranje projektnog zadatka, izmjene i dopune/izrada nove prostorno-planske dokumentacije, priprema projektne dokumentacije (idejni, glavni, izvedbeni projekt) i ishođenje odgovarajućih dozvola te realizacija prema projektnoj dokumentaciji.
A.2.2.1.3 Obnova kinodvorane			
Predmet projekta je rekonstrukcija i prenamjena kina u Kulturni centar u Pregradi koji će postati novo žarište kulture, ali i centralno mjesto susreta i događanja za cijelu lokalnu zajednicu. Jednostavnim intervencijama u glavnoj dvorani postojeće zgrade omogućit će se održavanje raznovrsnih kulturnih događanja. U sklopu Kulturnog centra nalazit će se površinom manji fleksibilni prostori za potrebe okupljanja manjeg kapaciteta ljudi. Na predmetnoj čestici nalazi se postojeća zgrada koja udomi prostore kina, trgovine tekstila, uredskih prostora, poljoprivredne apoteke, ugostiteljskog objekta i nekoliko spremišta. Predmet ovog projekta su prostori postojećeg kina zajedno s vanjskim prostorom koji se namjenski i krajobrazno preuređuje u multifunkcionalni prostor Kulturnog centra Pregrada. Predmetna zgrada nalazi se u samom centru grada Pregrade u Ulici Stjepana Radića 12, Pregrada, na k.č.br. 467, k.o. Pregrada (zemljišnoknjižne oznake 931/14 k.o. Pregrada). Građevinska bruto površina kinodvorane (obuhvat rekonstrukcije) iznosi 586,60 m².			
Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.5, RP.7, RP.12, RP.14	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Ishođenje odgovarajućih dozvola te realizacija prema projektnoj dokumentaciji.
A.2.2.1.4 Zelena obnova Glazbene škole Pregrada			
Projektom je planirana dogradnja i energetska obnova zgrade Glazbene škole Pregrada. Predmetni projekt uključuje radove na uspostavi zelenog krova i fasade, hortikulturno uređenje autohtonim biljem, obnovljive izvore energije te omogućavanje pristupa zgradi osobama s invaliditetom.			
Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.5, RP.7, RP.12, RP.14	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Izrada projektne dokumentacije, ishođenje odgovarajućih dozvola te realizacija prema projektnoj dokumentaciji.
A.2.2.1.5 Energetska obnova zgrada u javnom vlasništvu			
Aktivnost je usmjerena na sustavnu energetska obnovu zgrada u javnom vlasništvu, pri čemu je naglasak potrebno staviti na više standarde energetske obnove (nZEB standard – zgrade gotovo nulte potrošnje energije ili standard obnove 10:1 – deset puta manja potrošnja energije u odnosu na stanje prije obnove).			
Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.14, RP.15	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Izrada snimka postojećeg stanja, definiranje projektnog zadatka, izrada projekta energetske obnove te realizacija prema projektnoj dokumentaciji.
A.2.2.1.6 Energetska obnova stambenih i ostalih objekata u privatnom vlasništvu			
Aktivnost je usmjerena na sustavnu energetska obnovu stambenih i ostalih objekata u privatnom vlasništvu, pri čemu je naglasak potrebno staviti na više standarde energetske obnove (nZEB standard – zgrade gotovo nulte potrošnje energije ili standard obnove 10:1 – deset puta manja potrošnja energije u odnosu na stanje prije obnove). Obuhvaća i poticanje i pronalaženje načina financiranja za provođenje energetske obnove stambenih i ostalih objekata u privatnom vlasništvu.			
Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.14, RP.15	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Uspostava i razvoj sustava poticanja i financiranja energetske obnove objekata u privatnom vlasništvu, izrada snimka postojećeg stanja, definiranje projektnog zadatka, izrada projekta energetske obnove te realizacija prema projektnoj dokumentaciji.

A.2.2.1.7 Poticati korištenje kulturne baštine, identiteta i tradicijske vrijednosti kao razvojni resurs

Cilj aktivnosti je iskoristiti bogatu kulturnu baštinu, identitet i tradicijske vrijednosti Grada kako bi se potaknuo održivi urbani razvoj. Ova aktivnost obuhvaća niz mjera i inicijativa koje promoviraju i integriraju kulturnu baštinu u urbano planiranje i obnovu:

- Inventarizacija kulturne baštine: Detaljno istraživanje i inventarizacija kulturne baštine kako bi se identificirali i dokumentirali ključni elementi baštine, uključujući arhitektonske spomenike, tradicijske obrte, povijesne lokacije i druge kulturne resurse. Ova inventarizacija bi služila kao temelj za planiranje i odlučivanje o obnovi.
- Obnova i zaštita kulturnih dobara: Kroz strategiju, potiče se obnova i zaštita kulturnih dobara kako bi se očuvala autentičnost i povijesna vrijednost urbanog područja. To može uključivati podršku vlasnicima nekretnina za obnovu povijesnih zgrada, uspostavu smjernica za očuvanje arhitektonskih elemenata ili stvaranje zaštićenih zona za kulturnu baštinu.
- Kulturni turizam i događaji: Promocija kulturnog turizma i organizacija događaja koji ističu kulturnu baštinu i tradiciju. To može uključivati organizaciju festivala, izložbi, koncerata ili drugih kulturnih događaja koji privlače posjetitelje i istovremeno promoviraju lokalni identitet.
- Edukacija i svijest: Provedba programa edukacija o kulturnoj baštini i tradiciji kako bi podigao svijest i razumijevanje među građanima. To može uključivati radionice, predavanja ili obrazovne materijale koji se bave poviješću grada, tradicijom i važnošću očuvanja kulturne baštine.
- Partnerstva i suradnja: Uspostava partnerstva Grada s lokalnim organizacijama, zajednicama i stručnjacima kako bi se zajedno radilo na očuvanju i valorizaciji kulturne baštine. Ovo može uključivati suradnju s muzejima, udruženjima umjetnika, lokalnim obrtnicima ili kulturnim institucijama kako bi se razvili projekti i inicijative koji koriste kulturnu baštinu kao resurs za urbani razvoj.

Kroz integraciju kulturnih vrijednosti u procese obnove, grad može promicati održivu revitalizaciju prostora, stvarajući mjesto koje je atraktivno za život, turizam i poslovanje, ali istovremeno poštuje svoje naslijeđe i autentičnost.

Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.15	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Uspostava mjera/programa
--	-------	--	--------------------------

A.2.2.1.8 Izgradnja žičare i Centra za posjetitelje (turistička zona)

Projektom je planirana gradnja objekta Centra za posjetitelje s polaznom postajom žičare na prostoru današnjeg poduzeća Niskogradnja d.o.o., s predviđenim prelaskom županijske ceste i nastavkom uspinjanja žičare na Kunagoru. Uspostavom Centra za posjetitelje, kao središnjeg i ishodišnog mjesta turističkog okupljanja, ima za cilj logistički umrežiti turističku ponudu i potražnju kraja, kako na informativnoj, tako i na sadržajnoj razini. Lokacija svojom prostranošću omogućuje obogaćivanje sadržaja još jednim prostornim atraktorom – početnom stanicom žičare koja vodi do planinarskog doma, izletišta na Kunagori. Time je omogućeno i parkiranje većeg broja autobusa i osobnih vozila izletnika i posjetitelja. Obogaćivanje izletničkih programa moguće je i izgradnjom komercijalnih zabavnih i uslužno-ugostiteljskih sadržaja (gastropunkt) koji pridonose kvaliteti i održivosti turizma na području Grada. Projekt je prepoznat u Studiji „Pregrada - povijesna jezgra budućnosti“.

Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.7, RP.12	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Izrada projektne dokumentacije, ishođenje odgovarajućih dozvola te realizacija prema projektnoj dokumentaciji.
--	-------------	--	--

A.2.2.1.9 Obnova, sanacija i vrednovanje povijesnih zidina Kostel-grada

Projekt obnove, sanacije i vrednovanja povijesnih zidina Kostel-grada u svrhu uključivanja u turističku i kulturnu ponudu Grada Pregrade i KŽŽ jedan je od najvažnijih projekata obnove i revitalizacije kulturne baštine u Pregradi i na području Županije. Projekt obnove utvrde izradio je Hrvatski restauratorski zavod i sukladno tom projektu provest će se zaštitna istraživanja, prikupit će se arheološka građa, konzervirat će se i restaurirati utvrda na način da može prihvatiti veći broj posjetitelja. Utvrda je danas u ruševnom stanju, ali se pristupilo konsolidaciji zidina. Ovim projektom želi se obnoviti utvrda Kostel-grad kao polazišna točka za razvoj turizma u Pregradi, ali se istovremeno aktivirati već postojeći sadržaji te kulturne i prirodne znamenitosti u okolici.

Sukladno smjernicama na utvrdi planiraju se provesti i sadržaji za posjetitelje informativna izložba o povijesti utvrde i provedenim konzervatorsko-restauratorskim radovima; postav vidikovca također je imperativ u turističkom smislu jer se utvrda nalazi na istaknutoj visinskoj poziciji i s nje se pruža pogled na okolno Hrvatsko zagorje i susjednu Sloveniju; umjetničke instalacije unutar utvrde koje će se mijenjati svakog proljeća i biti postavljene do kasne jeseni također će pridonijeti atraktivnosti destinacije; Kostel-grad šumski dvor – tema šume i životinjskog svijeta, postojeći biljni i životinjski svijet, izumrle vrste, unutrašnjost zemlje (vezano uz Kuna-goru i rudnik.); rasvjeta i osvjetljenje zidina.

Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.2, RP.7, RP.12	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Izrada projektne dokumentacije te realizacija projekta prema istoj.
--	-------------------	---	---

A.2.2.1.11 Izgradnja stambeno-poslovnog objekta na prostoru današnje tržnice

Projekt izgradnje stambeno-poslovnog objekta je planiran na prostoru današnje tržnice robe široke namjene, na području naselja koje je građevinski neiskorišteno i lokacijski zanimljivo. Teren se spušta prema potoku Kosteljina, a planirano je iskorištavanje postojećeg pristupa iz Ul. Stjepana Radića u Pregradi za otvaranje područja gradnje, izgradnja stambeno-poslovnog prostora te formiranje parkirališta/garaže u javno-privatnom režimu korištenja i javnog platoa.

Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.12, RP.13	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Izrada projektne dokumentacije, ishođenje odgovarajućih dozvola te realizacija prema projektnoj dokumentaciji.
--	--------------	---	--

M.2.2.2 Urbana sanacija i/ili urbana preobrazba određenih dijelova građevinskog područja

A.2.2.2.1 Urbana preobrazba povijesne jezgre grada Pregrade

Gradska jezgra kao povijesni centar oduvijek je bila središnji pokretač razvoja i napretka Pregrade. Premda je nekad bila središte društvenog života, danas se gradska jezgra Pregrade nalazi uvelike zapuštena s tek nekolicinom aktivnog sadržaja, dok je većina stambenih prostora na prodaju ili napuštena. Revitalizacija gradske jezgre putem sanacije privatnih i poslovnih objekata te energetsom obnovom zgrada na području gradske jezgre doprinijet će stvaranju nove i boljem korištenju postojeće infrastrukture na području gradske jezgre. Novi sadržaj kao što su novi stambeni i poslovni kompleksi pomoći će u revitalizaciji gradske jezgre i poboljšanju životnih uvjeta te društvenog života u Pregradi. Ciljano poboljšanje životnih uvjeta i društvenog života moći će se iskoristiti i u turističke svrhe putem prilagodbe postojećih kapaciteta u nove turističke sadržaje i smještajne kapacitete. Najvažnije, razvojem i revitalizacijom gradske jezgre pružit će se novi, moderniji život zaštićenoj gradskoj jezgri te kvalitetniji uvjeti mladim obiteljima i poduzetnicima za ostanak i građenje svoje budućnosti u Pregradi. Aktivnost/projekt obuhvaća i uređenje privatnih objekata uz glavnu gradsku prometnicu koji predstavljaju potencijal komercijalno smještajnog karaktera u cilju podizanja broja posjetitelja.

Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.2, RP.7, RP.12, RP.13, RP.14, RP.15	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa, izrada snimaka postojećeg stanja i provjere statike konstrukcije, izrada dokumentacije vrednovanja postojećih zgrada, definiranje projektnog zadatka, izmjene i dopune/izrada nove prostorno-planske dokumentacije, priprema projektne dokumentacije (idejni, glavni, izvedbeni projekt) i ishođenje odgovarajućih dozvola te realizacija prema projektnoj dokumentaciji.
--	--	---	--

A.2.2.2.2 Urbana preobrazba prostora uz potok Kosteljina u svrhu formiranja rekreacijske zone (izgradnja biološkog bazena s ugostiteljskim objektom, saunama, dječjim igralištem i parkiralištem)

Predmet projekta je izgradnja biološkog bazena s pratećim sadržajima: ugostiteljskim objektom, saunama, dječjim igralištem i parkiralištem. Bazen kopira izgled jezera s kristalno čistom vodom, a sastoji se od dijela za kupanje i područja s regeneracijskim biljem i raslinjem za prirodno pročišćavanje vode te će nuditi turističke usluge sportskog, rekreacijskog i zabavnog karaktera građanima Pregrade, stanovnicima neposredne okolice i Krapinsko-zagorske županije. Cilj projekta je izgradnja zelene infrastrukture koja će povećati biološku raznolikost i turističku atraktivnost Pregrade te produljiti turističku sezonu na cijelu godinu.

Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.1, RP.2, RP.3, RP.4, RP.5, RP.7, RP.13	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Realizacija prema projektnoj dokumentaciji.
A.2.2.2.3 Urbana sanacija prostora napuštenog kamenoloma „Pregrada I“ u svrhu formiranja adrenalinskog parka			
Projekt je planiran na prostoru napuštenog kamenoloma „Pregrada I“, odnosno buduće turističke zone. Prostorno, nužna je tehnička konsolidacija i vegetacijska sanacija područja kamenoloma i kontaktne zone. Programski, razvija se ponuda iz bazena adrenalinskih sportova, poput slobodnog penjanja, <i>parkour</i> , <i>zipline</i> i slično. Atraktivnost događanja moguće je pratiti direktno s terena, odnosno iz pravca Centra za posjetitelje. Uz ciljane posjetitelje, atraktivnost je zajamčena i putnicima namjernicima, koji prolaze županijskom cestom. Događanja ovakvog tipa podižu vibrantnost lokacije kroz sva godišnja doba. Planirane su intervencije isključivo montažnim napravama, bez gradnje.			
Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.2, RP.7, RP.12	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Izrada projektne dokumentacije, ishođenje odgovarajućih dozvola (prema potrebi) te realizacija prema projektnoj dokumentaciji.

Tablica 16. Aktivnosti/projekti unutar SC.3 Poboljšanje uvjeta za sustavno planiranje i upravljanje razvojem zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja

SC.3 Poboljšanje uvjeta za sustavno planiranje i upravljanje razvojem zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja			
Strateški cilj je usmjeren na implementaciju zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama na svim razinama, počevši od planova i programa (prostornih) pa do strateških (sektorskih i međusektorskih) dokumenata. Uspostava informatičkog sustava te edukacija donositelja odluka i zainteresirane javnosti su aktivnosti koje će doprinijeti upravljanju i planiranju zelene urbane obnove Grada Pregrade.			
PC.3.1 Implementirana zelena infrastruktura i kružnog gospodarenje u sektorske alate upravljanja Gradom			
M.3.1.1 Jačanje mjera zelene urbane obnove unutar prostorno-planske i strateške dokumentacije			
A.3.1.1.1 Uspostava ZI i KG u Prostornom planu uređenja Grada Pregrade			
Strategiju ZUO Grada Pregrade potrebno je implementirati u grafički i tekstualni dio PPUG-a i to kroz:			
<ul style="list-style-type: none"> uključivanje definicija: zelena infrastruktura, kružno gospodarenje, urbana obnova, urbana sanacija uključivanje srednjoročne vizije razvoja aktivnosti/projekte uvrstiti u tekstualni i grafički dio prostorno-planske dokumentacije područja ZI izdvojiti i prikazati ih i na zasebnoj karti. 			
Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.2, RP.3, RP.4, RP.5, RP.6, RP.7, RP.8, RP.10, RP.13, RP.14, RP.15	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Implementacija Strategije ZUO u prostorno-plansku dokumentaciju sukladno opisu aktivnosti/projekta
A.3.1.1.2 Uspostava ZI i KG u Urbanističkim planovima uređenja (UPU)			
Aktivnost je usmjerena na povećanje udjela zelenila u planiranim zonama za gradnju i uređenje građevinskih čestica javnih, stambenih, mješovitih, gospodarskih i drugih građevina. Također potrebno je poticati uvođenje sustavnog pristupa implementacije načela kružnog gospodarenja s naglaskom na revitalizaciji napuštenih i slabo korištenih prostora i zgrada. U Odredbama za provedbu potrebno je:			
<ul style="list-style-type: none"> definirati minimalni udio prirodnog terena na građevnim česticama (npr. na građevnoj čestici mora biti osigurano minimalno 20% prirodnog terena) propisati minimalnu veličinu cjelovite zelene površine utvrditi obvezu korištenja vodopropusnih obloga i obloga s većim albedom utvrditi obvezu planiranja bioretencijskih sustava za rješavanje oborinske odvodnje. 			
U tekstualnom i grafičkom dijelu prostorno-planske dokumentacije potrebno je, uz općenitu uspostavu sustavnog pristupa temi kružnog gospodarenja, uvrstiti aktivnosti/projekte iz Strategije ZUO vezane za KG. Navedeno je potrebno uvažiti prilikom izrade novih urbanističkih planova uređenja, kao i njihovih izmjena i dopuna.			

Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.2, RP.3, RP.4, RP.5, RP.6, RP.7, RP.8, RP.10, RP.13, RP.14, RP.15	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Implementacija Strategije ZUO u prostorno-plansku dokumentaciju sukladno opisu aktivnosti/projekta
A.3.1.1.3 Uspostava ZI i KG kod izrade novih i izmjene postojećih studija, provedbenih planova, strategija, akcijskih planova te drugih dokumenata			
Ovisno o sektoru, implementacija Strategije ZUO Grada Pregrade je moguća kroz ugradnju sljedećih dijelova:			
<ul style="list-style-type: none"> • ugradnja odgovarajućih analiza ulaznih podataka (analiza tipova otvorenih površina, analiza prirodnih elemenata, analiza zelenih koridora, analiza toplinskih otoka i sl.) • ugradnja posebnih ciljeva iz strateškog okvira • odabir aktivnosti/projekata za određene sektore i njihova potencijalna razrada. 			
Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.2, RP.3, RP.4, RP.5, RP.6, RP.7, RP.8, RP.10, RP.13, RP.14, RP.15	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Implementacija Strategije ZUO u stratešku i drugu dokumentaciju sukladno opisu aktivnosti/projekta
M.3.1.2 Uspostava sustava za praćenje razvoja zelene urbane obnove			
A.3.1.2.1 Uspostavljanje informacijskog sustava prostornih podataka Grada Pregrade			
<p>Pojavom i razvojem Geografskih informacijskih sustava (GIS) otvorile su se nove mogućnosti upravljanja prostornim podacima i njihovim osobinama. Razvojem novih proizvoda i usluga razvijaju se gospodarske i tržišne grane te nove generacije znanja i stručnjaka s novim idejama. Daljnjim razvojem informacijskih i komunikacijskih tehnologija, razvojem prostornih baza podataka, mogućnostima objavljivanja, vizualizacije i distribucije podataka putem interneta javljaju se novi zahtjevi za prostorne podatke. Zbog svoje temeljne vrijednosti, prostorne podatke trebaju gotovo sve gospodarske grane i znanstvene discipline, pa tako prostorni podaci, njihova razmjena i korištenje čine jednu od osnova razvoja društva. Stoga je potrebno razviti web platformu za upravljanje prostornim podacima Grada. Platforma podržava niz povezanih modula koji pokrivaju poslove uređivanja, nadgledanja, prikazivanja i upravljanja prostornom infrastrukturom. Navedena platforma može sadržavati sljedeće funkcionalnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prikazivanje svih vrsta javnih i privatnih kartografskih podloga • mjerenja (površine, dužine, stacionaže, radijusa i geolokacije) • georeferencirani video – pregledavanje i upravljanje video snimkama • katastar zelenih površina i stabla • baza podataka parkirališnih površina na području Grada • katastar i GIS javne rasvjete • modul za prikaz postojećih podataka o komunalnoj infrastrukturi (vodovod i kanalizacija, javna rasvjeta, elektro vodovi, plinopskrba, DTK mreža i dr.) • prostorni plan. 			
Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.9	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Uspostava sustava te implementacija Strategije ZUO u informacijski sustav prostornih podataka sukladno opisu aktivnosti/projekta

PC.3.2 Povećana svijest o održivom razvoju Grada kroz ZI i KG**M.3.2.1 Jačanje kapaciteta predstavnika Grada na temu zelene urbane obnove****A.3.2.1.1 Edukacija predstavnika Grada o planiranju i upravljanju ZI i KG**

Aktivnost zagovara povećanje razine znanja predstavnika Grada o važnosti uspostave zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama. Navedeno će se ostvariti kroz organizirane radionice, stručne skupove, konferencije i druge slične aktivnosti koje će obuhvatiti strateško i prostorno planiranje te upravljanje kroz različite sektore.

Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.11	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Priprema materijala te organizacija i sudjelovanje na radionicama, stručnim skupovima, konferencijama i sl.
--	-------	---	---

M.3.2.2 Informiranje javnosti o temama zelene urbane obnove**A.3.2.2.1 Osvještavanje lokalne zajednice o krajobraznim vrijednostima i potencijalima, mogućnostima i prednostima ZI i KG kroz edukacije i kampanje**

Rezultate Strategije ZUO Grada Pregrada sažeti u edukativnu i popularnu formu u digitalnom i/ili tiskanom obliku koji široj javnosti prikazuje zanimljive činjenice o vrijednosti otvorenih prostora i zgrada te budućih aktivnosti/projekata. Edukaciju je potrebno vršiti kroz radionice i predavanja te različite kampanje.

Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.11, RP.15	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Priprema materijala te organizacija radionica, predavanja, informativnih kampanja i sl.
--	--------------	---	---

A.3.2.2.2 Radne akcije za očuvanje krajobraznih vrijednosti

Kako bi se javnost osvijestila o važnosti očuvanja krajobraznih vrijednosti i uključila u planiranje na lokalnoj razini, planirat će se radne akcije na području Grada.

Aktivnost/projekt podržava razvojne potrebe:	RP.11	Provedba i tijek razvoja aktivnosti/projekta:	Organizacija radnih akcija te održavanje istih.
--	-------	---	---

11.

HORIZONTALNA NAČELA

11. HORIZONTALNA NAČELA

Horizontalna načela odnose se na multidisciplinarne teme koje se ne mogu svesti samo na jedno programsko područje, već doprinose temeljnim društvenim načelima promicanja ravnopravnosti i zabrane diskriminacije, pristupačnosti za osobe s invaliditetom te održivom razvoju.

11.1. Promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i zabrana diskriminacije

Strategija kroz svoj strateški okvir propisuje ciljeve koji doprinose jačanju zaštite i očuvanju bioraznolikosti, planiranju održivih javnih otvorenih prostora te poboljšanju uvjeta za implementaciju i upravljanje zelenom urbanom obnovom koji neće imati izravnih ili neizravnih negativnih ili pozitivnih učinaka na pitanje ravnopravnosti spolova i jednakih mogućnosti. Aktivnosti/projekti koji proizlaze iz ciljeva bit će na raspolaganju svim korisnicima bez diskriminacije i bit će u skladu sa zahtjevima nacionalnog zakonodavstva, odnosno sa Zakona o ravnopravnosti spolova (NN 82/08, 69/17), kao i sa Zakonom o suzbijanju diskriminacije (NN 85/08, 112/12). Prilikom pripreme (osmišljavanja) i provođenja projekta poticati će se analiza na koji se način negativni učinci mogu ukloniti ili umanjiti kako bi se spriječila nezakonita diskriminacija i ublažili rezultati koji dovode do neravnopravnosti.

U sklopu pripreme projekata, Grad i drugi dionici će planirati aktivnosti kojima se doprinosi načelu promicanja ravnopravnosti žena i muškaraca i zabrana diskriminacije:

- provođenje procjene učinaka na spolove, uključujući statističke podatke i kvalitativno istraživanje i analizu,
- podaci o omjeru žena i muškaraca u ciljnim skupinama.

Budući da se Strategija odnosi na cjelokupno stanovništvo Grada koje je i ciljana skupina, omjer je analiziran u dijelu 5.3. Demografska obilježja. Također, provedena je i analiza omjera ispitanica i ispitanika koji su sudjelovali u popunjavanju anketnog upitnika (točka 6.6. Analiza anketnog upitnika).

U sklopu provedbe projekata planirat će se sljedeće aktivnosti:

- promicati jednaku zastupljenost spolova u pojedinim sektorima na koje se odnose aktivnosti i projekti,
- specifične mjere kojima se nastoje privući marginalizirane skupine stanovništva (žene, skupine u nepovoljnom položaju),
- pozitivne mjere kojima se nastoje ukloniti rodni stereotipi iz informativnih i komunikacijskih aktivnosti i uključiti pozitivne uzore,
- kvantitativno i kvalitativno praćenje sudjelovanja žena, manjina i skupina u nepovoljnom položaju u projektne aktivnosti,
- promicanje aktivnosti kojima se nastoji uspostaviti bolja ravnoteža između poslovnog i privatnog života.

Definirane aktivnosti i projekti ne diskriminiraju nijednu skupinu na temelju rase, vjerske, jezične, etničke ili bilo koje druge pripadnosti, a sudjelovanje u aktivnostima i projektima omogućeno je svim zainteresiranima. Izrazi koji se koriste u ovoj Strategiji, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod. Prilikom provedbe vodit će se računa o korištenju rodno osjetljivog jezika, bez korištenja diskriminacijskih izraza i promicat će se rodna osviještenost. Aktivnosti i projekti namijenjeni su jednako muškarcima i ženama te neće postojati podjela prema spolovima.

11.2. Pristupačnost za osobe s invaliditetom

Strategija zelene urbane obnove doprinosi promicanju pristupačnosti za osobe smanjene pokretljivosti i osobe s invaliditetom planiranjem aktivnosti i projekata koje se odnose na održavanje postojeće i uspostavu nove zelene infrastrukture te izgradnju i obnovu prostora i zgrada po načelima kružnog gospodarstva. Pri tome, horizontalno načelo uključuje mjere pristupačnosti građevinama, pristupačnosti koja se odnosi na javni prijevoz, informacijsko-komunikacijske pristupačnosti, razumne prilagodbe i univerzalnog dizajna i pristupačnosti ostalih sadržaja i usluga otvorenih ili namijenjenih javnosti. Definirane aktivnosti/projekti doprinose smanjenju segregacije tako što će infrastruktura biti dostupna svim građanima pod jednakim uvjetima. Također, utjecat će na povezivanje različitih društvenih skupina i poticati će se njihova interakcija, što je protumjera otuđenju suvremenog urbaniteta.

Mjere kojima se osigurava pristupačnost odnose se na elemente pristupačnosti za svladavanje visinskih razlika prostora kojim se kreću osobe smanjene pokretljivosti. Konkretno, na mjestima na kojima je to moguće i potrebno, koristit će se sljedeći elementi pristupačnosti: rampa, stubište, dizalo, vertikalno podizna platforma, koso podizna sklopiva platforma i sl., a sve u skladu s Pravilnikom o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti (NN 78/13).

Neki od primjera dodatnih prilika za promicanje pristupačnosti za osobe s invaliditetom koji će se planirati u pojedinim aktivnostima/projektima su:

- korištenje načela univerzalnog dizajna,
- radna mjesta prilagođena osobama s invaliditetom,
- Brailleovo pismo za slijepe osobe,
- zvukovna rješenja za slijepe osobe,
- znakovni jezik za gluhe osobe,
- edukacija zaposlenika za ophođenje s osobama s invaliditetom,
- tekstovi jednostavni za čitanje i razumijevanje za osobe s intelektualnim teškoćama,
- dostupnost informacijsko-komunikacijske tehnologije za osobe s invaliditetom, itd.

11.3. Održivi razvoj

Sva ulaganja sufinancirana sredstvima Mehanizma za oporavak i otpornost bit će usklađena s načelom „ne čini značajnu štetu“ („do no significant harm“, dalje u tekstu: DNSH), odnosno ne smiju nanijeti bitnu štetu okolišnim ciljevima u skladu s Uredbom (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od

12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost te u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (SL L 198, 22.6.2020., str. 13.), čija je primjena detaljnije razrađena u Obavijesti Komisije - Tehničke smjernice o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C 58/01). Gdje je to moguće, isto će se primijeniti i u projektima financiranim iz drugih izvora.

Cilj reforme C6.1.R5 „Uvođenje novog modela strategija zelene urbane obnove i provedba pilot projekata razvoja zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama“ je utvrditi i razviti okvir za izradu i provedbu strategija zelene urbane obnove, pripremu i provedbu pilot projekata razvoja zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama, pružiti temelje za zelenu obnovu, podupirući održivi razvoj i integrirajući rješenja temeljena na prirodi. Svrha izrade Strategije je stvoriti osnovu za dugoročni razvoj te osnovu za izmjenu i dopunu dokumenata prostornog uređenja u skladu s razvojnim potrebama. Mjera izrade Strategije s obzirom na njezinu prirodu nema, ili nema značajni, predvidljiv utjecaj na okolišni cilj povezan s izravnim i primarnim neizravnim posljedicama mjere tijekom njezinog trajanja te se kao takva smatra usklađenom s DNSH-om za relevantni cilj.

12.

POKAZATELJI, INDIKATIVNI
FINANCIJSKI PLAN I TERMINSKI PLAN
PROVEDBE

12. POKAZATELJI, INDIKATIVNI FINANCIJSKI PLAN I TERMINSKI PLAN PROVEDBE

Strategijom ZUO Grada Pregrade definirana su tri strateška cilja, sedam posebnih ciljeva, 14 mjera i 53 aktivnosti/projekata.

U okviru ovog poglavlja, na temelju Programa ZI i Programa KG te procjene stručnjaka i predstavnika Grada, definirani su ključni pokazatelji rezultata s ciljanim vrijednostima za svaku aktivnost/projekt.

Izrađen je i indikativan financijski plan s prikazom financijskih pretpostavki za provedbu aktivnosti/projekata, kao i terminski plan provedbe odabranih aktivnosti/projekata koji doprinose ostvarenju utvrđenih pokazatelja rezultata, s naznačenim ključnim točkama ostvarenja.

Najvažniji pokazatelji u nacionalnim programima kojima će doprinijeti i realizacija aktivnosti/projekata definiranih u Strategiji ZUO su:

- Izgrađena/uređena zelena infrastruktura u urbanim područjima (ha, mjerna jedinica površine)
- Uspostavljena digitalna javna usluga za razvoj zelene infrastrukture (broj)
- Razvoj digitalnih javnih usluga za kružno gospodarenje prostorom i zgradama (broj)
- Kružno obnovljene zgrade u okviru pilot projekata i poziva (broj).

Financijski okvir za provedbu Strategije ZUO prikazuje indikativna financijska sredstva za provedbu aktivnosti/projekata, sukladno njihovom tijeku razvoja. Važno je istaknuti da financijski okvir ne uključuje postojeće stavke proračuna Grada te su aktivnosti/projekti propisani ovom strategijom u ranim fazama razvoja, stoga je vrijednost dokumentacije i izvedbe prikazana okvirno. S obzirom na niz ograničavajućih čimbenika, procjena visine očekivanih ulaganja definirat će se u fazi pripreme projektno-tehničke i studijske dokumentacije, odnosno na temelju prikupljanja ponuda.

U tablicama su korištene sljedeće kratice.

Korištene kratice			
Nositelji/nadležnost		Izvori financiranja	
FO	OPG, obrti, pojedinci i vlasnici zemljišta	DP	Državni proračun
Grad	Grad Pregrada	EU	Sredstva iz fondova (uključujući VFO i EU sljedeće generacije) i programa EU
HC	Hrvatske ceste d.o.o.	FZOEU	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
HŠ	Hrvatske šume	GP	Gradski proračun
HV	Hrvatske vode	PHC	Proračun Hrvatske ceste d.o.o.
JU	Javne ustanove i državna tijela	PI	Privatni izvori
JU KŽŽ	Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode KŽŽ	PHV	Proračun Hrvatskih voda
KŽŽ	Krapinsko-zagorska županija	POCD	Proračun organizacija civilnog društva
MINGOR	Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja	PJU	Proračun javnih ustanova
MINKM	Ministarstvo kulture i medija	PVZ	Proračun vjerske zajednice
MP	Ministarstvo poljoprivrede	PŽUC-KŽŽ	Proračun ŽUC-KŽŽ
OCD	Organizacije civilnog društva	ŽP	Županijski proračun
KS	Komercijalni sektor (d.o.o., d.d. i dr.)		
VZ	Vjerske zajednice		
ŽUC-KŽŽ	Županijske uprave za ceste KŽŽ		

Tablica 17. Pokazatelji, okvirni financijski i terminski plan provedbe aktivnosti/projekata SC.1

Naziv aktivnosti/projekta unutar SC.1	Okvir za praćenje provedbe			Indikativni financijski plan				
	Pokazatelji ishoda			Ključne točke ostvarenja	Terminski plan	Procjena vrijednosti (EUR)	Nositelj/ nadležnost	Izvori financiranja
	Mjerna jedinica	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost					
PC.1.1 Očuvani prirodni travnjaci i obilježja krajobraza na poljoprivrednim površinama te revitalizirani vodotoci na području Grada								
M.1.1.1 Provedba aktivnosti za očuvanje travnjaka i krajobraznih obilježja sukladno Strateškom planu Zajedničke poljoprivredne politike RH 2023.-2027.								
A.1.1.1.1 Unapređenje travnjačkih staništa	a) Površina kartiranog područja (km²) b) Broj predavanja	0	a) 67,25 km² (površina Grada) b) 7 (1 godišnje)	a) Karta staništa izrađena i dostupna na stranicama Grada b) Provedene edukacije o mjerama ZPP	2024.-2030.	a) 25.000,00 EUR b) 5.000,00 EUR po predavanju	Grad, MP i MINGOR, FO i KS	GP, DP, EU, PI
A.1.1.1.2 Očuvanje krajobraznih obilježja poljoprivrednih površina	Povećanje krajobraznih obilježja (broj, m)	0	Nije moguće procijeniti u ovom trenutku	Povećan broj, površina i duljina šumaraka, lokvi, živica, jaraka, drvoreda i pojedinačnih stabala	2023.-2030.	Visina bespovratnih sredstava bit će određena mjerom ZPP.	Grad, MP, FO i KS	GP, DP, EU, PI

M.1.1.2 Revitalizacija vodotoka na području Grada								
A.1.1.2.1 Unapređenje stanja vodotoka primjenom rješenja temeljena na prirodi (<i>Nature-based solutions</i>)	km	0	1	Revitalizirane obale i korita vodotoka	2023.-2030.	1. Analiza i određivanje lokacija (studija izvedivosti): 25.000,00 EUR, 2. Izrada projektno-teh. dokumentacije: 30.000,00 EUR, 3. Izvedba projekta: 320.000,00 EUR po km	Grad, HV, MP i MINGOR, FO i KS	GP, DP, EU, PHV, PI
PC.1.2 Očuvana bioraznolikost šumskih ekosustava te povećana vrijednost njihovih funkcija								
M.1.2.1 Smanjenje direktnih pritisaka na prirodu i poticanje održivog korištenja prirodnih dobara								
A.1.2.1.1 Poticanje šumoposjednika na korištenje poticaja na modernizaciju tehnologija, strojeva, alata i opreme u pridobivanju drva i šumsko uzgojnim radovima	Broj realiziranih projekata	0	1	Modernizirana tehnologija	2023.-2030.	40.000,00 EUR	MP, FO i KS	DP, EU, PI
A.1.2.1.2 Poticanje privatnih šumovlasnika na korištenje poticaja za konverziju degradiranih šumskih sastojina	Površina na kojima je izvršena konverzija (m ²)	0	1	Konverzija 20% površina u viši uzgojni šumski oblik	2023.-2030.	20.000,00 EUR	MP, FO i KS	DP, EU, PI
A.1.2.1.3 Zaštita Park šume Kunagora	Status značajnog krajobraza	0	1	Kunagora proglašena značajnim krajobrazom sukladno zakonodavnom okviru	2023.-2027.	Nije primjenjivo	Grad, KZŽ, JU KZŽ, MINGOR	GP, ŽP, DP

M.1.2.2 Gospodarenje šumama sukladno ekološkim zahtjevima vrsta								
A.1.2.2.1 Unapređenje ekološke funkcije šuma	Broj uspostavljenih mjera	0	2	Uspostavljene biološke mjere unutar gospodarskih planova	2023.-2030.	Nije primjenjivo	Grad, HŠ	DP
PC.1.3 Omogućena migracija divljim vrstama na području Grada te praćenje i obogaćivanje pojedinim vrstama								
M.1.3.1 Ublažavanje utjecaja postojećih prometnica na kretanje divljih vrsta								
A.1.3.1.1 Prilagodba prometnog sustava divljim vrstama	Broj uspostavljenih rješenja	0	2	Uspostavljeni prolazi i/iliznakovi na ključnim lokacijama	2023.-2030.	Ukupni troškovi odredit će se u daljnjim fazama, pri izradi dokumentacije	Grad, HC, ŽUC-KZŽ	GP, DP, EU, PHC, PŽUC-KZŽ
M.1.3.2 Obogaćivanje vrstama postojeću zelenu infrastrukturu								
A.1.3.2.2 Prilagodba košnje travnatih površina na javnim otvorenim prostorima	Postotak (%) nepokošenih površine	0	20% zelene površine	Uspostavljene travnate površine za povećanje urbane bioraznolikosti	2024.-2030.	Nije primjenjivo	Grad, ugovoreni izvršitelji usluge	GP
A.1.3.2.3 Uspostava kućica za ptice i hotela za kukce	Broj uspostavljenih kućica/hotel	0	10 kućica, 2 hotela	Postavljene kućice i hoteli	2024.-2030.	5.000,00 EUR	Grad	GP, ŽP, DP, EU

Tablica 18. Pokazatelji, okvirni financijski i terminski plan provedbe aktivnosti/projekata SC.2

Naziv aktivnosti/projekta unutar SC.2	Okvir za praćenje provedbe				Indikativni financijski plan			
	Pokazatelji ishoda			Ključne točke ostvarenja	Terminski plan	Procjena vrijednosti (EUR)	Nositelj/nadležnost	Izvori financiranja
	Mjerna jedinica	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost					
PC.2.1 Unaprijeđena, raširena, povezana i lako dostupna zelena infrastruktura te povećani i unaprijeđeni turistički te sportsko- rekreacijski kapaciteti								
M.2.1.1 Provedba projekata razvoja zelene infrastrukture kojom se jača otpornost urbanih područja na posljedice klimatskih promjena								
A.2.1.1.1 Mapiranje građevina i prostora Grada Pregrade u svrhu određivanja potencijala primjene zelene infrastrukture	Broj karata	0	1	Mapirane građevine i prostori Grada	2023.-2030.	Nije primjenjivo	Grad	GP
A.2.1.1.2 Uređenje parkova na području Grada	Broj realiziranih projekata	0	1	Uređen novi park na području Grada	2023.-2030.	1. Analiza i izrada projektne dokumentacije: 30.000,00 EUR 2. Izvedba projekta: visina troškova će se odrediti nakon izrade dokumentacije	Grad	GP, ŽP, DP, EU
A.2.1.1.3 Uspostava i uređenje pješačkih staza i zona	km	0	Nije moguće procijeniti u ovom trenutku	Uspostavljene i uređene pješačke staze i zone	2023.-2030.	1. Analiza i izrada projektne dokumentacije: 30.000,00 EUR 2. Izvedba projekta: visina troškova će se odrediti nakon izrade dokumentacije	Grad	GP, ŽP, DP, EU
A.2.1.1.4 Uređenje dječjih igrališta	Broj realiziranih projekata	0	1	Uređena dječja igrališta	2023.-2030.	1. Izrada projektne dokumentacije: 15.000,00 EUR po lokaciji 2. Izvedba projekta: 50.000,00-100.000,00 EUR po lokaciji	Grad	GP, ŽP, DP, EU

A.2.1.1.5 Uređenje školskih dvorišta	Broj realiziranih projekata	0	8	Uređena školska dvorišta	2023.-2030.	1. Izrada projektne dokumentacije: 15.000,00 EUR po lokaciji 2. Izvedba projekta: 50.000,00-100.000,00 EUR po lokaciji	Grad, KZŽ, JU	GP, ŽP, DP, EU, PJU
A.2.1.1.6 Uređenje okoliša javnih ustanova i društvenih domova	Broj realiziranih projekata	0	Nije moguće procijeniti u ovom trenutku	Uređen okoliš javnih ustanova i društvenih domova	2023.-2030.	1. Izrada projektne dokumentacije: 15.000,00 EUR po lokaciji 2. Izvedba projekta: 50.000,00-75.000,00 EUR po lokaciji	Grad, KZŽ, JU, OCD	GP, ŽP, DP, EU, PJU, POCD
A.2.1.1.7 Uređenje okoliša sakralnih objekata i groblja te spomen obilježja	Broj realiziranih projekata	0	6	Uređen okoliš sakralnih objekata i groblja te spomen obilježja	2023.-2030.	1. Izrada projektne dokumentacije: 15.000,00 EUR po lokaciji 2. Izvedba projekta: 50.000,00-75.000,00 EUR po lokaciji	Grad, KZŽ, VZ	GP, ŽP, DP, EU, PVZ
A.2.1.1.8 Uređenje okoliša poslovnih zgrada i kompleksa	Broj realiziranih projekata	0	Nije moguće procijeniti u ovom trenutku	Uređen okoliš poslovnih zgrada i kompleksa	2023.-2030.	1. Izrada projektne dokumentacije: 15.000,00 EUR po lokaciji 2. Izvedba projekta: 50.000,00-75.000,00 EUR po lokaciji	FO i KS	EU, PI
A.2.1.1.9 Uređenje parkova susjedstva	Broj realiziranih projekata	0	2	Uređen park susjedstva	2023.-2030.	1. Izrada projektne dokumentacije: 15.000,00 EUR po lokaciji 2. Izvedba projekta: 100.000,00-150.000,00 EUR po lokaciji	Grad, FO i KS	DP, EU, PI

A.2.1.1.10 Uspostava i uređenje parka za pse	Broj realiziranih projekata	0	1	Uspostavljen i uređen park za pse	2023.-2030.	1. Izrada projektne dokumentacije: 15.000,00 EUR po lokaciji 2. Izvedba projekta: 50.000,00-100.000,00 EUR	Grad	GP, ŽP, DP, EU
A.2.1.1.11 Uspostava urbanih voćnjaka	Broj realiziranih projekata	0	1	Uspostavljeni urbani voćnjaci	2023.-2030.	1. Izrada projektne dokumentacije: 10.000,00 EUR 2. Izvedba projekta: 100.000,00-150.000,00 EUR	Grad	GP, ŽP, DP, EU
A.2.1.1.12 Uspostava urbanih vrtova	Broj realiziranih projekata	0	1	Uspostavljeni urbani vrtovi	2023.-2030.	1. Izrada projektne dokumentacije: 15.000,00 EUR 2. Izvedba projekta: 150.000,00-200.000,00 EUR	Grad	GP, ŽP, DP, EU
A.2.1.1.13 Formiranje kišnih vrtova	Broj realiziranih projekata	0	2	Formirani kišni vrtovi	2023.-2030.	1. Izrada projektne dokumentacije: 30.000,00 EUR 2. Izvedba projekta: visina troškova će se odrediti nakon izrade dokumentacije	Grad	GP, ŽP, DP, EU
A.2.1.1.14 Uspostava (izgradnja) zelenih krovova i fasada	Broj realiziranih projekata	0	4	Izgrađeni zeleni krovovi i fasade	2023.-2030.	1. Izrada projektne dokumentacije: 10.000,00 EUR 2. Izvedba projekta: visina troškova će se odrediti nakon izrade dokumentacije	Grad, KZŽ, JU, OCD	GP, ŽP, DP, EU, PJU, POCD
A.2.1.1.15 Uspostava zaštitnog zelenila u proizvodnim zonama	m	0	Nije moguće procijeniti u ovom trenutku	Uspostavljeno zaštitno zelenilo	2023.-2030.	Ukupni troškovi odredit će se u daljnjim fazama, pri izradi dokumentacije	Grad, FO, KS	Grad, PI

A.2.1.1.16 Afirmacija potoka Kosteljina - uređenje obala potoka unutar urbanog područja (s izgradnjom pješačkih mostova)	km	0	1	Uređena obala potoka unutar urbanog područja	2023.-2030.	Ukupni troškovi odredit će se u daljnjim fazama, pri izradi dokumentacije	Grad, KŽŽ	GP, ŽP, DP, EU
A.2.1.1.17 Uređenje površina oko ribnjaka Gorica	Broj realiziranih projekata	0	1	Uređene površine oko ribnjaka Gorica	2023.-2030.	1. Izrada projektne dokumentacije: 20.000,00 EUR 2. Izvedba projekta: 200.000,00-400.000,00 EUR	Grad, KŽŽ, OCD	GP, ŽP, POCD
A.2.1.1.18 Uređenje i sadnja drvoreda te ozelenjivanje cestovnih prometnica	km	0	Nije moguće procijeniti u ovom trenutku	Uređene i ozelenjene cestovne prometnice	2023.-2030.	1. Izrada projektne dokumentacije: 25.000,00 EUR 2. Izvedba projekta: visina troškova će se odrediti nakon izrade dokumentacije	Grad, HC, ŽUC-KŽŽ	GP, DP, EU, PHC, PŽUC-KŽŽ
A.2.1.1.19 Uspostava zelene biciklističke infrastrukture (biciklistička staza Pregrada-Krapinske Toplice-Zabok)	km	0	7	Uspostavljena zelene biciklistička infrastruktura	2022.-2025.	1.459.950,00 EUR	Grad i partneri na projektu, KŽŽ	GP, DP, EU i dr. izvori
A.2.1.1.20 Uređenje planinarskih puteva/staza te tematskih staza	m	0	Nije moguće procijeniti u ovom trenutku	Uređeni planinarski putevi/staze	2023.-2030.	100.000,00 EUR	Grad	GP, ŽP, DP, EU
A.2.1.1.21 Uspostava rekreacijskog parka (teretana na otvorenom)	kom	0	1	Uspostavljeni rekreacijski park	2023.-2030.	30.000,00 EUR	Grad	GP, ŽP, DP, EU
A.2.1.1.22 Postavljanje zelenih ulaza Pregrade	Broj zelenih ulaza	0	4	Postavljeni zeleni ulazi u naselje Pregrada	2024.-2027.	20.000,00 EUR	Grad	GP, DP, EU

M.2.1.2 Povezivanje različitih tipova elemenata ZI u sustav zelene infrastrukture								
A.2.1.2.1 Realizacija koncepta prostorne organizacije, funkcionalnosti i strukture	Broj realiziranih projekata	0	1	Realiziran koncept	2024.-2030.	Ukupna vrijednost ulaganja utvrdit će se nakon izrade projektno-teh. dokumentacije	Grad	GP, DP, EU
PC.2.2 Izgrađeni novi prostori i zgrade te revitalizirani i prenamijenjeni napušteni i slabo korišteni prostori i zgrade u skladu s načelima KG								
M.2.2.1 Kružna obnova i reprogramiranje korištenih prostora i zgrada te gradnja novih zgrada u skladu s KG								
A.2.2.1.1 Rekonstrukcija, dogradnja i reprogram industrijskog kompleksa EMKA (mješovita namjena)	Broj realiziranih projekata	0	1	Rekonstruiran kompleks EMKA	2023.-2030.	Ukupni troškovi odredit će se u daljnjim fazama, pri izradi dokumentacije	FO i KS	DP, EU, PI
A.2.2.1.2 Kružna obnova i reprogramiranje slabo iskorištenih prostora i zgrada u javnom vlasništvu	Broj realiziranih projekata	0	2	Obnovljeni slabo iskorišteni prostori i zgrade u javnom vlasništvu na principima KG	2023.-2030.	Ukupni troškovi odredit će se u daljnjim fazama, nakon odabira lokacija te pri izradi dokumentacije	Grad, KZŽ, OCD, VZ, JU	GP, ŽP, DP, EU, PJU, PVZ, POCD
A.2.2.1.3 Obnova kinodvorane	Broj realiziranih projekata	0	1	Obnovljena kinodvorana	2023.-2026.	1.200.000,00 EUR	Grad	GP, DP, EU
A.2.2.1.4 Zelena obnova Glazbene škole Pregrada	Broj realiziranih projekata	0	1	Obnovljena zgrada Glazbene škole Pregrada	2023.-2025.	546.250,00 EUR	Grad i KZŽ	GP, DP, EU
A.2.2.1.5 Energetska obnova zgrada u javnom vlasništvu	Broj realiziranih projekata	0	3	Energetski obnovljene zgrade u	2023.-2030.	80.000,00 EUR po projektu	Grad, KZŽ, OCD, VZ, JU	GP, ŽP, DP, EU, PJU, PVZ, POCD

				javnom vlasništvu				
A.2.2.1.6 Energetska obnova stambenih i ostalih objekata u privatnom vlasništvu	Broj realiziranih projekata	0	Nije moguće procijeniti u ovom trenutku	Energetski obnovljene zgrade	2023.-2030.	80.000,00 EUR po projektu	FO i KS	PI
A.2.2.1.7 Poticati korištenje kulturne baštine, identiteta i tradicijske vrijednosti kao razvojni resurs	Broj uspostavljenih mjera unutar programa	0	1	Uspostavljene mjere unutar programa	2023.-2030.	NP	Grad, KZŽ	GP, ŽP
A.2.2.1.8 Izgradnja žičare i Centra za posjetitelje (turistička zona)	Broj realiziranih projekata	0	1	Izgrađena žičara i zgrada Centra za posjetitelje	2024.-2030.	Ukupni troškovi odredit će se u daljnjim fazama, pri izradi dokumentacije	Grad	GP, ŽP, DP, EU
A.2.2.1.9 Obnova, sanacija i vrednovanje povijesnih zidina Kostel-grada	Broj realiziranih projekata	0	1	Obnovljene i vrednovane povijesne zidine Kostel-grada	2023.-2030.	265.445,52 EUR	Grad, KZŽ, MINKM	GP, DP, EU
A.2.2.1.10 Izgradnja stambeno-poslovnog objekta na prostoru današnje tržnice	Broj realiziranih projekata	0	1	Izgrađen stambeno-poslovni objekt	2024.-2030.	Ukupni troškovi odredit će se u daljnjim fazama, pri izradi dokumentacije	FO i KS	DP, PI

M.2.2.2 Urbana sanacija i/ili urbana preobrazba određenih dijelova građevinskog područja								
A.2.2.2.1 Urbana preobrazba povijesne jezgre grada Pregrade	Broj realiziranih projekata	0	1	Postignuta urbana preobrazba povijesne jezgre grada Pregrade	2024.-2030.	Ukupni troškovi odredit će se u daljnjim fazama, pri izradi dokumentacije	Grad, KZŽ, VZ, FO i KS	GP, ŽP, DP, EU, PI, PVZ
A.2.2.2.2 Urbana preobrazba prostora uz potok Kosteljina u svrhu formiranja rekreacijske zone (izgradnja biološkog bazena s ugostiteljskim objektom, saunama, dječjim igralištem i parkiralištem)	Broj realiziranih projekata	0	1	Izgrađen kompleks	2023.-2025.	4.333.238,00 EUR	Grad i KZŽ	GP, DP, EU
A.2.2.2.3 Urbana sanacija prostora napuštenog kamenoloma „Pregrada I“ u svrhu formiranja adrenalinskog parka	Broj realiziranih projekata	0	1	Formiran adrenalinski park	2023.-2027.	Ukupni troškovi odredit će se u daljnjim fazama, pri izradi dokumentacije	Grad, FO i KS	GP, DP, EU, PI

Tablica 19. Pokazatelji, okvirni financijski i terminski plan provedbe aktivnosti/projekata SC.3

Naziv aktivnosti/projekta unutar SC.3	Okvir za praćenje provedbe			Indikativni financijski plan				
	Pokazatelji ishoda			Ključne točke ostvarenja	Terminski plan	Procjena vrijednosti (EUR)	Nositelj/nadležnost	Izvori financiranja
	Mjerna jedinica	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost					
PC.3.1 Implementirana zelena infrastruktura i kružnog gospodarenje u sektorske alate upravljanja Gradom								
M.3.1.1 Jačanje mjera zelene urbane obnove unutar prostorno-planske i strateške dokumentacije								
A.3.1.1.1 Uspostava ZI i KG u Prostornom planu uređenja Grada Pregrade	Broj izrađenih dokumenata	0	NP (ovisno o potrebama za izmjenama i dopunama)	Prilagođen PPUG ciljevima, mjerama i aktivnostima proizašle iz ZI i KG	2023.-2030.	30.000,00 EUR po 1 PPUG	Grad	GP
A.3.1.1.2 Uspostava ZI i KG u Urbanističkim planovima uređenja (UPU)	Broj izrađenih dokumenata	0	NP (ovisno o potrebama za izmjenama i dopunama)	Prilagođen UPU ciljevima, mjerama i aktivnostima proizašle iz ZI i KG	2023.-2030.	25.000,00 EUR po 1 UPU	Grad	GP
A.3.1.1.3 Uspostava ZI i KG kod izrade novih i izmjene postojećih studija, provedbenih planova, strategija, akcijskih planova te drugih dokumenata	Broj izrađenih dokumenata	0	NP (nije moguće procijeniti u ovom trenutku)	Prilagođena strateška i dr. dokumentacija ciljevima, mjerama i aktivnostima proizašle iz ZI i KG	2023.-2030.	20.000,00 EUR po 1 dokumentu	Grad	GP, DP, EU

M.3.1.2 Uspostava sustava za praćenje razvoja zelene urbane obnove								
A.3.1.2.1 Uspostavljanje informacijskog sustava prostornih podataka Grada Pregrade	Broj realiziranih aktivnosti/projekata	0	1	Uspostavljen informacijski sustav prostornih podataka	2023.-2026.	26.545,00 EUR	Grad	GP, ŽP, DP, EU
PC.3.2 Povećana svijest o održivom razvoju Grada kroz ZI i KG								
M.3.2.1 Jačanje kapaciteta predstavnika Grada na temu zelene urbane obnove								
A.3.2.1.1 Edukacija predstavnika Grada o planiranju i upravljanju ZI i KG	Broj provedenih edukacija	0	7	Educirani predstavnici Grada o temama ZI i KG	2024.-2030.	5.000,00 EUR po edukaciji	Grad	GP, ŽP, DP, EU
M.3.2.2 Informiranje javnosti o temama zelene urbane obnove								
A.3.2.2.1 Osvještavanje lokalne zajednice o krajobraznim vrijednostima i potencijalima, mogućnostima i prednostima ZI i KG kroz edukacije i kampanje	Broj provedenih edukacija i kampanja	0	7	Educirani stanovnici Grada o temama ZI i KG	2024.-2030.	5.000,00 EUR po edukaciji/kampanji	Grad, OCD	GP, ŽP, DP, EU, POCD
A.3.2.2.2 Radne akcije za očuvanje krajobraznih vrijednosti	Broj provedenih radnih akcija	0	7	Održane radne akcije	2024.-2030.	5.000,00 EUR po edukaciji/kampanji	Grad, OCD	GP, ŽP, DP, EU, POCD

13.

POPIS IZVORA I LITERATURE

13. POPIS IZVORA/LITERATURE

Izvori i literatura korištena za izradu Strategije zelene urbane obnove je sljedeća:

- Akcijski plan energetske i klimatske održivosti razvoja Grada Pregrade (SECAP)
- ARKOD baza, <https://www.apprrr.hr/arkod/>
- Bioportal, <https://www.bioportal.hr/gis/>, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, <https://www.haop.hr/hr/baze-i-portali/karta-kopnenih-nesumskih-stanista-republike-hrvatske-2016>
- Copernicus global DSM 30m: <https://spacedata.copernicus.eu/collections/copernicus-digital-elevation-model>
- CORINE Land Cover, <https://land.copernicus.eu/pan-european/corine-land-cover/clc-1990>
- CORINE Land Cover, <https://land.copernicus.eu/pan-european/corine-land-cover/clc2018>
- DHMZ, http://meteo.hr/klima.php?section=klima_podaci¶m=k1&Grad=zagreb_gric
- Digitalna pedološka karta Hrvatske, http://pedologija.com.hr/iBaza/DPK-Hr_2021
- DZS, popisi stanovništva i relevantne publikacije, <https://dzs.gov.hr/>
- European Environment Agency (2014) Spatial analysis of green infrastructure in Europe. EEA Technical report No. 2/2014. Luxembourg, Publication Office of the European Union, <https://www.eea.europa.eu/publications/spatial-analysis-of-greeninfrastructure>
- European Union (2013) Green Infrastructure (GI) - Enhancing Europe's Natural Capital. Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. European Commission. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52013SC0155&from=EN>
- ESPON, <https://www.espon.eu/sites/default/files/attachments/GRETA%20Briefing%203.pdf>
- Fourth Assessment Report of the IPCC, <https://www.ipcc.ch/assessment-report/ar4/>
- Hrvatski zavod za zapošljavanje, Statistika online – Registrirana nezaposlenost, datum pristupa 2. lipnja 2023.
- Integrirani teritorijalni program 2021.-2027. (ITP), <https://strukturnifondovi.hr/wp-content/uploads/2022/12/ITP-odobreni.pdf>
- Izvješće o stanju u prostoru Grada Pregrade za razdoblje od 2018. do 2021. godine, https://www.prostor-kzz.hr/assets/files/prostorni_planovi/2022/Izvjesce_pr%2018-21.pdf
- Izvješće raspolaganja i upravljanja nekretninama u vlasništvu Grada Pregrade za 2020. godinu, <https://www.pregrada.hr/raspolaganje-nekretninama-u-vlasnistvu-grada-pregrade>
- Karte potresnih područja Republike Hrvatske, <http://seizkarta.gfz.hr/hazmap/karta.php>, M. Herak, Geofizički Zavod PMF, Zagreb
- LANDSAT 8, <https://landsat.gsfc.nasa.gov/satellites/landsat-8/>
- Landscape Institute, https://landscapewpstorage01.blob.core.windows.net/www-landscapeinstitute-org/2016/03/Green-Infrastructure_an-integrated-approach-to-land-use.pdf
- Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Obrtni registar, <https://pretrazivac-obrta.gov.hr/pretraga>

- Nacionalna razvojna strategija do 2030. godine (NRS 2030), https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_02_13_230.html
- Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021.-2026. (NPOO), <https://planoporavka.gov.hr/UserDocImages/dokumenti/Plan%20oporavka%20i%20otpornosti%2C%20srpanj%202021..pdf?vel=13435491>
- Plan djelovanja Grada Pregrade u području prirodnih nepogoda za 2023. godinu, <https://www.pregrada.hr/plan-djelovanja-grada-pregrade-u-podrucju-prirodnih-nepogoda-za-2022-godinu>
- Plan razvoja Grada Pregrade 2021.-2027., https://www.pregrada.hr/sites/default/files/Plan%20razvoja%20Grada%20Pregrade%202021-2027_0_0.pdf
- PPUG Pregrade, II. izmjene i dopune, <https://www.pregrada.hr/prostorni-plan-uredjenja-grada-pregrade>
- Priručnik o strateškom planiranju, Verzija 3.0, Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, svibanj 2020. godine, Zagreb
- Program Konkurentnost i kohezija 2021.-2027. (PKK), <https://strukturnifondovi.hr/wp-content/uploads/2022/11/PKK-2021-2027.pdf>
- Program održavanja komunalne infrastrukture za 2023. godinu, <https://www.pregrada.hr/program-odrzavanja-komunalne-infrastrukture-za-2023-godinu>
- Program razvoja kružnog gospodarenja prostorom i zgradama za razdoblje 2021. do 2030. godine, https://mpgi.gov.hr/UserDocImages//dokumenti/EnergetskaUcinkovitost//Program_razvoja_KG_prostorom_i_zgradama_2021-2030.pdf
- Program razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima za razdoblje 2021. do 2030. godine, https://mpgi.gov.hr/UserDocImages/dokumenti/EnergetskaUcinkovitost/Program_razvoja_zelene_infrastrukture_do_2030.pdf
- Projekt trasiranja mreže biciklističkih turističkih ruta u Krapinsko-zagorskoj županiji, <https://www.zagorjebike.com.hr/rute/>
- Provedbeni program Grada Pregrade za razdoblje 2022.-2025. godine, <https://www.pregrada.hr/provedbeni-program-grada-pregrade-za-razdoblje-2022-2025>
- Rezultati klimatskog modeliranja na sustavu HPC VELEbit za potrebe izrade nacrtu Strategije prilagodbe klimatskim promjenama Republike Hrvatske do 2040. i s pogledom na 2070. i Akcijskog plana, https://prilagodba-klimi.hr/wp-content/uploads/docs/Klimatsko_modeliranje_P-2-2-1_31.03.2017.pdf
- Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine, https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2017_07_72_1712.html
- Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu, https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2020_04_46_921.html

- Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske, https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2017_10_106_2423.html
- Strategija upravljanja i raspolaganja imovinom u vlasništvu Grada Pregrade za razdoblje 2021.-2027. godine, <https://www.pregrada.hr/raspolaganje-nekretninama-u-vlasnistvu-grada-pregrade>
- Studija „Pregrada - povijesna jezgra budućnosti“, Programiranje razvojnih sadržaja, Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2020.
- UN, <https://sdgs.un.org/2030agenda>
- Upute za izradu provedbenih programa jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, [poveznica](#)
- Urbanistički plan uređenja naselja Pregrade (stavljen van snage), <http://interaktiva.pregrada.hr/upu/>
- Zakon o gradnji (NN 153/13, 20/17, 39/19, 125/19)
- Zakon o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja (NN 127/19)
- Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19)
- Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17, 151/22)
- Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20, 117/21, 114/22)
- Zakon o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19)